DEVRE : III CİLT : IV İÇTİMA SENESİ : I

T. B. M. M.

ZABIT CERİDESİ

Seksen Birinci İnikat

23 Mayıs 1928 Çarşamba

MÜNDERECAT

	Sayfa
1. — ZAPTI SABIK HULÂSASI	287
2. — HAVALE EDİLEN EVRAK	287:289
3. — RİYASET DİVANININ HEYETİ UMUMİYEYE MARUZATI	289
1. — Encümende mevcut bir lâyiha ve bir tezkerenin intaç edilememesi esbabına dair Müdafaai Milliye Encümeni Riyaseti tezkeresi.	289:290
4. — TAKRİRLER	319
1. — Afyonkarahisar Mebusu Ruşen Eşref Beyin, askeri baytar tatbikat mektebi muallimlerinden Baytar Binbaşı Ahmet ve Muavini Yüzbaşı Hüdai beylerin çocuklarının meccani tahsillerinin temini hakkında.	319
5. — MÜZAKERE EDİLEN MEVAD	290,319
1. — Tekke ve zaviyelerle türbelerin seddine ve türbedarlıklar ile bir takım unvanların men ve ilgasına dair olan kanun mucibince seddedilen tekkelerin şeyhlik ve zaviyedarlıklarının ilgasiyle mütevellilikleri şeyh ve zaviyedarlara meşrut bazı vakıf tevliyetinin de mürtefi olup, olmadığının tefsiri hakkında (3/104) numaralı Başvekâlet tezkeresi ve Adliye, Dahiliye ve Bütçe encümenleri mazbataları.	290
2. — Antalya Mebusu Rasih Beyin ve iki refikinin, Türkiye Cumhuriyeti ile Bulgaristan Kraliyeti beyninde 18 Teşrinievvel 1925 tarihinde münakit muhadenet muahedenamesine merbut (C) fıkrası hükmüne nazaran emvali gayrımenkulelerini Bulgaristan'da terketmiş olanlara verilecek emval hakkında (2/59) numaralı Teklifi Kanunisi ve Hariciye ve Dahiliye encümenleri mazbataları.	290:295
3. — İstanbul Mebusu Tevfik Kâmil Beyin, (2/17) numaralı (Türk Vatandaşlığı Kanunu ünvanlı) Teklifi Kanunisi ve Dahiliye, Adliye ve Hariciye encümenleri mazbataları.	295:296

Sayfa

4. — Seyrisefain İdaresinin 1340 senesi hesabı katisi hakkında (1/251) numaralı Kanun Lâyihası ve mülhak bütçe ile idare edilen 1340 senesine ait beş kıta mütabakat beyannamesinin takdim olunduğu hakkında (3/89) numaralı Divanı Muhasebat Riyaseti tezkeresi ve Divanı Muhasebat Encümeni mazbatası. 296:298

5. — Mülga Öksüz Yurtları 1340 senesi hesabı katisi hakkında (1/253) numaralı Kanun Lâyihası ve evkaf ve mülga öksüz yurtları müdiriyeti umumiyeleriyle Erzurum - Sarıkamış - Kars ve şuabatı demiryolları işletme idaresinin 1340 senesine ait üç kıta mutabakat beyannamesinin takdim olunduğu hakkında (3/140) numaralı Divanı Muhasebat Riyaseti tezkeresi ve Divanı Muhasebat Encümeni mazbatası. 298:300

6. — Balıkesir Mebusu Sadık Beyin, Kepsut Nahiyesi Müdürü Hayrettin Beyin hamil olduğu İstiklâl Madalyası şeridinin kırmızıya tebdiline dair (4/34) numaralı takriri ve Müdafaai Milliye Encümeni mazbatası. 300

7. — Erzincan Mebusu Saffet Beyin, bilumum şifre makinelerinin Hükümetin müsaadesi olmadıkça Türkiye'ye ithal edilmemeleri hakkında (2/52) numaralı Teklifi Kanunisi ve Dahiliye ve Adliye encümenleri mazbataları. 300

8. — İdare ve Muhasebei Askeriye Nizamnamesine bir madde tezyili hakkında (1/102) numaralı Kanun Lâyihası ve Müdafaai Milliye ve Bütçe encümenleri mazbataları. 300:301,339:341

9. — Jandarma kıtaatı kadrolarını ikmal etmek üzere Ordudan alınacak muallim efradın teminat ve maaşları hakkında (1/221) numaralı kanun lâyihası ve Dahiliye, Müdafaai Milliye ve Bütçe encümenleri mazbataları. 301, 336:338

10. — Damga Kanunu Lâyihası ve Muhtelit Encümen mazbatası. 301:318,333:335

11. — Tecili takibat hakkında (1/252) numaralı Kanun Lâyihası ve Dahiliye ve Adliye encümenleri mazbataları. 318

12. — Mardin Mebusu Münir ve Bursa Mebusu Müderris Refik Beylerin, Askeri Baytar Tatbikat Mektebi Muallimi Binbaşı merhum Ahmet ve muavini Yüzbaşı merhum Hüdai Beylerin zevceleriyle çocuklarına maaş tahsisine dair (4/24) numaralı takriri ve Bütçe Encümeni mazbatası. 318:319,330:332

13. — Mevcut evrakı nakdiyenin yenileriyle istibdaline dair Kanunun üçüncü maddesinde muayyen müddetin temdidi hakkında (1/255) numaralı Kanun Lâyihası ve Bütçe Encümeni mazbatası. 319

14. — Umuru Hukukiyei Muhtelite harçlarının ecnebi tebeası hakkında bilmukabele tezyidine dair (1/115) numaralı Kanun Lâyihası ve Hariciye, Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları. 320

15. — Teşviki Sanayi Kanununun üçüncü maddesine bir fıkra ilâvesi hakkında (1/235) numaralı Kanun Lâyihası ve Ticaret ve Bütçe encümenleri mazbataları. 320

16. — Hacı Bekir oğlu Halil'in mahkûm olduğu bir buçuk sene hapis ve üç sene emniyeti umumiye nezaret altında bulunmak cezasının affı hakkında (3/85) numaralı Başvekâlet tezkeresi ve Adliye Encümeni mazbatası. 321

17. — Posta Kanununun bazı maddelerinin tadiline dair (1/163) numaralı Kanun Lâyihası ve Dahiliye Encümeni mazbatası. 321:325

18. — Rüsumat Muhafaza memurlarının ceza muamelatı hakkında (1/229) numaralı Kanun Lâyihası ve Memurin Kanunu muvakkat Encümeni mazbatası. 325:326

19. — Kanun ve nizamnamelerin sureti neşir ve ilânı hakkında (1/240) numaralı Kanun Lâyihası ve Dahiliye, Teşkilâtı Esasiye ve Adliye encümenleri mazbataları. 326:328

20. — Muamele Vergisi Kanununun birinci maddesinin tefsiri hakkında (3/116) numaralı Başvekâlet tezkeresi ve Ticaret, Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları. 328

21. — Yekdiğerleriyle tearuz eden Askeri Ceza Kanununun yirmi dördüncü maddesiyle Mükellefiyeti Askeriye Kanununun 42 nci maddesi ahkâmının suveri tatbikiyesini teminen bir kararı tefsiri ittihazı hakkında (3/50) numaralı Başvekâlet tezkeresi ve Müdafaai Milliye ve Adliye encümenleri mazbataları. 328:329

1. — ZAPTI SABIK HULÂSASI

Seksenınci İnikat

22 Mayıs 1928 Salı

Rafet Beyin Riyasetleriyle akit olunarak seyrisefain idaresi 1928 bütçesine tahsisatı fevkalâde itasına dair kanun ikinci defa tayini esami ile reye vaz edildi.

Maarif ve Mektep Vergisi hakkındaki kanunlara bir madde ilâvesine mütedair Teklifi Kanuni müzakere ve kabul olundu.

Müteakiben Türk Vatandaşlığı Kanununun müzakeresine başlanarak yedi maddesi kabul ve diğer mevaddı Encümenin huzuruyle müzakere edilmek üzere tehir olundu.

Türkiye ile Estonya, İtalya, Fransa, Bulgaristan Hükümeti arasında münakit mukavelenamelerle Belçika ve Lüksenburg gümrük ittihadı arasında münakit muahedenamenin tasdiki hakkındaki kanun lâyihaları müzakere ve tayini esami ile reye vaz edildi.

Badehu tayini esami ile reye konulan kanunların kabul edildiği tebliğ olunduktan sonra inikada hitam verildi.

Reis	Kâtip
Refet	Rize
	Ali

Kâtip
Denizli
Necip Ali

2. — HAVALE EDİLEN EVRAK

Lâyihalar

1. — Konya Sulama idaresi 1927 senesi bütçesinde yedi bin liranın münakalesi hakkında kanun lâyihası. (Bütçe Encümenine)

2. — Gürcistan Sosyalist Şûralar Hükümetiyle münakit meralar mukavelenamesinin mer'iyet müddetinin dört ay daha temdidi hakkında kanun lâyihası. (Hariciye Encümenine)

Mazbatalar

1. — Açık maaşı almakta bulunan memurini mülkiyenin vekâleten bir vazifeye tayinleri halinde açık maaşlarının kat'ı lâzım gelip, gelmiyeceğinin tefsiri hakkında (3/127) numaralı Divanı Muhasebat Riyaseti tezkeresi ve Maliye Encümeni mazbatası (Ruznameye)

2. — Orduya müteahhitlik ve komisyonculuktan memnu olanlar hakkında (1/212) numaralı kanun lâyihası ve Müdafaai Milliye ve Adliye encümenleri mazbataları. (Ruznameye)

3. — İstanbul Mahkemei Asliye Ceza Dairesince üç ay hapis ve üç ayda memuriyetten mahrumiyet cezasına mahkûm olan Hüseyin Hüsnü Efendi hakkında (5/37) numaralı Adliye Encümeni mazbatası. (Ruznameye)

4. — Umuru Hukukiyei Muhtelite harçlarının ecnebi tebeası hakkında bilmukabele tezyidine dair (1/115) numaralı kanun lâyihası ve Hariciye, Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (Ruznameye)

5. — Emvali metruke hesabı carilerinin bütçeye irad kaydına dair (1/217) numaralı kanun lâyihası ve Bütçe Encümeni mazbatası. (Ruznameye)

6. — Ankara şehri imar müdiriyetinin teşkilat ve vazaifine dair (1/170) numaralı kanun lâyihası ve Nafıa, Dahiliye, Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları. (Ruznameye)

7. — Evkaf, şehremaneti ve Ziraat Bankası memurlarının tekaüt muamelelerinin sureti icrasına dair (1/118) numaralı kanun lâyihası ve Dahiliye, Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları. (Ruznameye)

8. — Devlet davalarını takip eden avukat veya dava vekilleri hakkında (1/250) numaralı kanun lâyihası ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları. (Ruznameye)

9. — Bursa'nın Nilüfer Deresi mecrasının ıslahı ve bent inşası hakkında (1/218) numaralı kanun lâyihası ve Nafıa ve Bütçe encümenleri mazbataları. (Ruznameye)

10. — Posta Kanununun bazı maddelerinin tadiline dair (1/163) numaralı kanun lâyihası ve Dahiliye Encümeni mazbatası. (Ruznameye)

11. — Ticaret Vekâleti ve Limanlar İdaresi 1927 senesi bütçelerinde on beş bin liranın münakalesine dair (1/158) numaralı kanun lâyihası ve Bütçe Encümeni mazbatası. (Ruznameye)

12. — Teşviki Sanayi Kanununun üçüncü maddesine bir fıkra ilâvesi hakkında (1/235) numaralı kanun lâyihası ve Ticaret ve Bütçe encümenleri mazbataları. (Ruznameye)

13. — Tefviz veya adıyen tahsis olunan gayrımenkul emvalin tapuya raptı hakkında (1/259) numaralı kanun lâyihası ve Dahiliye ve Bütçe encümenleri mazbataları. (Ruznameye)

14. — Tütün idarei muvakkatesi ve sigara kâğıdı inhisarı hakkındaki kanunun 15 nci maddesinin tefsirine dair (3/105) numaralı Başvekâlet tezkeresi ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları. (Ruznameye)

15. — Türk Ceza Kanununun 107 nci maddesi hükmünün tefsirine dair (3/114) numaralı Başvekâlet tezkeresi ve Adliye Encümeni mazbatası. (Ruznameye)

16. — Çanakkale Mebusu Mehmet Beyin masuniyeti teşriiyesinin ref'i hakkında (3/103) numaralı Başvekâlet tezkeresi ve Muhtelit Encümen mazbatası. (Ruznameye)

17. — Hacı Bekir oğlu Halil'in mahkûm olduğu bir buçuk sene hapis ve üç sene emniyeti umumiye nezareti altında bulunmak cezasının affı hakkında (3/85) numaralı Başvekâlet tezkeresi ve Adliye Encümeni mazbatası. (Ruznameye)

18. — Rüsumat muhafaza memurlarının ceza muamelatı hakkında (1/229) numaralı kanun lâyihası ve Memurin Kanunu muvakkat Encümeni mazbatası. (Ruznameye)

19. — Rus kavaimi nakdiyesinin ve altınından maada sair vesaiti mübadele ve kıyyemi menkulesinin men'i ithali hakkındaki kararname ahkâmının ilgasına dair (1/126) numaralı kanun lâyihası ve Ticaret, Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları. (Ruznameye)

20. — Rize Mebusu Mehmet Akif Beyin, masuniyeti teşriiyesinin ref'ine dair (3/71) numaralı Başvekâlet tezkeresi ve Muhtelit Encümen mazbatası. (Ruznameye)

21. — Şark İstiklâl Mahkemesi tarafından üç sene müddetle hapse ve silki askeriden tard ve rütbe ve memuriyetten müebbeden mahrumiyet cezasına mahkûm edilen Piyade binbaşılarından Selimiye'li Cemal Efendi hakkında (5/38) numaralı Adliye Encümeni mazbatası (Ruznameye)

22. — Samsun sahil demiryolları Türk Anonim şirketinden üç yüz bin liralık hisse senedi mübayaası hakkında (1/175) numaralı kanun lâyihası ve Nafıa ve Bütçe encümenleri mazbataları. (Ruznameye)

23. — Kanun ve nizamnamelerin sureti neşir ve ilânı hakkında (1/240) numaralı kanun lâyihası ve Dahiliye, Teşkilâtı Esasiye ve Adliye encümenleri mazbataları. (Ruznameye)

24. — Kuvayı umumiyeden ihraç edilmiş olan bazı sefaini harbiyenin Hazinece satılması hakkında (1/111) numaralı kanun lâyihası ve Müdafaai Milliye ve Bütçe encümenleri mazbataları. (Ruznameye)

25. — Kâtibiadil Kanunu mucibince alınmakta olan harçların tezyidi hakkında (1/262) numaralı kanun lâyihası ve Adliye ve Bütçe encümenleri mazbataları. (Ruznameye)

26. — Gürcistan Sosyalist Şûralar Hükümetiyle münakit meralar mukavelenamesinin mer'iyet müddetinin dört ay daha temdidi hakkında (1/264) numaralı kanun lâyihası ve Hariciye Encümeni mazbatası. (Ruznameye)

27. — Limanlar idaresi 1928 senesi kadrosuna bazı meşruhat dercine dair (3/153) numaralı Başvekâlet tezkeresi ve Bütçe Encümeni mazbatası. (Ruznameye)

28. — Memurin Kanununun 85 nci maddesinin birinci fıkrasının tefsirine dair (3/144) numaralı Başvekâlet tezkeresi ve Memurin Kanunu muvakkat Encümeni mazbatası. (Ruznameye)

29. — Maarif teşkilâtına dair kanuna bir madde tezyili hakkında (1/166) numaralı kanun lâyihası ve İstanbul Mebusu Doktor Nurettin Ali Beyin, maarif teşkilâtına dair Kanunun sekizinci maddesinin tadiline dair (2/67) numaralı teklifi kanunisi ve Maarif, Dahiliye ve Bütçe encümenleri mazbataları. (Ruznameye)

30. — Maaş Kanununun onuncu maddesinin tefsirine dair (3/80) numaralı Başvekâlet tezkeresi ve Dahiliye, Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları. (Ruznameye)

31. — Muamele Vergisi Kanununun birinci maddesinin tefsiri hakkında (3/116) numaralı Başvekâlet tezkeresi ve Ticaret, Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları. (Ruznameye)

32. — Manisa Mebusu Bahri Beyin, Masuniyeti teşriiyesinin ref'i hakkında (3/146) numaralı Başvekâlet tezkeresi ve Muhtelit Encümen mazbatası. (Ruznameye)

33. — Mülkiye ve Askeriye ve İlmiye mütekaitleriyle eytam ve eramilin üç aylık maaşlarının peşin olarak itası hakkında (1/224) numaralı kanun lâyihası ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları. (Ruznameye)

34. — Nafıa Vekâleti tarafından idare edilmekte olan Van Gölü Seyrisefain idaresiyle tersanesinin mahallî idarei hususiyesine terk ve devri hakkında (1/201) numaralı kanun lâyihası ve Nafıa, Dahiliye ve Bütçe encümenleri mazbataları. (Ruznameye)

35. — Hava sınıfı mensubinine verilecek zamaim ve tayinat hakkındaki Kanunun, yedinci maddesine bir fıkra tezyili hakkında (1/165) numaralı kanun lâyihası ve Müdafaai Milliye ve Bütçe encümenleri mazbataları. (Ruznameye)

36. — Yekdiğeriyle taaruz eden Askeri Ceza Kanununun 24 ncü maddesiyle mükellefiyeti Askeriye Kanununun 42 nci maddesi ahkâmının suveri tatbikiyesini teminen bir kararı tefsiri ittihazı hakkında (3/50) numaralı Başvekâlet tezkeresi ve Müdafaai Milliye ve Adliye encümenleri mazbataları. (Ruznameye)

BİRİNCİ CELSE

Açılma Saati: :14,20

REİS : Kâzım Paşa

KÂTİPLER : Ali Bey (Rize), Necip Ali Bey (Denizli)

REİS — Celseyi açıyorum efendim.

RASİH BEY (Antalya) — Efendim, iki defa müzakereye tabi mevad meyanında, üçüncü numaradaki mazbata hakkında Dahiliye Encümeni müstaceliyet teklif etmiştir. Müstacelen müzakeresinin lütfen kabul buyurulmasını rica ederim.

3. — RİYASET DİVANININ HEYETİ UMUMİYEYE MARUZATI

1. — Encümende mevcut bir lâyiha ve bir tezkerenin intaç edilememesi esbabına dair Müdafaai Milliye Encümeni Riyaseti tezkeresi.

REİS — Tezkere okunacak :

Riyaseti Celileye

Bu içtima senesi zarfında Encümenimize havale buyrulan muamelattan bir zabitin 400 numaralı Kanuna tevfikan takdirname ile taltifine dair olan 19 Mayıs 1928 tarih ve (3/148) numara ile muhavvel evrak muamelatı zatiye dairesince yapılan tahkikat neticesine talik edilmiştir. 7 Mayıs 1928 tarih ve 31 numaralı tezkere ile arz olunduğu veçhile hükümetçe yapılacak tetkikat neticesine kadar taliki Müdafaai Milliye Vekili tarafından talep olunan askeri rütbe eshabının unvan hakkında Kanun Lâyihasındaki maruz sebeple bu sene intaç edilemeyecektir. Bunlardan başka birinci içtima senesi zarfında Encümenimize havale kılınan bilumum evrakın intaç ve ikmal edilerek mazbatalarının makamı devletlerine takdim kılınmış olduğunu arz eylerim efendim.

25 . 5. . 1928
Müdafaai Milliye
Encümeni Reisi
Kütahya
Recep

REİS — Ittıla hâsıl olmuştur efendim.

Ruznamede iki defa müzakereye tabi maddelerin kâffesinin müstacelen müzakeresi Encümenler tarafından teklif olunmaktadır. Sekiz maddeden ibarettir. Bu teklifi kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul olunmuştur.

RASİH BEY (Antalya) — Paşa Hazretleri üçüncü maddedeki teklifin tercihan müzakeresini teklif ediyorum, nazarı dikkate alınmasını rica ederim.

5. — MÜZAKERE EDİLEN MEVAD

1. — Tekke ve zaviyelerle türbelerin seddine ve türbedarlıklar ile birtakım unvanların men ve ilgasına dair olan kanun mucibince seddedilen tekkelerin şeyhlik ve zaviyedarlıklarının ilgasıyla mütevellikleri şeyh ve zaviyedarlara meşrut bazı vakıf tevliyetinin de mürtefi olup, olmadığının tefsiri hakkında (3/104) numaralı Başvekâlet tezkeresi ve Adliye, Dahiliye ve Bütçe Enümenleri mazbataları. (1)

(Adliye Encümeni mazbatası okundu.)

REİS — Reye arz ediyorum. Kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Müstacelen müzakeresine karar verilen maddelerden üçüncü numaradaki teklifi kanuninin tercihan müzakeresi Antalya Mebusu Rasih Bey tarafından teklif olunmaktadır. Bunun diğer maddelere tercihan müzakeresini kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

2. — Antalya Mebusu Rasih Bey ve iki refikinin, Türkiye Cumhuriyeti ile Bulgaristan Kraliyeti beyninde 18 Teşrinievvel 1925 tarihinde münakit muhadenet muahedenamesine merbut (C) fıkrası hükmüne nazaran emvali gayrımenkulelerini Bulgaristan'da terk etmiş olanlara verilecek emval hakkında (2/59) numaralı Teklifi Kanunisi Hariciye ve Dahiliye Encümenleri mazbataları. (2)

REİS — Heyeti umumiyesi hakkında söz isteyen var mı efendim? Maddelere geçilmesini kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın... Kabul olunmuştur.

Türkiye Cumhuriyeti ile Bulgaristan Kraliyeti Beyninde 18 Teşrinievvel 1925 Tarihinde Münakit Muhadenet Muahedenamesine Merbut Protokolün (C) Fıkrası Hükümüne Nazaran Emvali Gayrimenkulelerini Bulgaristan'da Terk Etmiş Olanlara Verilecek Emval Hakkında Kanun.

Birinci Madde — 18 Teşrinievvel 1925 tarihinde Türkiye Cumhuriyeti ile Bulgaristan Krallığı beyninde münakit muhadenet muahedenamesine merbut protokolün (C) fıkrası mucibince gayrimenkul emvali Bulgar Hükümetine intikal etmiş olan Türk tabasına Bulgaristan'da terk eyledikleri emvali gaynimenkulelerine mukabil gayrimenkul emval ita olunur.

SARAÇ OĞLU ŞÜKRÜ BEY (MALİYE VEKİLİ) (İzmir) — Efendim, bugüne kadar Meclisi Âliden çıkmış olan kanunların hepsi ne kabil emvalin hangi sınıfa verileceğini sarahaten söylemiştir. Burada ise yalnız emvale mukabil emval verilir denilmiş, neredeki ve hangi emvalin verileceği tasrih edilmemiştir. Malûmu âliniz mübadillerden müntakil emval mübadil olarak aldığımız vatandaşlara verilir. Ara yerde bir istibdal kanunu yapılmıştır. Bu kanunda harikzedelere tahsis edilen diğer kısım emvalin istibdal tarikiyle mübadillere verilebileceğini gösteriyor. Üçüncü bir kısım da harikzedelere tahsis edilmiş addolunabilecek emvaldir. Bu emvalin nereden verileceği tasrih edilmediğine ve mevcut emvalin kâffesi de ayrı ayrı yerlere tahsis edilmiş olduğuna göre bu kanunu imal edebilmek için emvalin nereden ve nasıl verileceğini tasrih eylemek lâzım gelir.

Eğer teklifi kanunide bulunan arkadaşlar muvafakat ederlerse Kırklareli'nde mevcut olup, gayri mübadillere tahsis edilmesi ahkâmı ahdiye iktizasından olan emvalden artanlar ile bu kabil vatandaşların hukukunu temin cihetini kabul edelim. Zannediyorumki, ancak bu suretle kanunu imal etmek mümkün olacaktır. Eğer kanun böyle mutlak olarak bırakılacak olursa karşılıksız çıkmış olur. Nereden ve nasıl emval vereceğimizi bittabi takdir edemiyeceğimizden kanunu imal etmek çok müşkül olur. Birinci madde hakkında söyleyeceğim bu kadardır.

RASİH BEY (Antalya) — Efendim, maddede tasrih olunduğu veçhile Bulgaristan'la Hükümetimiz arasındaki akitedilmiş bir itilafname ile muayyen iki tarih arasında Bulgaristan'ı terkeden Türklerin emlâkini hükümetimiz. Bulgaristan hükümetine terketmiştir. Aynı tarihler arasında Türkiye'den Bulgaristan'a giden bulgarların emlakini de kendimize intikal etmiş addettik. Binaenaleyh ahdi bir vaziyetle bu vatandaşların hukukunu temin etmek zarureti karşısındayız. Bu zaruret karşısında Maliye Vekili Beyefendinin buyurdukları gibi yapılırsa, biz vaktiyle sizin emval ve emlâkinizi Bulgarlar'a terk ediyoruz diye kendilerinin rızasını istihsal etmeksizin emval ve emlâki terkettiğimiz için onların hakkını çok takyit etmiş oluruz. Malûmu âlileri, kabul ettiğimiz İskânı Adi Kanunu ile devlet ve maliyenin elinde bulunan her nevi emlâkten iskânı âdi suretiyle mal verip, dururken, ahden ifasıyle mükellef bulunduğumuz bir vazife karşısında böyle bir takyide gitmemiz muvafıkı nasafet olmaz zannederim. İptida

---

(1,2) Zaptın sonuna merbuttur.

borcumuzu tesviye edelim. Hiç bir borcumuz olmadığı halde memleketimize hicret etmiş olan muhacirleri istediği yerde iskân edip, mülk verirken, yani gerek eşhası mütegayyibeden kalan, gerek maliyenin elinde bulunan ve gerekse mübadeleye tabi emlâkten mülk verip dururken böyle ahden bağlı bulunduğumuz bir vaziyet üzerine memleketimize gelmiş vatandaşları bir kayıt ile mukayyet kılmamız muvafıkı nasafet olmaz. Onun için maddenin mutlak olarak kabulünü Heyeti Celilenizden rica ediyorum.

SARAÇOĞLU ŞÜKRÜ BEY (Maliye Vekili) (Devamla) — Efendim, iskânı adi, hepimizin bildiği veçhile, her hangi bir adamın sanatını ifa edebilmesi için kendisine verebileceğimiz küçük bir dükkân ve ailesiyle beraber barınabilecek bir evden ibarettir. Devlet bu vazifeyi mübadil olsun, gayrı mübadil olsun bize iltica eden ırktaşlarımıza karşı ifa etmeyi bir mecburiyet olarak kabul etmiş ve ifa edegelmektedir. Hak olarak istenildiği ve o hakkı tam ve kâmil olarak vermek mecburiyeti ileri atıldığı zaman kendimize intikal etmiş olan emvali de tahsis etmek icabeder. Beyefendi hazretlerinin işaret ettikleri mukavele mucibince Türk memleketinden ayrılmış İstanbul haricindeki Bulgarların emvali Türk devletine kalıyor.

Bilmukabele 1912 Harbinden sonra Bulgaristan'a intikal etmiş olan kıtadaki Türk - Müslüman emlaki de Bulgaristan'a bırakılıyor. Şuhalde yalnız bununla iktifa etmek zarureti hasıl oluyor. Hak olarak vereceğimiz şey bulgarlardan bize intikal eden emval ve emlâkin bu kabil ırkdaşlarımıza tefviz ve tahsisidir. Bendeniz aradan yıllar geçtiği için, bu muamelenin bu kadar dar sahaya hasrı bizzat bu şekilde hak istiyenler noktai nazarından muzır olduğunu zannettiğim için, biraz daha vusatlıca davranalım ve şarki trakyada gayri mübadillere bırakılmış olan emval ve emlâkin haricindeki her nevi emvali bu vatandaşlara tahsis edelim ki, kanunu imal imkânı hâsıl olsun diye arz ettim. Bendenizin teklifim bizzat hakkın daha ziyade tatmin edilmesi noktasında tahaşşüt ediyor. Yok, bunlar çok muhtar mevkidedirler, haklarını Türkiye'nin her yerinde devlet emval ve emlâkinden dahi vermek vazifesiyle mükellefiyeti noktai nazarı kabul edilirse, onun dahi sarahaten buraya dercini arzu ediyorum. Bendenize kalırsa en makbul şekil, Kırklarelindeki, yahut doğrudan doğruya trakya vilâyetlerimizdeki artan emval ve emlâkimizi bu kabil vatandaşlarımıza hasr ve tahsis etmek ve kanunun imali sahasını açmaktır.

TAHSİN BEY (Aydın) — Efendim, malûmu âliniz Hükümetin Bulgarlarla bu muhacirler hakkındaki akit ettiği muahede 1925 tarihindedir ve bu kanunla hükümet orada emvalini terkeden Türklere burada bilmukabele mal almaları hususunu mevzubahis ediyor. Binaenaleyh hükümete bir vazife teretttüp ediyordu ki: 1925 senesinden beri bu muahedeyi imal edebilmek için bir kanun yapsın, ve nereden ne gibi emval bunlara tahsis edilmek lazım gelirse onu tespit etsin. Şimdiye kadar hükümet vazifesini yapmadığından dolayı bir arkadaşımız bunu kanun şeklinde teklif ediyor. 1925 senesinden beri bu zavallı muhacirlerin bu ahitname mucibince Bulgaristan'da bıraktıkları mallarını almak için lazım gelen kanun teahhur etmiştir.

SARAÇOĞLU ŞÜKRÜ BEY (Maliye Vekili) (Devamla) — Tahsin Beyefendi, arzı malumat edeyim. Bulgarlarla, Yunanlılarla imzaladığımız şekilde bir mübadele mukavelesi imza edilmiş değildir. Yani her hangi hadis olacak bir şey üzerine her iki devlet tarafından derpiş edilerek bunun tatbikatını baştan nihayetine kadar başarabilecek şekilde tespit edilmiş bir mukaveleye rapt edilmiş değildir. Senelerin biriktirdiği emri vakiin bir gün teshil edilmek hali vucuda gelmiştir. Bu emri vaki tespit edilirken, hepiniz pek ala biliyorsunuz ki, devlet dahilinde yapılmış bir çok kanunlarla bu şekilde bizim anavatanımıza iltica etmiş olan ırkdaşların haklarının kâmilen değilse bile büyük bir kısmının tatmini çaresine tevessül edilmiş ve elyevm Bulgaristan dan gelmiş olan, Bulgaristan'ın bu kısım arazisinden bize intikal etmiş olan vatandaşlarımızın iskân adi suretiyle belki yüzde seksen, belki yüzde doksanından fazlası iskân edilmiş bir vaziyettedir. Devlet oradan gelmiş olan eşhasa bir kanun yapmadı ise devlet, bütün civar memleketlerden gelecek muhacirler için bir kanun yapmış vaziyetindedir ve o kanunu tatbik etmektedir. Bu Kanunun sahai tatbikine beyefendi hazretlerinin işaret etmiş oldukları zavallı kardeşlerimizin ki, zavallı kısmı kâmilen dahildir. Diğer kısma gelince ve aldıkları ümit ettiklerinden az olduğu için bir maddei hususiyei kanuniyeye istinaden almak istiyorlar ve bittabi haklarıdır. Bunuda vermek bizim vazifemizdir. Bu olsa olsa Bulgarların bize bırakmış oldukları emlâk ve emvalden kendilerine verilmek lazım gelir. Fakat arz ettiğim gibi, üzerinden bir çok seneler geçmiş bir program, tatbik ve tanzim edilir şekilde cereyan etmiş bir muamele olmadığı için ve mehmaemken bu vatandaşları müşkülattan kurtarmak ciheti teemmül edilmek zaruri bulunduğu için bendeniz

böyle tahmin ediyorumki, Şarki Trakyadaki mübadillerden ve Yunan tabasından olup da gayri mübadillere tahsis edilmiş emvalden maada bütün emvali ve bundan artacak emvali bu şekilde hak arayacak arkadaşlara tahsis edecek olursak, zannediyorumki hem dalete, hem ahde, hem de kabiliyeti icraiyeye tevafuk edebilen bir maddei kanuniye yapmış oluruz. Bendeniz söze başlarken ilave ettim ki, şayet çok büyük bir sahada bunlara haklarını temin etmek için âmir bir kanun çıkarmak istiyorsak onu dahi buraya sarahaten yazmamız lazım gelir. Sarahaten yazılmadıkça imali çok dar bir sahada kalan bir noktaya matuf bir kanun olur. Kastettiğimiz mana başka, çıkardığımız ise başka bir manayı ifade etmesin içindirki, Heyeti Celileye maruzatta bulunmayı vazife telakki ettim.

REŞAT BEY (Gaziantep) — Bulgaristan'dan Türkiye'ye iltica eden muhacirler burada hakkı iskânı haiz midir, değil midir? Bunların orada ister arazisi bulunsun, ister bulunmasın, bunlara iki yüz dönümü tecavüz etmemek üzere arazi vermek mümkün değil midir? Buyurdunuz ki, yalnız verilse verilse adi iskân kanunu mucibince bunlara hakkı iskânı haiz olanlara arazi verilebilir. O suretle bunlara vermek mümkün değil midir?

SARAÇOĞLU ŞÜKR BEY (Maliye Vekili) (Devamla) — Mümkündür efendim. Ben gayri mümkün demiyorum. Arz ettiğim gibi, Bulgaristan'dan bize iltica edenlerin büyük bir kısmı adiyen iskân muamelesine nail olmuşlardır ve orada çalışmaktadırlar. Ancak çok emval bırakan her hangi bir vatandaşımızın mütebaki hakkında istemesi de onun bir hakkıdır. Bu kanun onlara da bu haklarını veriniz diyor. Bendeniz de bu hakkı nereden verebileceğimizi soruyorum ve aynızamanda sorarken bunun Trakyadaki vilâyatımıza inhisar etmesi muvafıkı madelet olacağı kanaatinde bulunduğumu da ilâve ediyorum.

RASİH BEY (Antalya) — Muhterem Vekil Beyefendi arkadaşımız bilhassa bir noktada ısrar buyurdular. Kanunun tatbik kabiliyeti daha şümullü olabilmesi için tasrih olunmasını, yahut şarki trakyaya hasrını istediler. Zannederim Encümenin teklif ettiği maddede olduğu gibi, mutlak olarak kalırsa daha şümüllü olur, daha muvafık olur. Vekil Beyin talep buyurdukları şekil, maddenin mutlakıyetiyle daha ziyade temin olunur kanaatindeyim. Çünkü şarki trakya'da bulgarların, bizim bu ırkdaşlarımızın terkettiklerine mukabil arazi, akar bırakmış olduklarını zannetmem. Eğer mübadillere ait olan kısımdan şayet kalmış ise o kısmı tahsis edeceğiz. Bu, müşkülatı mucip olacaktır. Onun için mutlak kalması tatbikat noktasından, suhulet noktasından ve Maliye Vekâleti için de muvafıktır. Her halde çok rica ederim arkadaşlar, bilirsiniz ki Bulgaristan'dan bu tarih arasında anavatana iltihak eden ırkdaşlarımız, hatta menkul emvalinden bile mahrum edilerek tazyik neticesi çıkarılmış ırkdaşlarımızdır. Bugüne kadar tabii bunların içinde sefalet çeken de olmuştur, iskân edilip oturan da bulunmuştur. Fakat orada bıraktıkları emval ve emlâke bulgarlar katiyen tasarruf ettirmemişlerdir, icar bile aldırmamışlardır. Gidebilen oldu ise, imkân bulup da giden olduysa biraz bir şey kaçırabilmişlerdir. Şimdi bu zavallı ırkdaşlarımızı böyle bir takyitle şey etmeyelim. Heyeti Celileniz kabul buyurursa maddenin mutlakıyeti Maliye Vekilinin buyurduğu suhulete daha evfaktır. Madde mutlakıyetle kalsın, arzu ettiği yerde Maliye Vekili Bey bu hemşerilerimize haklarını vermek suretiyle bu zavallıları memnun edelim.

REİS — Efendim, madde hakkında başka söz isteyen var mı?

SARAÇOĞLU ŞÜKR BEY (Maliye Vekili) (Devamla) — Efendim, arzu ettiğim gibi Meclisi Âlinin çıkardığı kanunlar bizim elimizdeki emvalin kimlere verileceğini tayin etmiştir. Bunlar filan yere, bunlar filan yere muhassestir denmiştir. Bunlar arasında adıyen iskân muamelesi yapabilmek imkânını verebilecek bir maddei kanuniyemiz de mevcuttur. Fakat daha fazla bir hakkı alabilmek imkânı bugün mevcut değildir. Eğer bu kanuna, biz mübadillere ait emlakten alabilirler veya harikzedelere ait olan emval veya emlakten alabilirler şeklinde bir mana verirsek bunu tasrih etmemiz icabeder. Yoksa tezad hasıl olur. Bunun için bendenizin maruzatım ve kanaatim budur ki, kanun imal edilebilmek için Trakya vilâyetlerimizde mübadillerden artan emval ile Bulgarlar'dan intikal eden emvali bunlara verebiliriz. Gayri mübadillerin hakkına dokunamayız. Binaenaleyh kanun böyle mutlak olarak çıktığı zaman imali çok müşküldür. Bendeniz teklif ediyorum, heyeti celilenin kabulünü rica ederim. Şarki Trakya vilayetlerimizde ki gayrı mübadillere muhtes emvalden artan kısmı verelim. Bir ahitname yapılmıştır. Yunan tabasına ait emlakin kâffesi bize intikal etmiştir. Fakat biz gayri mübadillere izafeten elmizde bunu tutuyoruz. Önümüzdeki yazda gayri mübadilleri tebdil edebilmek imkânını istihsal edebilmek için Heyeti Celileden bir kanun geçirdik. Onlardan maada trakya vilayetlerimizdeki artan emlak ve emvalimizi bunlara tahsis edebiliriz.

ABDÜLHAK BEY (Erzincan) — Beyefendi, İstanbul dahil mi?

SARAÇOĞLU ŞÜKR BEY (Maliye Vekili) (Devamla) — Hayır.

MAZHAR MÜFİT BEY (Denizli) — Efendim, Bulgaristan'dan gelecek muhacirlere tahsisi Vekil Bey tarafından beyan buyurulan emval ve emlâk kâfi gelecek midir?

RASİH BEY (Antalya) — Orada bir şey yoktur efendim.

MAZHAR MÜFİT BEY (Devamla) — Vekil Beyefendi buyurdular ki, Şarki Trakya'ya inhisar ettirilmesi lazımdır dediler. Bunu kanuna dercedersek acaba Bulgaristan'da emvalini terk edenlerin emvaline mukabil Trakya'da emval kalacak mıdır?

SARAÇOĞLU ŞÜKRÜ BEY (Maliye Vekili) (Devamla) — Efendim, kanaat budur ki mübadillerin bıraktığı emval mübadillerimiz için gayri kâfidir. Kezalik, Mazhar Müfit Beyefendinin işaret ettiği veçhile Bulgaristan'dan gelmiş olan ve bu kanun mucibince alamadıkları bir kısım haklarını alacak olan vatandaşların Bulgaristan'da bıraktıkları emval, burada Bulgarların bıraktığı emvale nazaran çoktur. Heyeti Celile de pek âlâ bilirki, bu hakların hiç birisine dahil olmayan ve harikzedelere bir nevi tahsis edilmiş olan emval, harikzedelerin giriftar olduğu zarar ve ziyanın milyonda birini bile ödeyemeyecek kadar azdır. Şimdi, bütün bu muamelat böyle olduğuna göre eğer Heyeti Celile bunu arzu buyuruyorsa - ki, harikzedelere ait tahsis edilen emvalden bunlara verelim - bu sarahaten söylensin.

Devlete ait emvalden bunların mütebaki haklarının tatmin edilmesi, Heyeti Celilenin kanaatına uygun ise bu da sarahaten söylensin. Bendeniz öyle zannediyorum ki, Trakya mübadilleri çok az iskân edilmiş olduğu için bir kısım emlakimiz, emvalimiz elan durmaktadır. Evvelâ bu kısmı kendilerine tahsis edelim.. Bütün hak sahipleri, hepsi kendi haklarının pek azını alabilmektedirler. Pek azını alabilmek imkânını ancak elde edebilmektedirler. Bulgaristan'dan gelmiş olan vatandaşlarımızın ki, emvale taallûk etmek icabeder, bunların kâffesi şarki trakyadadır, çünkü ahitname dahi öyle diyor. İstanbul'dan maada Avrupa kıtasında bulunan Türkiye'nin vilâyetlerinde bırakılan Bulgar emvalini Türk Devleti iktisab edecektir, diyor. Bilmukabele öbür tarafta da müslümanların emvalini Bulgar hükümeti iktisap edecektir diyor. Binaenaleyh Bulgarlarınki, bunlara verilmek lazım gelir. Arz ettiğim gibi emrivaki teshil ettiği nazarı itibara alınarak bu kadar bir dar çerçevenin içine sokacak olursak bu vatandaşlara haklarını verebilmek hususunda büyük müşkülat çekeriz. Bunu biraz tevsi edelim, Trakyanın tekmil vilâyetlerine teşmil edelim. Burada mübadillerden ve diğer aksamdan artacak emvalin kendilerine verileceğini kabul edelim. Ümit ediyorumki, mübadillere verebildiğimiz kadar bunlara da orada mal verebiliriz.

RASİH BEY (Antalya) — Efendim, malûmu âliniz bir kanun bir hüküm ifade ederse, diğerinin hakkı taallûk etmiş bir mülkü ondan alıp da başkasına veremez. Harikzedelere tahsis edilen kanun malûmu âliniz bir müddetle mukayyettir. O müddet zarfında o muamele ikmal edilir. Hatta o müddet zarfında muamelesi başlayıp da ikmali için uğraşanların onu ikmal ettirebilmek için göbekleri düşüyor. Değil ki, bundan sonra müracaat etsin de harikzedeler o müddet girdikten sonra haklarını alsınlar. Şunu arz etmek istiyorumki, harikzedeler için olan kanun bir müddetle mukayyet idi. O müddet zarfında muameleleri yapıldı, bugün harikzede muamelesi yoktur. (Var sesleri) vardır fakat, o müddet zarfında başlayanlar içindir. Onlara gayri menkul emlak ayrılmıştır da onun için vardır. Şarki Trakyadan giden Bulgarların terkettiği emlak ve arazi, zannetmemki, böyle oradan gelen Türklerin haklarını temin edecek derecede olsun. Gayri mübadillerle mübadillere ait olan kısım da peyder pey verilmektedir ve onların sahipleri vardır. Maliye Vekili arkadaşımız bu noktada ısrar etmesin, bunlar hazinei maliyenin idaresinde bulunan gayri menkul emvalden haklarını alsınlar.

FAİK BEY (Tekirdağ) — Efendim, teklifin altında bendenizin de imzam bulunduğu için bir iki söz de ben arz edeceğim. Malumu âliniz bizde iki mübadele vardır. Birisi bir ahde müsteniden yapılmış, diğeri kendi kendine olmuş ve sonra bir ahit ile tevsik olunmuştur. Bir ahde müsteniden yapılan mübadele hepimizin bildiği bir muameledir ve mübadillere her iki memlekette kalan emval tahsis olunmuştur. Ayrıldığı memlekette mal bırakan adam gittiği memlekette oradaki mübadillerin bıraktığı maldan hissesini alır. İkinci kısım bir emri vaki olarak tecelli ettikten sonra bir ahit ile tevsik olunan mübadillerdir ki, - Bulgaristan'dan bize gelen Türklerle bizden Bulgaristan'a giden Bulgarlardır - bunların emval ve hukuku ne suretle takas ve mahsup edileceği berveçhipeşin bir muahede ile temin olunmuş değildir. Yalnız iki hükümet mütekabilen yekdiğeri memalikinde bulunan insanların hukukunu diğerine bahşetmiştir. Bizim Hükümetimiz Bulgaristan'dan bize gelen Türk-

lerin oradaki mallarını kendi kendine orada bulunan Bulgarlara terk etmiş bulunuyor. Başkalarının tahtı tasarrufunda bulunan bir malı diğerlerine terketmekle devletin tedeyyün etmiş olması lazımdır.

Nasıl ki, diğer mübadiller hakkında aynı muamele cereyan etmiştir. Yani tabiatı maslahat iktiza ederdiki, Bulgaristan'a giden Bulgarların bize bıraktığı mal Bulgaristan'dan bize gelen Türklere tahsis edilsin, Tabii fazla olmamak şartıyla. Fakat, bir vaziyeti fiiliye hasıl olduktan sonra bir hayli zaman geçmiş, Bulgarların bizim memlekette bıraktıkları mallar diğer bir kısım muhacirlere tevzi ve tahsis edilmiştir. Eğer bugün onlardan kalan bakiye, eshabı hukuku tatmin edebilecek bir mahiyette olsaydı, bunun sahası ister Kırklareli, ister Trakya vilâyetleri olsun tabii bizce şayanı kabul idi. Fakat biliyoruzki, biz daha evvel oraya diğer muhacirleri iskân ve malları onlara tahsis etmişiz ve maalesef bugün hemen hemen hiç bir şey kalmamıştır. Orada bunlara tahsis edilecek hiç bir şey yok iken, oradan kendilerine bu suretle mal verileceğine dair bir kanun çıkarmak ise, faydalı bir hareket olmaz, böyle bir kanunun manası olmaz. Maliye Vekili Beyefendi bize böyle bir teklif serdettikleri zaman hasıl olacak neticeyi düşündüm. Maalesef bu kanunu yapmak zahmetine diyecek bir şey olmayacaktır. Bir çare hatırıma geliyor, o da Bulgarların terkettiklerinin Bizim Türklere tahsis edilmesi, diğer misal delaletiyle dahi icabeden mallarından başkalarına tahsis edilmiş olanların kıymetine muadil devlet uhdesinde bulunan emvali tefrik ederek bunlara tahsis etmektir. Ben zannediyorum ki, bu sahiplerinin rızası alınmadan terkedilmiş olan mallara mukabil devletin ödemesi lazım gelen bir borç olacaktır. Bunu bu şekilde vermeye ve oradan gelip, bir çok zararlar karşısında, ihtiyaçlar içinde bulunan insanlara tahsise Maliye Vekili Beyefendi muvafakat buyururlarsa, o vakit yapacağı veya yapmak üzere bulunduğu kanunun ifade edeceği bir mana olur. Aksi takdirde yapılacak işin hiç bir manası olmaz, beyhude bir zahmetten ibaret kalacaktır.

HASAN FEHMİ BEY (Gümüşhane) — Efendim, bendenizce maddenin tatbikini temin için lâzım gelen vuzuh ve sarahatın maddeye dercedilmesi lazımdır. Hükümetin emir ve idaresi altında bulunan hiç bir emval yokturki, her hangi bir kanun ile mahalli tahsisi tayin edilmiş olmasın. Hatta eskiden beri devlete ait olan ve irad getiren devletin emvali hususiyesi dahi bir kanun ile emlâk bankasına tahsis olunmuştur. Vaktiyle Bulgarlar'la akit edilen mukavele mucibince, Bulgaristan'ı terkedip Türkiye'ye gelen Türklerin Bulgaristan'da bıraktıkları emvalleri üzerindeki hakkı mülkiyetlerini terketmek ve ona mukabil Bulgarların da Türkiye'de bıraktıkları emvali gayrimenkuleleri üzerindeki mülkiyetlerini almak zaruri bir netice idi. O mukavele olmasaydı, vaziyet ne idi? Yunanlılarla akitettiğimiz mübadele mukavelenamesi ki, hususi ahkâmı ihtiva eder ve kendi rızalarıyle, terkedip gelenlere veya gidenlere her iki devlet mecburi bir mübadele esasına müstenit yapmış olduğu mukavelenin ahkâmı hususiyesini bir tarafa bırakırsa, görürüz ki her hangi bir memleketten ayrılan bir insan, o memleketi terkettiğinde emvali menkuleleri ile gayrı menkulelerinin nihayet bir kısmı üzerinde hakkımülkiyetleri kalır. Bir kere arazi üzerinde hakkımülkiyet kalmaz. Bulgarlarla akitedilen mukavelename mübadele esasına müstenit değil. Zaten kendiliklerinden memleketini terketmiş olanların bıraktıkları emvallerin mübadeleten tasfiyesine ait bir mukaveledir. Bunların rızası alınmadan terkedilmiştir. Acaba hiç böyle bir mukavele olmasaydı vaziyet ne olacaktı? Çok iyi biliyoruzki, senelerden beri Türkiye'den ayrılan arazide kalan Türklerin emval ve emlaki üzerinde hiç bir kimse hakkı tasarrufunu temin edememiş, hiç bir kimse o araziden müstefit olamamıştır.

Bulgaristan'da kalan o araziden istifadesini temin edecek fiili bir imkân yoktu ki, ister razı olsunlardı, ister razı olmasa idiler. Fiilen ellerinden çıkmış ve sahibi teklif olan arkadaşımızın söylediği veçhilede Bulgaristan'da kalan araziden en ufak bir istifadeden mahrum bir vaziyete düşmüşlerdi. Mahaza Hükümetin elinde İskân Âdi Kanunu vardır. Bunu evvela tatbik eder. Bu mübadele mukavelesi mevcut olmasa dahi, fakat bunun hududu bu mukavele mucibince vazılarının hukuk ve menfaatlerini tamamen temin edemez. O halde mukavelenin esasına avdet etmemiz lazım gelir. Mukavelenin esası ise, Bulgaristan'ı terk eden insanların emvali Bulgaristan'a kalacak, Türkiye'yi terkedenlerin emvali de buna mukabil Türkiye'ye kalacak. Bu demektir ki, iki nevi emval karşılaşacaktır. Tatbikatta görüyoruz ki, Türklerin Bulgaristan'da bıraktıkları emval daha çoktur. Bulgarların Türkiye'de bıraktıkları emval daha azdır. Fakat böyle bir mukavele yapmış olmasak dahi zaten fiili hadise bu idi ve Türklerin gidip, Bulgaristan'da bu araziye sahip olmaları imkânı fiilisi mevcut değildi.

Fakat, daha fazla belki muhacir celbetmek, belki biran evvel orada kalan vatandaşlarımızın anavatana ilticaları için cazip bir mukavele yaptık. Zaten bu vatandaşlar memlekete gelmişler ve orayı terketmiş bu-

lunuyorlardı. Trakya'da kalan emvali gayrımenkulelerinden bakıyeyi matluplarına yani iskânı adi ile iskân edildikten sonra bakıye kalan diğer bir kısmına da kâfi gelmeyecek, bunu bilmiyoruz, tatbik etmedik, o halde İstanbul'dan da biraz emval verelim. Maliye Vekili Bey de diyorki, mübadillere tahsis edilmiş emvalden mi verilecek, bunu tasrih etmek lazım. Harikzedelere tahsis edilip de Ziraat Bankalarına tevdi edilen ve belki hasarlarının binde yarımına dahi tekabül etmeyecek olan ve bütün zararlarını mukadderata terketmiş bulunan memleketin asıl müşkülatına, her türlü felâketlerine göğüs germiş insanlara, devlet sizi dahi unutmadı, sizin için de zararınızın binde birine tekabül etse bile Devlet bir kanun yaptı, bundan mı ayıralım verelim, tasrih edelim diyor. Bendenizce bu gayet doğrudur, tabiidir. Çünkü tatbikatına geçince Bulgaristan'da arazi bırakan bir insan, ben İstanbul'da filan yerde filan binayı alacağım derse, Maliye Vekili düşünecek bu mübadile aittir, bankaya aittir, bu filan kanunla harik hasaratı gören harikzedelere tahsis edilen emvaldendir, Hangisinden verelim diye tereddüt içerisinde kalacaktır. Bendenizce bu lâyihayı son defa tetkik eden Bütçe Encümeni, bu maddeyi bir defa daha mütalaa etsin ve memlekette harikzedelere şimdiye kadar zaten her türlü zarara katlandıkları halde en ufak bir muavenet için bugüne kadar müracaat etmediler, istemediler, ondan mı verecek, hangisinden verecekse tasrih etsin. Diğer maddelere de bakıyorum, ikinci maddesi Dahiliye Vekâletinin tatbik ettiği bir kanuna taallûk ediyor. Üçüncü maddesi de Maliye Vekâletinin icra ettiği bir takım ahkâmı ihtiva ediyor. Bunlar arasında bazı tedahülleri çıkacaktır. Bu tedahüllere de mani olacak bir tadilat yapsın, mümkün ise bugün değilse, yarınki ictimaımıza yetiştirsin. Her halde biz burada hangi maldan vereceğiz diye tereddüt eder ve mevcut kanunları karşılaştırarak işin içerisinden çıkamazsak yarın bunu tatbik edecek olan memurlar büyük müşkülata maruz kalacaklardır. Encümen bunu alıp, yarın bize daha vazıh bir şekilde getirsin, Encümene tevdiini rica ederim.

ŞAKİR BEY (Bütçe Encümeni Reisi) (Edirne) — Bendeniz de Encümene tevdiini rica edecektim.

REİS — Peki efendim, Encümene tevdi ediyoruz.

3. — İstanbul Mebusu Tevfik Kâmil Beyin (2/17) numaralı, (Türk Vatandaşlığı Kanunu ünvanlı) Teklifi Kanunisi ve Dahiliye, Adliye ve Hariciye Encümenleri mazbataları. (1)

REİS — Bu Kanunun yedinci maddesine kadar olan maddeleri dünkü müzakerede kabul edilmiş idi. Bugün sekizinci maddesinden itibaren müzakeresine başlıyoruz.

İkâmetgâh ve Merkezi Muameleyi Nakil ve Tasfiye

Madde 8. — Ecnebi tabiiyetine girmek için Türkiye'den müsaadei mahsusa istihsal etmiş olan Türkler bu müsaade tarihinden itibaren bir sene zarfında Türkiye'yi terke ve ikâmetgâh ve merkez muamelelerini Türkiye haricine nakle ve mallarını tasfiyeye mecburdurlar. Bu müddet içinde Türkiye'yi terk ve mallarını tasfiye eylememiş olanlar hudut haricine çıkarılarak tasfiye muamelesi hükümetçe yapılır. Bu gibilerden Türkiye'ye avdet etmek isteyenlere müracaat vaki olan şehbenderliklerin raporu üzerine bir defaya mahsus olmak ve üç ayı tecavüz etmemek üzere İcra Vekilleri Heyetince müsaade olunabilir.

REİS — Kabul edenler el kaldırsın.. Kabul etmiyenler el kaldırsın.. Kabul edilmiştir.

Vatandaşlıktan İskât Sebepleri

Madde 9. — Müsaadei mahsusa istihsal etmeksizin ecnebi tabiiyetine kendi arzusu ile giren veya ecnebi bir devlet ordusunda bilihtiyar hizmeti askeriye ifa eden Türkler İcra Vekilleri Heyetinin kararıyle vatandaşlıktan iskât edilebilir.

REİS — Kabul edenler el kaldırsın.. Kabul etmeyenler el kaldırsın.. Kabul edilmiştir.

Madde 10. — Ecnebi bir devletin askerlikten gayri bir hizmetini deruhte etmiş olanlardan kabul ettiği hizmetin tayin olunacak müddet zarfında terki için Türkiye'de bulundukları mahal hükümetleri ve ecnebi memlekette Türk Elçilik veya şehbenderhaneleri vasıtasıyle verilecek emre imtisal etmeyen veya Türkiye ile muhalif olan bir devletin hizmetinde bilâmezuniyet devam eden Türkler vatandaşlıktan iskat olunabilirler.

---

(1) Matbuası 80 inci inikat zabıt ceridesine merbuttur.

Türkiye'nin seferberlik ilân ettiği zamanda mecburi askeri hizmetlerini ifa için vesaiti lazıme ile vaki olacak resmi davete bilâmazaret icabet eylemeyenlerden ve mürettep kıtalarına sevkleri esnasında veya bir kıtaya iltihaktan sonra firarla kanuni mehil zarfında avdet etmeyenlerden memaliki ecnebiyeye kaçtıkları anlaşılıp da hilâfını isbat edemeyen ve mezuniyet ve tebdili hava veya memuriyet suretiyle Türkiye haricine azimet ettikleri halde müddet hitamında bilâmazeret avdet etmeyerek firari hükmünde kalan rütbei askeriye eshabıyle mensubin ve mükellefini askeriyeyi veyahut ecnebi bir memlekette mukim oldukları halde beş seneden fazla bir müddet Türk şehbenderhanelerinde kendilerini tesçil ettirmemiş olan Türkleri hükümet isterse vatandaşlıktan iskat eder.

REİS — Kabul edenler el kaldırsın.. Kabul etmeyenler el kaldırsın.. Kabul edilmiştir.

Müktesep Vatandaşlığın İskatı

Madde 11. — Türk vatandaşlığına kabul edilmiş olan sabık ecnebilerden:

A) Türkiye Cumhuriyetinin dahili ve harici emniyetine mugayır efal ve harekâta tasaddi edenler,

B) Askerlik hakkındaki Kanunların emrettiği mükellefiyetleri ifa etmeyenler İcra Vekilleri Heyeti kararıyle Türk vatandaşlığından iskat olunabilirler.

REİS — Maddeyi kabul edenler lütfen el kaldırsın.. Kabul etmeyenler el kaldırsın.. Madde kabul edilmiştir.

Avdet Memnuiyeti, Tasfiye

Madde 12. — vatandaşlıktan iskat edilenler memleket dahilinde bulundukları takdirde Türkiye haricine çıkarılırlar. Alel umum vatandaşlıktan iskat edilenlerin Türkiye'ye avdetleri memnudur. Bunların malları Hükümetçe tasfiye olunur.

REİS — Maddeyi kabul edenler lütfen el kaldırsın.. Kabul etmiyenler el kaldırsın.. Madde kabul edilmiştir.

Üçüncü Fasıl

Evlenmenin Vatandaşlığa Tesiri ve Rücü

Evlenme ve Rücü

Madde 13. — Türklerle evlenen ecnebi kadınlar Türk vatandaşı olurlar. Ecnebilerle evlenen Türk kadınları Türk kalırlar. Ecnebi bir kadının bir Türk ile evlenmesi ecnebi kocasından evvelce olan çocuklarının tabiiyetine tesir etmez. Ancak, babaları sağ değilse küçüklerin tabiiyeti analarına tabi olur.

Evlenme ile tabiiyeti değişmiş olan sabık ecnebi kadınlar Türk kocalarından her hangi bir sebeple evlilik halinin zevaliyle ayrıldıkları tarihten itibaren üç sene zarfında tabiyeti asliyelerine rücu hakkını haizdirler. Şu kadar ki, ecnebiliğe avdet etmek isteyen kadının Türk babadan çocuğu mevcut değilse ikametgâhını ecnebi memlekete nakletmesi şarttır.

REİS — Kabul edenler el kaldırsın.. Kabul etmeyenler el kaldırsın.. Kabul edilmiştir.

Vatandaşlığın Tekrar İktisabı

Madde 14. — Hükümetin müsaadei mahsusasiyle ecnebi bir devlet tabiiyetine giren Türkler müracaat ettikleri takdirde ikamet şartına tabi olmaksızın, İcra Vekilleri Heyeti kararıyle tekrar Türk vatandaşlığını iktisap edebilirler. müsaade ile ecnebi tabiiyetine girenlerin ve vatandaşlıktan işbu Kanun mucibince iskat edilmiş olanların evlatları ikamet şartına tabi olmaksızın Türk vatandaşlığını talep ve İcra Vekilleri Heyeti kararıyle iktisap edebilirler.

REİS — Kabul edenler el kaldırsın.. Kabul etmeyenler el kaldırsın.. Kabul edilmiştir.

Madde 15. — 23 Mayıs 1927 tarihli ve 1041 numaralı Kanun ahkâmı müstesna olmak üzere işbu Kanuna mugayır bilcümle ahkâm mülgadır.

REİS — Kabul edenler el kaldırsın.. Kabul etmeyenler el kaldırsın.. Kabul edilmiştir.

Madde : 16. — İşbu Kanun 1929 Kânunusanisinin birinci gününden itibaren mer'iyülicra olacaktır.

REİS — Kabul edenler el kaldırsın.. Kabul etmeyenler el kaldırsın.. Kabul edilmiştir.

Madde 17. — Bu Kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

REİS — Kabul edenler el kaldırsın.. Kabul etmeyenler el kaldırsın.. Kabul edilmiştir.

Kanunun Heyeti umumiyesini kabul edenler el kaldırsın.. Kabul etmiyenler el kaldırsın.. Kabul edilmiştir.

4. — Seyrisefain İdaresinin 1340 senesi hesabı katisi hakkında (1/1251) numaralı Kanun Lâyihası ve mülhak bütçe ile idare edilen 1340 senesine ait beş kıta mutabakat beyannamesinin takdim olunduğu hakkında (3/89) numaralı Divanı Muhasebat Riyaseti tezkeresi ve Divanı Muhasebat Encümeni mazbatası (1)

REİS — Heyeti Umumiyesi hakkında söz isteyen var mı? (Hayır sesleri) Maddelere geçilmesini kabul edenler el kaldırsın.. Kabul etmeyenler el kaldırsın.. Kabul edilmiştir.

---

(1) Zaptın sonuna merbuttur.

Seyrisefain İdaresinin 1340 - 1924 Senei Maliyesi Hesabı Kat'i Kanunu

Madde 1. — Seyrisefain İdaresinin 1340 ve 1924 senesi varidatı umumiyesi merbut (A) cetvelinde muharrer olduğu veçhile 2 823 792 lira 11 kuruştur.

REİS — Efendim, cetveli okuyoruz.

(A) CETVELİ

Seyrisefain İdaresinin 1340 - 1924 Senei Maliyesi Varidat Hesabı Kat'isi

Fasıl	Madde	Nev'i Varidat	Bütçede mukakkam olan miktarı muhammen Lira	Senesi zarfında tahsil olunan Lira	Krş.
1		Sevahili Balide Hasılâtı			
	1	Trabzon Hattı	1 040 000	793 602	18
	2	Bartın Hattı	134 000	9 194	88
	3	İzmir - Mersin Hattı	806 000	310 048	58
	4	Muhacirin nakliyatı	500 000	171 470	94
	5	Zuhurat, kömür, buğday vesaire nakliyatı	100 000	34 807	10
		Birinci Faslın Yekûnu	2 580 000	1 229 123	68
2		Marmara Havzası Hasılâtı			
	1	Mudanya Hattı	208 000	70 770	49
	2	Bandırma Hattı	156 000	196 376	97
	3	Karabiga Hattı	208 000	78 832	31
	4	İzmit Hattı	93 600	32 539	31
	5	Silivri - Ereğli Hattı	32 400	0 000	00
		İkinci Faslın Yekûnu	698 000	378 519	08
3		Sevahili Mütecavire Hasılâtı			
	1	Adalar Hattı	300 000	278 989	71
	2	Ayastafaros Hattı	80 000	0 000	00
	3	Kadıköy Hattı	350 000	346 384	12
	4	Haydarpaşa Hattı	200 000	229 950	07
	5	Anadolu Hattı	100 000	58 959	17
	6	Yalova Hattı	10 000	0 000	00
		Üçüncü Faslın Yekûnu	1 040 000	914 283	07
4		Nakliyat ve sevkiyatı askeriye hasılâtı	150 000	49 363	24
5		Limanlar mecburi ve boğazlarda ihtiyari olan kılavuzluk ve romorkörcülük hasılâtı	250 000	156 066	71
		HASILÂTI MUHTELİFE			
	1	Kahve ocakları	21 900	20 559	06
	2	Emakin hasılâtı	20 000	14 723	88
	3	Varidatı müteferrika	80 000	61 153	39
		Altıncı Faslın Yekûnu	121 000	96 436	33
		Yekûnu Umumi	4 839 000	2 823 792	11

(Birinci madde tekrar okundu.)

REİS — Maddeyi kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Madde 2. — İdarei mezkûrenin 1340 ve 1924 senesi masarifi umumiyesi merbut (B) cetvelinde gösterildiği üzere 3 787 088 lira 15 kuruştur.

REİS — Efendim, cetveli okuyoruz:

(B) CETVELİ

Seyrisefain İdaresinin 1340 - 1924 Senei Maliyesi Masarif Hesabı Kat'isi

Fasıl	Madde	Nev'i muhassesat	Tahsisat Lira	Krş.	Tediyat Lira	Kr.	İmha olunan bakıyei muhassesat Lira	Krş.
1		Maaşat	293 074	40	214 412	01	78 662	39
2		Masarif	2 460 000	00	2 250 567	41	209 432	59
3		İskele ve mebani, fabrika inşaat ve tamirat masarifi	150 000	00	149 823	27	176	73
4		Tahsisatı fevkalâde	830 000	00	591 520	98	238 479	02
5		Merakip ve sefaini bahriye mübayaat ve isticar esman ve masarifi	1 358 719	91	579 594	77	779 125	14
6		Telgraf ücuratı	4 000	00	1 169	71	2 839	29
		Yekûnu Umumi	5 095 794	31	3 787 088	15	1 308 706	16

(İkinci madde tekrar okundu.)

REİS — Maddeyi kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Madde 3. — Tahsisattan gayriezsarf bakıye kalıp, (B) cetvelinin sütunu mahsusunda gösterilen 1 308 706,16 kuruş bakıyei muhassesat iptal edilmiştir.

REİS — Kabul edelner el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Madde 4. — Bu Kanun neşri tarihinden muteberdir.

REİS — Kabul edelner el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Madde 5. — Bu Kanunun icrasına İktisat Vekili memurdur.

REİS — Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Heyeti umumiyesini kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

5. — Mülga Öksüz Yurtları 1340 senesi hesabı katisi hakkında (1/253) numaralı Kanun Lâyihası ve Evkaf ve mülga Öksüz Yurtları Müdiriyeti Umumiyeleriyle Erzurum - Sarıkamış - Kars ve şuabatı demiryolları İşletme İdaresinin 1340 senesine ait üç kıta mutabakat beyannamesinin takdim olunduğu hakkında (3/140) numaralı Divanımuhasebat Riyaseti tezkeresi ve Divanımuhasebat Encümeni mazbatası. (1)

REİS — Heyeti umumiyesi hakkında söz isteyen var mı? (Hayır sesleri) Maddelere geçilmesini kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Mülga Öksüz Yurtları Müdiriyeti Umumiyesinin 1340 - 1924 senei maliyesi hesabı kati Kanunu

Madde 1. — Mülga Öksüz Yurtları Müdiriyeti Umumiyesinin 1340 - 1924 senesi varidatı umumiyesi merbut (A) cetvelinde gösterildiği üzere 1 224 661 lira 10 kuruştur.

REİS — Cetveli okuyoruz:

---

(1) Zaptın sonuna merbuttur.

(A) CETVELİ

Öksüz Yurtları Müdiriyeti Umumiyesinin 1340 - 1924 Senei Maliyesi Varidat Hesabı Kat'isi

Fasıl	Madde	nev'i varidat	Bütçede murakkam olan miktarı muhammen Lira	Senesi zarfında tahsil olunan Lira	Krş.
1		Müessesat hasılâtı	75 000	18 163	17
2		Teberruat	75 000	48 676	32
3		Vilâyat ve belediyelerden muavenet	10 000	3 579	87
4		Varidatı mütenevvia	20 000	27 148	74
5		Muvazenei umumiyeden muhasses meblağ	930 000	1 127 093	
		Yekûnu Umumi	1 110 000	1 224 661	10

(Birinci madde tekrar okundu.)

REİS — Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Madde 2. — İdarei mezkûrenin 1340 ve 1924 masarifi umumiyesi merbut (B) cetvelinde mürakkam olduğu veçhile 1 086 861 lira 86 kuruştur.

REİS — Efendim, cetveli okuyoruz.

(B) CETVELİ

Öksüz Yurtları Müdiriyeti Umumiyesi 1340 - 1924 Senei Maliyesi Masarif Hesabı Kat'isi

Fasıl	Madde	Nev'i muhassesat	Tahsisat Lira	Krş.	Tediyat Lira	Krş.	İmha olunan bakıyei muhassesat Lira	Krş.
1		Mekûlat ve melbusat, mahrukat, mualece vesaire	871 860		744 390	04	127 469	96
2		Maaş, ücret ve tahsisatı fevkalâde	361 233		252 159	29	109 073	71
3		Ziraat ve sanayihaneler masarifi vesairesi	60 000		59 624	72	375	28
4		Muallimin ve memurin harcırahı ve nakli nukud	14 000		11 409	91	2 590	09
4/A		Memurini mazule maaş ve tahsisatı	3 000		697	98	2 302	02
5		Telgraf ücreti	2 000		503	40	1 469	60
Faslu mahsus Sini sabıka düyunu			0		0		0	
180	14	Müessesat	0		0		0	
180 Mük.	1	Resmi Darülîtamlar tahsisatı	0		0		0	
		1339 senesi düyunu tediyatı	18 076	52	18 076	52	0	
Yekûnu Umumi			1 330 169	52	1 086 861	86	243 307	66

(İkinci madde tekrar okundu.)

REİS — Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler, kabul edilmiştir.

Madde 3. — Senei mezkûre tahsisatından gayriezsarf bakıye kalıp, müfredatı (B) cetvelinin sütunu mahsusunda gösterilen 243 350 lira 66 kuruş imha edilmiştir.

REİS — Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Madde 4. — Bu Kanun neşri tarihinden muteberdir.

REİS — Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Madde 5. — Bu Kanunun icrasına Maarif Vekili memurdur.

REİS — Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Kanunun heyeti umumiyesini kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

6. — Balıkesir Mebusu Sadık Beyin Kepsut Nahiyesi Müdürü Hayrettin Beyin hamil olduğu İstiklâl Madalyası şeridinin kırmızıya tebdiline dair (4/34) numaralı takrir ve Müdafaai Milliye Encümeni mazbatası. (1)

REİS — Mazbata okunacaktır.

(Mazbata okundu.)

REİS — Mazbatayı kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın.,, Kabul edilmiştir.

7. — Erzincan Mebusu Saffet Beyin, bilumum şifre makinelerinin hükümetin müsaadesi olmadıkça Türkiye'ye ithal edilmemeleri hakkında (2/52) numaralı Teklifi Kanunisi ve Dahiliye ve Adliye encümenleri mazbataları. (2)

REİS — İkinci müzakeresine başlıyoruz.

Şifre Makinelerinin Men'i, İthali, İmal ve İstimalleri Hakkında Kanun

Madde 1. — Bilumum şifre makinelerinin Türkiye'ye ithali ve bunların memleket dahilinde imal ve istimali hükümete münhasır olup, fertler ve şirketler ve müesseseler tarafından ithal ve imal ve istimalleri memnudur.

REİS — Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Madde 2. — Şifre makinelerini ithal ve imal ve istimal edenlerle alıp satanlar ve yanlarında bulunduranlar bir seneden üç seneye kadar ağır hapis veyahut hapis cezasıyla mücazat olunur ve bundan maada kendisinden üç yüz liradan aşağı olmamak üzere ağır cezayı nakdi alınır.

REİS — Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Madde 3. — Bu Kanunun neşrinden evvel şifre makinelerini Türkiye'ye ithal etmiş olanlar bunları Temmuz 1928 nihayetine kadar bulundukları mahallin en büyük mülkiye memurunun malumat ve nezareti altında harice çıkarmaya mecburdurlar. Bu mecburiyeti ifa etmeyenler ikinci maddedeki cezalarla cezalandırılırlar.

REİS — Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Madde 4. — Bu Kanun neşri tarihinden muteberdir.

REİS — Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Madde 5. — Bu Kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

REİS — Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Kanunun heyeti umumiyesini kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul olunmuştur.

8. — İdare ve muhasebei askeriye nizamnamesine bir madde tezyili hakkında (1/102) numaralı Kanun Lâyihası ve Müdafaai Milliye ve Bütçe Encümenleri mazbataları (1)

REİS — Kabul edelner el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

REİS — Heyeti umumiyesi hakkında söz isteyen var mı? (Hayır sesleri) Maddelere geçilmesini kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

---

(1) Zaptın sonuna merbuttur.

(2) Birinci müzakeresi 76 ncı inikat zabıt ceridesindedir.

(1) Zaptın sonuna merbuttur.

12 Eylül 1330 Tarihli Askeri Tayinat ve Yem Kanunu Muvakkatine Müzeyyel Kanun

Birinci madde — Askeri liseler talebesinin yevmi tayinatı berveçhiatidir :

	Gram	Kalori
Ekmek	800	1 911,60
Et	300	314,80
Pirinç	224	799,68
Yağ	45	355,50
Soğan	80	41
Tuz	14	0
Sebze vasati	640	256
		3 678,58

REİS — Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

İkinci madde — Bu Kanun 1 Haziran 1928 tarihinden muteberdir.

REİS — Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Üçüncü madde — Bu Kanunun hükmünü icraya Müdafaai Milliye ve Maliye Vekilleri memurdur.

REİS — Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Kanunun heyeti umumiyesini tayini esami ile reye arz edeceğim. Kabul edenler beyaz, kabul etmeyenler kırmızı rey varakası vereceklerdir.

9. — Jandarma kıtaatı kadrolarını ikmal etmek üzere ordudan alınacak muallem efradın tayinat ve maaşları hakkında (1/221) numaralı Kanun Lâyihası ve Dahiliye, Müdafaai Milliye ve Bütçe Encümenleri mazbataları. (1)

REİS — Heyeti umumiyesi hakkında söz isteyen var mı?.. Maddelere geçilmesini kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Ordudan Jandarmaya nakledilecek muallem efradın maaş ve iaşe bedelleri hakkında Kanun

Birinci madde — Ledelicap ordudan jandarma kadrosuna naklolunan muallim efradın maaş ve iaşe bedelleri hakkında, 19 Nisan 1926 tarih ve 812 numaralı Kanun ahkâmı tatbik olunur.

REİS — Birinci maddeyi kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Birinci madde kabul olunmuştur.

(1) *Zaptın sonuna merbuttur.*

ŞAKİR BEY (BÜTÇE ENCÜMENİ NAMINA) (Edirne) — Efendim, ikinci madde şu şekilde olacaktır. Lütfen bunun reye vaz'ını rica ediyorum.

REİS — Efendim, Encümen ikinci maddeyi şu şekilde teklif ediyor.

İkinci madde — Bu Kanun ordudan seyyar jandarma alaylarına nakledilmiş bulunan muallim efrad hakkında tarihi nakillerinden mer'î olmak üzere 1 Haziran 1928 tarihinden muteberdir.

REİS — İkinci maddeyi bu suretle kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Üçüncü madde — Bu Kanunun ahkâmını icraya Dahiliye, Maliye ve Müdafaai Milliye Vekilleri memurdur.

REİS — Üçüncü maddeyi kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Üçüncü madde kabul edilmiştir.

Kanunun heyeti umumiyesi tayini esami ile reye konacaktır. Kabul edenler beyaz, kabul etmeyenler kırmızı rey pusulası versin.

10. — Damga Kanunu Lâyihası ve Muhtelit Encümen mazbatası. (1)

MAZHAR MÜFİT BEY (Denizli) — Encümen, Hükümetin teklifi ve esbabı mucibesinin ayrıca tevzi olunacağından bahsediyor. Henüz tevzi edilmemiştir. Hükümetin teklifiyle esbabı mucibesi okunmadan nasıl müzakere edeceğiz, bari yarına kalsın.

REİS — Bunun esbabı mucibe mazbatası Encümende değil mi efendim?

ŞAKİR BEY (BÜTÇE ENCÜMENİ NAMINA) (Edirne) — Bu Kanun Muhtelit Encümenden çıkmıştır Paşa Hazretleri, Bütçe Encümenine ait değildir.

REİS — Esbabı mucibeyi Maliye Vekili Bey izah edecektir.

MAZHAR MÜFİT BEY (Denizli) — Hükümetin teklifi yoktur.

SARAÇOĞLU ŞÜKRÜ BEY (MALİYE VEKİLİ) (İzmir) — Hükümetin teklifi matbu olarak mevcuttur ve tevzi edilmiştir. İçinde de esbabı mucibesi münderiçtir. Fakat bunun içinde değildir, başka nüshadadır. (Yok sesleri)

MAZHAR MÜFİT BEY (Denizli) — Muhtelit Encümenin esbabı mucibesi yoktur. Encümen diyor ki, esbabı mucibemizi ayrıca tevzi edeceğiz.

(1) *Zaptın sonuna merbuttur.*

RAGIP BEY (Kütahya) — Efendim, esbabı mucibe kısmen tevzi edildi ve zannedersem diğerleri de tevzi edilmek üzere geliyor, bu tarafa tevzi ettiler.

MAZHAR MÜFİT BEY (Denizli) — O halde Beyefendi kısmen müzakere etsinler, kısmen etmesinler. Böyle şey olur mu?

SARAÇOĞLU ŞÜKRÜ BEY (MALİYE VEKİLİ) (Devamla) — Mevzubahis olan Kanun Lâyihasının müstacelen müzakeresini bundan on gün kadar evvel Heyeti Celileden rica etmiştim. Müstaceliyetine ve ehemmiyetine binaen bu devrei içtimaiyeye yetiştirmek için üç Encümenden ikişer arkadaştan mürekkep olmak üzere bir Muhtelit Encümen teşkilini de ayrıca rica etmiştim. Heyeti âliniz bu ikişer kişinin üçer kişi olmasını kabul etti ve o şekilde tahtı karara aldı. Gece ve gündüz mütemadiyen çalıştı, mesaisini Heyeti Celileye tevzi edilmiş olan matbu Lâyihai Kanuniye şeklinde arz etti. Hükümetin teklifi ve onun esbabı mucibesi de ayrı bir halde matbu olarak evvelce tevzi edilmiştir. Aylardan beri elde dolaşmaktadır. Bu sabah da yine Meclisi Âlinin kürsüleri üzerinde kifayet edecek bir miktarda tevzi edilmiştir. Onun için çok istirham ediyorum, Lâyihai Kanuniye mühimdir. Hem damga resimlerindeki ihtilatatı men ediyor ve hem de varidatı devlet noktasından ehemmiyetli bir kanun teşkil ediyor. Müzakere ve kabulünü rica ediyorum.

REİS — Heyeti umumiyesi hakkında söz isteyen var mı? Maddelere geçilmesini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

RUŞEN EŞREF BEY (Afyonkarahisar) — Paşam, bendeniz kül halinde kabulünü rica ediyorum. (Muvafık sesleri)

REİS — Tahriren teklif yapınız.

Riyaseti Celileye

Damga Resmi Kanununun kül halinde kabulünü arz ve teklif ederim.

Afyonkarahisar
Ruşen Eşref

REİS — Kanunun kül halinde kabulünü teklif ediyor. (Muvafık sesleri)

MUSA KÂZIM Bey (Konya) — Efendim, bu Kanunun kabulünde bir mahzur olmayabilir. Fakat halka mükellefiyet tahmil eden ve belki bir iki milyon lira varidat temin edecek olan bir kanunun kül halinde kabul edilmesi çok teklikeli bir oyun oynamak demektir. Okuyarak kabul edebiliriz. Bu da sonra bir teamül teşkil eder, bunun okunarak müzakere ve kabul edilmesini rica ederim. Bir mükellefiyeti maliye teşkil ettiğinden bunu okumadan tasdik etmek muvafık olmaz. Yani Parlamentonun vaz'ı meşruunu biraz ihlâl eder.

REİS — Efendim, nizamnamemiz buna müsaittir. Karar Heyeti Celilenize aittir. Teklifi reyinize arz ediyorum. Kabul ederseniz kül halinde kabul ederiz. Kabul etmezseniz madde madde okuyarak müzakere ve kabul ederiz.

Teklifi kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Teklif kabul edilmemiştir. Madde madde okuyacağız efendim.

Damga Resmi Kanunu

Birinci Fasıl

Umumi Maddeler

Madde 1. — Damga resmi, bu Kanunda yazılı bulunan ve ihticac için ibraz olunabilecek olan evrak ve senedat ile ilânata mahsus tekâliftendir.

REİS — Birinci maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 2. — Damga resmine tabi evrak ve senedat mahiyetinde bulunan veya onların makamına kaim veyahut o mahiyeti haiz olarak tanzim edilen mektup, ve şerhlerle mezkûr evrak ve senedat muhteviyat ve ahkâmının tecdidine, temdidine, tadilin ve devrine müteallik mektup ve şerhler dahi kezalik damga resmine tabidir.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 3. — Damga resmi maktu ve nisbi olmak üzere iki kısımdır: Maktu resim, evrak, senedat ve ilânatın nevi ve mahiyetlerine, nisbi resim, evrak senedatta muharrer meblâğ ve kıymete göre istiyfa edilir.

REİS — Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 4. — Damga resmi, evraka pul yapıştırması ve kanuni mesağ olan ahvalde matbu damga vaz'ı veyahut makbuz itası suretiyle alınır.

REİS — Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 5. — Damga Resminin istiyfası Maliye Vekâletine aittir. Damga pulu bayiler vasıtasiyle sattırılır. Bayi bulunmayan veya kati ihtiyaç hissolunan mahallerde mezun memurlar marifetiyle de sattırılabilir. Pul satanlara yüzde beş beyiye verilir. Matbu damga vaz'ı muamelesi ve makbuz itası suretiyle resim istiyfası hususi dairesi tarafından yapılır.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 6. — Bir varakanın tabi olacağı resmin tayini için evvelen o varakanın mahiyeti kanuniyesi tetkik olunarak başka bir akit ve mukaveleye matuf olmadığı halde metni varakanın tazammun ettiği hüküm ve manaya itibar olunur. Eğer bu varakanın metninde başka bir akit ve mukaveleye atıf ve istinat mevcut ise o varakanın ahkâmına nazaran iktisap ettiği mahiyete göre resim tayin olunur.

REİS — Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 7. — Gerek resmi dairelerden efrada, gerek efrat tarafından resmi dairelere ita olunacak bilcümle senedat ve evrakın tabi olduğu damga resmi efrat tarafından tediye edilir. Efradın bir birlerine verecekleri senet ve evrakın damga resminî imza edenler ifaya mecburdur. Resmi dairelerin münakalâtına ait evrak ve senedatın damga resmini muayyen tarifeli müesseseler tesviye edecektir.

İlânlar her kimin namı hesabına ve her nerede tanzim edilmiş olursa olsun damga resmi onları tevzi veya teşhir ettirenler tarafından tediye olunur. Ecnebi memleketlerden gelen ilânların damga resmi bunları Türkiye'de tevzi veya teşhir ettirenlere aittir.

Ecnebi memleketlerde tanzim ve Türkiye Cumhuriyeti dahiline irsal olunan evrak ve senedat resmi dairelere ibraz edildiği veya üzerine mürselinilehleri veya hamilleri tarafından devir veya ciro muamelesi yürütüldüğü takdirde damga resmine tabidir. Mezkûr resim mürselinileyhleri veya hamilleri tarafından ifa olunur. Efrat tarafından ecnebi sefaret ve konsoloshanelerinde akit ve teati edilen veya mezkûr sefaret ve konsoloshanelerce kabul olunan evrak ve senedat sefaret ve konsoloshaneler haricinde yukarıki fıkrada yazılı olduğu üzere istimal edildiği takdirde damga resmi istimal edenlerden alınır.

REİS — Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 8. — Evrak, senedat ve ilânata konulan imzanın teaddüdü damga resminin tekerrürünü istilzam etmez. Ancak maktu resme tabi olup, müteaddit şahısların imzasını havi bulunan makbuz ve ibra senetlerinin damga resmi imza adedine göre alınır.

Nisbi resme tabi olup, müteaddit şahısların imzasını havi bulunan makbuz ve ibra senetlerinde her imza sahibine ait olan hisse ayrıca tayin edilmiş ise damga resmi her hisse nisbetinde ayrı ayrı tediye olunur. Şu kadar ki, bir resmi daire veya bir şahıs veya bir şirket namına olarak mezkûr senetlere vaz edilen müteaddit imzalar bir imza hükmünde tutulur. Mukavelenameler ile müteaddit nüsha olarak tanzim edilen sair senedat ve evrakın her nüshası başka başka damga resmine tabidir.

REİS — Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 9. — Bir varakada yekdiğerine merbut ve bir asıldan müteferri olarak müteaddit akit ve muamele münderiç bulunduğu halde damga resmi en ziyade resim istiyfasını istilzam eden cihet üzerinden alınır. Ancak asıl muamelenin âkitlerinden başka bir şahsın inzimam eden akit ve muamelesi ayrıca resme tabidir. Muamelât yekdiğerine merbut olmayıp, tamamen ayrı ve müstakil olursa her muamele için nev'ine göre başkaca resim alınır.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 10. — Damga resmine tabi evrak ve senedatta zikrolunan ecnebi meskûkât Maliye Vekâleti tarafından her altı ayda bir tayin ve ilan edilecek fiyat üzerinden Türk parasına tahvil edilerek ona göre damga resmi hesap ve istiyfa olunacaktır. Bu fiyat, ilân olunduğu tarihten evvelki altı ayın vasatisi üzerinden tayin edilecektir. Fiyatı tayin ve ilân kılınmayan ecnebi meskûkâtı pulun yapıştırılacağı günün resmi kambiyo fiyatı mucibince hesap olunur.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İKİNCİ FASIL

Maktu Resim

Madde 11. — Maktu resme tabi olan evrak, senedat ve ilanat ile bunlardan alınacak resim miktarları aşağıda gösterilmiştir :

Numara		Lira	Krş.
1	İmtiyaz kararnameleri		
	Kefalet akçası olmayan imtiyaz kararnameleri	50	00
	Kefalet akçası olan imtiyaz kararnameleri (Kefalet akçasının beher bin kuruşu için)		30
2	İhtirağ Beratları	5	00
3	Maden işletilmesine mahsus olarak verilen tezkere ve ruhsatnameler	5	00
4	Maden taharriyatı ruhsatnameleri	5	00
5	Taş ocakları ruhsatnameleri	2	00
6	Muafiyet ruhsatnameleri	5	00

Numara		Lira	Krş.
7	Alâmeti farika ilmuhaberleri ve unvan, (firma), tezkere ve ruhsatnameleri	2	00
8	1, 4, 5, 6, 7, 8 numaralarda muharrer kararname ve tezkere ve ruhsatname ve ilmuhaberlerin muhtevi oldukları hukukun tamamen veya kısmen ferağı muamelesi asıllarından alınan damga resminin nısfına tabidir.		
9	Fabrika, matba vesair sanayi müesseseler ihdası için ita olunan ruhsatnameler	10	00
10	Bir imtiyazın istihsalı zımnında resmi dairelere verilen malî itibar şahadetnameleri	3	00
11	Resmî dairelerle imtiyaz sahipleri arasında teati olunan imtiyaz mukavelename ve şartnamelerinin her nüshası	10	00
12	Anonim şirketleri sermayesinin tamamı imza olunduğuna ve yüzde onunun veya daha ziyadesinin tediye kılındığına dair müessesatı maliyeden verilen beyannameler.	5	00
13	Anonim şirketleri dahili nizamnamelerinin hükümetce kabul ve tasdik edilmiş olan nüshalarının her biri	3	00
14	Şirketlerce mevkii tedavüle çıkarılacak hisse senedatına ve tahvilata talip olanlar tarafından talebi havi ita edilecek varakalar (Bülten Dösüskripsiyon)		10
15	Anonim şirketleri müessis hisse senedatı (Pardöfandatör ve itibar senedatı)		20
16	Muayyen meblağı havi olmayan veya muayyen meblağa matuf bulunmayan taahhüdü mutazammın senedat ile ibraz edilecek evrak (Muayyen meblağı havi veya muayyen meblağa matuf olanlar on ikinci madde mucibince nisbi resme tabidir).		20
17	Muayyen meblağı mutazammın olmayan mukavelenameler (Mukavelatın tadilini, devrini, tecdidini ve temdidini mutazammın evrak dahi aynı resme tabidir).	1	00
18	Muayyen meblağı havi olmayan hibe ve vasıyetnamelerle ölüme muallâk tasarruflar (Muayyen meblağı havi olanlar on ikinci madde mucibince nisbi resme tabidir).	2	50
19	Resmen icra edilecek müzayede ve münakasa esnasında pey sürenler tarafından gösterilecek kefillerden alınacak muvakkat senedat		10
20	Muayyen meblağı havi olmayan kefalet, teminat ve rehin senedatı		50
21	Rehin için verilen senet		10
22	Merhun veya mahçuz malın üçüncü şahıslara tevdiinde alınacak senet ile irae senetleri		20
23	Muvazaa senetleri (Muayyen meblağı havi olanlar on ikinci madde mucibince nisbi resme tabidir)	1	00
24	Çekler veya bankalar arasında münakale ve tediye emirleri		5
25	Bilumum dipozito ilmuhaberleri (Emanet senetleri) Bin kuruşa kadar Bin kuruş ve fazlası		5 15
26	Kabz ve ibrayı havi olmayan hesap pusulaları, faturalar, bankalarla ticarethaneler arasında teati edilen matlup ve zimmet mektupları.		2
27	Hesabı cari varakaları ve hesabı cari ve tasarruf sandığı cüzdanları		5
28	Esham, kambiyo ve senedatı ticariyeye ait olarak tanzim olunacak her nevi bordrolar veya bunların kuponlarının numara bordroları ve borsa emirleri		5
29	Meskûkât, esham, zehair ve eşya fiyat cetvelleri		1
30	Konşimentolar ve nakliye kaimeleri (Leltre de veiture) ve Demiryolu bannameleri beher nüshası		10
31	Arabacı ve emanetci ve mekkareci gibi nakiller tarafından nakledecekleri nukud ve eşyanın kendilerine teslim edildiğini havi verecekleri bilet ve senetler.		3

Numara		Lira	Krş.
32	Alel umum Ordinolar veya ordino yerine kaim irsal veya teslim emirleri.		5
33	Gümrük idarelerine itası mecburi olup, gerek idarelerde kalacak ve gerek iade kılınacak musaddak manifesto nüshaları		25
34	Acenteler veya vekilleri marifetiyle sefaimden gümrüğe getirilen eşya listeleri		2
35	Gümrük ambarlarına ithal edilmeyen eşya için acente veya vekilleri tarafından sahiplerine verilen listeler		5
36	Bahrî vukuat raporları (Provadi furtine)		50
37	Muvakkat sigorta beyannameleri, sigorta zeyilleri (Avenalları)		5
38	Efrad tarafından resmi dairelere verilen her nevi arzuhal ve istifanameler ile lâyiha, muhtura, beyanname ve ihbarnameler ve bu mahiyette resmi makamata çekilen telgrafnamelerin mühürlü veya imzalı nüshaları		15
39	Tahrir veya tanzim edilen veya şifahen tesçil ettirilen vekâletnameler :		
	Hususi olanlar	1	
	Umumi olanlar	1	50
	Sulh Mahkemelerinde istimal edilecek olan hususi vekâletnameler		10
40	Mahakim, mecalis ve icra dairelerinden hukuk ve ticaret işlerine dair tebliğ olunan celpname, davetname ve ihbarnamelerle efradın müracaatı üzerine resmi dairelerden gönderilecek her nevi ihbarnameler.		10
41	Protesto ve ihtarnamelerle cevapları ve bunların suretleri		25
42	Mahakimce tayin olunan naipler ile bilumum ehlihibre ve vukuf ve mümeyyiz ve muhammin raporları ve bunların tarafeyne tebliğ edilecek suretleri.		25
43	Alel umum tahkimnaimeler ve sulhnameler ve konkordatolar ve mahakim ve devaire ibraz olunacak plançolar.	1	
	(Bunlardan tahkimname ve sulhname ve konkordatoların muayyen meblağı havi olanları on ikinci madde mucibince nisbe resme tabidir).		
44	Şûrayıdevlet ve alel umum mahakim ve mecalisten ve resmi heyetlerden muayyen meblağı mutazammın olmayarak verilen mazbata, ilâm ve kararnameler ile muayyen meblağı tazammun etmeyen hakem kararları.		1
45	İstiktap ve hat ve hatem tetkiki gibi veya münazünfihin keşif ve muayenesi gibi mahakim tarafından verilecek ara kararlarını mutazammın evrak. (Meblağı muayyeni havi olanlar 12 nci madde mucibince nisbe resme tabidir).		25
46	Mahalle ve köy ihtiyar heyetlerinin muayyen meblağı havi olmayan ve efrada ait bulunan mazbataları (Muayyen meblağı havi olanlar nisbi resme tabidir).		5
47	Gayrımenkul emvalden maada terekeleri beş bin kuruşa baliğ olmayanların küçükleri hakkında vasi nasbına ve nafaka takdirine müteallik kararlar.		15
48	Resmi daireler veya şirketler veya efrad tarafından tanzim olunan tasdiknameler, şahadetnameler, hüviyet varakaları ve teklifnameler.		15
49	İnhisar idare ve şirketlerine verilen beyanname ve bu şirketler tarafından ita edilen ruhsatnameler.		25
50	Resmi sıfatı haiz eşhas tarafından ita olunan ilmuhaberler ve bilumum etibba raporları ve sıhhiye patenteleri ve her nevi tahlil raporları.		15
51	Muhasebe devir defterleriyle beraat zimmet mazbatalarının munfasıl memura ve Divanımuhasebat ilanlarının muhasibi mesule verilen nüshaları.		50
52	Ziraat Bankasından istikraz edecekleri mahallerinden ita olunan ilmuhaberler.		5

Numara		Lira	Krş.
53	Mektep şahadetnameleri ve ehliyetnameleri :		
	İlk mektep şahadetname ve ehliyetnameleri		10
	Orta mektep ve lise şahadetnameleri		50
	Yüksek mektep şahadetname ve ehliyetnameleri	1	
	(Mektep tasdiknamelerinden resmin yarısı alınır).		
54	Nüfus Hüviyet Cüzdanları.		5
55	Pasaportlar.		1
56	Menşe ve mahreç şahadetnameleri.		50
57	Gümrük idareleri tarafından verilen kapı pusulaları.		2
58	Evlenme kâğıdı.		50
59	Makbuz ve ibranameler ile kabzı mutazammın vaz edilen imza veya mühürler :		
	Beş yüz kuruşa kadar meblağı mutazammın olanlar.		2
	Beş yüz kuruştan yukarı meblağı mutazammın olanlar ile eşya ve kıymetli evrak hakkında teati edilen her nevi makbuzlar.		5
	(Bunlardan avans makbuzlarıyla karzen alınan mebaliğ için verilen veya efrad tarafınndan muayyen meblağı mutazammın olarak resmi dairelere ita olunan makbuz ve ibra senetleri ve resmi daireler hesabına tediye olunan mebaliğ hakkında müteaddit nüsha olarak bankalara verilen makbuz senedatının mezkûr dairelere ait nüshaları ve bankalar ve bilcümle şirket ve kumpanya ve fabrikalar ve matbalar ile sanayi tezgahları ve ticarethaneler memurin ve müstahdeminin maaş, ücret, ikramiye ve harcırah namlarıyla almakta oldukları mebaliğe mukabil verecekleri makbuzlar damga Kanununun 12 nci maddesi mucibince nisbi resme tabidir).		
60	Resmi daireler tarafından efrada verilen her nevi nakliye ve transit tezkereleri veya bunların yerine kaim olacak ruhsatnameler ve ormanlardan eşcar katı için verilen ruhsatnameler ferağ ve intikal, inşaat, tamirat ve hafriyata dair ruhsat tezkereleri.		5
61	Her nevi tekâlifin vesair irad kaydı lazım gelen mebaliğin ahz ve kabzını mübeyyin resmi daireler ve tahsil memurları ve mültezimler tarafından ifa olunan makbuz ve ibra senetleri.		2
62	Tütün ve tönbeki tezkeredir.		5
63	Salahiyeti resmiyeyi haiz olmayan efrada silah taşımak için verilen tezkereler.		50
64	Berrî ve bahrî sayıd ruhsat tezkereleri.		25
65	Alâkadarlar tarafından ahzedilen mebaliğ için icra dairelerine ita olunan makbuz senetleri :		
	Beş yüz kuruşa kadar meblağı havi olanlar.		2
	Beş yüz kuruştan yukarı meblağı havi olanlar.		5
66	Posta ve telgraf makbuzları.		2
67	Zayi emanet mukabilinde eshabına tazminen verilen mebaliğ makbuzları :		
	Beş yüz kuruşa kadar meblağı havi olanlar.		2
	Beş yüz kuruştan yukarı meblağı havi olanlar.		3
68	Tevzi olunan matbu ve gayrımatbu ilânnameler.		(10 Para)
69	Proğramlar ve ilanı havi katolaklar ve bilcümle seyrisefer tarifeleri ve silkülerler.		1
70	Menafii efrada ait olarak tarif edilen resmi daire ilânatı.		1
71	Kâğıt veya mukava üzerine tertip olunarak umumi mahallere atılan veya yapıştırılan veya aher suretle teşhir edilen ilânlar.		(20 Para)
	(Ayrı ayrı eşhas tarafından mütenevvi maddeler hakkında tertip edilip bir kâğıda veya mukavaya derc olunan ilânların her biri için ayrıca resim itası lazım gelir).		

Numara		Lira	Krş.
72	Kâğıt ve mukavadan başka maddeler üzerine tertip olunarak umumi mahallere yapıştırılan veya asılan veyahut alıar suretle teşhir edilen ilanlar :		
	Bir metre murabbaının yarısı veya bundan dûn olanlar.		15
	Bir metre murabbanının yarısından bir metre murabbaına kadar olanlar.		25
	Bir metre murabbanından ziyade olanlar.	1	50
73	Her nevi adresleri havi mecmualar :		
	İki yüze kadar sahifeyi havi olanlar.		5
	İki yüzden beş yüze kadar sahifeyi havi olanlar.		10
	Beş yüzden ziyade sahifeyi havi olanlar.		25
74	Gazetelere ve mevkut risalelere dercolunan ilanlar :		
	Bir gazete sahifesini işgal edecek ilanlar.-	1	
	Bir gazete sahifesinin yarısını işgal edecek ilanlar.		50
	Daha küçük mikyasta olan ilanlar.		2
	(Resim, asli nüshalarından alınır).		75
	Mevkut olmayan risalelere, takvimlere, kitaplara, rehberlere ve buna mümasil mecmualara dercettirilen her ilan için (Asli nüshalarından).		25
76	Duvar takvimleri :		
	İlanlı duvar takvimleri.		5
	İlansız duvar takvimleri ve ilanlı cep takvimleri.		1
77	Kırk kuruş veya ondan fazla maktu veya nisbî damga resmine tabi evrakın resmi dairelere ibraz olunan hulâsa, suret ve tercümeleri.		30
	(Kırk kuruştan dûn resme tabi evrakın resmi dairelere ibraz olunan hulâsa, suret ve tercümelerinden asıllarının tabi olduğu damga resminin nısfı istiyfa olunur).		
78	Efradın talebi üzerine verilecek resmi kayıt ve kararların hulâsa ve suretleri ve memurin sicil cüzdanları.		30
79	İnşaata müteallik olarak resmi dairelerle efrat arasında teati edilecek resim, plân, harita ve keşif defterlerinin her biri.		25
80	Memurların tercümeihal varakaları. (Tercümeihal varakalarına raptolunacak evrakı müsbite suretleri bir kâğıt üzerine tahrir edilmiş olur ise bir suret addolunarak otuz kuruş maktu resme tabidir).		50
81	Müntezimine izamı havi ita olunacak tezkereler.		20
82	Pul beyiye ruhsatnameleri :		
	Vilayet merkezlerinde.		2
	Kaza merkezlerinde.	1	50
	Nahiye merkezlerinde.		50
83	Kitap, risale ve gazete neşri ruhsatnameleri.	1	
84	Su, gaz ve elektrik kumpanyalarının abonaman mukavelenameleri.		10
85	Şirketlerin turuku muabirde hafriyat ve tamirat icrası için belediye dairelerine verecekleri ihbarnameler.		15

REİS — Maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

ÜÇÜNCÜ FASIL

Nisbi Resimler

Madde 12. — Gerek bu Kanunda nisbi resme tabi olduğu tasrih edilen ve gerek tasrih edilmeyip, muayyen meblağı mutazammın ve ihticaca salih olan, ikinci maddede mezkûr, bilcümle evrak, senedat vesairenin natık olduğu veyahut bunlarda münderiç rakamların hâsıl edeceği meblağın beher bin kuruş için iki kuruş resim istiyfa olunur.

Küsurat yüzde elliden dun olursa nazarı itibare alınmaz. Bu miktarı mütecaviz olursa tam addedilir.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 13. — Aşağıda nevileri zikredilen evrak ve senedat on ikinci madde hükmünden müstesna olup, hizalarında gösterilen nispetler dairesinde damga resmine tabidir.

1. Bilcümle emlak ve arazinin ve mevkuf müsakkafat ve müstegilatın ve bahri sefain ve merakibin

tasarruf senedatı havi olduğu meblağa göre bin kuruşta on para.

(Bunların ferag ve intikaline dair tanzim olunan zabıtname on ikinci madde mucibince nisbi resme tabidir. İntikal ve ferağ muamelatı bir zabıtname ile icra olunur ise bu muamelelerin her biri ayrı ayrı resme tabidir. İntikal muamelatının taaddüdü mükerrer damga resmi istiyfasını müstelzim değildir.)

2. İstikraz veya deyn ikrarını mutazammın olanlardan maada muayyen meblağı havi veya muayyen meblağa matuf mukavelenameler, akti mutazammın siparişi kabul mektupları, akreditifler (Havi olduğu meblağın binde biri)

Bu kabil mukavelenamelerin tadili halinde artan miktar aynı nisbete tabidir. Devri halinde ise aslından alınan resmin rub'u istiyfa olunur.

(İstikraz veya deyn ikrarını mutazammın olanlar on ikinci madde mucibince nisbi resme tabidir)

3. İcar ve isticar mukavelenameleri (Mukavele müddetine göre icar bedelinin binde biri) Mukavelenin devri halinde resmin rub'u alınır. Ancak, icar bedeli tezayüt etmiş ise bu takdirde tezayüt eden miktarın resmi tam olarak istiyfa olunur)

4. Muayyen meblağı havi olan kefalet, teminat ve rehin senedatı (Muhtevi olduğu meblağın binde biri)

5. Kredi mektupları (Muhtevi olduğu mebaliğin binde biri)

6. Yolcuların ve yolculara mahsus eşyanın nakliye ücretine dair biletler ve pusula (Üç kuruştan dûn olmamak üzere muhtevi olduğu mebaliğe göre bin kuruşta yirmi para)

7. Mahkemelerden alâkadarlara verilecek tereke ve taksimi veraset varaka veya defterleri(Binde bir) (Muayyen meblağı havi olmayanlar elli kuruş resme tabidir)

8. Her türlü alım ve satıma ve icar ve isticara müteallik ihale kararları. (İhale bedeli üzerinden bin kuruşta on para)

9. Tiyatro, konser, sinema, sirk, stadyum ve emsali müesseseler. (Bir kuruştan dûn olmamak üzere beher biletin muhtevi olduğu meblağın yüzde beşi)

Balo, dansing, bar ile bilumum eğlence ve temaşa mahalleri. (Beş kuruştan dûn olmamak üzere beher biletin muhtevi olduğu meblağın yüzde on beşi)

Üzerinde kıymeti muharrer olmayan biletlerden iki yüz kuruş resim istiyfa olunur.

(Biletlerin muhtevi bulunduğu meblağdan belediye, darülaceze resimlerinin hariç tutulması lazımdır.)

Tatbiki mümkün olan mahallerde biletler üzerinden alınacak resmin matbu damga vazı suretiyle ifası mecburidir.

İSMAİL BEY (Şebinkarahisar) — Reis Paşa Hazretleri, bir sual soracağım, bu maddenin ikinci fıkrasında (Akti mütazammın siparişi kabul mektupları) diyor. Bu mektepler ekseriyetle bir parayı ifade etmez, miktar üzerinedir. Onun sureti tatbiki nasıl olacaktır? Sonra ecnebi memleketlerinde kabul edilmiş senedatı ticariye bizim memleketimizde mevkii tedavüle geçerse pula tabi oluyor, bunlar hakkında ne gibi muamele yapılacaktır?

AHMET REMZİ BEY (Muhtelit Encümen Namına) (Gaziantep) — Siparişi kabul mektupları bir akti tazammun ettiği cihetle damga resmine tabidir. Sonra Beyefendi, ikinci sualiniz ne idi?

İSMAİL BEY (Şebinkarahisar) — Sualim bu değildir, kabul mektupları bir meblağı ihtiva etmez, mesela şu kadar ton demir veya şu kadar kilo bakır diyor, fakat neticede o sipariş mektubunun istinat edeceği fatura mevcut olmadığı için bu ne suretle tatbik olunacaktır?

AHMET REMZİ BEY (Gaziantep) — Meblağı ihtiva etmeyen meblağ için nisbir bir meblağ konmamıştır. Eğer bu evrakın herhangi bir matufunaleyhi varsa oraya müracaat olunur, meblağ çıkarılır, ona göre resim istiyfa olunur. Tatbikatta böyle yapılacaktır.

REİS — Başka mütalaa var mı? (Hayır sesleri) Maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Dördüncü Fasıl

Ticari Senetler

Madde 14. — Ecnebi memleketlerden Türkiye Cumhuriyeti dahilindeki mahaller üzerine tanzim edilen emre muharrer veya hamiline ait senetler ve salahiyetnameler (Mandatola) Poliçe (Retaite) ler ile maktu resim tarifesinde yazılı olanların gayri müteda vil veya ticari evrak ve senedat on ikinci madde mucibince nisbi resme tabidir.

Birinci fıkrada yazılı evrak ve senedattan ecnebi memleketlerden birinden diğeri üzerine tanzim edilip, Türkiye'de tedavül mevkiine vaz olunanlar yarım resme tabidir.

Ecnebi memleketlerden gelen mezkûr evrak ve senedatın damga resmi Türkiye'de bu senetleri en evvel satan veya tediye veya kabul veyahut ahar suretle istimal eden şahıs tarafından ita kılınacaktır.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 15. — Müteaddit nüsha olarak tanzim olunan poliçe ve emre muharrer ticari senetlerin yalnız mevkii tedavüle çıkarılan nüshaları resme tabidir.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 16. — Resmi ifa kılınmamış olduğu halde Türkiye haricine keşide edilen poliçeler Ticaret Kanununun 573 ncü maddesindeki kefaleti müteselsile imtiyazından müstefit olamaz. Bu kabil poliçilerin damga resmi kısmen ifa edilmiş ise mezkûr imtiyaz yalnız resmi ifa kılınmış olan kısım için mahfuzdur.

Poliçelere dair balâda muharrer ahkâm ticari veya mütedavil sair evrak ve senedat hakkında da tatbik olunur.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Beşinci Fasıl

Sigortalar

Madde 17. — Sigortalar aşağıda gösterildiği veçhile damga resmine tabidir.

1. Yangın sigortaları :

Üç aydan ziyade müddet için âkit edilenler :

Temin olunan meblağdan yüz lira için bir kuruş, küsurat tam itibar olunacaktır.

Mezkûr resim sigorta müddetinin beher senesi için istiyfa olunur.

Üç aydan fazla senet küsuratı bir sene itibar olunacaktır.

Üç ay veya ondan noksan müddet için âkit edilenler temin olunan meblağdan beher dört yüz lira için iki kuruş. Küsurat tam addolunur.

2. Hayat sigortaları ile şahsi kaza sigortaları :

Sigorta ücreti olarak sigortanın inkizasına deyin tediye olunacak beher yüz kuruş için iki kuruş. (Küsurat yüz kuruş itibar edilecektir.)

3. Kara, su ve hava nakliyat sigortaları :

Sigorta ücreti olarak tediye olunacak beher yüz kuruş için bir kuruş. (Küsurat yüz kuruş addolunur.)

REİS — Maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... El kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Madde 18. — Yangın sigortalarının tabi olduğu damga resmi sigorta mukavelenameleri ve sigortanın tecdit ve temdidi halinde verilecek beyanname veya makbuzlar ile bunların hüküm ve mahiyetinde bulunan sair evrak ve senedattan istiyfa olunur. Temin edilen meblağın tezyidini havi (Avenanlar) vesair evrak ve senedat tezyit olunan miktara göre resme tabidir. Temin edilen meblağın miktarı işbu maddede zikrolunan evrak ve senedatta tayin edilmediği halde bunlar da yazılı sigorta ücretinin beher beş parası mukabilinde yüz kuruş temin edilmiş addolunacaktır. Sigortanın müddeti mezkûr evrak ve senedatta gösterilmediği surette bu müddet bir sene itibar olunacaktır.

REİS — Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 19. — On yedinci maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarında beyan olunan sigortalıların tabi olduğu damga resmi sigorta ücretinin tesviyesini mübeyyin verilen makbuz senedatından veyahut kabzı mübeyyin ibare ve şerhi mutazammın sigorta mukavelenamelerinden veya sigortanın tecdit ve temdidi halinde ita olunan avenan ve beyannameler ve bu mahiyetteki sair evrak ve senedat üzerinden istiyfa olunur.

REİS — Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 20. — Sigorta mukavelenameleri müteaddit nüsha olarak tanzim olunduğu surette damga resmi yalnız sigorta ettiren tarafa ita kılınan nüsha üzerine hesap olunur diğer nüshalara mezkûr mukavelenamelerin işbu kanun ahkâmına tevfikan tabi bulunduğu damga resminin zikri geçen nüsha üzerine ifa kılındığı yazılacaktır.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 21. — On sekizinci ve on dokuzuncu maddelerde yazılı evrak ve senedat nevinden olarak ecnebi memleketlerde tanzim edilip, Türkiye dahilinde hükümleri cari olacak evrak ve senedat on yedinci maddede tayin edilen resme tabidir.

Bilcümle nakliye şirketleri veya sair nakiller tarafından ita olunan konşimentolar ve nakliye kaimeleri bu gibi evrak sigortayı da havi olduğu halde bunlardan sigortanın tabi olduğu damga resmi dahi geçen maddelerde tayin edilen vech ve şerait üzere istifa olunur.

REİS — Kabul edenler... Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Madde 22. — On yedinci maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarında yazılı sigortalara ait olup ecnebi memleketlerde tanzim edilerek hükmü Türkiye dahilinde cari olacak evrak ve senedatta sigorta ücreti mevcut olmadığı takdirde mezkûr evrak ve senedatın damga resmi temin olunan meblağın beher yüz kuruş ve küsur için yirmi para ücret hesabı suretiyle istifa olunur.

REİS — Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 23. — Mütehavvil sigorta mukavelenamelerine (polis filotant dassürans) istinaden yapılan sigorta muamelatı miktarlarına göre ayrı ayrı damga resmine tabidir.

REİS — Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 24. — 1. Merkezi İstanbul'da bulunan bilumum sigorta şirketleri gerek doğrudan doğruya ve gerek tellal ve acentalar vasıtasıyla akdettikleri bilcümle sigorta ve temdit muamelatını ve temin olunan memalikin ve sigorta ücretlerinin, zamaimini ve resimlerini de ayrıca gösterilmek üzere, ait olduğu dairece deftere kayda mecburdur.

Maliye Vekâletince tayin edilen diğer mahallerde merkezi bulunan diğer sigorta şirketleri de bu hükme tabidir.

2. Yukarıki fıkra mucibince defterle muamele ifa eyleyenler damga resminin her altı ayda bir toptan tesviye edeceklerdir.

3. Merkezi İstanbul'da veya Maliye Vekâletince tayin edilen mahallerde olmayıp Türkiye'nin başka bir mahallinde bulunan sigorta şirketleri damga resmini evraka pul yapıştırmak suretiyle ifa edeceklerdir.

4. Birinci fıkra mucibince damga resmini kayıtları üzerinden tesviye edecek olan sigorta şirketleri altı aylık resme mukabil olmak üzere dairesince tayin olacak miktarda depozito akçesi veya buna mukabil banka kefaletnamesi tediye ve ita eyleyeceklerdir.

5. Bu kabil sigorta şirketlerinin hesabatı her altı ayda bir defa memurları tarafından tetkik ve imza olunacaktır.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Altıncı Fasıl

Esham ve Tahvilat

Madde 25. — Sermayesi eshama münkasem olarak teşkil edilecek her nevi şirketlerin muvakkat veya kati hisse senedatı (aksiyonlar) itibari kıymetlerinin yüzde biri nisbetinde resme tabi olacaktır. Küsurat yüz kuruş itibar edilir. Hisse senedatına ait bu resim şirketin teşekkülü tarihinden itibaren nihayet üç ay zarfında tediye olunacaktır.

REİS — Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 26. — Sermayesi eshama münkasem olmayarak Hükümetin tasdikiyle teşekkül eden şirketler sermayesi üzerinden on ikinci madde mucibince nisbi resme tabidir. Bu resim İktisat Vekâletinden verilecek ruhsatname üzerine pul yapıştırmak veyahut fevkalâde damga konulmak suretiyle istifa olunur.

REİS — Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 27. — Yirmi beşinci maddede yazılı şirketler tarafından çıkarılacak muvakkat veya kati tahvilat (obligasyon) itibari hesabiyle kezalik bir defaya mahsus olmak üzere resme tabidir. Tahvilata ait damga resmi bunların çıkarıldığı tarihten itibaren nihayet üç ay zarfında tediye edilecektir.

REİS — Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 28. — Yirmi beşinci maddede yazılı şirketlerin müddeti ve imtiyazı temdit edildiği halde hisse senedatından temdidi müddetin heyeti umumiyece takarrürü veya temdidi müddeti imtiyaziyeye mütealik mukavelenamenin heyeti umumiyece kabulü gününden ve hükümetçe tasdiki icap edenlerin tarihi tasdikinden itibaren üç ay zarfında mezkûr madde mucibince damga resmi yeniden alınır.

Yukarıki fıkra mucibince müddetin temdidi tarihinde şirket tahvilatından (obligasyon) henüz imha edilmemiş olanlar bulunursa bunlardan mezkûr tarihten itibaren kezalik üç ay zarfında yeniden yirmi yedinci maddede yazılı damga resmi istifa olunur.

REİS — Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 29. — Yirmi dördüncü ve yirmi beşinci maddelerde yazılı şirketlerin sermayeleri tezyit edilecek olursa damga resmi yalnız sermayeye zammolunan miktar üzerinden istifa olunur. Damga resmine tabi bir şirketin mezkûr resme tabi olmayan bir şirket ile birleşmesiyle sermayesi tezayüt eylediği takdirde damga resmi birleşmek keyfiyetinin takarrüründen itibaren üç ay zarfında tediye edilecektir.

REİS — Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 30. — Yirmi beşinci ve yirmi yedinci maddelerde beyan olunan hisse senedatı ve tahvilat damga resmi tediye edilmeksizin borsaya kayıt olunamaz. Damgalanmış muvakkat hisse senedatı ve tahvilat yerine ikame edilecek kati senedat ve tahvilat resim alınmaksızın damgalanır. Tebdilen hisse senedatı ve tahvilat çıkarılıp da iptidai senedat ve tahvilatın miktarında tadilat icra kılınmadığı takdirde yeni hisse

senedatı ve tahvilat eskilerinin ibrazı şartiyle resim istifa edilmeksizin damgalanır.

REİS — Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 31. — Türkiye'ye ithal olunan ecnebi esham ve tahvilatı yedinci maddenin üçüncü fıkrası mucibince itibari kıymetleri üzerinden bir defaya mahsus olarak yüz kuruşa bir kuruş nisbetinde damga resmine tabiidir. Küsurat yüz kuruş itibar edilir. İtibar kıymetleri muayyen olmadığı surette resim piyasa kıymeti üzerinden alınır. Bu esham ile tahvilatın resmini hamili tediyeye mecburdur.

REİS — Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yedinci Fasıl

Muafiyetler

Madde 32. — Aşağıda gösterilen evrak, senedat ve ilanat damga resminden muaftır :

1. Resmi daireler arasındaki muamelatı havi her nev'i resmi evrak ile resmi dairelerin sual ve istizahı üzerine efrat tarafından yazılacak cevaplar ve bunların merbudatı,

2. Hükümetçe akdolunacak avans ve istikraz mukavelenameleri ve hazine bonoları,

3. Tedavüle çıkarılacak Hükümet istikrazına ait muvakkat veya kat'i tahvilat ile bunlara dair talepnameler (bülten desüskiripsiyon)

4. Efradın muamelatına müteferri olarak resmi dairelerce görülecek lüzum üzerine yazılacak derkenarlar veya çıkarılacak suret ve hülasalar ve buna benzer diğer evrak,

Efrat tarafından vergi miktarına dair talep olunan kayıt suretleri,

5. Ecnebi memleketlerde tanzim ve doğrudan doğruya devairi resmiye nam ve hesabına irsal olunan bilcümle evrak ve senedat,

6. Ceza ve tahkika işlerine müteallik bilcümle evrak ile yazılacak celbname ve davetnameler ve bin kuruşa kadar ayn davalarında tebliğ olunacak dava suretiyle celbnameleri,

7. Damga Kanununa muhalif muamelata müteallik on ikinci fasılda yazılı müzakere ve ilamlar ile on birinci fasılda gösterilen zabıtname ve musaddak suretler,

8. Kanunlarıyla nizamlarına tevfikan icra edilen intihabata ait resmi mazbatalar,

9. Yukarıki fıkrada mezkûr mazbataları tasdik ve tefsir için mükerreren resmi dairelerce verilen mazbatalar,

10. Mahalle ve köy ihtiyar heyetlerinin resmi dairelere vazifeten ihbarına mecbur oldukları vukuata dair ilmuhaberler,

11. Mektep talebesiyle velileri tarafından mektep idarelerine verilen beyanname ve tezkereler, mekteplere girmek için alınacak hüsnühal mazbata ve şahadetnameleri,

12. Yüz kuruşa kadar maaş ve vazife sahiplerinin hayatta olduklarına ve hal ve vaziyetlerine dair verilen ilmühaberlerle sair şehadetname, tasdikname ve beyannameler,

13. Mevkuf ve mahpus fakirlerin hapishaneler nizamatının tatbikine ve mahpus ve mevkuf bulundukları maddelere dair resmi dairelere verecekleri istidaname ve beyannameler,

14. Muhtacine verilecek her nev'i ilmuhaberler ve şahadetname ve tasdikname ve beyannameler ve mazbata vesaireler,

15. Muhtaç zurraa vaki olacak her nevi tevziata müteallik makbuz senetleriyle kefaletnameler,

16. Tekalif ve rüsum ile sair bilcümle varidata ve menafii umumiyeye müteallik olarak resmi dairelerden efrada tebliğ olunan ihbarname, karar ve keşifnamelerle posta ve telgraf idarelerince alâkadarana gönderilen her nevi ihbarnameler,

17. Devlet varidatına ve menafii umumiyeye müteallik efrat tarafından resmi dairelere verilen ihbarnameler,

18. İmza ve mühürler hakkında şahadet ve tasdiki havi şerhler,

19. Türkiye tahaffüzhanelerinden çıkan yolculara sıhhiye memurları tarafından verilecek ilmuhaberler,

20. Telkihi cederiye ve hukuku umumiyeden dolayı fenni tetkikata dair verilen rapor, şahadetnameler, bilcümle ettibbağ reçeteleri ve sari hastalıkların sirayetini men için dairesince tanzim olunan bilumum evrak,

21. Hancı ve otelciler tarafından zabıtaya verilen ihbarnameler,

22. Küçüklere ait olarak verilen nafaka makbuzları,

23. Tekaüt, küçükler maaşatının tahsisine müteallik bilcümle evrak,

24. Başçavuş ve başçavuşa kadar askerlerin aşağıda gösterilen muamelatı ve evrakı :

A) Silah altında bulunanların işlerine dair olan ve gönüllü yazılmak isteyenler tarafından verilen arzuhaller ile bunlar üzerine icra lazım gelen muamelata müteallik evrak,

B) Askerliğe giden veya terhis ve istibdal edilenlerin askeri hususatı ve maaşları hakkında verilen ve dairelerce tanzim edilen bilcümle evrak,

C) Vefat edenlerin küçüklerine mahsus maaşlarına ait bilcümle evrak ile varislerinin veraset sıfatlarının musaddak veraset evrakı,

D) Askerlikte bulunanlara ifa olunan ilmuhaber, şahadetname, tasdikname ve beyannameler,

H) Askerler tarafından veya askerler için tevdi olunan mamelek mukabilindeki postahane ve banka makbuzları,

25. Ecnebi sefaret ve konsoloshanelerinin mühür veya imzasına havi olan takrirler ve resmi evrak,

26. Ecnebi sefaret ve konsoloshanelerinde akd ve teati veya mezkûr sefaret ve konsoloshanelerce kabul ve fakat sefaret haricinde istimal edilmeyen evrak (yirmi beş ve yirmi altı numaralı fıkralardaki muafiyetler mütekabiliyet şartiyledir)

27. Aslı yüz kuruş veya ondan dûn mebaliğ için ita kılınan her nevi makbuz ve ibra senetleri, yolcu ve yolculara mahsus eşya biletleri, hesap pusulaları, faturalar, matlup ve zimmet mektupları vesair evrak (sigortalara müteallik maddelerdeki makbuzlar bu muafiyete dahil değildir.)

28. Yüz kuruş veya ondan aşağı mebaliğ için resmi dairelerden verilecek makbuzlar,

29. Bedelen hizmet ifa eden mükellef ameleye verilen tezkere veya ilmuhaberler,

30. Meccanen verilen pasaportlar ve bunlar üzerine yazılan vizeler,

31. Resmi dairelerce naklettirilecek askerlerle sair şahısların ve nukut ve eşyanın nakli ücretleri için kumpanya ve acenteler tarafından verilecek makbuzlar,

32. Posta havalenameleri (manda postları) ve bunlara müteallik makbuzlar,

33. Posta idarelerinin defterleri üzerine mürsenülileyhler tarafından yazılan makbuz şerhleri,

34. Müzayede, Münakasa ve İhalat Kanunu mucibince verilecek muvakkat teminat mektupları ile depozito mukabilinde verilen makbuzlar,

35. Resmi dairelere emaneten bırakılan nukut, esham ve eşyanın red ve iadesinde ita olunan makbuz ve ibra senetleri,

36. İcra daireleri tarafından mahkûmun bihin alındığına dair verilecek makbuzlar ve hesap pusulaları,

37. Sanayi mektepleri talebesine ait cüzdanlar ile ücretlerinin tesviyesine mukabil verilen makbuzlar,

38. Mekteplere, hayri müesseselere ve muhtaçlara verilen iade makbuzları,

39. Resmi dairelerin, efradın menafihine müteallik olmayan ilanları,

40. İlanı hami olmayan cep takvimleri ve yalnız isim, sıfat ve mahalli ikamesi mübeyyin kartlar, adresler ve levhalar,

41. Risale ve kitapların kaplarında müellifin eserlerini veyahut matbaacının mevcut kitaplarını gösteren cetveller, satılık her nevi eşyanın üzerlerine veya zarflarına konulan veya yapıştırılan veya sarılan her nevi adres ve ilan ve tarifnameler,

42. Zayiata ve hayri işlere müteallik olarak gazetelerle neşrolunan ilanlar,

43. Lokanta ve otellerine yiyecek ve içecek listeleri,

44. Bir liman veya gümrük kordonu dahilinde aktarma veya bir gümrükten diğer gümrüğe veya bir iskeleden diğer bir iskeleye veya sefaine nakil veya tahmil veya sefainden ihraç olunacak veyahut gümrük idaresi bulunmayan mevakiden mevrit gümrük idarelerine irsal kılınacak eşya için gümrük hukuk ve selahiyetini teminen ait olduğu memurini tarafından verilecek varakalar,

45. Davar ve ehli hayvanat sayım yoklama ve ifraz tezkereleri,

46. Köy bekçilerine verilen bekçilik tezkereleri,

47. Ölüme ve ölülerin defnine müteallik cümle evrak,

48. Ticari veya mütedavil evrak ve senedat ve makdu resim tarifesinin otuz sekiz ve otuz dokuzuncu numaralarında mezkûr evrak ve senedat üzerine tahrir olunan ciro ve kabul ve teslimi mutazammın şerhler,

49. Hesabı cari ve tasarruf sandığı cüzdanlarına yazılan kayıtlar,

50. Gazeteler ve ulûm ve edebiyat ve sanayiden bahis risaleler,

51. Resmi dairenin kumpanya ve acentelere göndereceklerı ordinolor,

52. Bilumum hüviyet varaka ve cüzdanlarına yazılacak kayıtlar ve şerhler,

53. Evrak ve mektupların tesellümüne dair verilen imzalar,

54. İstikraz, esham ve tahvilatının temettü ve faiz kuponları,

55. Hükümete ait müze ve devairi beledi ile menafii umumiyeye hadim cemiyetler tarafından küşat edilen sergi biletleri,

REİS — Otuz ikinci maddeyi reye arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 33. — Maktu resim tarifesinde veya muafiyet faslında münderiç olmayan ve nisbi resme tabi bulunmayan her nevi evrak ile bunların hülâsa ve suret ve tercümelerine, devairi hükümete ibraz olunduğu zaman on kuruşluk pul yapıştırılacaktır.

REİS — Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sekizinci Fasıl

Resmin Tediyesi Sureti

Madde 34. — Tabi oldukları damga resminin sair suretlerle ifasına mesağ gösterilenlerden mâad her nevi evrak ve senedat ve ilanatın resmini ifa için damga pulu istimal olunur.

Damga resminin miktarına muadil olmak üzere müteaddit pul yapışıtırılması caizdir.

REİS — Kabul edenler.. Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 35. — Bu Kanunun istimal veya ibrazında ilsakını emreylediği evraktan mağda evrak ve senedat pullarının tanzim zamanında yapıştırılması mecburidir. Pullar tarih ile beraber imza veya mühür konulmak suretiyle iptal olunacaklardır. İki pul için bir iptal muamelesi kabul edilebilir.

REİS — Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 36. — Ecnebi memleketlerden gelen evrak ve senedata yapıştırılması icap eden pullar resmi ifa edenler tarafından vaz ve iptal edilecektir.

REİS — Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Matbu Damga

Madde 37. — Aşağıda zikredilen evrak, senedat ve ilanatın damga resmi pul yerine matbu damga vazı suretiyle dahi ifa olunabilir :

1. Makbuz ve ibra senetleri,
2. Çekler,
3. Kambiyo bordroları ve borsa fiyat cetvelleri,
4. Faturalar,
5. Hesap pusulaları ve hesabı cari varaka ve cüzdanları,
6. Nakliyata dair olan evrak,
7. Gümrük beyannameleri,
8. Maktu resim tarifesinin kırk birinci numarasında yazılı sigorta avenanları,
9. Her türlü ilan varakaları,
10. Beş liradan yukarı damga resmine tabi evrak ve senedat.

REİS — Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 38. — Matbul damga konulacak evrakın resmi peşin olarak istifa ve yüzde beşi tenzil ve mahsup edilir.

REİS — Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 39. — Yirmi beşinci ve yirmi yedinci maddelerde yazılı hisse senedatı ile tahvilat gerek Türkiye Cumhuriyeti dahilinde ve gerek ecnebi memleketlerde ihraç edilmiş bulunsun bunların tabii olduğu damga resmi pul yapıştırılmayarak ait olduğu dairece makbuz itası veya matbu damga vazı suretiyle istifa olur.

Mezkûr resim makbuz itası suretiyle istifa edildiği takdirde keyfiyet gazetelerle ilan edilecektir. Otuz birinci madde mucibince alınması lazımgelen damga resmi ya pul yapıştırılmak veya matbu damga konulmak suretiyle istifa edilir.

REİS — Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Dokuzuncu Fasıl

İlanlara Mahsus Hükümler

Madde 40. — Kâğıt veya mukavva üzerine yapılan ilanlar ya damga pulunu havi olup veyahut ait olduğu daire tarafından damgalanır. Pul yapıştırılacak olur ise pullar otuz beşinci madde mucibince konularak ya mezkûr madde ahkâmına tevfikan veyahut ilan metninin pul üzerine getirilmesi suretiyle iptal olunur.

REİS — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 41. — Kâğıt ve mukavvadan mâda mevad üzerine yapılan ilannameler umumi mahallere yazmak veya asmak veya yapıştırma suretiyle yahut sair suretlerle teşhir edilmezden evvel bunları teşhir ettirenler dairesine müracaatla muayyen resmi ifa edeceklerdir.

REİS — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 42. — Gazete ve mevkut risalelere konulacak ilanların resmi, neşrolunduğu gün gazete sahip veya müdürü mesulleriyle sair neşriyat nâşir veya tâbileri tarafından tertip ve muhafaza edilecek koleksiyona mahsus nusha üzerine pul yapıştırmak ve iptal edilmek suretiyle tesviye olunur.

REİS — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 43. — Gazete sahipleri veya müdüri mesulleri ile sabık maddede gösterilen neşriyatın nâşir

veya tâbileri ilan pullarının tetkikini temin için gazetelerin vesair neşriyatın pul yapıştırılan nüshalarını bu kanunda muayyen müruru zaman müddetince saklayacaktır.

REİS — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Onuncu Fasıl

Cezai Hükümler

Madde 44. — Damga resmine ait cezalar aşağıda yazılıdır :

1. Gerek memurlar ve gerek efrat tarafından tanzim damga resmi bu kanun ahkâmına tevfikan ifa edilmemiş bulunan evrak, senedat ve ilanat için damga resminden mâda yirmi beş kuruştan dûn olmamak üzere resmin beş misli cezayı nakdi alınır.

2. Evrak, senedat ve ilanatın damga resmi noksan olarak ifa edildiği takdirde resim itmam olunmakla beraber cezayı nakdi yalnız noksan için istifa olunur.

3. Evrak, senedat ve ilanata yapıştırılan pullar Kanunun gösterdiği veçhile iptal edilmemiş ise bunlardan yalnız damga resmi alınır.

4. Yirmi dördüncü maddede gösterilen sigorta şirketleri sigorta ve temdit muamelatını ve temin olunan meblağı ve sigorta ücretlerini ve zamaimi ve damga resmini musaddak deftere kaydetmedikleri veya noksan kaydettikleri takdirde bunlardan sigortaların tabi olduğu damga resminin (elli kuruştan dûn olmamak üzere) on misli cezayı nakdi alınır.

5. Ruhsatsız damga pulu bayiliği yapanlardan on lira ve tekerrürü halinde yirmi lira cezayı nakdi alınır.

6. Gazete ve mevkut risail sahip ve müdüri mesullerin ilanatı havi nushaları cami koleksiyonlarını kırk üçüncü maddedeki müddet zarfında hıfz etmedikleri halde birinci defası için elli tekerrürü halinde yüz lira cezayı nakdi tediyesine mecburdurlar.

7. Muayyen kıymetlerinden fazla beden ile pul satan bayilerden yirmi beş lira ceza alınır. Tekerrüründe ceza iki kat istifa edilmekle beraber beyiye ruhsatiyesi iptal olunur.

TÂLÂT BEY (Ankara) — Reis Paşa, burada bir noksan vardır, cümle tutmuyor belki satır atlanmıştır, Kırk dördüncü maddenin bir numaralı fıkrasındadır. (I. - gerek memurlar ve gerek efrat tarafından tanzim damga resmi) denilmiştir.

AHMET REMZİ BEY (Muhtalit Encümen Namına) (Gaziantep) — (Gerek memurlar ve gerek efrat tarafından tanzim olunup damga resmi bukanun ahkamına tevfikan... ilahili) şeklinde tashih edilmiştir.

REİS — Encümen (tanzim olunup) şeklinde tashih etmiştir. Maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 45. — Bilumum evrak ve senedatın damga resminden dolayı ahzı lâzım gelen cezayı nakdi mümzilerine müracaat hakkı olmak üzere mübrezlerinden alınır. Cezayı nakdiden mesul olanlar taaddüt eylediği surette hisseleri için yekdiğerine müracaat hakları kalmak üzere resim ve ceza kefaleti müteselsile kaidesine tevfikan mesul olanlardan istifa olunur.

REİS — Kabul edenler... Etmeyenler... kabul edilmiştir.

Madde 46. — Ecnebi memleketlerde tanzim olunup Türkiyeye ithal edilen evrak ve senedatın resminden dolayı alınması lâzım gelen cezayı nakdi damga resmiyle beraber bunları ithalden sonra en evvel satan veya kabul veya tediye veyahut sair surette istimal eden şahıstan veya mezkür şahsa müracaat hakları bulunmak üzere kefaleti müteselsile kaidesine tevfikan hamilden ve evrak ve senedatı mezkurenin kezalik ithalinden sonra kabul veya ciro veya tediye veya istimal edenlerden veya altıncı maddede tayin edilen mürsenülileyhlerden veya vazıülyed olan efrat ve müesseselerden istifa edilir.

Efrat tarafından ecnebi sefaret ve konsoloshanelerinde akt ve taati ve mezkür sefaret ve konsoloshanelerce kabul olunup sefaret ve konsoloshane haricinde istimal edilen evrak ve senedatın damga resminden dolayı alınması lâzım gelen cezayı nakdi ve resmi yukariki fıkra mucibince istifa olunur.

REİS — Kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Madde 47. — Türkiyede tanzim edilip pulsuz veya pulu noksan olan veyahut pulu kanuna muafık surette vazın ve iptal edilmemiş bulunan polijeler kabul veya ciro veyahut tediye olunmazdan evvel dairesine mümzisi veya hamili tarafından ibraz edildiği halde mezkür evrak için ceza olarak lâzım gelen resmin üç misli mümziye müracaat hakkı olmak üzere hamilden istifa edilir. Damga resmi ayrıca ikmal olunur.

REİS — Kabul edenler.. Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 48. — Yirmi beşinci maddede yazılı müddet zarfında hisse senedatına ait damga resmini ifa etmemiş olan şirketler resmi ifa eyledikten başka mezkür senetlerin itibari kıymetlerinin yüzde üçüne müsavi cezayı nakdi tediyesine mecburdur.

Mezkür hüküm ihdasları tarihinden veya yirmi sekizinci maddenin son fıkrasında gösterilen müddetin inkizası tarihinden itibaren üç ay zarfında tabii oldukları damga resmi ifa edilmemiş olan tahvilata dahi tatbik olunacaktır. Sermayelerini tezyit edecek şirketler yirmibeşinci madde mucibince ifasına mecbur olduğu damga resminin tezyidi sermayenin yirmi yedinci madde mucibince katiyet kesbedeceği tarihten itibaren üç ay zarfında tediye eylemediği halde damga resmiyle beraber sermayenin yüzde üçüne muadil cezayı nakdi itasına mecburdur.

REİS — Kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Madde 49. — Otuzuncu madde ahkâmına tevfikan damga resmi ifa kılınmamış olan ecnebi esham ve tahvilatını hamil olanlar ile her ne suretle olursa olsun bunları hıfzeden müesseselerden esham ve tahvilatın tabi olduğu damga resminin beş misli cezayı nakdi alınır.

REİS — Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 50. — Damga resmi muamelesi (dokuzuncu) faslının ahkâmına muhalif olan ilanlardan alınması lazım gelen cezayınakdi damga resmiyle beraber herkimin nam ve hesabına olursa olsun, onları tevzi veya vaz ve teşhir ettirenlerden alınır. Gazeteler ile mevkut risalelere dercolunan alelumum ilanlardan damga resmi dolayısiyle alınması lazım gelen cezayı nakdi damga resmiyle beraber gazete sahip veya müdiri mesulleriyle sair neşriyatın naşir ve tabilerinden istiyfa olunur.

REİS — Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul olunmuştur.

Madde 51. — Cezayı nakdi alınması lazım gelen evrak, senedat ve ilânatın âmilleri tarafından terkedilmesi cezayı nakdinin istiyfasına mani olamaz.

REİS — Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 52. — Tahsil olunacak cezayı nakdinin miktarı resim istiyfası için yapıştırılacak pulların üzerine işaret olunup, mezkûr pullar cezayınakdiyi tahsil eden daire veznesinin resmi mührü ve tarih ile iptal olunur.

REİS — Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 53. — Bilcümle mahakim ve mecalis reis ve azaları vesair resmi memurlardan her kim olursa olsun, bu Kanun hükmünce alınması lazım gelen resim ve cezayı nakdiyi talebe mecburdur.

Cezayı nakdi arzu ile ifa edildiği halde irad kaydolunmak üzere ait olduğu daire veznesine teslim edilir. Aksi halde (On ikinci) fasıl mucibince muamele olunur.

REİS — Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 54. — Memurlar ve kâtibiadiller tarafından tahrir ve tanzim edilip, efrada imza ettirilen veya resen ita edilen ve damga muamelesi bu Kanun hükmüne muhalif bulunan evrakın resmi mükellef olandan ve cezayı nakdisi evrakı tanzim ve ita edenden alınır. Bu gibi memurlardan kabul ettikleri için ayrıca ceza alınmaz. Bilumum anonim şirketlerle resmi ve hususi sair müesseselere tahrir ve tanzim edilip, efrada imza ettirilen veya müessesattan verilen ve damga muamelesi kanununa muhalif olan evrakın cezayı nakdisi o evrakı tanzim eden şirket ve müesseseye, resmi de mümziye aittir.

REİS — Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 55. — Resmi dairelere verilen maktu resim tarifesinin 51 ve 52 nci numaralarında yazılı bulunan evrak pulsuz veya pulu noksan olduğu veyahut 34 ncü madde hükmüne gayrı muvafık surette vaz edildiği halde kabul olunmaz. Bu gibi evrakı kabul veya bunlar hakkında muamele icra edilen memurlardan ellişer kuruş cezayınakdi alınır. Mezkûr evrakın mümzilerine cezayınakdi terettüp etmez. Bu evrakın tabi olduğu pul yapıştırılıp da kanunun tarifi dairesinde iptal edilmemiş ise kabul eden memur tarafından resmi mühür ile iptal ve muamelesi ikmal edilecektir.

REİS — Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmiyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Madde 56. — Pul tetkikatına memur zevat tarafından meydana çıkarılan muhalifi kanun evrak ve senedattan tahsil olunan cezayınakdinin yüzde onuna kendilerine ikramiye olarak verilir.

REİS — Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 57. — Damga resminden dolayı cezayı nakdi itasıyle mükellef olan şahsa resim ve cezayınakdinin sekiz gün zarfında tesviyesi için bir ihtarname tebliğ olunur. Bir kimseden aranılan ve yüz kuruştan fazla olan cezayınakdinin esasına itiraz etmeksizin tamamen veya kısmen affını mahallinin en büyük mal memuruna müracaatla resmen talep eylediği halde Maliye Vekâletince affı hakkında bir karar ittihaz olunabilir.

REİS — Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

On Birinci Fasıl

Tetkikat ve Tetebbuat

Madde 58. — Damga resminin kanun dairesinde istiyfasını temin için hususi meskenlerden maada resmi ve hususi daire ve müesseselerle sair bilumum mahallerde pul tetkikatına memur edilecek zevat vakit vakit tetkikat icrasına salâhiyattardırlar.

REİS — Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 59. — 58 nci maddede yazılı tetkikat resmi tatil günlerinde resmi daire ve idarehanelerin mutad üzere açık olmadığı saatlerde icra edilemez. Tetkikat mümkün mertebe çabuk yapılacak ve muamelatı ihlal etmemek için evrak, senedat ve ilânat bulunduğu mahalden diğer mahalle nakledilmiyecektir. 58 nci maddede yazılı hususi ve resmi daire ve müesseselerde vesair mahallerde damga muamelesi kanununa muhalif olarak senedat ve ilânat bulunduğu takdirde memurları tarafından cins ve nevini ve kanuna muhalefet suretini mübeyyin bir zabıtname tanzim edilecek ve bunların mevcudiyetini tasdiken zabıtnamenin altı, daire ve müesseseler vesair bilumum Ticarethaneler namına imzaya salâhiyattar olanlara imza ettirilecektir.

Zabıtnameyi tasdik ve imzadan imtina ettiği takdirde evrak, senedat ve ilânat zaptolunup, zabıtnameye rapt edilecektir.

REİS — Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 60. — 58 nci maddede beyan olunan tetkikatın icrasına muhalefet edildiği surette keyfiyet memurları tarafından mahallinde tanzim olunacak zabıtname ile tahakkuk ettirilecektir. Vaki olan muhalefetin kanunen kabule şayan olmadığı ait olduğu mahkemece tebeyyün eylediği halde 400 liraya kadar cezayınakdi hükmolunur. Evrak, senedat ve ilânatın tabi olduğu resim ve cezayınakdi başkaca istiyfa edilir.

REİS — Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir

On İkinci Fasıl

Takibat

Madde 61. — Elli üçüncü maddede yazılı olan memurince damga resmine tabi evrak ve senedat ve ilânatın damga resmi bu Kanun ahkâmına tevfikan ifa edilmediği veya pulların ilsak ve iptali kanuna muvafık olmadığı görülür ve resim ile cezayınakdinin tediyesi zımnında yazılan ihtarnamenin tebliği tarihinden itibaren nihayet on beş gün zarfında resim ve cezayınakdiden mesul olan kimse bunları tediyeden imtina etmiş bulunursa mezkûr memurlar o gibi evrak, senedat ve ilânatı veyahut onların yerine kaim olan zabıt varakasını 63 ncü madde ahkâmı mahfuz olmak üzere mahalli mal memuruna tebliğ edecek ve mal memurları dahi bir müzakere ile mahalli icra dairesine irsal eyleyecektir.

REİS — Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 62. — Damga resminden dolayı kendisinden cezayı nakdi talep olunan kimse icra dairesinden vuku bulan tebligat tarihinden itibaren sekiz gün zarfında itiraz edebilir. İtiraz istidası mahallin sulh mahkemesince ita edilip, bir sureti mahkeme tarafından nihayet üç gün zarfında mahalli mal memurluğuna tebliğ olunur. Mal memuru tebliğ tarihinden itibaren sekiz gün zarfında cevabı ita eyleyecektir. İtiraz istidası ve cevabı cezayınakdiye tabi tutulan evrak, senedat ve ilânat veya bunların makamına kaim olacak zabıt varakaları teferruatıyle beraber mahkeme tarafından mezkûr cevabın vürudu tarihinden ve cevap verilmemiş ise müddetin hitamından itibaren beş gün zarfında usulüne tevfikan tetkik ve bilmuhakeme intaç olunur. Bir hafta zarfında mal memurluğundan cevabı verilmemiş olsa da bu veçhile muamele ifa olunur. Muteriz hazır bulunmadığından dolayı gıyabında mahkemece ittihaz edilen kararlar kabili itiraz değildir. Mahkemnin ilânı cezayı nakdiyi müstelzim olan evrak, senedat ve ilânatın veya bu bapta tanzim edilmiş olan zabıt varakası ve teferruatının birer musaddak sureti ile beraber sekiz gün zarfında gerek muterize gerek mal memuruna tebliğ olunacaktır.

AHMET REMZİ BEY (MUHTELİT ENCÜMEN NAMINA) (Gaziantep) — Efendim, bu maddenin nihayetinden bir kaç satır evvel «... bu veçhile muamele ifa olunur» diye muharrer olan fıkradan sonra «Muteriz hazır bulunmadığından dolayı gıyabında mahkemece ittihaz edilen kararlar, kabili itiraz değilidr» fıkrası ilâve olunacaktır.

REİS — O veçhile maddeyi tashih ederek reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 63. — Adliye mahkemelerince bir davanın rüyeti esnasında damga muamelesi kanununa muhalif evrak, senedat ve ilânat ibraz edildikte bunlar hakında evvel emirde bu Kanuna tevfikan hüküm

ita olmak iktiza eder ve bu hüküm asıl davanın rüyetini tehir etmez.

TEVFİK FİKRET BEY (Konya) — «Adliye» fazladır. «Mahkemelerce» kâfidir.

AHMET REMZİ BEY (Gaziantep) — Mahkemelerce demek kâfidir.

REİS — Maddeyi bu suretle kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 64. — Altmış iki ve altmış üçüncü maddelerde beyan olunan hükümler tarihi tebliğlerinden itibaren on beş gün zarfında temyiz olunabilir. Ancak, Temyiz mahkemesince tasdik edilecek cezayınakdiyi itiraz etmeksizin tesviye eyleyeceğini mutazammın malî teminat göstermeğe mecburdur.

Temyiz istidası mahkûmunaleyhin ikametgâhı mahkemesine veya doğrudan doğruya Temyiz Mahkemesi Hukuk dairesine ita ve irsal olunur.

Temyiz istidası defteri mahsusuna kayıt ile bir sureti beş gün zarfında diğer tarafa tebliğ olunacak mezkûr taraf dahi cevap lâyihasını, sekiz gün zarfında mahkemeye verilecektir.

Temyiz edilen hüküm altmış ikinci madde mucibince verilen hüküm nev'inden olduğu halde kezalik temyiz istidasının sureti beş gün zarfında mal memurluğuna tebliğ edilecek ve mal memurluğunca dahi yine sekiz gün zarfında cevap lâyihası verilecektir.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 65. — İkametgâh mahkemesine verilen Temyiz istidaları cevap lâyihasının kaydolunduğu tarihten itibaren beş gün zarfında altmış iki ve altmış dördüncü maddelerde gösterilen evrak ile beraber mahkeme tarafından Temyiz Mahkemesine irsal olunur.

REİS — Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 66. — İptidai karar nakzolunduğu mahkemece vaki olan nakza ittiba edilerek keyfiyetin yeniden tetkikine başlanır. Temyiz Mahkemesi dairelerinden resen verilen cezai nakdi hükümleri aleyhine yalnız itiraz olunabilir.

İtiraz istidası lâzım gelen teminatın ita kılındığını muhtevi olmak şartıyle mezkûr hükmün tebliği tarihinden itibaren sekiz gün zarfında hükmü ita eyleyen daireye veya mahkûmunaleyhin ikâmetgahı mahkemesine verilir. Damga resminden ve cezayınakdiden dolayı Temyiz mahkemesince lâhik olacak hükümler tashihi karara tabi değildir.

REİS — Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 67. — Damga Kanununa muhalif muameleden tevellüt edecek davalar ilân harcı ile mübaşir ücretinden maada mahkeme masrafına tabi değildir.

REİS — Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 68. — Damga Resmi muamelesinden dolayı kanuna muhalif hareket edenlerden vefat eyliyenlerin veresesinden damga resmi ve cezayı nakdi aranılmaz. Ancak, vefat vukuundan sonra hükmünden istifade edilmek istenilen evrakın damga resmi mübrezinden alınır.

İflas vukuunda damga resmi mümtaz ve cezayınakdi adi borç olarak masadan istiyfa olunur.

REİS — Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul olunmuştur.

Madde 69 — Pul cezayınakdileri için müruruzaman beş senedir. Müruruzamanın iptidası bir varaka üzerine iktiza eden resmin ifası lazım geldiği tarihten itibar olunur. Şu kadar ki, müddetli evrak ve şenedatta mürur zamanın kirası müddettin hitamından başlar.

REİS — Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

On İkinci Fasıl

Müteferrik Hükümler

Madde 70. — 6 Şubat 1321 ve 29 Eylül 1336 tarihli Damga Kanunlarının mevkii icraya vaz'ından bu kanunun mer'iyeti tarihine kadar tanzim edilmiş olan evrak ve senetler ve ilânların damga resmi ve cezayınakdisi mezkûr kanunlar ahkâmına tevfikan istiyfa olunur.

REİS — Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 71. — Bazı müesseselerin muafiyetleri hakkındaki hükümlerin lağvına dair 20 Mayıs 1928 tarih ve 1301 numaralı Kanun ile Teşviki Sanayi Kanununa ve umuru nafıaya müteallik imtiyazlar hakkındaki kanuna tevfikan verilmiş olan damga muafiyetlerinden maada muafiyetler mülgadır. Damga pulu ile hazine mükellefiyetlerine ait kanunlar, nizamlar, kararlar bu kanunun icraya vaz'ı tarihinden itibaren mefsuhtur.

REİS — Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 72. — Bu Kanun neşri tarihinden bir ay sonra muteberdir.

REİS — Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 73. — Bu Kanunun hükümlerini icraya Maliye ve Adliye Vekilleri memurdur.

REİS — Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Kanunun heyeti umumiyesi tayini esami ile reyi alilerine vaz edilecektir. Lütfen reylerinizi istimal buyurunuz.

Bundan evvelki kanunlara rey vermeyen zevat varsa lütfen reylerini istima buyursunlar.

Arâ istihsali muamelesi hitam bulmuştur.

11. — Tecili takibat hakkında (1/250) numaralı Kanun layihası ve Dahiliye ve Adliye encümenleri mazbataları. (1)

REİS — Layihanın heyeti umumiyesi hakkında söz isteyen var mı? (Hayır sesleri) Maddelere geçilmesini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Efendim, maddelerin müzakeresine geçiyoruz, yalnız maddede bir tashih vardır, maddeyi o tashih veçhile okuyacağız.

Şark Mıntıkasında Muayyen Vilayat ve Kazalarda Ceraim Takibatiyle Cezaların Tecili Hakkındaki 1339 Numaralı Kanuna Müzeyyel Kanun.

Madde 1. — 9 Mayıs 1928 tarih ve 1239 numaralı Kanunun ikinci maddesine fıkaratı atiye tezyil edilmiştir.

Diyarbekir, Elaziz, Van, Bitlis, Hakkâri, Mardin, Urfa, Siirt, Bayazıt ve Malatya vilayetleriyle, Behisni, Hınıs, Kiği kazalarında işbu kanunun tarihi neşrine kadar efrad tarafından ika olunan cürüm ve kabahatlarle maznun veya hali firarda bulunan mahkûmin haklarındaki takibatın icrası veya hükümlerin infazı tecil edilmiştir.

REİS — Efendim, maddeyi bu suretle kabul edenler el kaldırsın... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 2. — İşbu kanunun icrasına Adliye ve Dahiliye Vekilleri memurdur.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kanunun heyeti umumiyesini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

12. — Mardin Mebusu Nuri ve Bursa Mebusu Müderris Refik Beylerin, Askeri Baytar Tatbikat Muallimi Binbaşı merhum Ahmet ve muavini Yüzbaşı merhum Hüdai Beylerin zevceleriyle çocuklarına maaş tahsisine dair (4/24) numaralı takriri ve Bütçe Encümeni mazbatası. (2)

(1,2) Zaptın sonuna merbuttur.

REİS — Heyeti umumiyesi hakkında söz isteyen var mı? (Hayır sesleri) Maddelere geçilmesini kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Vazifeleri Uğrunda Vefat Etmiş Olan Askeri Baytar Tatbikat Mektebi Muallimlerinden Baytar Binbaşı Ahmet ve Muavini Baytar Yüzbaşı Hüdai Beylerin Ailelerine İkramiye İtasına Dair Kanun.

Birinci Madde — Fen ve vazife uğrunda terki hayat etmiş olan askeri baytar ve tatbikat mektebi bakteriyoloji ve seroloji muallimi baytar Binbaşı Ahmet Bey ailesiyle muavini Baytar Yüzbaşı Hüdai Bey ailesine Maliye Vekâleti bütçesindeki masarifi gayrımelhuze tertibinden 2 500'er liranın ikramiye olarak itasına mezuniyet verilmiştir.

REİS — Madde hakkında söz isteyen var mı?

RUŞEN EŞREF BEY (Afyonkarahisar) — Muhterem efendiler, bu iki fen şehidi için Meclisi Âlice gösterilen bu lütuf büyüktür ve bendenizce teşekküre layıktır. Müsaade buyurursanız bendeniz buna bir şeyin daha ilavesini Heyeti Celilenizden rica edeceğim.

Bu iki zata yalnız bir defaya mahsus olmak üzere ikramiye verilmesi tensip edilmiştir. Halbuki bunlar çoluk çocuk sahibidirler. Çocuklarının tahsilden mahrum kalmamaları için bendeniz ayrı bir takrir ile bu çocukların meccani ve leyli olarak tahsillerinin kabul olunmasını teklif ediyorum.

MUSTAFA NECATİ BEY (Maarif Vekili) (İzmir) - Efendim, meccani tahsil meselesinde tabii Heyeti Aliye kadar biz de bu gibi çocukların mektebe biran evvel yerleşmesini kabul ederiz. Yalnız Heyeti Celilenin kabul ettiği bir kanunla bu esasa, kanuni bir şekle raptolunmuştur. Onu niçin takrirle talebe kabulü istenilecek olursa, hududu nerelere varacağı meçhul olan bir akibete gitmiş oluruz. Bunun için bu gibi zevatı âliyenin çocukları kabul edilmek lazım gelirse Bütçe Encümenince tahsisatları ilave olunarak Maarif Vekâletine verilmelidir. Aksi takdirde meccani tahsil meselesi kanunun hududu haricine çıkar ve arzu ettiğimiz netice hâsıl olmaz. Onun için Heyeti Âliye bunu kabul edecek olursa tahsisatının bütçeye zammı suretiyle kabul etsin ki, şekil bozulmasın.

RUŞEN EŞREF BEY (Afyonkarahisar) — Efendim, bendeniz Vekil Beyefendinin kanuna temas eden beyanatı aleyhinde bir takrir vermiş değilim, bendeniz de tamamen kendileriyle hemfikirim. Eğer Heyeti Celileniz müsaade buyurursa bu takrir Vekil Beyefendinin de teklifleri veçhile Bütçe Encümenine

gider. Yalnız tasviben gönderecek olursa Bütçe Encümeni de ona göre hareket eder ve bu çocuklar da tahsilden mahrum kalmazlar, teklifim budur.

REİS — Efendim, maddeyi reye arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İkinci Madde — Bu Kanun 1 Haziran 1928 tarihinden muteberdir.

REİS — Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Üçüncü Madde — Bu Kanunun ahkâmını icraya Maliye Vekili memurdur.

REİS — Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Efendim, kanunun heyeti umumiyesini tayini esami ile reye arz ediyorum. Kabul edenler beyaz, etmeyenler kırmızı rey versinler.

4. — TAKRİRLER

1. — Afyonkarahisar Mebusu Ruşen Eşref Beyin, Askeri Baytar Tatbikat mektebi muallimlerinden Baytar Binbaşı Ahmet ve muavini Yüzbaşı Hüdai Beylerin çocuklarının meccani tahsillerinin temini hakkında takriri.

Riyaseti Celileye

Askeri Baytar Tatbikat Mektebi muallimi Binbaşı merhum Ahmet ve muavini Yüzbaşı merhum Hüdai Beylerden gerek Ahmet Beyin oğulları Semih, Reşat ve Orhan Efendilerin, gerek Hüdai Beyin kızı Seher hanımın tahsillerinin meccani ve leyli olarak temin edilmesi hususuna dahi Meclisi Âlice karar ita buyurulmasını arz ve teklif eylerim efendim.

Afyonkarahisar Mebusu
Ruşen Eşref

REİS — Bu takriri Bütçe Encümenine veriyoruz.

REŞİT BEY (Gaziantep) — Bu takrir münasebetiyle müsaade buyurulursa bir şey arz edeceğim.

REİS — Takrir müzakere edilmiyor.

REŞİT BEY (Devamla) — Bu takrir münasebetiyle bendeniz de bir takrir vermiştim. Müsaade ederseniz ona dair bir şey söylüyeceğim.

REİS — Müzakere ettiğimiz başka şeydir, neye dair söz istiyorsunuz?

REŞİT BEY (Gaziantep) — Bendeniz de Kars Mebusu Bedir Bey mahtumlarının meccani tahsili için takrir vermiştim. Bu takririm de Bütçe Encümenine havale buyurulsun, bunu rica ediyorum.

REİS — Takririn muamelesi bitince Heyeti Umumiyeye gelir, o zaman Bütçe Encümenine göndeririz.

5. — MÜZAKERE EDİLEN MEVAD (Devam)

13. — Mevcut evrakı nakdiyenin yenileriyle istibdaline dair Kanunun üçüncü maddesinde muayyen müddetin temdidi hakkında (1/255) numaralı Kanun Lâyihası ve Bütçe Encümeni mazbatası. (1)

REİS — Efendim, Kanunun heyeti umumiyesi hakkında söz isteyen var mı? (Hayır sesleri.) Maddelere geçilmesini kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın.. Kabul edilmiştir.

Mevcut Evrakı Nakdiyenin Yenileriyle İstibdaline Dair Olan Kanunun Üçüncü Maddesinde Muayyen Müddetin Temdidine Dair Kanun.

Birinci Madde — Mevcut Evrakı nakdiyenin yenileriyle istibdaline dair olan 30 Kânunuevvel 1341 tarih ve 701 numaralı Kanunun üçüncü maddesinde tayin olunan mübadele müddeti her yerde aynı tarihte nihayet bulmak üzere 5 Eylül 1928 tarihine kadar temdit olunmuştur.

REİS — Maddeyi kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İkinci Madde — Bu Kanun neşri tarihinden muteberdir.

REİS — Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Üçüncü Madde — Bu Kanunun ahkâmını icraya Adliye ve Maliye Vekilleri memurdur.

REİS — Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Kanunun Heyeti umumiyesini kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Efendim, Reylerini istimal etmeyen lütfen istimal buyursun.

Efendim, daha vaktimiz müsaittir. Bugünkü evrakı varide meyanında bazı lâyihalar vardır. Bunlardan 1, 3, 5, 6, 7, 9, 14 ncü maddeler tab ve tevzi edilmiştir. Müsaade ederseniz müzakereye devam edelim. (Muvafık sesleri.) Evrakı varidenin birinci maddesinin ruznameye alınarak müzakeresini kabul edenler el kaldırsın.. Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

---

(1) Zaptın sonuna merbuttur.

14. — Umuru Hukukiyei Muhtelife harçlarının ecnebi tebası hakkında bilmukabele tezyidine dair (1/115) numaralı Kanun Lâyihası ve Hariciye, Maliye ve Bütçe Encümenleri mazbataları. (1)

REİS — Bu Kanunun müstacelen müzakeresini kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Kanunun Heyeti umumiyesi hakkında söz isteyen var mı? (Hayır sesleri.) Maddelere geçilmesini kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Hariciye Vekâleti Tasdik Harçları Hakkında Kanun

Birinci Madde — Hariciye Vekâletince Türkiye Cumhuriyeti dahilinde tasdik muamelatından alınacak harçlar merbut cetvelde gösterilmiştir. İşbu harçları mütekabiliyet esasına göre bazı devletler tebası hakkında tezyide ve icabında haddi asliye ircaa Hariciye Vekili mezundur.

Cetvel

Kuruş	
250	İmza, beyanname, alâmeti farika, umumi, usûsi şahadetnameler ve vekâletname tasdiklerinden.
250	Ferağ muamelatında konsoloshanelerden ita olunan ilmuhaberlere mevzu mühürü resmi tasdikinden.
125	Ferağ muamelatında konsoloshanelerden ita olunan ilmuhaber suretlerinin beher nüshasından.

REİS — Maddeyi cetvelle beraber kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İkinci Madde — 13 Haziran 1301 tarihli irade ile 15 Nisan 1339 tarihli Avans Kanununun onuncu maddesinin bu harçlara müteallik olan ahkâmı mülgadır.

REİS — Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Üçüncü Madde — Bu Kanun neşri tarihinden muteberdir.

REİS — Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Dördüncü Madde — Bu Kanunun ahkâmını icraya Dahiliye, Hariciye ve Maliye Vekilleri memurdur.

REİS — Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(1) *Zaptın sonuna merbuttur.*

Kanunun Heyeti Umumiyesini kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

15. — Teşviki Sanayi Kanununun üçüncü maddesine bir fıkra ilâvesi hakkında (1/235) numaralı Kanun Lâyihası ve Ticaret ve Bütçe Encümenleri mazbataları. (1)

REİS — Efendim, bu kanunun müstacelen müzakeresini kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kanunun heyeti umumiyesi hakkında söz isteyen var mı? (Hayır sesleri.) Maddelere geçilmesini kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

28 Mayıs 1927 Tarih ve 1055 Numaralı Teşviki Sanayi Kanununa Müzeyyel Kanun

Birinci Madde — Ayrı ayrı maden ruhsatnamelerine merbut olmakla beraber İktisat Vekâletince tespit edilen muayyen bir hudut dahilinde bulunup, müşterek tesisata malik ve yekdiğeriyle mürtebit olan ve aynı şahıs veya şirket tarafından tevhiden işletilen kömür ocakları teşviki sanayi kanunundan istifade itibariyle bir Ocak addolunur ve cümlesi için bir muafiyet ruhsatnamesi verilir. Ancak, muafiyet ruhsatnamesinin tevhidi bu kabil ocakların maadin Kanununa göre vaziyetlerini değiştirmez.

REİS — Söz isteyen var mı?

MUHLİS BEY (BÜTÇE ENCÜMENİ NAMINA) (Bursa) — Efendim, maddenin sonuna «ve imale ait ruhsatnamelerin tevhidini icabettirmez.» Şeklinde bir fıkra ilâvesi lâzımdır, bunun ilâvesini rica ediyorum.

REİS — Maddeyi bu fıkranın ilâvesiyle kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İkinci Madde — Bu Kanun neşri tarihinden muteberdir.

REİS — Maddeyi kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Üçüncü Madde — Bu Kanunun ahkâmını icraya Dahiliye, Maliye ve İktisat Vekilleri memurdur.

REİS — Maddeyi kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Kanunun Heyeti umumiyesini. Kabul edenler el kaldırsın.... Kabul etmeyenler el kaldırsın.... Kabul edilmiştir.

Reylerini vermeyenler lütfen versin. Ara istihsali hitam bulmuştur.

(1) *Zaptın sonuna merbuttur.*

16. — Hacı Bekir oğlu Halil'in mahkûm olduğu bir buçuk sene hapis ve üç sene emniyeti umumiye nezareti altında bulunmak cezasının affı hakkında (3/85) numaralı Başvekâlet tezkeresi ve Adliye Encümeni mazbatası. (1)

REİS — Mazbatayı okutuyorum.

(Adliye Encümeni mazbatası okundu.)

REİS — Encümen mazbatası hakkında söz isteyen var mı? (Hayır sesleri.) Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

On dakika istirahat etmek üzere celseyi tatil ediyorum.

İKİNCİ CELSE

Açılma Saati : 17,20

REİS : Kâzım Paşa

KÂTİPLER : Necip Ali Bey (Deniz), İsak Rafet Bey (Diyarbekir)

REİS — Celseyi açıyorum efendim.

17. — Posta Kanununun bazı maddelerinin tadiline dair (1/163) numaralı Kanun Lâyihası ve Dahiliye Encümeni mazbatası. (2)

REİS — Lâyihanın müstaceliyetle müzakeresini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Heyeti umumiyesi hakkında söz isteyen var mı? (Hayır sesleri.) Maddelere geçilmesini kabul edenler... Kabul etmeyenler.. .Kabul edilmiştir.

26 Teşrinisani 1329 Tarihli Posta Kanununun Bazı Mevadının Tadiline Dair Kanun

Madde 1. — İkinci Muaddel Madde — Posta idaresi, posta ve telgraf havalenameleriyle kıymetli müraselatın icabı hale göre kıymet ve adetlerini tahdide ve bilcümle mevaddı müraselenin ebat ve sikletlerini ihtiyacat ve muamelatın mukteziyatına tebaan tayine mezundur.

REİS — Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 2. — Beşinci Muaddel Madde — Posta idaresinin inhisarı altında olan maddeler şunlardır :

A) Mektuplar,

B) Açık muhabere varakaları.

Ancak, resmi daireler arasındaki muhabereye ait evrak ile efradın kendi işlerine müteallik olarak adamları vasıtasıyla teati edecekleri mektuplar ve açık muhabere varakaları ve bütün nakliyat şirketlerinin kendi işleri hakkında kendi vasıtalarıyla taşıtacakları evrak ve aynı kazanın ve hemhudut kazaların henüz Posta teşkilatı bulunmayan yerleri arasında teati edilecek müraselat inhisardan müstesnadır.

REİS — Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 3. — Altıncı Muaddel Madde — Posta idaresi, lüzum göreceği yerlerde Posta merkezleri veya satış şubeleri tesis ve bunlardan mevcut olanları Dahiliye Vekâletinin muvafakatıyla lağvetmek ve bütün merkez ve şubelerde yapılacak işlerin nevilerini tayin eylemek ve icabeden yerler arasında muayyen günlerde posta teatisini temin için belediyeleri ve köy ihtiyar meclislerini mezun kılmak hakkını haizdir.

REİS — Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 4. — Yedinci Muaddel Madde — Hükümet postaca alınacak ücretleri müş'ir pullar, açık muhabere varakaları, zarflar ve kuşaklar çıkarmaya ve ücret alma makineleri kullanmaya ve bunlardan kullanılmakta bulunanlar ile ilerde kullanılacak olanların mer'iyet müddetini ve mübadele şartlarını tayine ve bazı müesseselerin reklam maksadıyla tab ettirecekleri küçük kıtadaki etiketleri muayyen müddetlerle ve bir ücreti mahsusa mukabilinde posta müraselatı üzerlerine yapıştırmaya mezundur.

REİS — Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 5. — Dokuzuncu Muaddel Madde — Hükümet, posta ittihadı umumisi esasatına tevfikan ecnebi memleketler ile posta münasebatını tesis ve tanzi-

(1, 2) Zaptın sonuna merbuttur.

me ve bu bapta hususi mukavele ve itilaflar aktine ve bunlar mucibince alınması lazım gelen ücretlerin tayinine mezundur.

REİS — Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 6. — On Birinci Muadde Madde — Mektupların beher yirmi gram ve küsurundan şehir dahili için dört, ve şehir harici için altı ve açık muhabere varakalarından şehir dahili için üç ve şehir harici için dört kuruş ve bunların cevaplarının her bir kısmından aynı ücret alınır.

REİS — Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 7. — On ikinci muaddel Madde - Bir nama gönderilecek gazeteler ile en az üç ayda bir defa intişar eden her türlü mevkut risalelerin ilâveleri de dahil olduğu halde beher elli gram ve küsurundan on para ve evrakı matbua paketlerinin beher elli gram ve küsurundan bir kuruş ve mesalihe dair evrak paketleriyle ticari eşya numunelerinin keza beher elli gram ve küsurundan iki kuruş ücret alınır. Ancak mesalihe dair evrak paketleriyle ticari eşya numuneleri ücretleri hiç bir zaman beş kuruştan dûn olamaz. Körlerin kullanmasına mahsus matbua paketlerinin beher beş yüz gram ve küsuru için istisnaen bir kuruş alınır.

Maarif Vekâletince mekteplerde okutulması kabul ve listesi posta ve telgraf ve letefon müdiriyeti umumiyesine tevdi edilen kitapların beher elli gram ve küsurundan on para posta ücreti alınır.

Şu kadar ki, mezkûr maddelerin posta idaresince nakliye ücreti verilen sürat katarlarıyle taşınmaları istenilir ise, bunlar için iki kat ücret alınır.

REİS — Kabul eedenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 8. — On Yedinci Muaddel Madde — Ödemek şartlı müraselat için mutad ve lazım olan ücretlere ilâve olarak mahreçte tahsiliye ücreti namıyla beş kuruş ile mevridde ödenmesi meşrut mebaliğ için tanzim olunacak posta havalenamesinin muayyen ücreti alınır. Mezkûr havalename ücreti ödenmesi meşrut mebaliğden tenzil suretiyle alınır. Bedeli meşrut miktarı lira ve kuruş üzerine konulacak ve para küsuru olmayacaktır.

REİS — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 9. — Yirmi Birinci Muaddel Madde — Gönderenlerden peşin alınmak üzere posta paketleri ücretleri şunlardır :

Evvelâ : Taşıma vasıtaları vapur veya demiryolu olan paketler :

1. A) Bir deniz kıyısında veya bir kol demiryolu üzerinde bulunan postahaneler arasında teati olunacak paketler için beher üç kilo veya kesrinden yirmi kuruş.

B) İki deniz kıyısında veya iki kol demiryolu üzerinde bulunan postahaneler arasında teati olunacak paketler için beher üç kilo veya kesrinden otuz kuruş.

C) Bir deniz kıyısı ile bir kol demiryolu üzerinde bulunan postahaneler arasında teati olunacak paketler için beher üç kilo veya kesrinden otuz kuruş.

D) İki deniz kıyısı ile iki demiryolu üzerinde bulunan postahaneler arasında teati olunacak paketler için beher üç kilo veya kesrinden otuz kuruş.

H) Üç kol demiryolu üzerinde bulunan postahaneler arasında teati olunacak paketler için beher üç kilo veya kesrinden kırk kuruş.

2. H) Karadeniz ve Akdeniz birer mıntıka teşkil eder «Marmara ancak kendi kıyılarındaki postahaneler arasındaki nakliyat için bir deniz sayılıp Karadeniz veya Akdeniz kıyılarındaki Postahaneler ile olacak nakliyat için ayrıca bir deniz sayılmaz.»

C) Deniz kıyısından veya demiryolu durağından on kilometre içerde bulunan yerler kıyıda veya demiryolunda sayılır.

D) Aşağıdaki hatlar birer kol demiryolu sayılır :

İstanbul Edirne arası (Alpullu - Kırklareli Şubesi beraber.)

Haydarpaşa Konya arası (Adapazarı - Arifiye, Eskişehir - Ankara, Alayont - Kütahya Şubeleri beraber.)

Ankara - Kayseri - Sivas arası.

Konya - Meydanekbez arası (Mersin ve yenice Payas şubeleri beraber.)

Meydanekbez - Nuseybin arası (Dermesiye - Mardin beraber.)

İzmir - Karahisar arası (Manisa - Bandırma Şubesi beraber.)

İzmir - Eğridir arası (Torbalı - Bayındır - Ödemiş, Tire, Reşadiye - Söke Sultanhisar - Denizli, Sütlaç, Çivril şubeleri beraber.)

Samsun - Sivas arası.

Erzurum - Kızılçakçak arası.

Bursa - Mudanya arası. (İstanbul - Mudanya - Bursa bir kol sayılır.)

Memlekette yapılacak demiryollarının herbir kolu posta şebekesine göre posta idaresince tayin olunur.

Saniyen, Mahreci ile mevridi arasında demiryolu ve vapur bulunmayıp, karadan otomobil, araba ve beygir gibi diğer vasıtalar ile taşınacak posta paketleri için merbut haritada gösterilen mıntıkalara göre ücret alınır. Bir mıntıka içinde teati olunan paketler için beher kilogram ve küsurundan on yedi buçuk, mülasık olan mıntıkalar arasında teati olunan paketler için beher kilogram ve küsurundan yirmi beş ve aralarında bir veya daha fazla mıntıka bulunan merkezler arasında teati edilecek posta paketleri için beher kilogram ve küsurundan otuz kuruş ücret alınır.

Salisen : Deniz kıyısında ve demiryolu üzerindeki postahanelerle içerde bulunup, demiryolu ve vapur bulunmayan yerler arasında teati olunacak posta paketleri kısmen vapur ve demiryolu ile taşınsa dahi yine saniyen fıkrasındaki gösterilen ücrete tabidir. Kıymetli posta paketlerinin beher bin kuruş veya kesrinden on kuruş teminiye ücreti alınır.

İhbarnamelerin tebliğleri ve postrestant olanlar dahi vürutları tarihlerinin ferdasından itibaren geçecek her gün için kıymetli ve kıymetsiz her paket başına üç kuruş ardiye ücreti alınır. Mezkûr ücret her bir kıymetli paket için bin iki yüz ve her bir kıymetsiz paket için de dört yüz kuruş tecavüz edemez.

Kıymeti mukaddereli mektup, veya kıymetli ve kıymetsiz posta paketlerini posta merkezinin tevzi dairesinde ikametgâhında teslim ettirmek isteyen mürsil veya mürselinileyhten kıymeti mukaddereli mektupların beheri için ayrıca on beş ve paketlerin beheri için yirmi beş kuruş ücret alınır.

REİS — Dokuzuncu maddeyi kabul edenler.. Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 10. — Yirmi İkinci Muaddel Madde — Her bir abone kutusundan seneliği peşin olarak birinci sınıf merkezler için yediyüz elli, ikinci sınıf merkezler için beş yüz, üçüncü sınıf merkezler için üç yüz kuruş alınır. Abonaman aylık olursa birinci sınıf için yetmiş beş, ikinci sınıf için elli, üçüncü sınıf için dahi otuz kuruş alınır.

Aylık olmayan abonomanlar müddetleri ne olursa olsun bunlardan yukarıda gösterilen sınıflar itibariyle kaydedildikleri ayın tam ücreti alınır.

REİS — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 11. — Yirmi Dördüncü Muaddel Madde — Her bir hüviyet varakası için peşin olarak yirmi kuruş ücret alınır.

REİS — Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 12. — Yirmi Yedinci Muaddel Madde — Mürsil hini tevdide taahhütlü maddeler ile kıymeti mukaddereli mektupların ve posta paketlerinin teslimini ve havalenamelerin tediyesini müş'ir ilmuhaber isterse beher madde için kendisinden peşin olarak altı kuruş ve tevdiden sonra işbu maddelerin herbiri hakkında isteyeceği ilmuhaber için on iki kuruş ücret alınır. Mürsil işbu maddelerden hatta adi müraselattan herhangi biri hakkında muhtacı muhabere bir talepte bulunursa bunun için dahi posta ücreti olmak üzere kezalik on iki kuruş alınır. Ancak bidayette iade ilmuhaberli olarak postaya verilen maddeler hakkında vukubulacak istilam için başkaca hiçbir ücret alınmaz.

REİS — Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 13. — Yirmi Sekizinci Muaddel Madde — Mürsiller tarafından geri alınan veyahut mücbir sebepler dolayısiyle mevridlerine kadar götürülmesi kabul olamayarak mürsillerine geri verilen her türlü müraselatın posta ücretleri geri verilmez.

REİS — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 14. — Otuz İkinci Muaddel Madde — Saniyen; Kıymeti mukadderenin posta paketlerinden veya kutularından başka müraselatın içlerine meskûkât ve işlenmiş veya işlenmemiş altın ve gümüş ile kıymetli taşlar ve mücevherler ve bu kabil kıymetli maddeler konulması.

Rabian : Her türlü müraselatın içlerine umumi âdab ve ahlâka mugayır ve asayişi muhil ve hükümetçe vücudu ve intişarı memnu maddeler ile tabiatları ve mahiyetleri itibariyle posta memurlarını tehlikeye düşürecek ve muhabere maddelerini kirletecek ve bozacak veya parlayıp, alevlenecek veyahut patlayarak ateş alabilecek ve bunlara benzeyen sair tehlikeli maddeler ve (Arı, ipek böceği ve sülükler müstesna olmak üzere) canlı ve (Kurutulmuş veya muhafaza edilmiş olanlardan başka) canlı hayvanlar ve haşireler konulması.

Sadisen : Memnuiyeti, hükümet kanun ve nizamnamelerinde tasrih edilen eşyanın bilcümle müraselat derununa ithali.

Sabian : Dahili ve harici muhabere maddeleri içinde kokain, afyon, morfin vesair uyuşturucu maddeler gönderilmesi yasaktır. Ancak, bunların tıbbi bir maksatla gönderildikleri, gönderenlerde ispat edilirse posta paketleri içinde kabul ve naklolunabilir.

REİS — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 15. — Otuz Dokuzuncu Muaddel Madde — Müraselat ve mebaliğin hepsinin postaya tevdi tarihinin ertesi gününden itibaren mürsilin bunlar hakkında ancak bir yıl içinde malumat istemeye hakkı vardır. İşbu malumatı istemek için müracaat edilen tarih tazminat verilmesi müddeti için dahi başlangıç sayılır ve tazminat, başlangıç sayılan mezkûr müracaat tarihinden itibaren nihayet altı ay içinde verilir. Şu kadar ki, mücbir sebeplerle bu baptaki tahkikat işbu ayın sonuna kadar bitirilememiş olursa tazminatı vermek tahkikatın bitmesine bağlı kalır. Gerek tahkikatın neticesinin gecikmesi ve gerek zayiat ve hasaratın vukuu keyfiyetlerinin mücbir sebeplere istinadı hakkında ihtilaf çıkacak olursa mahkemei aidesinin neticesi hükmüne tebaiyet olunur. Mürsilin idarece verilmesi kararlaştırılan tazminatı istemek ve almak hakkı müraselat ve mebaliğin tevdi tarihinin ertesi gününden itibaren üç yıl geçtikten sonra sakıt olur ve bu gibi hallerde müraselat sahiplerinin bu müraselat üzerindeki bütün hakları idareye geçer.

REİS — On beşinci maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Madde 16. — Kırkıncı Muaddel Madde — Posta inhisarına tabi mevaddı nakledenlerden bir liradan on liraya kadar cezai nakdi alınır ve ayrıca da işbu kaçak müraselatın iki kat posta ücreti istiyfa olunur bir katı bu kaçağı tutanlara verilir.

REİS — Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 17. — Kırk İkinci Muaddel Madde — Kıymeti mukaddereli diye postaya verilen müraselata hile kastiyle kıymetli maddeler konulmadığı veya muhtevalarına hakiki kıymetlerinden fazla kıymet takdiri veya muhabere maddelerinden herhangi birinin otuz ikinci maddenin sabian fıkrasında musarrah maddeleri ihtiva eylediği sabit olursa mütecasirlerinden on liradan yüz liraya kadar nakdi ceza alınır veya bir aydan bir yıla kadar kendileri hapis olunur.

REİS — Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 18. — Kırk Yedinci Muaddel Madde — — Posta ve Telgraf ve Telefon İdaresince tayin olunan posta ve telgraf müfettişleri, merkez müdiranı posta seyyar ve nakliye memurları işbu kanun ile men edilen ef'al ve harekâtı taharri ve tetkike mezundurlar. Memurini zabıta ile rüsumat memurları dahi beşinci madde ahkâmının icrasını teminen aynı salâhiyeti haizdirler.

REİS — Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 19. — Ellinci Muaddel Madde — Otuz ikinci maddenin fıkrai saniye ve salise ve sabiasında musarrah mevaddı veya gümrük resmine tabi eşyayı havi bulunduğu hissolunan dahili ve harici mektupların açılması mevrid postahanelerce sahiplerine teklif edilir. Bunların muvafakatı halinde mezkûr müraselat postahanelerce teşkil edilecek bir heyet ile beraber kendilerinin huzurunda açılır. Muvafakat edilmezse dahili müraselatın açılması yine heyet huzurunda resen icra ve zikrolunan maddeleri muhtevi olmayanları sahiplerine teslim ve muhtevi olanlar hakkında bunları memnu kılan kanunlar ve nizamnameler ahkâmı dairesinde muamele olunur. Harici mektuplar ise açılmaksızın mahreçlerine geri gönderilir. Bu suretle açılan mektupların içlerinden mezkûr ikinci fıkrada gösterilen maddeler çıkarsa işbu maddelerin posta veya gümrük memurları tarafından takdir olunacak kıymetlerinin yüzde onu nisbetinde ayrıca bir posta ücreti alınarak sahiplerine teslim kılınır. Mezkûr mektupların içlerinde evrakı nakdiye bulunursa bu evrakın kıymetinin kezalik yüzde onu nisbetinde bir ücret alınarak sahiplerine teslim olunur.

Açılan harici mektuplar, içlerinden mephus fıkrai saniyede gösterilen maddeler (Meskûkât müstesnadır) çıkarsa tekrar kapatılarak bir sağlam ve dayanıklı zarfa konulur ve mahreçlerine geri gönderilir. İşbu mektupların içlerinden evrakı nakdiye çıkanları taahhütlü ise usulen sahiplerine teslim olunur. Adı ise kezalik mahreçlerine geri gönderilir. Kanunun dokuzuncu maddesinde mezkûr husisi itilaflara müsteniden bazı ecnebi memleketler ile teati olunan yeşil etiketli mektuplar bu madde hükmünden hariçtir.

REİS — Kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Madde 20. — Elli Birinci Muaddel Madde — Her ne sebeple olursa olsun mürselinileyhlerine verilememiş olan adi ve taahhütlü mektuplar ile muhabere maddelerinin cümlesi derhal ve (Postrestant) işaretiyle gelenler ile, saklanılmaları mürselinileyhleri tarafından yazı ile istenilen iki ay müddetin sonunda mahreçlerine geri gönderilir.

Mürsilleri belli olanlar merkezçe sahiplerine verileceği gibi, belli olmayanlar dahi, müracaat vukuu beklenerek adileri, üç ay taahhütlüleri bir yıl müddetle saklanır ve usulen ilân edilir. Bu müddetlerin sonunda sahipleri çıkmayanlar posta idaresince açıla-

rak muhtevaları delâletiyle sahipleri bulunabilenler kendilerine verilir, bulunmayanlar da yakılır.

Sahipleri bulunabilenler kendilerine verilir. Bulunmayanlarda yakılır.

Açılanların içinden kıymetli maddeler çıkanlar müracaatlarında sahiplerine verilmek üzere üç yıl saklanır, ondan sonra bunlar idarenin malı olur.

Madde 54. — Tayyedilmiştir.

REİS — Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 21. — İşbu Kanun neşri tarihinden muteberdir.

REİS — Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 22. — İşbu Kanunun ahkâmını icraya Dahiliye Vekili memurdur.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kanunun heyeti umumiyesini kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kanunun heyeti umumiyesi kabul edilmiştir.

18. — Rüsumat muhafaza memurlarının ceza muamelatı hakkında (1/229) nuamaralı kanun lâyihası ve Memurin Kanunu Muvakkat Encümeni mazbatası (1)

REİS — Müstaceliyetle müzakeresini kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Maddelere geçilmesini kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Rüsumat Muhafaza ve Mıntıka Memurları Hakkında İnzibatı Ahkâmı Muhtevi Kanun

Madde 1. — Memurin Kanununun 28 nci maddesindeki ahvale ilâveten aşağıdaki hareketler de ihtarı muciptir :

Resmi elbiseyi talimat dairesinde giymemek, resmi silâhını temiz tutmamak, kulübe, koğuş ve idare dahilinde terbiyeye mugayir konuşmak ve hareket etmek.

REİS — Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 2. — Memurin Kanununun 29 ncu maddesinde musarrah hallere ilâveten şu hareketlerde tevbihi muciptir:

Suiistimal maksadiyle olmayarak kuyudatta hak ve silinti yapmak, resmi elbisesi üzerinde iken, münasebetsiz mahallerde dolaşmak ve oturmak, meslek terbiyesine münafi evza ve etfar göstermek, resmi mühür evrak ve defatiri ve kemer ve silâhını aharın istimaline veya ziyaına maruz bir halde meydanda bırakmak, iztırarî olmadan borçlanmak ve gelirinden fazla masraf yapmak.

REİS — Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 3. — Memurin Kanununun otuzuncu maddesinde muharrer ahvale ilâveten aşağıdaki haller dahi maaş katını muciptir :

Kaçak eşyaya ait zabıt varakasını hizmeti olmayanlara imza ettirmek veya başkasına ait zabıt varakasını imza etmek, matbuat vasıtasiyle rüsumat memurları veya idaresi hakkında beyanı mütalaa etmek, çıkan eşya için görmeden tezkere kesmek, giren eşyayı vesaiki tetkik etmeden imrarına müsaade etmek, lüzumsuz silah atmak, mezuniyetsiz vazifesini rüfekasına bırakarak ayrılmak.

REİS — Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 4. — Memurin Kanununun 32 nci maddesindeki efale ilâveten aşağıdaki hareketler dahi sınıf tenzilini muciptir :

Mafevkine hakaret etmek (Bulunduğu sınıfın vazifini ifaya iktidarı kâfi olmadığı indetteftiş fiilen tebeyyün etmek. Amirlerinin kanun ve salâhiyet dairesinde verdikleri emirlere itaat etmemek, hazinenin zararına mucip yolsuzluğa muttali iken, mafevkine haber vermemek.

AHMET REMZİ BEY (Gaziantep) — Efendim, muterize içerisindeki ibare fazladır, çıkarılacaktır, aşağıda bir maddede geçecektir.

REİS — Maddeyi tashihen bu şekilde kabul buyuranlar... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 5. — Memurin Kanununun 33 ncü maddesindeki ahvale ilâveten aşağıdaki ahval dahi ihracı muciptir:

Kaçakçıların taarruzuna maruz kalmış olan arkadaşlarına ve mafevkine muavenet etmemek, merkezi idarece verilen mahrem emirleri her kim olursa olsun ifşa etmek, memur olduğu mevkii ve vazifeyi amirlerinden izin almaksızın ve refiklerine devretmekszin terkeylemek, kaçak takibatında ve kaçakçılarla müsademede emir ve zaruret olmadan mevki ve vazifesini terketmek, takip emrini icra etmemek, kaçakçılarla münasebet ve hususiyeti tebeyyün eylemek, mafevkini darbetmek, verilen emre muhalefet maksadıyla toplanarak veya muhabere veya müzakerede bulunarak bir karar verip, bu kararı münferiden veya

(1) *Zaptın sonuna merbuttur.*

müctemian icraya teşebbüs etmek, kaçak eşya zabıt varakasına hakikatin hilâfına bir şey dercetmek veya öyle bir zabıt varakasını bilerek imza etmek.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 6. — Bulunduğu sınıfın vazifesini ifaya ehil olmadığı ayrı ayrı iki müfettiş tarafından verilen raporlarla tahakkuk eden memurların sınıfı tenzil olunur.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 7. — Sınıf tenzilline mucip olan ahvalde memurun bulunduğu sınıfın dununda daha başka sınıf olmadığı takdirde hakkında ihraç muamelesi yapılır.

REİS — Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 8. — Muhafaza memurlarının icabında rızalarına bakılmaksızın tahvillerini icraya müdiriyeti umumiye salâhiyettardır.

REİS — Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 9. — Müdiriyeti umumiyede müdür muavininin riyaseti altında muamelat, istatistik müdürleriyle hukuk müşaviri ve memurin müdüründen mürekkep bir inzibat komisyonu bulunur.

Muhafaza memurları için başmüdiriyetlerde başmüdürlerin, muhafaza müdiriyetlerinde muhafaza müdürlerinin müdiriyetlerde müdürlerin riyasetleri altında bu müdiriyetlerin başkâtip ve mümeyyizlerinden mürekkep bir inzibat komisyonu bulunur. Başmüdiriyetlerde muhafaza müdiriyetlerinde ve müdiriyetlerde müteşekkil komisyonların kararları müdiriyeti umumiye inzibat komisyonunda, müdiriyeti umumiye inzibat komisyonunun kararları Şûrayıdevlette tetkik olunur.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 10. — İnzibat komisyonları tetkik ettikleri ahval için esbabı muhaffefe gördükleri takdirde hal ve hareketlerinin istilzam ettiği cezanın bir derece dûnuna karar verebilirler.

AHMET REMZİ BEY (Gaziantep) — İnzibat komisyonlarından sonra (Tetkik ettikleri ahval için) ibaresi kaldırılacak ve ikinci satırda (takdirde) kelimesinden sonra (Memurların hal ve hareketlerinin) denecektir.

REİS — Maddeyi bu şekilde tashihen kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 11. — Bu Kanun neşri tarihinden muteberdir.

REİS — Bu maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 12. — Bu Kanunun ahkâmını icraya Maliye Vekili memurdur.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... On ikinci madde kabul edilmiştir.

Kanunun heyeti umumiyesini kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın... Kanunun heyeti umumiyesi kabul edilmiştir.

19. — Kanun ve nizamnamelerin sureti neşir ve ilânı hakkında (1/240) numaralı Kanun Lâyihası ve Dahiliye, Teşkilâtı Esasiye ve Adliye encümenleri mazbataları. (1)

REİS — Lâyihanın müstaceliyetle müzakeresini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Heyeti umumiyesi hakkında mütalaa yoktur. Maddelere geçilmesini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kanunların ve Nizamnamelerin Sureti Neşir ve İlânı ve Mer'iyet Tarihi Hakkında Kanun

Birinci Kısım

Resmi Gazete ile Neşri Mecburi Mevad, Kanunların ve Nizamnamelerin Mer'iyet Tarihi

Madde 1. — Aşağıda yazılı mevaddın Resmi Gazete ile neşri mecburidir :

A) Kanunlar, devletlerle münakit mukavele ve muahedelerle sair düveli akitler, inhisarî ve malî taahhüdü mutazammın mukavele ve imtiyazlar, kanunların tefsiri, hususi af ilânı, cezaların tahfif veya tahvili veya tecili, tahkikat ve takibatı kanuniye icrası veya tecili, idam hükümlerinin infazı gibi ammeyi alâkadar eden Büyük Millet Meclisi kararları ve Meclis zabıtları,

B) Nizamnameler,

C) Tasdiki Âliye iktiran eden memuriyet kararları,

D) Umumi hizmetlerden birini ifa maksadiyle akit edilip, İcra Vekilleri Heyetince tasdik olunan mukavele ve imtiyaznameler,

H) Şûrayıdevletçe nizamnamelerin tefsirine ve menafii umumiyeye hadim cemiyetlerin tasdikine ve imtiyaz ihtilaflarına ait ittihaz olunan kararlar ile ammeyi alâkadar eden istişari mukarrerattan Başvekâletçe tasdik kılınanlar,

---

(1) Zaptın sonuna merbuttur.

V) Ref'i tezad ve tevhidi içtihada dair Temyiz Mahkemesi Heyeti Umumiyesince ittihaz olunan kararlar,

Z) Nizamnamelerin ahkâmını tavzih etmek veya kanun veya nizamnamelerin tatbikatında memurine rehber olmak ve kanun ve nizamnamelere mugayir ahkâmı muhtevi bulunmamak üzere bir vekâlet tarafından münferiden veya alâkadar vekillerce müştereken yahut İcra Vekilleri Heyetince kaleme alınan talimatnameler,

Y) Kanun ve nizamnamelerde Resmi Gazete ile neşri mecburi olarak irae edilen mevad.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 2. — Kanunu mahsusları mucibince vilayetler, şehremanetleri ve belediyeler tarafından kanun ve nizamnamelere mugayir ahkâmı havi olmamak üzere tanzim olunan talimatnamelerin ve ammeyi alâkadar eden mukavelenamelerin mahallerinde resmi veya gayri resmi gazetelerle, bulunmadığı takdirde vesaiti münasibe ile neşir ve ilânı mecburidir.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 3. — Kanun ve nizamnameler, metinlerinde başka suretle sarahat bulunmadığı takdirde, Resmi Gazete ile neşrini takip eden günün başlangıcından hesap edilmek üzere kırk beşinci günün hitamından itibaren Türkiye'nin her tarafından aynı zamanda mer'i olur.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Etmeyeler... Kabul edilmiştir.

Madde 4. — Resmi Gazetenin bir sayısına derci kabil olmayan mufassal kanun ve nizamnamelerin ilk maddesinin dercedildiği gün neşir tarihi başlar ve müteakip dört sayısında neşrin tamamlanması mecburidir. Mer'iyetin hesabında son neşir tarihine itibar olunur.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İkinci Kısım

Kanun ve Nizamnamelerin Tabı ve Tevzileri

Madde 5. — Kanunlar ile nizamnameler Reisicumhur tarafından ve kanuni tefsir ile Heyeti Umumiye kararları Büyük Millet Meclisi tarafından tekmiyle Başvekâlete tevdi olunur. Müdevvenat Müdiriyetince bunların kabul tarihleriyle nizamnamelerin Reisicumhur tarafından imza edildiği günün tarihleri kayıt ve tespit ve suretleri çıkarılıp asılları hazinei evraka teslim olunur ve Resmi Gazete ile neşir ve ilân ettirilir.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... edilmiştir.

Madde 6. — Kanun ve nizamname ve talimatnamelerin ayrı ayrı memurine tebliği usulü ilga edilmiş ve bunların tebliği vazifesi valilere verilmiştir.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 7. — Kanun, nizamname vesairenin kâfi miktarda matbu nüshaları merkezdeki dairelere tevzi olunmak üzere Müdevvenat Müdiriyeti tarafından doğrudan doğruya Büyük Millet Meclisi Azasına ve vekâletlere ve Erkânı Harbiyei Umumiye Riyasetine gönderilir.

Vilayet, kaza ve nahiyelerdeki daire ve makamlara tevzi olunmak üzere kanun ve nizamnamelerin kâfi miktarda matbu nüshaları mezkûr müdiriyetçe doğrudan doğruya vilâyetlere gönderilir.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... edilmiştir.

Madde 8. — Valiler, vilâyet merkezinde kanun, nizamname vesairenin kâfi miktarda matbu nüshalarını aşağıda yazılı dairelere en çok kırk sekiz saat zarfında (Tatil günleri hariç) zimmetle tevzi ve ayrıca vilâyet gazeteleriyle ilân ederler:

A) Adlî mülkî ve askerî bilumum devlet dairelerine,

B) İdarei hususiyelere,

C) Belediyelere,

H) Barolara,

V) Ticaret ve sanayi ve ziraat odalarına,

Z) Resmi kütüphanelere.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... edilmiştir.

Madde 9. — Yukarıdaki maddede yazılı makamlar bu kanun ve nizamnameleri vesaireyi vilâyet merkezindeki memuriyetlerinin dairesi içinde bulunan alâkadarlara münasip suretlerle derhal tebliğ ederler.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... edilmiştir.

Madde 10. — Kaza kaymakamları nahiyelere ait olan nüshaları nahiyelere irsal ve gerek kaymakamlar ve gerek nahiye müdürleri sekizinci maddeye tevfikan kaza ve nahiye dahilindeki devair ve müessesata zimmetle tebliğ ederler.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... edilmiştir.

Madde 11. — Cezaya, vergiye, askerliğe ve halkı alâkalandıran diğer hususlara ait kanun, nizamname vesaire derhal şehir veya kasabalarda mutad veçhile belediyeler ve köylerde muhtarlar vasıtasiyle ilân ettirilir ve keyfiyet zabıt varakası ile tespit edilerek dosyasında saklanır.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... edilmiştir.

Madde 12. — Kanunların ve nizamnamelerin mer'iyet müddeti kırk beş günden az ve hükümlerinin acele ilânı zaruri bulunduğu takdirde Başvekâlet tarafından vallilere telgrafla tebliğ edilir. Valiler matbuaların vusulünü beklemeksizin bu kanun ve nizamnameleri teksir ettirerek sekiz, dokuz ve on birinci maddeler mucibince tevzi ve ilân ederler.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... edilmiştir.

Madde 13. — Her malî yıla ait kanun ve nizamname vesairesinin her yerde bir arada muhafazası ile seleften halefe devri mecburidir.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... edilmiştir.

Madde 14. — Kanun ve nizamname vesaireyi (Tatil günleri ve esbabı mücbire hariç) teehhürle tevzi, tebliğ ve ilan edenler Türk Ceza Kanununun 230 ncu maddesine tevfikan ceza görürler.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... edilmiştir.

Madde 11. — Resmi Gazete Müdevvenat Müdiriyetince tab ettirilir. Bu müdiriyet her üçüma senesine ait düsturların tabı ve tab edilmemiş eski düsturların ikmali ile de mükelleftir.

Düsturlara aşağıda yazılı mevad dercolunur:

A) Kanunlar ve nizamnameler,

B) Devletlerle münakit mukavele ve muahedelerle sair düveli akitler,

C) İnhisarî ve malî taahhüdü mutazammın mukavele ve imtiyaznameler ve kanunların tefsirini müteallik Büyük Millet Meclisi kararları.

D) Umumi hizmetlerden birini ifa maksadiyle akit edilip, İcra Vekilleri Heyetince tasdik olunan mukavele imtiyaznameler,

H) Nizamnamelerin tefsirine müteallik Şûrayı-devlet kararlariyle ref'itezad ve tevhidi içtihada mütedair mahkemei temyiz heyeti umumiyesi kararları,

REİS — Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... edilmiştir.

Madde 16. — 18 Mayıs 1327 tarihli kanun ile bu kanuna mugayir diğer hükümler mülgadır.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... edilmiştir.

Madde 17. — Bu Kanunun hükmünü icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kanunun heyeti umumiyesini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

20. — Muamele Vergisi Kanununun birinci maddesinin tefsiri hakkında (3/116) numaralı Başvekâlet tezkeresi ve Ticaret, Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1)

REİS — Mazbata okunacaktır.

(Bütçe Encümeni mazbatası okundu)

REİS — Mazbata hakkında mütalaa var mı efendim? (Hayır sesleri) Kabul edenler.. Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

21. — Yekdiğeriyle taâruz eden Askeri Ceza Kanununun 24 ncü maddesiyle mükellefiyeti Askeriye Kanununun 42 nci maddesi ahkâmının suveri tatbikiyesinin teminin bir kararı tefsiri hakkında (3/50) numaralı Başvekâlet tezkeresi ve Müdafaai Milliye ve Adliye encümenleri mazbataları. (1)

REİS — Encümen mazbatasını reyinize arz ediyorum. Kabul edenler. El kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın.... Kabul edilmiştir.

Efendim, bundan evvel reyinize arz ettim kanunların neticei arâsını arz edeceğim.

Vazifeleri uğrunda vefat etmiş olan askeri baytar tatbikat mektebi muallimlerinden Baytar Binbaşı Ahmet ve Muavini Yüzbaşı merhum Hüdai beylerin ailelerine ikramiye itasına dair olan kanuna rey veren azanın adedi (161)'dir. Muamele tamamdır. (161) kabul vardır, binaenaleyh kanun (160) reyle kabul edilmiştir.

Damga Resmi Kanununa rey veren azanın adedi (163)'tür. Muamele tamam, (163) kabul vardır, Binaenaleyh kanun (163) reyle kabul edilmiştir.

Ordudan jandarmaya nakledilecek muallim efradın maaş ve iaşe bedelleri hakkındaki kanuna rey veren azanın adedi (161)'dir. Muamele tamam (161) kabul vardır. Binaenaleyh kanun (161) reyle kabul edilmiştir.

12 Eylül 1330 tarihli Askeri Tayinat ve Yem Kanunu muvakkatına müzeyyel Kanuna rey veren aza-

---

(1) Zaptın sonuna merbuttur.

nın adedi (175)'dir. Muamele tamam (175) kabul vardır, red, müstenkif yoktur, binaenaleyh kanun (175) reyle kabul edilmiştir.

Bugün müzakeremiz hitam bulmuştur. Yarın on dörtte içtima etmek üzere celseyi tatil ediyorum.

Kapanma Saati : 18,10

Vazifeleri Uğrunda Vefat Etmiş Olan Askeri Baytar Tatbikat Mektebi Muamlerinden Binbaşı Ahmet ve Muavini Yüzbaşı Merhum Hüdai Beylerin Ailelerine İkramiye İtasına Dair Kanunun Neticei Arâsı

(Kanun kabul edilmiştir.)

Âza adedi	: 316
Reye iştirak edenler	: 161
Kabul edenler	: 161
Reddedenler	: —
Müstenkifler	: —
Reye iştirak etmeyenler	: 151
Münhaller	: 4

[*Kabul Edenler*]

ADANA
Kemal B.

AFYONKARAHİSAR
Haydar B.
İzzet B.
İzzet Ulvi B.
Ruşen Eşref B.

ANKARA
Ali B.
İhsan B.
Rifat B.
Talât B.

ANTALYA
Ahmet Sâki B.
Dr. Cemal B.
Hasan Sıtkı B.

ARTVİN
Mehmet Ali B.

AYDIN
Mithat B.
Tahsin B.

BALIKESİR
Fahrettin B.
Hayrettin B.
Kâzım Paşa
Mehmet Cavit B.
Osman Niyazi B.
Sadık B.

BEYAZIT
Şefik B.

BİLECİK
Rasim B.

BİTLİS
İlyas Sami B.
Muhittin B.
Muhittin Nami B.

BOLU
Cemil B.
Dr. Emin Cemal B.

BURDUR
Mustafa Şeref B.
Salih Vahit B.

BURSA
Ahmet Münir B.
Bakteriyoloğ Refik B.
Dr. Esat B.
Dr. Şefik Lütfi B.
Mustafa Fehmi B.
Senih B.

ÇANAKKALE
Mehmet B.
Şükrü B.

ÇANKIRI
Mustafa Abdülhalik B.
Rifat B.

ÇORUM
İsmail Kemal B.
İsmet B.
Münir B.
Ziya B.

DENİZLİ
Dr. Kâzım B.
Mazhar Müfit B.
Necip Âli B.
Yusuf B.

DİYARBEKİR
İshak Refet B.
Kâzım Paşa
Rüştü B.

EDİRNE
Hasan Hayri B.
Şakir B.
Zeki Mesut B.

ELÂZİZ
Hasan Tahsin B.
Hüseyin B.
Muhittin B.

ERZİNCAN
Abdülhak B.
Aziz Samih B.

ERZURUM
Asım B.
Aziz B.
Nafiz B.

ESKİŞEHİR
Ali Ulvi B.
Emin B.
Sait B.

GAZİANTEP
Ahmet Remzi B.

GİRESUN
Kâzım B.

HÂKKÂRİ
İbrahim B.

İSPARTA
Mükerrem B.
Rıza B.

İÇEL
Emin B.
Hakkı B.

İSTANBUL
Akçoraoğlu Yusuf B.
Behiç B.
Dr. Nurettin Âli B.
Edip Servet B.
Fuat B.
Hüseyin B.
İhsan Paşa
Süreyya Pasa
Ziyaettin B.

İZMİR
Hüseyin B.
Kâmil B.
Mustafa Rahmi B.
Münir B.
Osmanzade Hamdi B.
Saraçoğlu Şükrü B.

KARS
Baha Tali B.
Dr. Sadrettin B.

KASTAMONU
Cemal B.
Hasan Fehmi B.
Mehmet Fuat B.
Refik B.

KAYSERİ
Ahmet Hilmi B.
Dr. Burhanettin B.
Dr. Halit B.
Reşit B.

KOCAELİ
İbrahim B.
Kılıçoğlu Hakkı B.
Ragıp B.
Salâhattin B.

KONYA
Ahmet Hamdi B.
Fuat B.
Hüsnü B.
Kâzım Hüsnü B.
Musa Kâzım B.
Mustafa B.

Naim Hâzım B.
Nevzat B.
Refik B.
Tevfik Fikret B.
Zühtü B.

KÜTAHYA

İbrahim B.
İsmail Hakkı B.
Niyazi Asım B.
Ragıp B.

MALATYA

Abdülmuttalip B.
Dr. Hilmi B.
İsmet Paşa
Vasıf B.

MANİSA

Âkif B.
Bahri B.
Dr. Saim B.
Kâni B.
Osman B.
Yaşar B.

MARDİN

Abdülrezak B.
Ali Rıza B.
İrfan Ferit B.
Nuri B.

MERSİN

Hakkı B.

MUĞLA

Ali Nazmi B.
Şükrü Kaya B.

NİĞDE

Ata B.
Galip B.

ORDU

Hasan Fahri B.
Recai B.
Şevket B.

RİZE

Ali B.
Âkif B.
Esat B.

SAMSUN

Âdil B.
Avni B.
Dr. Asım B.

SİİRT

Halil Hulki B.

SİNOP

Recep Zühtü B.
Refik İsmail B.

SİVAS

İbrahim Alâaddin B.

ŞARKİ KARAHİSAR

Tevfik B.

TOKAT

Bekir Lütfi B.
Hüseyin Hüsnü B.
Süreyya Tevfik B.

TRABZON

Ali Becil B.

URFA

Dr. Rafet B.
Refet B.

VAN

Hakkı B.
Münip B.

YOZGAT

Hamdi B.
Salih B.

ZONGULDAK

Rifat B.

[Reye İştirak Etmeyenler]

ADANA

Hilmi B.
Kadri B.
Zamir B.

AFYONKARAHİSAR

Ali B.
Musa Kâzım B.

AKSARAY

Besim Atalay B.
Kâzım B. (M.)
Neşet B. (M.)

AMASYA

Esat B.
İsmail Hakkı B.
Nafiz B.

ANKARA

Gazi Mustafa Kemal Paşa (Reisicumhur)
Halit Ferit B.
Sami B.
Şakir B.

ANTALYA

Rasih B.
Süleyman Şevket B.

ARTVİN

Asım B.

AYDIN

Dr. Mazhar B.
Dr. Reşit Galip B.
Emin Fikri B.

BALIKESİR

Ali Şuuri B. (M.)
Emin B.
İsmail Hakkı B.
Mehmet Âkif B. (M.)

BEYAZIT

Halit B.
İhsan B.

BOLU

Cevat Abbas B. (M.)
Falih Rıfkı B. (M.)
Şükrü B.

BURSA

Asaf B.
Muhlis B.
Refet B.

CEBELİBEREKET

Ali Rıza B.
Avni Paşa (M.)

ÇANAKKALE

Samih Rıfat B.
Ziya Gevher B.

ÇANKIRI

Talât B.
Ziya B.

ÇORUM

Dr. Mustafa B.

DENİZLİ

Emin Arslan B.
Haydar Rüştü B.(M.)

DİYARBEKIR

Zekâi B.

EDİRNE

Faik B.

ELÂZİZ

Mustafa B.
Nakyettin B. (M.)

ERZİNCAN

Mustafa B.
Saffet B.

ERZURUM

Ahmet Fikri B.
Nafi Atuf B.
Necip Asım B.
Tahsin B.

ESKİŞEHİR

Dr. İsmail Besim Paşa (M.)

GAZİANTEP

Ali Cenani B.
Ferit B.
Kılıç Ali B.
Reşit B.
Şahin B.

GİRESUN

Hacim Muhittin B.
Hakkı Tarık B.
Şevket B.
Tahir B.

GÜMÜŞHANE

Cemal Hüsnü B.
Halil Nihat B.
Hasan Fehmi B.
Şevket B.

İSPARTA

Hüseyin Hüsnü B.
İbrahim B.

İSTANBUL

Ahmet Rasim B. (M.)
Dr. Hakkı Şinasi Paşa
Dr. Refik B. (V.)
Hamdi B.
Hamdullah Suphi B. (M.)

Haydar B. (M.)
Tevfik Kâmil B.

İZMİR

Dr. Tevfik Rüştü B. (V.)
Enver B.
Mahmut Celâl B. (M.)
Mahmut Esat B. (V.)
Mustafa Necati B. (V.)

KARS

Ağaoğlu Ahmet B.
Halit B.

KASTAMONU

Ali Rıza B.
Velet Çelebi B.

KAYSERİ

Hasan Ferit B.

KIRKLARELİ

Dr. Fuat B.
Mehmet Nahit B.
Şevket B. (M.)

KIRŞEHİR

Hazım B.
Lütfi Müfit B.
Yahya Galip B.

KOCAELİ

İbrahim Süreyya B.
Kemalettin B.
Reşit Saffet B.

KÜTAHYA

Cevdet B.
Nuri B.
Recep B.

MALATYA

Dr. Fazıl Berki B.
Mahmut Nedim B.

MANİSA

Kemal B.
Mehmet Sabri B. (M.)
Mustafa Fevzi B.

MARAŞ

Abdülkadir B.
Mehmet B.
Mithat B.
Nurettin B.

MARDİN

Yakup Kadri B.

MERSİN

Ali Münif B. (M.)

MUĞLA

Nuri B.
Yunus Nadi B. (M.)

NİĞDE

Faik B.
Halit B.

ORDU

Halil Sıtkı B.
İsmail B.

RİZE

Âtıf B.
Fuat B.
Hasan Cavit B.

SAMSUN

Ali Râna B.
Ethem B.

SİİRT

Mahmut B. (M.)

SİNOP

Yusuf Kemal B.

SİVAS

Necmettin Sadık B. (M.)
Rahmi B.
Rasim B.
Remzi B.
Şemsettin B.
Ziyaettin B.

ŞARKİ KARAHİSAR

İsmail B.
Mehmet Emin B. (M.)

TEKİRDAĞ

Celâl Nuri B.
Cemil B.
Faik B.

TOKAT

Mustafa Vasfi B.
Şevki B.

TRABZON

Abdullah B.
Arif B.
Danış B.
Hasan B. (M.)
Nebizade Hamdi B.
Süleyman Sırrı B. (M.)
Şefik B.

URFA

Ali Saip B.
Ferit Celâl B.
Mahmut B.

YOZGAT

Avni B.
Süleyman Sırrı B.
Tahsin B.

ZONGULDAK

Halil B. (M.)
Hüsnü B.
Ragıp B.
Mehmet Nafiz B.
Tunalı Hilmi B. (M.)

[*Münhaller*]

Bilecik	1
Cebelibereket	1
Kars	1
Samsun	1
Yekûn	4

Damga Resmi Hakkındaki Kanunun Neticei Ârâsı

(Kanun kabul edilmiştir.)

Âza adedi	: 316
Reye iştirak edenler	: 163
Kabul edenler	: 163
Reddedenler	: —
Müstenkifler	: —
Reye iştirak etmeyenler	: 149
Münhaller	: 4

[*Kabul Edenler*]

ADANA
Kemal B.

AFYONKARAHİSAR
Ali B.
Haydar B.
İzzet Ulvi B.
Ruşen Eşref B.

AKSARAY
Besim Atalay B.

ANKARA
Ali B.
Halit Ferit B.
Rifat B.
Şakir B.
Talât B.

ANTALYA
Ahmet Sâki B.
Dr. Cemal B.
Hasan Sıtkı B.
Rasih B.

ARTVİN
Mehmet Ali B.

AYDIN
Mithat B.
Tahsin B.

BALIKESİR
Fahrettin B.
Hayrettin B.
Mehmet Cavit B.
Osman Niyazi B.
Sadık B.

BEYAZIT
Halit B.
Şefik B.

BİLECİK
Rasim B.

BİTLİS
İlyas Sami B.
Muhittin B.
Muhittin Nami B.

BOLU
Cemil B.
Dr. Emin Cemal B.

BURDUR
Salih Vahit B.

BURSA
Ahmet Münir B.
Bakterioloğ Refik B.
Dr. Esat B.
Dr. Şefik Lütfi B.
Muhlis B.
Mustafa Fehmi B.
Refet B.
Senih B.

ÇANAKKALE
Mehmet B.
Şükrü B.

ÇANKIRI
Rifat B.

ÇORUM
İsmail Kemal B.
Münir B.
Ziya B.

DENİZLİ
Dr. Kâzım B.
Mazhar Müfit B.
Yusuf B.

DİYARBEKİR
İshak Refet B.
Kâzım Paşa
Rüştü B.
Zekâi B.

EDİRNE
Hasan Hayri B.
Zeki Mesut B.

ELÂZİZ
Hasan Tahsin B.
Hüseyin B.
Muhittin B.

ERZİNCAN
Abdülhak B.
Aziz Samih B.

ERZURUM
Aziz B.
Nafi Atuf B.
Nafiz B.

ESKİŞEHİR
Ali Ulvi B.
Emin B.
Sait B.

GAZİANTEP
Ahmet Remzi B.
Reşit B.

GİRESUN
Kâzım B.
Şevket B.

HÂKKÂRİ
İbrahim B.

İSPARTA
Mükerrem B.
Rıza B.

İÇEL
Emin B.
Hakkı B.

İSTANBUL
Dr. Nurettin Âli B.
Dr. Refik B.
Edip Servet B.
Fuat B.
Hamdi B.
İhsan Paşa
Süreyya Paşa
Ziyaettin B.

İZMİR
Hüseyin B.
Kâmil B.
Mahmut Esat B.
Mustafa Necati B.
Münir B.
Saraçoğlu Şükrü B.

KARS
Baha Tali B.
Dr. Sadrettin B.

KASTAMONU
Ali Rıza B.
Cemal B.
Hasan Fehmi B.
Mehmet Fuat B.

KAYSERİ
Ahmet Hilmi B.
Dr. Burhanettin B.
Dr. Halit B.
Reşit B.

KIRKLARELİ
Mehmet Nahit B.

KOCAELİ
İbrahim B.
Kılıçoğlu Hakkı B.
Ragıp B.
Salâhattin B.

KONYA
Ahmet Hamdi B.
Fuat B.

Hüsnü B.
Kâzım Hüsnü B.
Musa Kâzım B.
Naim Hâzım B.
Nevzat B.
Refik B.
Tevfik Fikret B.
Zühtü B.

KÜTAHYA

İbrahim B.
İsmail Hakkı B.
Niyazi Asım B.
Ragıp B.

MALATYA

Abdülmuttalip B.
Dr. Fazıl Berki B.
Dr. Hilmi B.
Vasıf B.

MANİSA

Âkif B.
Bahri B.
Dr. Saim B.
Kâni B.
Osman B.
Yaşar B.

MARAŞ

Nurettin B.

MARDİN

Abdürrezak B.
Ali Rıza B.
İrfan Ferit B.
Nuri B.

MERSİN

Hakkı B.

MUĞLA

Ali Nazmi B.
Şükrü Kaya B.

NİĞDE

Ata B.
Faik B.

ORDU

Hasan Fahri B.
Recai B.
Şevket B.

RİZE

Ali B.
Âkif B.
Fuat B.

SAMSUN

Âdil B.
Avni B.
Dr. Asım B.

SİİRT

Halil Hulki B.

SİNOP

Refik İsmail B.

ŞARKİ KARAHİSAR

İsmail B.
Tevfik B.

TOKAT

Bekir Lütfi B.
Hüseyin Hüsnü B.
Süreyya Tevfik B.

TRABZON

Ali Becil B.

URFA

Dr. Rafet B.

VAN

Hakkı B.
Münip B.

YOZGAT

Salih B.
Süleyman Sırrı B.

ZONGULDAK

Halil B.
Rifat B.
Mehmet Nafiz B.

[Reye İştirak Etmeyenler]

ADANA

Hilmi B.
Kadri B.
Zamir B.

AFYON KARAHİSAR

İzzet B
Musa Kâzım B.

AKSARAY

Kâzım B.
Neşet B. (M.)

AMASYA

Esat B.
İsmail Hakkı B.
Nafiz B.

ANKARA

Gazi Mustafa Kemal Paşa (Reisicumhur)
İhsan B.
Sami B.
Şakir B.

ANTALYA

Süleyman Şevket B.

ARTVİN

Asım B.

AYDIN

Dr. Mazhar B.
Dr. Reşit Galip B.
Emin Fikri B.

BALIKESİR

Ali Şuuri B. (M.)
Emin B.
İsmail Hakkı B.
Kâzım Paşa (Reis)
Mehmet Âkif B. (M.)

BEYAZIT

İhsan B.

BİLECİK

İbrahim B.

BOLU

Cevat Abbas B. (M.)
Şükrü B.

BURDUR

Mustafa Şeref B.

BURSA

Asaf B.

CEBELİBEREKET

Ali Rıza B.
Avni Paşa (M.)

ÇANAKKALE

Samih Rıfat B.
Ziya Gevher B.

ÇANKIRI

Mustafa Abdülhalik B. (V.)
Talât B.
Ziya B.

ÇORUM

Dr. Mustafa B.
İsmet B. (RV.)

DENİZLİ

Emin Arslan B.
Haydar Rüştü B. (M.)
Necip Âli B.

EDİRNE

Faik B.
Şakir B.

ELÂZİZ

Mustafa B.
Nakyettin B. (M.)

ERZİNCAN

Mustafa B.

ERZURUM

Ahmet Fikri B.
Asım B.
Necip Asım B.
Tahsin B.

ESKİŞEHİR

Dr. İsmail Besim Paşa (M.)

GAZİANTEP

Ali Cenani B.
Ferit B.
Kılıç Ali B.
Şahin B.

GİRESUN

Hacim Muhittin B.
Hakkı Tarık B.
Tahir B.

GÜMÜŞHANE

Cemal Hüsnü B.
Halil Nihat B.
Hasan Fehmi B.
Şevket B.

İSPARTA

Hüseyin Hüsnü B.
İbrahim B.

İSTANBUL

Ahmet Rasim B.
Akçoraoğlu Yusuf B. (M.)
Behiç B. (V.)
Dr. Hakkı Şinasi Paşa (M.)
Hamdullah Suphi B.
Haydar B. (M.)
Hüseyin B.
Tevfik Kâmil B. (İÂ.)

İZMİR
Dr. Tevfik Rüştü B. (V.)
Enver B.
Mahmut Celâl B. (M.)
Mustafa Rahmi B. (V.)
Osmanzade Hamdi B.

KARS
Ağaoğlu Ahmet B.
Halit B.

KASTAMONU
Refik B.
Velet Çelebi B.

KAYSERİ
Hasan Ferit B.

KIRKLARELİ
Dr. Fuat B.
Şevket B. (M.)

KIRŞEHİR
Hazım B.
Lütfi Müfit B.
Yahya Galip B.

KOCAELİ
İbrahi mSüreyya B.
Kemalettin B.
Reşit Saffet B.

KONYA
Mustafa B.

KÜTAHYA
Cevdet B.
Nuri B.
Recep B. (V.)

MALATYA
İsmet Paşa (Başvekil)
Mahmut Nedim B.

MANİSA
Kemal B.
Mehmet Sabri B. (M.)
Mustafa Fevzi B.

MARAŞ
Abdülkadir B.
Mehmet B.
Mithat B.

MARDİN
Yakup Kadri B.

MERSİN
Ali Münif B. (M.)

MUĞLA
Nuri B.
Yunus Nadi B. (M.)

NİĞDE
Galip B.
Halit B.

ORDU
Halil Sıtkı B.
İsmail B.

RİZE
Âtıf B.
Esat B.
Hasan Cavit B.

SAMSUN
Ali Râna B.
Ethem B.

SİİRT
Mahmut B.

SİNOP
Recep Zühtü B.
Yusuf Kemal B.

SİVAS
İbrahim Alâaddin B.
Necmettin Sadık B. (M.)
Rahmi B.
Rasim B.
Remzi B.
Şemsettin B.
Ziyaettin B.

ŞARKİ KARAHİSAR
Mehmet Emin B.

TEKİRDAĞ
Celâl Nuri B.
Cemil B.
Faik B.

TOKAT
Mustafa Vasfi B.
Şevki B.

TRABZON
Abdullah B.
Arif B.
Danış B.
Hasan B. (M.)
Nebizade Hamdi B.
Süleyman Sırrı B. (M.)
Şefik B.

URFA
Ali Saip B.
Ferit Celâl B.
Mahmut B.
Refet B

YOZGAT
Avni B.
Hamdi B.
Tahsin B.

ZONGULDAK
Hüsnü B.
Ragıp B.
Tunalı Hilmi B. (M.)

[*Münhaller*]

Bilecik	1
Cebelibereket	1
Kars	1
Samsun	1
Yekûn	4

Ordudan Jandarmaya Nakledilecek Muallem Efradın Maaş ve İaşe Bedelleri Hakkındaki Kanunun Neticei Ârâsı

(Kanun kabul edilmiştir.)

Âza adedi	: 316
Reye iştirak edenler	: 161
Kabul edenler	: 161
Reddedenler	: —
Müstenkifler	: —
Reye iştirak etmeyenler	: 151
Münhaller	: 4

[*Kabul Edenler*]

ADANA
Kemal B.

AFYON KARAHİSAR
Ali B.
Haydar B.
İzzet B.
İzzet Ulvi B.
Ruşen Eşref B.

AKSARAY
Besim Atalay B.

AMASYA
Nafiz B.

ANKARA
Ali B.
Halit Ferit B.
Rifat B.

ANTALYA
Ahmet Sâki B.
Dr. Cemal B.
Hasan Sıtkı B.
Rasih B.

ARTVİN
Mehmet Ali B.

AYDIN
Mithat B.
Tahsin B.

BALIKESİR
Fahrettin B.
Hayrettin B.
Kâzım Paşa
Mehmet Cavit B.
Osman Niyazi B.
Sadık B.

BEYAZIT
Halit B.
Şefik B.

BİLECİK
Rasim B.

BİTLİS
İlyas Sami B.
Muhittin B.
Muhittin Nami B.

BOLU
Cemil B.
Dr. Emin Cemal B.

BURDUR
Mustafa Şeref B.
Salih Vahit B.

BURSA
Ahmet Münir B.
Bakteriyolog Refik B.
Dr. Esat B.
Dr. Şefik Lütfi B.
Muhlis B.
Mustafa Fehmi B.

ÇANAKKALE
Mehmet B.
Şükrü B.

ÇANKIRI
Mustafa Abdülhalik B.
Rifat B.

ÇORUM
İsmail Kemal B.
İsmet B.
Münir B.
Ziya B.

DENİZLİ
Dr. Kâzım B.
Mazhar Müfit B.
Necip Âli B.
Yusuf B.

DİYARBEKİR
İshak Rafet B.
Kâzım Paşa
Rüştü B.
Zekâi B.

EDİRNE
Hasan Hayri B.
Şakir B.
Zeki Mesut B.

ELÂZİZ
Hasan Tahsin B.
Hüseyin B.
Muhittin B.

ERZİNCAN
Abdülhak B.
Aziz Samih B.

ERZURUM
Asım B.
Nafi Atuf B.
Nafiz B.

ESKİŞEHİR
Ali Ulvi B.
Emin B.
Sait B.

GAZİANTEP
Ahmet Remzi B.
Reşit B.

GİRESUN
Kâzım B.

İSPARTA
Mükerrem B
Rıza B.

İÇEL
Emin B.
Hakkı B.

İSTANBUL
Dr. Nurettin Âli B.
Dr. Refik B.
Edip Şevket B.
Fuat B.
Hamdi B.
İhsan Paşa
Süreyya Paşa
Tevfik Kâmil B.
Ziyaettin B.

İZMİR
Hüseyin B.
Kâmil B.
Mustafa Rahmi B.
Osmanzade Hamdi B.
Saraçoğlu Şükrü B.

KARS
Baha Tali B.
Dr. Sadrettin B.

KASTAMONU
Cemal B.
Hasan Fehmi B.
Mehmet Fuat B.
Refik B.

KAYSERİ
Ahmet Hilmi B.
Dr. Burhanettin B.
Dr. Halit B.
Reşit B.

KIRKLARELİ
Mehmet Nahit B.

KOCAELİ
İbrahim B.
Kılıçoğlu Hakkı B.
Ragıp B.
Salâhattin B.

KONYA
Ahmet Hamdi B.
Fuat B.
Hüsnü B.
Kâzım Hüsnü B.
Musa Kâzım B.
Mustafa B.
Nevzat B.
Refik B.
Tevfik Fikret B.
Zühtü B.

KÜTAHYA
İbrahim B.
İsmail Hakkı B.
Niyazi Asım B.
Ragıp B.

MALATYA
Dr. Fazıl Berki B.
Dr. Hilmi B.
Vasıf B.

MANİSA
Âkif B.
Bahri B.
Dr. Saim B.
Kâni B.
Yaşar B.

MARAŞ
Nurettin B.

MARDİN
Abdürrezak B.
Ali Rıza B.
İrfan Ferit B.
Nuri B.

MERSİN
Hakkı B.

NİĞDE
Galip B.

ORDU
Hasan Fahri B.
Recai B.
Şevket B.

RİZE
Ali B.
Âkif B.
Esat B.

SAMSUN
Âdil B.
Avni B.
Dr. Asım B.
Nusret Sadullah B.

SİİRT
Halil Hulki B.

SİNOP
Recep Zühtü B.
Refik İsmail B.

SİVAS
İbrahim Alâaddin B.

ŞARKİ KARAHİSAR
İsmail B.
Tevfik B.

TOKAT
Bekir Lütfi B.
Hüseyin Hüsnü B.
Süreyya Tevfik B.

TRABZON
Ali Becil B.

URFA
Dr. Rafet B.

VAN
Hakkı B.
Münip B.

YOZGAT
Salih B.

ZONGULDAK
Halil B.
Rifat B.
Mehmet Nafiz B.

[*Reye İştirak Etmeyenler*]

ADANA
Hilmi B.
Kadri B.
Zamir B.

AFYON KARAHİSAR
Musa Kâzım B.

AKSARAY
Kâzım B.
Neşet B. (M.)

AMASYA
Esat B.
İsmail Hakkı B.

ANKARA
Gazi Mustafa Kemal Paşa (Reisicumhur)
İhsan B.
Sami B.
Şakir B.
Talât B.

ANTALYA
Süleyman Şevket B.

ARTVİN
Asım B.

AYDIN
Dr. Mazhar B.
Dr. Reşit Galip B.
Emin Fikri B.

BALIKESİR
Ali Şuuri B. (M.)
Emin B.
İsmail Hakkı B.
Mehmet Âkif B. (M.)

BEYAZIT
İhsan B.

BİLECİK
İbrahim B.

BOLU
Cevat Abbas B. (M.)
Falih Rıfkı B. (M.)
Şükrü B.

BURSA
Asaf B.
Refet B.
Senih B.

CEBELİBEREKET
Ali Rıza B.
Avni Paşa (M.)

ÇANAKKALE
Samih Rıfat B.
Ziya Gevher B.

ÇANKIRI
Talât B.
Ziya B.

ÇORUM
Dr Mustafa B.

DENİZLİ
Emin Arslan B.
Haydar Rüştü B. (M.)

EDİRNE
Faik B.

ELÂZİZ
Mustafa B.
Nakyettin B.

ERZİNCAN
Mustafa B.

ERZURUM
Ahmet Fikri B.
Aziz B.
Necip Asım B.
Tahsin B.

ESKİŞEHİR
Dr. İsmail Besim Paşa (M.)

GAZİANTEP
Ali Cenani B.
Ferit B.
Kılıç Ali B.
Şahin B.

GİRESUN
Hacim Muhittin B.
Hakkı Tarık B.
Şevket B.
Tahir B.

GÜMÜŞHANE
Cemal Hüsnü B.
Halil Nihat B.
Hasan Fehmi B.
Şevket B.

HÂKKÂRİ
İbrahim B.

İSPARTA
Hüseyin Hüsnü B.
İbrahim B.

İSTANBUL
Ahmet Rasim B. (M.)
Akçoraoğlu Yusuf B. (M.)
Behiç B. (V.)
Dr. Hakkı Sinasi Paşa (M.)
Hamdullah Suphi B.
Haydar B. (M.)
Hüseyin B.

İZMİR
Dr. Tevfik Rüştü B. (V.)
Enver B.
Mahmut Celâl B. (M.)
Mahmut Esat B. (V.)
Mustafa Necati B. (V.)
Münir B.

KARS
Ağaoğlu Ahmet B.
Halit B.

KASTAMONU
Ali Rıza B.
Velet Çelebi B.

KAYSERİ
Hasan Ferit B.

KIRKLARELİ
Dr. Fuat B.
Şevket B.

KIRŞEHİR
Hazım B
. Lütfi Müfit B.
Yahya Galip B.

KOCAELİ
İbrahim Süreyya B.
Kemalettin B.
Reşit Saffet B.

KONYA
Naim Hâzım B.

KÜTAHYA
Cevdet B.
Nuri B.
Recep B.

MALATYA
Abdülmuttalip B.
İsmet Paşa (Başvekil)
Mahmut Nedim B.

MANİSA
Kemal B.
Mehmet Sabri B.
Mustafa Fevzi B.
Osman B.

MARAŞ
Abdülkadir B.
Mehmet B.
Mithat B.

MARDİN
Yakup Kadri B.

MERSİN
Ali Münif B. (M.)

MUĞLA
Ali Nazmi B.
Nuri B.
Şükrü Kaya B. (V.)
Yunus Nadi B. (M.)

NİĞDE
Ata B.
Faik B.
Halit B.

ORDU
Halil Sıtkı B.
İsmail B.

RİZE
Âtıf B.
Fuat B.
Hasan Cavit B.

SAMSUN
Ali Râna B.
Ethem B.

SİİRT
Mahmut B.

SİNOP
Yusuf Kemal B.

SİVAS
Necmettin Sadık B. (M.)
Rahmi B.
Rasim B.
Remzi B.
Şemsettin B.
Ziyaettin B.

ŞARKİ KARAHİSAR
Mehmet Emin B. (M.)

TEKİRDAĞ
Celâl Nuri B.
Cemil B.
Faik B.

TOKAT
Mustafa Vasfi B.
Şevki B.

TRABZON
Abdüllah B.
Arif B.
Danış B.
Hasan B (RV.)
Nebizade Hamdi B.
Süleyman Sırrı B.
Şefik B.

URFA
Ali Saip B.
Ferit Celâl B.
Mahmut B.
Refet B.

YOZGAT
Avni B.
Hamdi B.
Süleyman Sırrı B.
Tahsin B.

ZONGULDAK
Hüsnü B.
Ragıp B.
Tunalı Hilmi B. (M.)

[*Münhaller*]

Bilecik	1
Cebelibereket	1
Kars	1
Samsun	1
Yekûn	4

12 Eylül 1330 Tarihli Askeri Tayinat ve Yem Kanunu Muvakkatına Müzeyyel Kanunun Neticei Ârâsı

(Kanun kabul edilmiştir.)

Âza adedi	: 316
Reye iştirak edenler	: 175
Kabul edenler	: 175
Reddedenler	: —
Müstenkifler	: —
Reye iştirak etmeyenler	: 137
Münhaller	: 4

[Kabul Edenler]

ADANA
Zamir B.

AFYON KARAHİSAR
Ali B.
Haydar B.
İzzet Ulvi B.
Ruşen Eşref B.

AKSARAY
Besim Atalay B.

AMASYA
Nafiz B.

ANKARA
Ali B.
Halit Ferit B.
İhsan B.
Rifat B.
Sami B.
Talât B.

ANTALYA
Ahmet Sâki B.
Dr. Cemal B.
Hasan Sıtkı B.
Rasih B.

ARTVİN
Mehmet Ali B.

AYDIN
Mithat B.
Tahsin B.

BALIKESİR
Fahrettin B.
Hayrettin B.
Mehmet Cavit B.
Osman Niyazi B.
Sadık B.

BEYAZIT
Halit B.
Şefik B.

BİLECİK
Rasim B.

BİTLİS
İlyas Sami B.
Muhittin B.
Muhittin Nami B.

BOLU
Cemil B.
Dr. Emin Cemal B.

BURDUR
Mustafa Şeref B.
Salih Vahit B.

BURSA
Ahmet Münir B.
Bakteriyolog Refik B.
Dr. Esat B.
Dr. Şefik Lütfi B.
Refet B.
Senih B.

ÇANAKKALE
Mehmet B.
Şükrü B.
Ziya Gevher B.

ÇANKIRI
Mustafa Abdülhalik B.
Rifat B.
Talât B.
Ziya B.

ÇORUM
İsmail Kemal B.
Münir B.
Ziya B.

DENİZLİ
Dr. Kâzım B.
Mazhar Müfit B.
Necip Âli B.
Yusuf B.

DİYARBEKİR
İshak Refet B.
Kâzım Paşa
Rüştü B.

EDİRNE
Şakir B.
Zeki Mesut B.

ELÂZİZ
Hasan Tahsin B.
Hüseyin B.
Muhittin B.

ERZİNCAN
Abdülhak B.
Aziz Samih B.

ERZURUM
Asım B.
Aziz B.
Nafi Atuf B.
Nafiz B.
Tahsin B.

ESKİŞEHİR
Ali Ulvi B.
Emin B.
Sait B.

GAZİANTEP
Ahmet Remzi B.
Reşit B.

GİRESUN
Kâzım B.
Tahir B.

HÂKKÂRİ
İbrahim B.

İSPARTA
Mükerrem B.
Rıza B.

İÇEL
Emin B.
Hakkı B.

İSTANBUL
Dr. Nurettin Âli B.
Edip Servet B.
Fuat B.
Hamdi B.
İhsan Paşa
Süreyya Paşa
Ziyaettin B.

İZMİR
Hüseyin B.
Kâmil B.
Münir B.
Osmanzade Hamdi B.
Saraçoğlu Şükrü B.

KARS
Baha Tali B.
Dr. Sadettin B.

KASTAMONU
Ali Rıza B.
Cemal B.
Hasan Fehmi B.
Mehmet Fuat B.
Refik B.

KAYSERİ
Ahmet Hilmi B.
Dr. Burhanettin B.
Dr. Halit B.
Reşit B.

KIRKLARELİ
Mehmet Nahit B.

KOCAELİ
İbrahim B.
İbrahim Süreyya B.
Kılıçoğlu Hakkı B.
Ragıp B.

KONYA
Ahmet Hamdi B.
Fuat B.
Hüsnü B.
Kâzım Hüsnü B.
Musa Kâzım B.
Naim Hâzım B.
Nevzat B.
Refik B.
Tevfik Fikret B.
Zühtü B.

KÜTAHYA
Cevdet B.
İbrahim B.
İsmail Hakkı B.
Niyazi Asım B.
Nuri B.
Ragıp B.

MALATYA
Abdülmuttalip B.
Dr. Fazıl Berki B.
Dr. Hilmi B.
Vasıf B.

MANİSA
Âkif B.
Bahri B.
Dr. Saim B.
Kâni B.
Osman B.
Yaşar B.

MARDİN
Abdürrezak B.
Ali Rıza B.
İrfan Ferit B.
Nuri B.

MERSİN
Hakkı B.

MUĞLA
Ali Nazmi B.
Şükrü Kaya B.

NİĞDE
Ata B.
Galip B.

ORDU
Hasan Fahri B.
Recai B.
Şevket B.

RİZE
Ali B.
Âkif B.
Fuat B.

SAMSUN
Âdil B.
Avni B.
Dr. Asım B.

SİİRT
Halil Hulki B.
Mahmut B.

SİNOP
Recep Zühtü B.
Refik İsmail B.

SİVAS
İbrahim Alâaddin B.
Ziyaettin B.

ŞARKİ KARAHİSAR
İsmail B.
Tevfik B.

TOKAT
Bekir Lütfi B.
Hüseyin Hüsnü B.
Süreyya Tevfik B.
Şevki B.

TRABZON
Ali Becil B.

URFA
Dr. Rafet B.
Mahmut B.
Refet B.

VAN
Hakkı B.
Münip B.

YOZGAT
Hamdi B.
Salih B

ZONGULDAK
Rifat B.

[*Reye İştirak Etmeyenler*]

ADANA
Hilmi B.
Kadri B.
Kemal B.

AFYON KARAHİSAR
İzzet B.
Musa Kâzım B.

AKSARAY
Kâzım B.
Neşet B. (M.)

AMASYA
Esat B.
İsmail Hakkı B.

ANKARA
Gazi Mustafa Kemal Paşa (Reisicumhur)
Şakir B.

ANTALYA
Süleyman Şevket B.

ARTVİN
Asım B.

AYDIN
Dr. Mazhar B.
Dr. Reşit Galip B.
Emin Fikri B.

BALIKESİR
Ali Şuuri B. (M.)
Emin B.
İsmail Hakkı B.
Kâzım Paşa (Reis)
Mehmet Âkif B. (M.)

BEYAZIT
İhsan B.

BİLECİK
İbrahim B.

BOLU
Cevat Abbas B. (M.)
Falih Rıfkı B. (M.)
Şükrü B.

BURSA
Asaf B.
Muhlis B.
Mustafa Fehmi B.

CEBELİBEREKET
Ali Rıza B.
Avni Paşa (M.)

ÇANAKKALE
Samih Rıfat B.

ÇORUM
Dr. Mustafa B.
İsmet B.

DENİZLİ
Emin Arslan B.
Haydar Rüştü B. (M.)

DİYARBEKİR
Zekâi B.

EDİRNE
Faik B.
Hasan Hayri B.

ELÂZİZ
Mustafa B.
Nakyettin B. (M.)

ERZİNCAN
Mustafa B.

ERZURUM
Ahmet Fikri B.
Necip Asım B.

ESKİŞEHİR
Dr. İsmail Besim Paşa (M.)

GAZİANTEP
Ali Cenani B.
Ferit B.
Kılıç Ali B.
Şahin B.

GİRESUN
Hacim Muhittin B.
Hakkı Tarık B.
Şevket B.

GÜMÜŞHANE
Cemal Hüsnü B.
Halil Nihat B.
Hasan Fehmi B.
Şevket B.

İSPARTA
Hüseyin Hüsnü B.
İbrahim B.

İSTANBUL
Ahmet Rasim B. (V.)
Akçoraoğlu Yusuf B. (V.)
Behiç B. (V.)
Dr. Hakkı Şinasi Paşa (M.)

Dr. Refik B. (V.)
Hamdullah Suphi B.
Haydar B. (M.)
Hüseyin B.
Tevfik Kâmil B. (İ.Â.)

İZMİR

Dr. Tevfik Rüştü B. (V.)
Enver B.
Mahmut Celâl B. (M.)
Mahmut Esat B. (V.)
Mustafa Necati B. (V.)
Mustafa Rahmi B. (V.)

KARS

Ağaoğlu Ahmet B.
Halit B.

KASTAMONU

Velet Çelebi B.

KAYSERİ

Hasan Ferit B.

KIRKLARELİ

Dr. Fuat B.
Şakir B.

KIRŞEHİR

Hazım B.
Lütfi Müfit B.
Yahya Galip B.

KOCAELİ

Kemalâettin B.
Reşit Saffet B.
Salâhattin B.

KONYA

Mustafa B.

KÜTAHYA

Recep B. (V.)

MALATYA

İsmet Paşa (Başvekil)
Mahmut Nedim B.

MANİSA

Kemal B.
Mehmet Sabri B.
Mustafa Fevzi B.

MARAŞ

Abdülkadir B.
Mehmet B.
Mithat B.
Nurettin B.

MARDİN

Yakup Kadri B.

MERSİN

Ali Münif B. (M.)

MUĞLA

Nuri B.
Yunus Nadi B. (M.)

NİĞDE

Faik B.
Halit B.

ORDU

Halil Sıtkı B.
İsmail B.

RİZE

Âtıf B.
Esat B.
Hasan Cavit B

SAMSUN

Ali Râna B.
Ethem B.

SİNOP

Yusuf Kemal B.

SİVAS

Necmettin Sadık B. (M.)
Rahmi B.
Rasim B.
Remzi B.
Şemsettin B.

ŞARKİ KARAHİSAR

Mehmet Emin B. (M.)

TEKİRDAĞ

Celâl Nuri B.
Cemil B.
Faik B.

TOKAT

Mustafa Vasfi B.

TRABZON

Abdullah B.
Arif B.
Danış B.
Hasan B. (R.V.)
Nebizade Hamdi B.
Süleyman Sırrı B.
Şefik B.

URFA

Saip B.
Ferit Celâl B.

YOZGAT

Avni B.
Süleyman Sırrı B.
Tahsin B.

ZONGULDAK

Halil B.
Hüsnü B.
Ragıp B.
Mehmet Nafiz B.
Tunalı Hilmi B. (M.)

(Münhaller)

Bilecik	1
Cebelibereket	1
Kayseri	1
Samsun	1
Yekûn	4

TEKKE VE ZAVİYELERLE TÜRBELERİN SEDDİNE VE TÜRBEDARLIKLAR İLE BİRTAKIM ÜNVANLARIN MEN VE İLGASINA DAİR OLAN KANUN MUCİBİNCE SEDDEDİLEN TEKKELERİN ŞEYHLİK VE ZAVİYEDARLIKLARININ İLGASIYLE MÜTEVELLİLİKLERİ ŞEYH VE ZAVİYEDARLARA MEŞRUT BAZI VAKIFLAR TEVLİYETİNİN DE MÜRTEFİ OLUP OLMADIĞININ TEFSİRİ HAKKINDA (3/104) NUMARALI BAŞVEKÂLET TEZKERESİ VE ADLİYE, DAHİLİYE VE BÜTÇE ENCÜMENLERİ MAZBATALARI.

Türkiye Cumhuriyeti
Başvekâlet — 17 Mart 1928
Muamelât Müdiriyeti
Adet : 6/1286

Büyük Millet Meclisi Riyaseti Celilesine

677 numaralı Kanun mucibince seddedilen tekkelerin şeyhlik ve zaviyedarlıklarının ilgasiyle, mütevellilikleri şeyh ve zaviyedarlara meşrut bazı vakıflar tevliyetinin de mürtefi olup olmadığının tefsiri hakkında Evkaf Müdiriyeti Umumiyesinden yazılan İcra Vekilleri Heyetinin 11 Mart 1928 tarihli içtimaında tezekkür ve Meclisi Âliye arzı tasvip edilen 10 Mart 1928 tarih ve 46778/42 numaralı tezkerenin musaddak sureti leffen takdim olunmuştur.

Muktezasının ifasına ve neticesinin işarına müsaade buyurulmasını rica ederim efendim.

Başvekil
İsmet

Evkaf Müdüriyeti Umumiyesinin 10 Mart 1928 Tarih ve 42 Numaralı Tezkeresi Suretidir

2 Eylül 1341 tarihli Heyeti Vekile kararını teğyiden neşredilen 677 numaralı Kanun mucibince tekke ve zaviyeler sed ve şeyhlikler ilga edilmiş ve mütevellilikleri tekkelerin şeyh veya zaviyedarlarına meşrut olan bazı vakıfların tevliyetleri de bu suretle şeyhlik ve zaviyedarlıklarla beraber mürtefi olduğundan o kabil vakıflara müdiriyeti acizice vazıyed olunmuş idi.

Kanunda tevliyetlerin ilgasına dair sarahat olmadığı cihetle bu sıfatlarının devamı lazım geleceği mütalaasında bulunan bazı kimseler tarafından icraatı vakıaya vuku bulan itirazat bazı makamatça da varit gibi görülmesi alâkadarana kuvvet bahşolmuş ve mesele ehemmiyetli bir safhaya girmiştir. Kanunda filhakika tevliyetler hakkında bir kayıt yoksa da tevliyetin şeyhliğe veya zaviyedarlığa meşrut bulunması dolayısıyle mütevelli olan bir kimsenin uhdesindeki şeyhlik veya zaviyedarlık ref edildikten sonra tevliyetin de kendiliğinden mürtefi olması pek tabiî ve aksini mütalaaya imkânı kanuni olmadığı bedihi olmakla beraber bu gibi kimselerin vakıf üzerinde bir güna hak ve tasarruflarının kabulü kanunen istihdaf edilen gayeyi de fevt edecek mahiyette bulunmasıyle müddeiyat ve mütalaatı vakıada ademi isabet derkâr ise de kanunun Meclisi Âlide tefsir ettirilmedikçe bu ihtilafın idareten halline imkân görülememekte olduğundan meselenin Meclisi Âliye arzıyle kanunun tefsir ettirilmesi maalihtiram rica olunur efendim hazretleri.

Türkiye
Büyük Millet Meclisi — 7 . 5 . 1928
Adliye Encümeni
Karar : 50

Adliye Encümeni Mazbatası

Riyaseti Celileye

30 Teşrinisani 1341 tarih ve 677 numaralı Kanun mucibince seddedilen tekkelerin şeyhlik ve zaviyedarlıklarının ilgasiyle mütevellilikleri şeyh ve zaviyedarlarına meşrut bazı vakıflar tevliyetinin de mürtefi olup olmadığının tefsiri hakkında Başvekâletin 17 . 3 . 1928 tarih ve 6/1286 numaralı tezkeresi Adliye Encümenine tevdi edilmekle Evkaf Müdiri Umumisi Niyazi Bey hazır olduğu halde tetkik ve müzakere olundu.

Mevzubahis olan şeyh ve zaviyedarların uhdelerine şartı vakıf mütevellilik cihetlerinin teveccühü bunların mahza bu sıfatlarla muttasıf olmalarına müstenit bulunmasına ve salifüzziklir kanun ile mezkûr tekkeler sed ve şeyhlerle zaviyedarlar ifayı vazifeden men edildiklerinden sıfatı mezkûre ile ittisafları kanunen münselib olduğundan bu sıfatlara istinaden tevcih edilen tevliyet cihetlerinin mürtefi olacağı zaruri görüldüğünden hadisede tefsiri mucip bir cihet

görülememiş olmakla bermucibihavale Dahiliye ve Bütçe Encümenlerine tevdii arz olunur.

Adliye Encümeni Reisi	Mazbata Muharriri
Manisa	Kocaeli
Mustafa Fevzi	Selâhattin
Kâtip	Aza
Yozgat	Antalya
	Ahmet Saki
Aza	Aza
Edirne	Balıkesir
Hasan Hayri	Osman Niyazi
Aza	Aza
Balıkesir	Bursa
Sadık	Semih
Aza	Aza
Konya	Konya
Refik	Tevfik Fikret
Aza	Aza
Çorum	Kocaeli
Münir	Ragıp

Türkiye
Büyük Millet Meclisi
Dahiliye Encümeni
Karar Numarası : 55 — 19 . 5 . 1928
Esas Numarası : 3/104

Dahiliye Encümeni Mazbatası

Riyaseti Celileye

677 numaralı Kanun mucibince seddedilen tekkelerin şeyhlik ve zaviyedarlıklarının ilgasiyle mütevellilikleri şeyh ve zaviyedarlara meşrut bazı vakıflar tevliyetinin de mürtefi olup olmadığının tefsiri hakkında Başvekâleti Celileden varit olup, Encümenimize havale buyurulan tezkere adliye Encümeni mazbatasiyle beraber tetkik ve müzakere olundu.

Adliye Encümeni mazbatasında zikrolunan esbap Encümenimizce de muvafık görülerek hadisede tefsiri mucip bir cihet bulunmadığına karar verilmiştir. Bermucibihavale Bütçe Encümenine tevdi olunur efendim.

Dahiliye Encümeni	Mazbata Muharriri
Reisi Namına	Malatya
Mazbata Muharriri	Abdülmuttalip
Malatya	
Abdülmuttalip	
Kâtip	Aza
Kars	Ankara
Halit	Talât
Aza	Aza
Tekirdağı	Zonguldak
M. Falik	Mehmet Rifat
Aza	Aza
Eskişehir	Rize
Sait	Atıf
Aza	Aza
Kars	İzmir
Baha Telli	Ahmet Münir

Türkiye
Büyük Millet Meclisi
Bütçe Encümeni
Mazbata Numarası : 125
Esas Numarası : 3/104

Bütçe Encümeni Mazbatası

Riyaseti Celileye

Tekke, Zaviye ve Türbelerin seddine ve Türbedarlıklarla birtakım ünvanların men ve ilgasına dair olan 30 Teşrinisani 1341 tarih ve 677 numaralı Kanun mucibince seddedilen tekkelerin şeyhlik ve zaviyedarlıklarının ilgasiyle mütevellilikleri şeyh ve zaviyedarlara meşrut bazı vakıflar tevliyetinin de mürtefi olup, olmadığının tefsirine dair olup, 18 . 3 . 1928 tarihinde Adliye, Dahiliye ve Bütçe encümenlerine havale buyurulan Başvekâlet tezkeresi mezkûr encümenlerin mazbataları ile birlikte Encümenimize tevdi kılınmakla tetkik ve müzakere olunmuş ve Adliye Encümeninin noktai nazarına Encümenimizce de iştirak edildiğinin Heyeti Celileye arzına karar verilmiştir. 21 Mayıs 192.

Reis	Reisvekili
Edirne	Burdur
Şakir	Vahit
Kâtip	Aza
Kütahya	İsparta
Niyazi Asım	Mükerrem
Aza	Aza
Erzurum	Aydın
Aziz	Mühendis Mithat
Aza	Aza
Bursa	Elâziz
Muhlis	Hasan Tahsin
Aza	Aza
Niğde	Ankara
Mehmet Ata	Mehmet Rifat
Aza	
Tokat	
Şevki	

Sıra Numarası : 214

ANTALYA MEBUSU RASİH BEY VE İKİ REFİKİNİN, TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE BULGARİSTAN KRALİYET BEYNİNDE 18 TEŞRİNİEVVEL 1925 TARİHİNDE MÜNAKİT MUHADENAT MUAHEDENAMESİNE MERBUT PROTOKOLÜN (C) FIKRASI HÜKMÜNE NAZARAN EMVALİ GAYRİMENKULELERİNİ BULGARİSTAN'DA TERKETMİŞ OLANLARA VERİLECEK EMVAL HAKKINDA (1/59) NUMARALI TEKLİFİ KANUNİSİ VE HARİCİYE, BÜTÇE VE DAHİLİYE ENCÜMENLERİ MAZBATALARI

Büyük Millet Meclisi Riyaseti Celilesine

Esbabı mucibe : 18 Teşrinievvel 1925 tarihinde Hükümeti Cumhuriyemizle Bulgaristan Kraliyeti beyninde münakit Muhadenat Muahedenamesine merbut Protokolün (C) fıkrası hükmüne tevfikan «İstanbul şehri müstesna olmak üzere» Türkiye Cumhuriyetinin Avrupa kıtasındaki arazisi ahalii asliyesinden olup, 5 - 18 Teşrinievvel 1912 tarihinden işbu Protokolün imzası tarihine kadar Bulgaristan'a hicret etmiş olan Bulgarlara ve Balkan Harbini müteakip Osmanlı İmparatorluğundan ayrılan arazi ahalii asliyesinden olup da 5 - 18 Teşrinievvel 1912 tarihinden işbu Protokolün imzası tarihine kadar Türkiye'ye hicret etmiş olan Müslümanlara ait her nevi emvali gayrimenkule, arazisinde bulundukları devletler tarafından mütekabilen iktisap edilmiştir. Bu suretle birçok Türk ve Müslümanlar Bulgaristan'da bulunan emvali gayrimenkulelerine tasarruf hakkından mahrum kalmışlardır. Mezkûr Protokolün (C) fıkrasının metin ve ruhu icabınca Bulgaristan'da bulunan emvali gayrimenkulelerini terk etmiş olanlara, emvali gayrimenkulelerinin tahakkuk edecek kıymetlerine muadil kıymette emvali gayrimenkule ita edilmek ve Borçlanma Kanunu ahkâmına tevfikan borçlandırılmış olanların borçları istihkaklarıyle takas ve mahsup olunmak icabeder. 5 - 18 Teşrinievvel 1912 tarihinden Protokolün imzası tarihi olan 18 Teşrinievvel 1925 tarihine kadar Türkiye'ye hicret eden Müslüman ve Türk muhacir ve mültecilerin iki seneyi mütecaviz bir müddetten beri temadi edegelmekte olan mağduriyetlerine bir nihayet verilmesi Hükümeti Cumhuriyemizin şiar ve prensipleri iktizası olmakla beraber Meclisi Âlice kabul buyurulmuş olan 31 Mayıs 1926 tarih ve 885 numaralı İskân Kanununun dördüncü maddesi hükmü icabından dahi bulunmasına mebni bu bapta tanzim eylediğimiz teklifi kanuniyi tercihan ve müstaceliyetle müzakere olunmak üzere arz ve teklif eyleriz. 26 Nisan 1928

Antalya	Edirne
Rasih	Faik

Tekirdağı
M. Faik

Türkiye
Büyük Millet Meclisi
Hariciye Encümeni
Karar No. : 13
Esas No. : 2/59 17 Mayıs 1928

Hariciye Encümeni Mazbatası

Riyaseti Celileye

Türkiye Cumhuriyeti ile Bulgaristan Krallığı arasında münakit Muhadenat Muahedenamesine merbut Protokolün (C) fıkrası mucibince Türk tebasının Bulgaristan Hükümetince temellük edilen gayrimenkul mallarının kıymetlerine muadil olmak üzere gayrimenkul mal verilmesi hakkındaki Antalya Mebusu Rasih Bey ve iki refiki tarafından yapılan ve Encümenimize havale buyurulan teklifi kanuni Hariciye Vekili Beyefendi huzuruyle tetkik ve müzakere olundu. Hariciye Vekâletimizin de noktai nazarına tevafuk eden teklifi vakıın muvafıkı madelet olduğu anlaşılmış olmasına binen Encümence de kabulü takarrür etmiş ve birinci madde hükmünün ahkâmı ahdiyeye tevfiki zımnında ibarece tadilat yapılarak esas itibariyle taallûk ettiği Bütçe Encümenine tevdii muvafık görülmüş olduğu arz olunur.

Reis	Kâtip
Erzincan	Edirne
Saffet	Zeki Mesut
Aza	Aza
Tekirdağı	Trabzon
M. Cemil	Nebi Zade Hamdi
Aza	Aza
Kocaeli	İstanbul
İbrahim Süreyya	Edip Servet

Türkiye
Büyük Millet Meclisi
Bütçe Encümeni
Mazbata No. : 122
Esas No. : 2/59

Bütçe Encümeni Mazbatası

Riyaseti Celileye

Türkiye Cumhuriyeti ile Bulgaristan Krallığı beyninde münakit Muhadenat Muahedenamesine merbut Protokolün ikinci fıkrası mucibince Türk tebaasının Bulgar Hükümetince temellük edilen gayrimenkul emvaline mukabil mal verilmesine dair Antalya Mebusu Rasih Bey ve iki refiki tarafından verilen teklifi kanuni Hariciye Encümeninin gösterdiği lüzum üzerine Encümenimize tevdi edilmekle tetkik ve müzakere olundu.

Türk tebaasına Bulgaristan'da terkettikleri ve Muahede hükmünce tasarruftan mahrum kaldıkları gayrimenkul mallarına mukabil Türkiye'de gayrimenkul mal verilmesi ve şimdiye kadar bu kabil muhacir ve mültecilere tahsis veya iskânı adi suretiyle yahut Borçlanma Kanunu ahkâmına tevfikan verilmiş olan emvalin tahakkuk edecek istihkaklarıyle mahsup olunması hakkındaki mezkûr teklif Encümenimizce de madelet icabatına muvafık görülmüş ve esas itibariyle Hariciye Encümeni noktai nazarına ve tadilâtına iştirak edilerek lâyihada bazı ibare tadilatından maada ita ve mahsup tarz ve şeraitinin İcra Vekilleri Heyetince tespit edilmesi hakkında bir madde ilâvesi suretiyle bilkabul Dahiliye Encümenine tevdiine karar verilmiştir.

21 Mayıs 1928

Reis	Kâtip
Edirne	Kütahya
Şakir	Niyazi Asım
Aza	Aza
Edirne	Ankara
Faik	Mehmet Rifat
Aza	Aza
Elâziz	İsparta
Hasan Tahsin	Mükerrem
Aza	Aza
Bursa	Tokat
Muhlis	Şevki
Aza	Aza
Niğde	Elâziz
Mehmet Ata	Hasan Tahsin

Türkiye
Büyük Millet Meclisi
Dahiliye Encümeni
Karar No. : 57
Esas No. : 2/59 21.5.1928

Dahiliye Encümeni Mazbatası

Riyaseti Celileye

Antalya Mebusu Rasih Bey ve iki refikinin Türkiye Cumhuriyeti ile Bulgaristan Kraliyeti beyninde 18 Teşrinievvel 1925 tarihinde münakit Muhadenet Muahedenamesine merbut Protokolün (C) fıkrası hükmüne nazaran emvali menkulelerini Bulgaristan'da terketmiş olanlara verilecek emval hakkındaki teklifi kanunisi 21 . 5 . 1928 tarihinde Encümenimize havale buyurulmakla tetkik ve müzakere olundu.

Mesele esasen muvafıkı hak ve mâdelet görülerek Bütçe Encümenince kabul edilen birinci, ikinci maddeler aynen kabul ve ikinci madde alâkadarların hukukunu takyit eder mahiyette görüldüğünden tay ve diğer maddeler aynen kabul edilmiştir. İşin mahiyeti mahsusasına binaen müstaceliyetle müzakeresi ricasiyle Heyeti Umumiyeye takdim olunur.

Dahiliye Encümeni Reisi Mazbata Muharriri

Erzurum	Malatya
Tahsin	Abdülmuttalip
Kâtip	Aza
Kars	Ankara
Halit	Talât
Aza	Aza
Tekirdağı	Eskişehir
M. Faik	Sayit
Aza	Aza
Rize	Antalya
Atıf	Rasih
Aza	Aza
Mehmet Rifat	Nevzat

Antalya Mebusu Rasih Bey ve iki refikinin Teklifi Türkiye Cumhuriyeti ile Bulgaristan Kraliyeti beyninde 18 Teşrinievvel 1925 tarihinde münakit Muhadenet Muahedenamesine merbut Protokolün (C) fıkrası hükmüne nazaran emvali gayrimenkulelerini Bulgaristan'da terketmiş olanlara verilecek emval hakkında Teklifi Kanuni

Madde 1. — 18 Teşrinievvel 1925 tarihinde Türkiye Cumhuriyeti ile Bulgaristan Kraliyeti beyninde münakit muhadenet Muahedenamesine merbut Protokolün (C) fıkrası hükmüne tevfikan Türkiye'ye mecburen hicret etmiş olanlara Bulgaristan'da terkeyle-

dikleri emvali gayrimenkule kıymetlerine muadil kıymette emval ita olunur.

Madde 2. — İşbu Kanunun neşri tarihine kadar bu kabil muhacir ve mültecilere tahsisi veya iskânı adi suretiyle veyahut Borçlanma Kanunu ahkâmına tevfikan verilmiş olan emvali gayrimenkule işbu istihkaklariyle mahsup olunur.

Madde 3. — İşbu Kanun ahkâmı neşri tarihinden muteberdir.

Madde 4. — İşbu Kanun ahkâmının icrasına Maliye, Dahiliye ve Hariciye vekilleri memurdurlar.

Hariciye Encümeninin Tadili

Madde 1. — 18 Teşrinievvel 1925 tarihinde Türkiye Cumhuriyeti ile Bulgaristan Krallığı beyninde münakit Muhadenet Muahedenamesine merbut Protokolün (C) fıkrası hükmüne tevfikan emvali Bulgar Hükümetine intikal etmiş olan Türk Tebasına kıymetlerine muadil kıymette emval ita olunur.

Madde 2. — Aynen kabul edilmiştir.

Madde 3. — Aynen kabul edilmiştir.

Madde 4. — Aynen kabul edilmiştir.

Bütçe Encümeninin Tadili

Birinci Madde — 18 Teşrinievvel 1925 tarihinde Türkiye Cumhuriyeti ile Bulgaristan Krallığı beyninde münakit Muhadenet Muahedenamesine merbut Protokolün (C) fıkrası mucibince gayrimenkul emvali Bulgar Hükümetine intikal etmiş olan Türk tebasına Bulgaristan'da terkeyledikleri emvali gayrimenkulelerine mukabil gayrimenkul emval ita olunur.

İkinci Madde — Bu Kanunun neşri tarihine kadar birinci maddede mezkûr hak sahiplerine tahsis veya iskânı adi suretiyle yahut Borçlanma Kanunu ahkâmına tevfikan verilmiş olan emvali gayrimenkule istihkaklariyle mahsup olunur.

Üçüncü Madde — Birinci ve ikinci maddeler mucibince verilecek veya mahsuba tabi tutulacak emvalin şerait ve nispeti İcra Vekilleri Heyetince tayin olunur.

Dördüncü Madde — Bu Kanun neşri tarihinden muteberdir.

Beşinci Madde — Bu Kanunun ahkâmını icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

Sıra Numarası : 211

SEYRİSEFAİN İDARESİNİN 1340 SENESİ HESABI KAT'İSİ HAKKINDA (1/251) NUMARALI KANUN LÂYİHASI VE MÜLHAK BÜTÇE İLE İDARE EDİLEN DEVAİRİN 1340 SENESİNE AİT BEŞ KITA MUTABAKAT BEYANNAMESİNİN TAKDİM OLUNDUĞU HAKKINDA (3/89) NUMARALI DİVANI MUHASEBAT RİYASETİ TEZKERESİ VE DİVANI MUHASEBAT ENCÜMENİ MAZBATASI

Türkiye Cumhuriyeti
Başvekâlet — 17 Mayıs 1928
Muamelât Müdiriyeti
Adet : 6/2126

Büyük Millet Meclisi Riyaseti Celilesine

Seyrisefain idaresinin 1340 senesi hesabı kat'isi hakkında tanzim ve İktisat ve Maliye Vekâleti Celilelerince teklif edilen ve İcra Vekilleri Heyetinin 16 Mayıs 1928 tarihli içtimaında tezekkür ve Meclisi Âliye arzı tasvip olunan kanun lâyihasiyle esbabı mucibe mazbatasının musaddak sureti ve buna müteallik hesabat cetvelleri leffen takdim olunmuştur.

Muktezasının ifasına ve neticesinin işarına müsaade buyurulmasını rica eylerim efendim.

Başvekil
İsmet

Divanı Muhasebat
Adet : 1277/8

Büyük Millet Meclisi Riyaseti Celilesine

Mülhak Bütçeler ile idare edilen askeri fabrikalar ve Hudut ve Sevahil Sıhhiye ve Seyrisefain Müdiriyeti Umumiyeleriyle Arada - Diyarbekir - Ergani ve Samsun - Sivas ve Samsun - Musaköy demiryolları inşaat ve işletme idarelerinin 1340 senesine ait olarak tanzim kılınan beş kıta mutabakat beyannamelerinin leffen takdim kılındığı arz olunur efendim hazretleri. 22 Şubat 1928

Divanı Muhasebat Reisvekili
Faik

1340 Senesi Hesabı Kat'i Kanun Lâyihasının Esbap Sureti

Seyrisefain idaresinin 1340 senesinde sinini sabıkadan 102 670 lira 35 para ve senesi zarfında 2 721 122 lira 13 kuruş 13 para ki, cem'an 2 823 892 lira 14 kuruş sekiz para tahsilat vuku bulmuş ve tahakkukuna nazaran 2 322 821 lira 66 kuruş 9 para 1341 senesine bakaya devredilmiştir.

Senei mezkûre zarfında vuku bulacak masarife karşılık olmak üzere Bütçe Kanunu ile ita kılınan 4 839 000 liralık tahsisata 3 Kanunuevvel 1339 tarihli Kanun ile 1339 senesi bütçesine zammedilen 600 000 liralık tahsisattan gayrıez tesviye bakıye kalan 256 794 lira 31 kuruşun ilâvesiyle baliğ olduğu 5 095 704 lira 31 kuruştan 3 566 761 lira 86 kuruş beş parası tediye 220 326 lira 29 kuruş 20 parası emanet hesabına alınmış ve gayrıezsarf bakıye kalan 1 308 706 lira 15 kuruş 15 para dahi iptal edilmiştir.

Türkiye
Büyük Millet Meclisi — 21 . 5 . 1928
Divanı Muhasebat Encümeni
Karar Numarası : 23

Divanı Muhasebat Encümeni Mazbatası

Riyaseti Celileye

Başvekâleti Celilenin 17 Mayıs 1928 tarih ve 6/2226 numaralı tezkerelerine merbut Seyrisefain İdaresinin 1340 - 1924 senei maliyesi hesabı kati kanunu lâyihası ile Divanı Muhasebat Riyasetinden 22 Şubat 1928 tarih ve 1277/8 numaralı tezkere ile merbut mutabakat beyannamesi tetkik edildi.

Gerek varidat ve gerek masarif hakkında Hükümetçe teklif edilen erkam ile Divanı Muhasebatın mutabakat beyannamesinde münderiç erkam arasında esaslı bir mübayenet yok ise de seyrisefain idaresinde 1340 senesinde kuruş ve para esası üzerine kayıt tutulması hesabıyle para farkından dolayı miktarı hakikiye nisbetle varidatın cem'an üç kuruş sekiz para ve masarifin de yirmi beş para fazla hesap edildiği anlaşılmış olduğundan erkamı mezkûre Divanı Muhasebatın mutabakat beyannamesi veçhile tadil edilmiş ve Hükümet tarafından bir maddei kanuniye dahilinde mezcedilmiş olan varidat ve masarif Bütçe Kanunu ile tenazürün temini zımnında iki maddeye tetkik olunmuştur.

Masarifteki Hükümetin teklifine nazaran vuku bulan yirmi beş para tenezzül imha olunan tahsisata da sirayet eylediği cihetle üçüncü madde bu esas

dairesinde tekliften mezkûr miktarda fazla olarak kabul edilmiştir.

Divanı Muhasebat Encümeni Reisi	Mazbata Muharriri
Aydın	
Hasan Tahsin	
Aza	Aza
Bitlis	Erzurum
Muhittin	Asım
Aza	Aza
Çanakkale	Artvin
Mehmet	Mehmet Ali

Hükümetin Teklifi

1340 Senesi Hesabı Kati Lâyihai Kanuniyesi

Madde 1. — Seyrisefain İdaresinin 1340 senesi varidatı umumiyesi merbut (1) numaralı cetvelde muharrer olduğu veçhile 2 823 792 lira 14 kuruş sekiz para ve masarifatı umumiyesi merbut (2) numaralı cetvelde muharrer olduğu veçhile 3 787 088 lira 15 kuruş 25 para olarak kabul olunmuştur.

Madde 2. — Kezalik merbut (2) numaralı cetvelde irae edildiği üzere devrei hesabıye zarfında tahakkuk edip, tediye ve emanat hesabına nakledilen mebaliğin tenzilinden sonra gayrıezsarf kalan 1 308 706 lira 15 kuruş 15 para bakıyei muhassesat iptal edilmiştir.

Madde 3. — Tarihi neşrinden itibaren mer'i olan işbu Kanunun ahkâmını icraya İktisat Vekili mezundur. 16 Mayıs 1928

Başvekil	Adliye Vekili
İsmet	Mahmut Esat
Müdafaai Milliye Vekili	Dahiliye Vekili
Mustafa Abdülhalik	Şükrü Kaya
Hariciye Vekili	Maliye Vekili
Doktor Tevfik Rüştü	Saraçoğlu Şükrü
Maarif Vekili	Nafıa Vekili
Mustafa Necati	Behiç
İktisat Vekili	Sıhhiye ve Muaveneti
Mustafa Rahmi	İçtimaiye Vekili
	Doktor Refik

Divanı Muhasebat Encümeninin Tadili

Seyrisefain İdaresinin 1340 - 1924 Senei Maliyesi Hesabı Kati Kanun Lâyihası

Madde 1. — Seyrisefain İdaresinin 1340 - 1924 senesi varidatı umumiyesi merbut (A) cetvelinde muharrer olduğu veçhile 2 823 792 lira 15 kuruştur.

Madde 2. — İdarei mezkûrenin 1340 - 1924 senesi masarifi umumiyesi merbut (B) cetvelinde gösterildiği üzere 3 787 088 lira 15 kuruştur.

Madde 3. — Tahsisattan gayrıezsarf bakıye kalıp, (B) cetvelinin sütunu mahsusunda gösterilen 1 308 706 lira 16 kuruş bakıyei muhassesat iptal edilmiştir.

Madde 4. — Bu Kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 5. — Bu Kanunun icrasına İktisat Vekili memurdur.

(A) CETVELİ

Seyrisefain İdaresinin 1340 - 1924 Senei Maliyesi Varidat Hesabı Kat'isi

F.	M.	Nev'i Muhassesat	Bütçede murakkam olan miktarı muhammen Lira	Senesi zarfında tahsil olunan Lira	Krş.
1		Sevahili Baide Hâsılatı			3
	1	Trabzon hattı	1 040 000	703 602	18
	2	Bartın hattı	134 000	9 194	88
	3	İzmir - Mersin hattı	806 000	310 000	58
	4	Muhacirin nakliyatı	500 000	171 470	94
	5	Zuhurat, kömür, buğday vesaire nakliyatı	100 000	34 807	10
		Birinci Faslın Yekûnu	2 580 000	1 229 123	68
2		Marmara Havzası Hâsılatı			
	1	Mudanya hattı	208 000	70 770	49
	2	Bandırma hattı	156 000	196 376	97
	3	Karabiga hattı	208 000	78 823	31
	4	İzmit hattı	93 600	32 539	31
	5	Silivri - Ereğli hattı	32 400	00	0
		İkinci Faslın Yekûnu	698 000	378 519	08
3		Sevahili Mütecavire Hâsılatı			
	1	Adalar hattı	300 000	278 989	71
	2	Ayastafanos hattı	80 000	00	0
	3	Kadıköy hattı	350 000	346 384	12
	4	Haydarpaşa hattı	200 000	229 950	07
	5	Anadolu hattı	100 000	58 959	17
	6	Yalova hattı	10 000	00	00
		Üçüncü Faslın Yekûnu	1 040 000	914 000	07
4		Nakliyat ve sevkiyatı askeriye hâsılatı	150 000	49 363	24
5		Limanlar mecburi ve Boğazlarda ihtiyari olan kılavuzluk ve römorkörcülük hâsılatı	250 000	156 066	71
		Hâsılatı Muhtelife			
	1	Kahve ocakları	21 900	20 559	06
	2	Emakin hâsılatı	20 000	14 723	88
	3	Varidatı müteferrika	80 000	61 153	39
		Altıncı Faslın Yekûnu	121 000	96 436	33
		Yekûnu Umumi	4 839 000	2 823 792	11

(B) CETVELİ

Seyrisefain İdaresinin 1340 - 1924 Senei Maliyesi Varidat Hesabı Kat'isi

F.	M.	Nev'i Muhassesat	Tahsisat Lira	K.	Tediyat Lira	K.	İmha olunan bakiyeyi muhassesat Lira	K.
1		Maaşat	293 074	40	214 412	01	78 662	39
2		Masarif	2 460 000	00	2 250 567	41	209 432	59
3		İskele ve mebani, fabrika inşaat ve tamirat masarifi tahsisatı fevkalade	150 000	00	149 823	27	176	73
4		Tahsisatı fevkalade	830 000	00	591 520	98	238 479	02
5		Merakip ve sefaini bahriye mübeyaat ve isticaresman ve masarifi	1 358 719	91	579 594	77	779 125	14
6		Telgraf ücuratı	4 000	00	1 169	71	2 839	29
		Yekûnu Umumi	5 095 794	31	3 787 088	15	1 308 706	16

Sıra Numarası : 212

MÜLGA ÖKSÜZ YURTLARININ 1340 SENESİ HESABI KAT'İSİ HAKKINDA (1/253) NUMARALI KANUN LÂYİHASI VE EVKAF VE MÜLGA ÖKSÜZ YURTLARI MÜDÜRİYETİ UMUMİYELERİYLE ERZURUM - SARIKAMIŞ - KARS VE ŞUABATI DEMİRYOLLARI İŞLETME İDARESİNİN 1340 SENESİNE AİT ÜÇ KITA MUTABAKAT BEYANNAMESİNİN TAKDİM OLUNDUĞU HAKKINDA (3/140) NUMARALI DİVANI MUHASEBAT RİYASETİ TEZKERESİ VE DİVANI MUHASEBAT ENCÜMENİ MAZBATASI

Türkiye Cumhuriyeti
Başvekâlet
Muamelat Müdüriyeti
Adet : 1/2225 17 Mayıs 1928

Büyük Millet Meclisi Riyaseti Celilesine

Mülga Öksüzler Yurdunun 1340 senesi hesabı katisi hakkında Maliye Vekâleti Celilesince tanzim edilen ve İcra Vekilleri Heyetinin 16 Mayıs 1928 tarihli içtimaında tezekkür ve Meclisi Âliye arzı tasvip olunan kanun layihasıyla esbabı mucibe mazbatasının musaddak sureti leffen takdim olunmuştur.

Muktezasının ifasına ve neticesinin işarına müsaade buyurulmasını rica eylerim efendim.

Başvekil
İsmet

Esbabı Mucibe

1. Mülga Ökhüz Yurtları 1340 bütçesinde varidat olarak 1 110 000 lira tahmin edilmiş ve haliyeden 1 224 661 lira 10 kuruş ve sabıkadan 13 458,69 kuruş ki, cem'an 1 238 119 lira 79 kuruş tahakkuk ederek haliyeden 1 224 661 lira 10 kuruş tahsilat yapılmış ve 13 458,69 kuruş 1341 senesine bakaya olarak devredilmiştir.

2. 1340 senesi bütçesine mevzu muhtelif fasıl ve maddelerden senei mezkûre zarfında 1 064 344 lira 11 kuruş nakden tediye 22 517,75 kuruş emanet hesabına naklolunarak minhaysilmecmu 1 086 861 lira 86 kuruş tahakkukat ve tediyat vukubulduğu ve badelmünakale muhassesat yekûnu 1 312 093 liraya baliğ olup, bakiye muhassesat olarak 242 350 lira 66 kuruşun imhası lazım gelmiştir.

3. 1340 senesi bütçe kanunu ile 1 312 093 lira tahsisat almış muhtelif tarihlerde birinci faslın birinci mekûlat maddesinden 10 000, ikinci melbusat maddesinden yirmi bin, ikinci faslın birinci maaş ücret ve tahsisatı fevkalade maddesinden üç bin ve beşinci telgraf ücuratı faslından üç bin ki, cem'an 36 000 lira tenzil ve bundan birinci faslın 6 ncı su ve telefon maddesine 1 500, 7 nci müteferrika maddesine 18 500, dokuzuncu inşaat ve tamirat ve tesisata 10 000 ve dördüncü faslın birinci muallimin ve memurin harcırahı maddesine üç bin ve (1/4) faslının birinci memurini mazule maaşı maddesine 1 200 ve ikinci memurini mazule tahsisatı maddesine 1 800 lira münakale yapılmıştır.

Divanımuhasebat
Umuru Tahririye Müdüriyeti
Adet : 2996/12

Büyük Millet Meclisi Riyaseti Celilesine

Mülhak Bütçelere Ait 1340 Senesi Mutabakat Beyannamelerinden Üç Kıtasının Takdim Kılındığına Dair.

Evkaf ve mülga Öksüz Yurtları Müdüriyeti Umumiyeleriyle Erzurum - Sarıkamış - Kars ve şuabatı Demiryolları İşletme İdaresinin 1340 senesine müteallik olarak tanzim kılınan üç kıta mutabakat beyannamesinin leffen takdim kılınmış olduğu arz olunur efendim.

13 Mayıs 1928
Reisvekili
Faik

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Divanımuhasebat Encümeni
Karar Numarası : 24 21 . 5 . 1928

Divanımuhasebat Encümeni Mazbatası

Riyaseti Celileye

Başvekâleti Celilenin 17 Mayıs 1928 tarih ve (6/2225) numaralı tezkereleriyle mevrut mülga Öksüz Yurtları Müdüriyeti Umumiyesinin 1340 senei maliyesi hesabı kati Kanunu layihasiyle Divanımuhasebat Riyasetinin 13 Mayıs 1928 tarih ve (992/12) numaralı tezkeresine merbut mutabakat beyannamesi ve melfufu cetveller tetkik olundu.

Gerek varidat, gerek masarif ve gerek imha olunan bakıyei muhassesat rakamlarında Hükümetin teklifiyle Divanımuhasebatın mutabakat beyannamesinde hiç bir fark ve mübayenet bulunmadığı cihetle Teklifi Kanuni Encümenimizce de aynen kabul edilmiş ve tebdil ve tadiline lüzum görülmemiştir.

Divanımuhasebat Encümeni Reisi	Mazbata Muharriri
Aydın Mebusu	
Hasan Tahsin	
Aza	Aza
Bitlis	Erzurum
Muhittin	Asım
Aza	Aza
Çanakkale	Artvin
Mehmet	Mehmet Ali

Hükümetin Teklifi

Mülga Öksüz Yurtları Müdüriyeti Umumiyesinin 1340 Senesi Hesabı Kati Kanun Layihası

1. Mülga Öksüz Yurtları Müdüriyeti Umumiyesinin 1340 - 1924 senesi varidatı umumiyesi merbut (1) numaralı cetvelde gösterildiği üzere 1 224 661 lira 10 kuruştur.

2. İdarei mezkûrenin 1340 - 1924 senesi masarifi umumiyesi merbut (2) numaralı cetvelde muharrer olduğu üzere 1 086 861 lira 86 kuruştur.

3. Senei mezkûre tahsisatından gayrıezsarf bakiye kalıp, müfredatı merbut (3) numaralı cetvelin bakıyei muhassesatı olup, imhası lazım gelen sütununda mürakkam 243 307 lira 66 kuruş imha edilmiştir.

4. Bu Kanun neşri tarihinden muteberdir.

5. İşbu Kanunun icrasına Maarif Vekili memurdur.

16 Mayıs 1928

Başvekil	Adliye Vekili
İsmet	Mahmut Esat
Müdafaai Milliye Vekili	Dahiliye Vekili
Mustafa Abdülhalik	Şükrü Kaya
Hariciye Vekili	Maliye Vekili
Doktor Tevfik Rüştü	Saraçoğlu Şükrü
Maarif Vekili	Nafıa Vekili
Mustafa Necati	Behiç
	Sıhhiye ve Muaveneti
İktisat Vekili	İçtimaiye Vekili
Mustafa Rahmi	Doktor Refik

Divanımuhsebat Encümeninin Tadili

Mülga Öksüz Yurtları Müdüriyeti Umumiyesinin 1340 - 1924 Senei Maliyesi Hesabı Kati Kanunu Layihası

Madde 1. — Mülga Öksüz Yurtları Müdüriyeti Umumiyesinin 1340 - 1924 senesi varidatı umumiyesi merbut (A) cetvelinde gönderildiği üzere 1 224 661 lira 10 kuruştur.

Madde 2. — İdarei mezkûrenin 1340 - 1924 masarifi umumiyesi merbut (B) cetvelinde mürakkam olduğu veçhile 1 086 861 lira 86 kuruştur.

Madde 3. — Senei mezkûre tahsisatından gayrıezsarf bakiye kalıp müfredatı (B) cetvelinin sütunu mahsusunda gösterilen 243 350 lira 66 kuruş imha edilmiştir.

Madde 4. — Bu Kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 5. — Bu Kanunun icrasına Maarif Vekili memurdur.

(A) CETVELİ

Öksüz Yurtları Müdiriyeti Umumiyesinin 1340 - 1924 Senei Maliyesi Varidat Hesabı Kat'isi

F.	M.	Nev'i Varidat	Bütçede murakkam olan miktarı muhammen Lira	Senesi zarfında tahsil olunan Lira	Krş.
1		Müessesat hâsılatı	75 000	18 163	17
2		Teberruat	75 000	48 676	32
3		Vilâyat ve belediyelerden muavenet	10 000	3 579	87
4		Varidatı mütenevvia	20 000	27 148	74
5		Muvazenei Umumiyeden muhasses mebaliğ	930 000	1 127 093	00
		Yekûnu Umumi	1 110 000	1 224 661	10

(B) CETVELİ

Öksüz Yurtları Müdiriyeti Umumiyesinin 1340 - 1924 Senei Maliyesi Varidat Hesabı Kat'isi

F.	M.	Nev'i Muhassesat	Tahsisat Lira	K.	Tediyat Lira	K.	İmha olunan bakiyeyi muhassesat Lira	K.
1		Mekûlat ve melbusat, mahrukat, muacele vesaire	871 860		744 390	04	127 469	96
2		Maaş ücret ve tahsisatı fevkalade	361 233		252 159	29	109 073	71
3		Ziraat ve sanayihaneler masarifi vesairesi	60 000		59 624	72	375	28
4		Muallimin ve memurin harcırahı ve nakdi nukud	14 000		11 409	91	2 590	09
4/A		Memurini mazule maaş ve tahsisatı	3 000		697	98	2 302	02
5		Telgraf ücreti	2 000		503	40	1 469	60
Faslı mahsus		Sinini sabıka	0		0		0	
180	14	Müessesat	0		0		0	
180 Mük.	1	Resmi darülitamlar tahsisatı	0		0		0	
		1339 senesi düyunu tediyatı	18 076	52	18 076	52	0	
		Yekûnu Umumi	1 330 169	52	1 086 861	86	243 307	66

Sıra Numarası : 216

BALIKESİR MEBUSU SADIK BEYİN, KEPSUT NAHİYESİ MÜDÜRÜ HAYRETTİN BEYİN, HAMİL OLDUĞU İSTİKLAL MADALYASI ŞERİDİNİN KIRMIZIYA TEBDİLİ HAKKINDA. (4/34) NUMARALI TAKRİRİ VE MÜDAFAAİ MALİYE ENCÜMENİ MAZBATASI.

Riyaseti Celileye

Bilfiil müsaademata iştirak ettiği sabık Şimal Cephesi Kumandanı ve elyevm Büyük Millet Meclisi Reisi Kâzım Paşa Hazretleri tarafından da tasdik edilen Kepsut Nahiyesi Müdürü Hayrettin Beyle mevcut olan beyaz şeritli istiklâl madalyası şeridinin kırmızıya tahvilini arz ve teklif eylerim efendim. 19 Mayıs 1928

Balıkesir Mebusu
Sadık

21 . 5 . 1928

Türkiye
Büyük Millet Meclisi
Müdafaai Milliye Encümeni

Müdafaai Milliye Encümeni Mazbatası

Riyaseti Celileye

Kepsut Nahiyesi Müdürü Hayrettin Beyin Kuvai Milliye aleyhine hareket eden Anzavur kuvvetlerinin takip ve tenkilinde beraber bulunduğu Balıkesir taburuyle Çerkez Oba Köyünde vaki olan müsademeye müsellehan iştirak eylediği Balıkesir Mebusu Hayrettin Bey tarafından tasdik edildiği gibi, sabık Şimal Cephesi Kumandanlığı tarafından da bu husus teğyit olunduğu bittetkik anlaşılmış olduğundan Mumaileyhin talebi veçhile hamil olduğu beyaz şeritli İstiklal Madalyasının kırmızı şeritli madalyaya tebdili muvafık bulunmuş olduğu karargir olmuştur. Arz olunur.

Müdafaai Milliye Encümeni Reisi	Mazbata Muharriri Namına
Kütahya	Bolu
Recep	Cemil
Kâtip	Aza
Erzincan	Bursa
Abdülhak	Esat
Aza	Aza
İstanbul	Bitlis
İhsan	Muhittin Nami
Aza	Aza
Bilecik	Erzincan
İbrahim	Aziz Samih

Sıra Numarası : 215

İDARE VE MUHASEBEİ ASKERİ NİZAMNAMESİNE BİR MADDE TEZYİLİ HAKKINDA (1/102) NUMARALI KANUN LÂYİHASI VE MÜDAFAAİ MİLLİYE VE BÜTÇE ENCÜMENLERİ MAZBATALARI.

Türkiye
Cumhuriyeti Başvekalet
Muamelat Müdiriyeti 4 Şubat 1928
Mukarrerat Şubesi
Adet : 6/562

Büyük Millet Meclisi Riyaseti Celilesine

İdare ve Muhasebei Askeriye Nizamnamesine tezyil edilmek üzere Müdafaai Milliye Vekâleti Celilesince tanzim ve Maliye Vekâleti Celilesinden tevdi edilen ve İcra Vekilleri Heyetinin 30 Kânunusani 1928 tarihli içtimaında tezekkür ve Meclisi Âliye arzı tasvip olunan kanun lâyihasıyle esbabı mucibe mazbatasının musaddak sureti leffen takdim olunmuştur.

Muktezasının ifasına ve neticesinin işarına müsaade buyurulmasını rica eylerim efendim.

Başvekil
İsmet

Esbabı Mucibe Layihası

Mutad veçhüzere Askeri leyli mekteplerin ahvali sıhhiyelerinin ve hastalıkları hakkındaki istatistiklerin tetkiki sırasında bazı lisellerde (Verem) hastalığının tezayüdü ve kapalı veremlerin vaziyetinin kesreti nazarı dikkati celbederek hemen bir heyeti mütehassısai tıbbiye gönderilip esbabı ariz ve amik tetkik kılındı. Heyeti mütehassısanın dahi raporuyle müsteban olduğu üzere tahsil ve talimi terbiyeyi askeriyenin icabı olarak iştigalatı dimağiye ile beraber tâbı bedeniye maruz kalan bu genç talebede gıda noksanının mühim amil olduğu görülerek ordumuzun kumanda heyeti gibi en mühim uzvunun nüvesini teşkil eden efendilerin bilhassa tekâmül ve teşekkül devrelerinde muhafazayı sıhhat ve vücutlarının salim kalıp, ordumuza a eytınnafi olabilmeleri için bir tedbiri acil olmak üzere şimdilik yevmi ekmek istihkaklarının (800) grama ve etlerinin de (300) grama iblağı muktezıyatı vataniye ve fenniyeden görülmüştür. Şu suretle alemi beşeriyeti tehdit eden ve umumi şehirlerde ahalide dahi daha fazla ve kesretle görülen bu kapalı veremlerin kudret ve kuvveti vücudiyenin tezyidi sayesinde inkişafı men olunduğu her dalm görülen katıyeti fenniyedir. Bu efendilerin de tezyidi gıdalarıyle kuvvet ve kudreti bedeniyelerinin muhafazası halen ve istikbal için muhafazai sıhhatlerini mütekeffil olacak işbu kanun ehemmiyeti derkâr bulunmakla bu hususa muktazi tahsisatın tezyidi lüzumu marazıyle takdim kılındı.

Türkiye
Büyük Millet Meclisi 17 . 4 . 1928
Müdafaai Milliye Encümeni
Karar Numarası : 38

Müdafaai Milliye Encümeni Mazbatası

Riyaseti Celileye

Başvekâleti Celilenin 4 Şubat 1928 tarih ve 6/562 numaralı tezkeresiyle Encümenimize havale buyurulmuş olan idare ve muhasebei askeriye nizamnamesinin 163 ncü bendine müzeyyel kanun lâyihası ve esbabı mucibesi Müdafaai Milliye Vekâletinden Levazım Reisi Miralay Rafet ve Sıhhiye Dairesinden Miralay Atıf Beyler hazır oldukları halde Encümenimizce tetkik ve müzakere olundu.

Kanun lâyihasının esbabı mucibe mazbatasında da zikredildiği veçhile askeri leyli mektepler talebesinin ahvali sıhhiyelerinin bir heyeti mahsusa marifetiyle tetkikinde verilen ekmek ve et istihkaklarının miktarlarının kâfi olmadığı ve genç talebenin sıhhatı üzerinde menfi bir tesir icra eylediği görülmüştür. Halbuki ordumuzun müstakbel kumanda heyetinin nüvesini teşkil eden bu gençlerin bilhassa tekâmül ve teşekkül devrelerinde muhafazayı sıhhatleri esbabının temini lüzumu bedihi bulunduğundan buna bir çarei acil olmak üzere müzeyyel Kanun lâyihasının aynen kabulüne karar verilmiştir, arz olunur.

Reis Namına	Mazbata Muharriri
İstanbul	İstanbul
İhsan	İhsan
Kâtip	Aza
Erzincan	Erzincan
Abdülhak	Aziz Samih
Aza	Aza
Bitlis	Bursa
Muhittin Nami	Esat
Aza	Aza
Bilecik	Bolu
Rasim	Cemil

Türkiye
Büyük Millet Meclisi
Bütçe Encümeni
Karar Numarası : 121
Esas Numarası : 1/102

Bütçe Encümeni Mazbatası
Riyaseti Celileye

Askeri liseler talebesine mahsus olan yevmi et ve ekmek istihkakı miktarının tezyidi zımnında idare ve muhasebei askeriye nizamnamesinin 163 ncü bendine zeylen bittanzim Başvekâletten gönderilen Kanun Lâyihası Müdafaai Milliye Encümeni mazbatasıyle birlikte Encümenimize tevdi kılınmakla tetkik ve müzakere olundu.

Lâyihaya merbut esbabı mucibe ile Müdafaai Milliye Encümeni mazbatasında dermeyan olunan mülahazat nazarı dikkate alınarak harbiye, tıbbiye, bahriye liseleri talebesinin şimdiye kadar 3 250,58 kaloriden ibaret bulunan bir günlük istihkaklarına 428 kalori mukabili olmak üzere daha 160 gram ekmek ve 44 gram et istihkakı ilâvesi encümenimizce de muvafık görülmüş ancak, idare muhasebei askeriye nizamnamesi düsturda münderiç bir nizamname olmamak itibariyle bunun bir bendinin tadilinden ise askeri tayinat ve Yem Kanununa müzeyyel bir Kanun Lâyihası halinde tanzimi daha muvafık olacağından bu dairede şekle ait bazı tadilat ile bilkabul müstacelen müzakeresine müsaade buyurulmak istirhamıyle Heyeti Celileye takdim kılınmıştır. 21 Mayıs 1928

Reis	Reis Vekili
Edirne	Burdur
Şakir	Salih Vahit
Kâtip	Aza
Kütahya	Aydın
Niyazi Asım	Mühendis Mithat
Aza	Aza
Edirne	Ankara
Faik	Mehmet Rifat
Aza	Aza
İsparta	Elâziz
Mükerrem	Hasan Tahsin
Aza	Aza
Muhlis	Şevki
Aza	Aza
Adil	Mehmet Ata

Hükümetin Teklifi

İdare ve Muhasebei Askeriye Nizamnamesinin 163 ncü Bendine Müzeyyel Kanun Lâyihası

Birinci Madde — İdare ve Muhasebei Askeriye nizamnamesinin 163 ncü bendinde yazılı mekâtibi harbiye ve tıbbiye idadiyeleri şakirdanına mahsus olan yevmi et istihkakı miktarı 300 grama ve ekmek istihkakı miktarı 800 grama iblağ olunmuştur.

İkinci Madde — Bu Kanun neşri tarihinden muteberdir.

Üçüncü Madde — Bu Kanunun ahkamını icraya Müdafaai Milliye ve Maliye Vekilleri memurdur.

30 Kânunusani 1928

Başvekil	Adliye Vekili
İsmet	Mahmut Esat
Müdafaai Milliye Vekili	Dahiliye Vekili
Mustafa Abdülhalik	Şükrü Kaya
Hariciye Vekili	Maliye Vekili
Doktor Tevfik Rüştü	Saraçoğlu Şükrü
Maarif Vekili	Nafia Vekili
Mustafa Necati	Behiç
İktisat Vekili	Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekili
Mustafa Rahmi	Doktor Refik

Bütçe Encümeninin Tadili

12 Eylül 1330 Tarihli Askeri Tayınat ve Yem Kanunu Muvakkatına Müzeyyel Kanun Lâyihası

Birinci Madde — Askeri liseler talebesinin yevmi tayinatı berveçhiatidir.

	Gram	Kalori
Ekmek	800	1 911,60
Et	300	314,80
Pirinç	224	799,68
Yağ	45	355,50
Soğan	80	41
Tuz	14	0
Sebze vasati	640	256
		3 678,58

İkinci Madde — Bu Kanun 1 Haziran 1928 tarihinden muteberdir.

Üçüncü Madde — Bu Kanunun ahkâmını icraya Müdafaai Milliye ve Maliye Vekilleri memurdur.

Sıra Numarası : 217

JANDARMA KADROLARINI İKMAL ETMEK ÜZERE ORDUDAN ALINACAK MUALLEM EFRADIN TAYİNAT VE MAAŞLARI HAKKINDA. (1/221) NUMARALI KANUN LÂYİHASI VE DAHİLİYE, MÜDAFAAİ MİLLİYE VE BÜTÇE ENCÜMENLERİ MAZBATALARI.

Türkiye Cumhuriyeti
Başvekâlet — 3 Mayıs 1928
Muamelat Müdiriyeti
Adet : 6/1965

Büyük Millet Meclisi
Riyaseti Celilesine

Jandarma kıtaatı kadrolarını ikmal etmek üzere alınacak muallem efradın tayinat ve maaşları hakkında Dahiliye Vekâleti Celilesince tanzim edilen ve İcra Vekilleri Heyetinin 25 Nisan 1928 tarihli içtimaında tadilen Meclisi Âliye arzı tasvip olunan Kanun Lâyihasıyle esbabı mucibe mazbatasının musaddak sureti leffen takdim olunmuştur.

Muktezasının ifasına ve neticesinin işarına müsaade buyurulmasını rica eylerim efendim.

Başvekil
İsmet

Dahiliye Vekâleti Celilesince Tanzim Olunan Esbabı Mucibe Lâyihası
Sureti

1179 Numaralı Kanun mucibince teşkil kılınan seyyar jandarma alaylarına muktazi efradın Müdafaai Milliye Vekâletince kolordu kıtaatından ve talimi terbiye görmüş efrattan tefrik kılınarak verilmiş ve bunların bir buçuk senelik hizmetle mükellef efrattan olmaları hasabıyle ikmali müddetlerinde terhisleri icabedeceği ilâve edilmiştir.

Jandarma'da mükelleflik hizmeti iki buçuk sene ve piyada kıtaatında ise, bir buçuk sene olması hasabıyle bir buçuk sene hizmetle mükellef bu efrad jandarma addolunamıyacaklarından jandarma efradının muhassesatları hakkındaki 812 numaralı Kanuna tevfikan maaş verilememesi zaruri ve halbuki jandarma vazaifinde istihdam olunan bu efrada o muhassesatın itası icabatı tabiiyeden olmakla hitamı müddetlerine deyin muhassesatları jandarma efradı misillû verilebilmek için, 812 numaralı kanuna bir maddei müzeyyele ilâvesi icabetmekle bittanzim rapten takdim kılınmıştır.

Efradı maruza jandarma kadrolarında tespit edilmiş kuvvei umumiye meyanına gireceklerinden kendilerine jandarma muhassesatı verildiği halde ayrıca jandarma bütçesine tahsisat zammı ilâvesine hacet bulunmadığı da arz olunur.

Maliye Vekâleti Celilesinin 5434 Numaralı ve 25 Nisan 1928 Tarihli Mütalaanamesi Suretidir

Seyyar Jandarma alaylarına ordudan verilen muallem efrada da jandarma maaş ve muhassesatının verilebilmesine mütedair olup, hazineye havale buyurulan Müdafaai Milliye Vekâleti Celilesinin merbut tezkeresiyle merbutu kanun lâyihası ve esbabı mucibesi hazinece tetkik olundu.

Jandarmaya 812 numaralı Kanun mucibince verilmekte olan maaş, iaşe bedeli ve maaştan ibaret olup, bunların müddeti hizmeti de iki buçuk senedir. Ordudan jandarmaya alınan efrad ise, piyade efradı olup jandarmada istihdam edilecek ve ancak piyade efradı gibi bir buçuk sene hizmetten sonra terhis edileceklerdir. Bu efrad jandarma gibi iki buçuk sene hizmet görecek olsaydı, jandarma gibi maaş almalarında bir mahzuru kanuni olamazdı. Halbuki bunlar piyade kıtaatında istihdam edildikleri gibi bir buçuk sene hizmet göreceklerine ve esasen bu gibi hizmeti filiyeye tabi efradın iaşeleri ciheti askeriyece temin edilmek üzere piyade efradına kanunen verilmekte olan pek cüzi bir maaşla hizmet ifasına mecbur bulunmalarına göre jandarmada ifayı hizmet ettiği müddet yani bir buçuk sene zarfında jandarma gibi maaş ve iaşe bedeli almalarına imkân görülememektedir. Ancak jandarmada istihdam edilecek olan bu efradın kıtaatındaki iaşesinin Jandarma Kumandanlıklarınca teminine imkân olmamasına nazaran bunlara yalnız iaşelerine tekabül edecek miktarı mebaliğin nakden verilmesi ve maaş olarak da piyadede alacakları matahsisat yirmi beş kuruşun itası suretiyle iaşelerinin kendileri tarafından temini mümkün olabileceğinden kanun lâyihasının bu şekilde tadilen tanzimi daha muvafık olacağı arz olunur efendim hazretleri.

Maliye Vekili
Saraçoğlu Şükrü

Türkiye
Büyük Millet Meclisi — 13 . 5 . 1928
Dahiliye Encümeni
Karar Numarası : 51
Esas Numarası : 1/221

Dahiliye Encümeni Mazbatası
Riyaseti Celileye

Jandarma kıtaatı kadrolarını ikmal etmek üzere ordudan alınacak muallem efradın tayinat ve maaş-

ları hakkında Dahiliye Vekâletince tanzim olunup, Başvekâleti Celileden Meclisi Âliye takdim kılınan ve 5 Mayıs 1928 tarihinde Encümenimize havale buyurulmuş olan kanun lâyihasıyle esbabı mucibe mazbatası Dahiliye Vekili Şükrü Kaya Beyefendi hazır bulundukları halde tetkik ve müzakere olundu.

Mezkûr lâyiha için Dahiliye Vekâletinin tanzim ettiği esbabı mucibe mazbatasında da zikrolunduğu üzere ledelicap ordudan alınacak muallim efradın jandarma vazaifinde istihdamı halinde bunlara jandarma maaş ve iaşe bedelinin mecmuundan dûn bir muhassesat itası caiz görülememiş olduğundan bunlara bir jandarma neferinin aldığı muhassesatın aynen itasını temin için lâyihanın birinci maddesi tadil ve ikinci, üçüncü maddeleri aynen kabul olunmuştur. Bermucibi havale Müdafaai Milliye Encümenine tevdi olunur efendim.

Dahiliye Encümeni Reisi namına	Mazbata Muharriri
Malatya	Malatya
Abdülmüttalip	Abdülmüttalip
Kâtip	Aza
Kars	Ankara
Halit	Talât
Aza	Aza
Tekirdağ	Çorum
M. Faik	İsmail Kemal
Aza	Aza
Antalya	Samsun
Rasih	Avni
Aza	Aza
Eskişehir	Kars
Seyit	Baha Tali

Türkiye
Büyük Millet Meclisi
Müdafaai Milliye Encümeni
Karar Numarası : 39
Esas Numarası : 1/221

19 . 5 . 1928

Müdafaai Milliye Encümeni Mazbatası

Riyaseti Celileye

Dahiliye Encümeni mazbatası ve tadilatını havi olarak 14 . 5 . 1928 tarihinde Encümenimize havale buyurulan Jandarma kıtaatı kadrolarını ikmal etmek üzere Ordudan alınacak muallem efradın tayinat ve maaşları hakkındaki Lâyihai Kanuniye esbabı mucibe mazbatası tetkik ve müzakere olundu.

Dahiliye Encümeni mazbatasında istinad ve Encümenimizce de iştirak olunan esbabı mucibeye nazaran lâyihanın birinci maddesinde icra edilmiş olan tadilat muvafık görülerek Lâyihai Kanuniyenin ol veçhile tadilen kabulüne ve zamanın darlığı hasabıyle müstaceliyetle müzakeresine müttefikan karar verilmiş olduğu Heyeti Umumiyeye arz olunur.

Müdafaai Milliye Encümeni Reisi	Mazbata Muharriri Namına
Kütahya	Erzincan
Recep	Abdülhak
Kâtip	Aza
Erzincan	Bolu
Abdülhak	Cemil
Aza	Aza
Erzincan	Bitlis
Aziz Samih	Muhittin Nami
Aza	Aza
Bilecik	Bursa
Rasim	Esat

Aza
Gümüşhane
Şevket

Türkiye
Büyük Millet Meclisi
Bütçe Encümeni
Mazbata Numarası : 123
Esas Numarası : 1/221

Bütçe Encümeni Mazbatası

Riyaseti Celileye

Jandarma kıtaatı kadrolarını ikmal etmek üzere ordudan alınacak muallem evradın tayinat ve maaşları hakkında olup, Dahiliye ve Müdafaai Milliye Encümenleri mazbatalarıyle birlikte Encümenimize havale buyurulan Kanun Lâyihası tetkik ve müzakere olunmuş ve Encümenimizce Dahiliye Encümeni noktai nazarına iştirak ile lâyihanın Encümeni mezkûrun tadili esasına göre bazı ibare tadilatiyle kabul edilmiş ve müstacelen müzakeresine müsaade buyurulmak istirhamıyle Heyeti Celileye takdimine karar verilmiştir.

21 Mayıs 1928

Reis	Reisvekili
Edirne	Burdur
Şakir	
Mazbata Muharriri	Kâtip
Gaziantep	Kütahya
Ali Cenani	Niyazi Asım

Aza	Aza
Aydın	Edirne
Mühendis Mithat	Faik
Aza	Aza
Ankara	İsparta
Rifat	Mükerrem
Aza	Aza
Elâziz	Bursa
Hasan Tahsin	Muhlis
Aza	Aza
Tokat	Samsun
Şevki	Adil

Aza
Niğde
Alta

Hükümetin Teklifi

Jandarma kıtaatı kadrolarını ikmal etmek üzere ordudan alınacak muallem efradın tayinat ve maaşları hakkında Kanun Lâyihası

Birinci Madde — Jandarma kıtaatı kadrolarını ikmal ve takviye için ledelicap ordudan alınan ve jandarma vazaifinde istihdam kılınan muallim efrada ordu efradı misillû maaş ve maktuan on iki lirayı aşabilecek iaşe bedeli verilir.

İkinci Madde — İşbu Kanun 1 Kânunuevvel 1927 tarihinden muteberdir.

İkinci Madde — İşbu Kanunun ahkâmını ichraya Dahiliye, Maliye, Müdafaai Milliye Vekilleri memurdur.

25 Nisan 1928

Başvekil
İsmet

Müdafaai Milliye Vekili	Adliye Vekili
Mustafa Abdülhalik	Mahmut Esat
Hariciye Vekili	Dahiliye Vekili
Doktor Tevfik Rüştü	Şükrü Kaya
Maarif Vekili	Maliye Vekili
Mustafa Necati	Saraçoğlu Şükrü
İktisat Vekili	Nafia Vekili
Mustafa Rahmi	Behiç

Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekili
Doktor Refik

Dahiliye Encümeninin Tadili

Jandarma Kıtaatı Kadrolarını İkmal Etmek Üzere Ordudan Alınacak Muallim Efradın Tayinat ve Amaçları Hakkında Kanun Lâyihası

Madde 1. — Jandarma kıtaatı kadrolarını ikmal ve takviye için ledelicap ordudan alınan ve jandarma vazaifinde istihdam kılınan muallim efrada jandarma hizmetine alındıkları tarihten itibaren aynı jandarma maaş ve iaşesi verilir.

Madde 2. — İşbu Kanun 1 Kânunuevvel 1928 tarihinden muteberdir.

Madde 3. — İşbu Kanunun ahkâmını İcraya Dahiliye, Maliye, Müdafaai Milliye Vekilleri memurdur.

Bütçe Encümeninin tadili

Ordudan jandarmaya nakledilecek muallem efradın maaş ve iaşe bedelleri hakkında Kanun Lâyihası

Birinci Madde — Ledelicap ordudan jandarma kadrosuna naklolunan muallem efradın maaş ve iaşe bedelleri hakkında, 19 Nisan 1926 tarih ve 812 numaralı kanun ahkâmı tatbik olunur.

İkinci Madde — Bu Kanun 1 Haziran 1928 tarihinden muteberdir.

Üçüncü Madde — Bu Kanunun ahkâmını icraya Dahiliye, Maliye ve Müdafaai Milliye Vekilleri memurdur.

Damga Kanunu Muhtelit Encümeni Mazbatası (1)

Riyaseti Celileye

Encümenimize havale buyurulan Damga Resmi Kanunu Lâyihası tetkik ve müzakere olundu.

Damga Resmine müteallik muamelat muhtelif tarihlerde kabul olunmuş muhtelif ahkâma tabi olup, bu ahkâm zaruri olarak bazı tedahül ve taaruzlara sebebiyet verdiği ve binnetice tatbikatta müşkülat hudus ettikten başka hükümler mütevazin ve adilâne bulunmadığı cihetle yeniden tanzim kılınacak bir kanuna ihtiyaç derkâr idi. Bu cihet hükümetçe derpiş edilip mütehassıslar marifetiyle tetkikata girişilmiş ve binnetice bir kül teşkil eden yeni lâyiha ihzar olunmuştur. Yeni lâyihanın tatbikatta suhulet bahş edecek ahkâmı ihtiva eylediği ve daha nisbiye giderek adaleti temine çalıştığı görülmüş bilhassa eski hükümlere nazaran cezayınakdilerin ağırlığı nazarı dikkate alınarak yapılan tadilat aksamı halkın menfaatı itibarıyle çok faydalı bulunmuştur. Lâyihada görülen resim miktarlarının esaslı surette tezyitlerine gelince bu mevzu büyük bir varidat mevzuu olmamakla beraber hazinenin ihtiyacı derpiş edilerek zaruretle kabul olunmuştur.

Hükümetin teklifine nazaran maddelerde yapılan tadilat şunlardır:

Madde 7. — Ecnebi memleketlerde tanzim edilip, Türkiye'ye irsal olunan evrak ve senedat üzerine yapılan her şekil ve suretteki muamelatı ve istimal keyfiyetini resme tabi tutmakta tatbikat itibarıyle lüzumundan fazla takyidat görülmüş ve bu kayıtlar

(1) *Bu mazbata, bilahare tab ve raptedilmiştir.*

tadil olunmuştur. Son fıkra lüzumsuz olduğu için tayyedilmiştir.

Madde 11. — Maktu resimlere dair olup, cetveldeki resim miktarları üzerinde muamelatın mahiyet ve tahammülü itibariyle bazı zammiyat yapıldığı gibi gerek, tahammülü olmamak ve gerekse muhtacı teşvik bulunmak dolayısıyle bazı numaralarda tenzilat icra olunmuştur. Kezalik bu maddede mevcut olup, kabul olunan kanunlara göre tebdili icabeden tabirler ve ünvanlar tebdil olunmuştur.

Numara 17. — «Taahhüdü mutazammın evrak» tabirine «ibraz edilecek» kaydı ilâve,

Numara 25. — «Tediye emirleri» cümlesi «bankalar arasında» cümlesiyle takyit,

Numara 27. — «Matlup ve zimmet mektupları» «Bankalar ile ticarethaneler arasında» kaydıyle takyit olunmuştur.

Numara 28. — «Tatbikatta bir çok müşkülat çıkarmak ve yalnız sehimleri hamiline muharrer olan şirketlerden alınabilmek itibarıyle adilane görülmeyip tayyedilmiştir.

Numara 36. — Not mukavelenamelerinden muayyen meblağı havi olmayanların diğer mukavelenameler hükmünde olup, 18 nci numaraya dahil bulunduğundan tayyedilmiştir.

Numara 43. — Sulh mahkemelerinde ibraz olunacak vekâletnameler cüzi davalara mahsus bulunacağından daha az resim istiyfası için tefrik olunmuştur.

Numara 48. — Bu numarada muharrer son fıkra lüzumsuzluğuna ve tekerrürü mucip olduğuna binaen tayyedilmiştir.

Numara 59. — Resmi dairelerden verilen numara pusulasından damga resmi alınması muvafık görülmemiş ve buna göre tadilden kabul olunmuştur.

Numara 61. — Tebellüğ ve tesellüm ilmuhaberleri resmi dairelerin tebligatına mukabil olduğu için aynı sebeple tayyedilmiştir.

Numara 70. — Bu numarada muharrer evraktan bazıları 61 nci numaradaki evraka mümasil olduğundan çıkarılmıştır.

Numara 79. — İlânsız duvar takvimleriyle, ilânlı cep takvimleri aynı mevzu ve mahiyette mevzu bulunduğundan cüzi bir resim mukabilinde bu numaraya ilâve olunmuştur.

Madde 11. — İkinci fıkrada mevcut mukavelenamelerin (Feshini, tadilini, devrini) mutazammın evrakdan alınacak resmin aslıyle aynı miktarda olması muhakkak görülmediğinden, fesih halinde resim aranmaması, tadil halinde artan miktara bakılması, devir halinde aslından alınan resmin rub'unun alınması kabul edilerek tadilat yapılmıştır.

Altıncı fıkra, halen hükümsüz olmak ve aynızamanda hazine tarafından ita edilebilmek itibariyle tayyolunmuştur.

Sekizinci fıkrada mevzubahis evrak sahiplerine ayrıca bir menfaat temin etmeyip, Hükümetce ittihaz olunan usule ittibadan ibaret bir muameleye matuf olmak dolayısıyle tayyedilmiştir.

On birinci fıkra, terbiye ve ahlâk üzerinde müfit tesirleri havi ictimai müesseselerden oldukları için tiyatro, konser, sinema, sirk ve mümasili mahallerin damga resmi tenzil edilerek ayrıca yazılmıştır.

Madde 31. — Muafiyetler:

Numara 4. — Efradın vergilerine müteallik olarak talep eyliyecekleri kayıt suretleri ilâve edilmiştir.

Numara 7. — Tavzihan ve yeni usule tevfikan tadil edildiği gibi bin kuruşa kadar alacak veya bu kıymetteki ayın davalarında tebliğ olunan davetname ve vasıyetnameler de muafiyete ithal olunmuştur.

Numara 8. — Umumi hükümlerle temin edilmiş bulunduğu için lüzumsuz görülerek tayyedilmiştir.

Numara 23. — Aynı sebeple çıkarılmıştır.

Numara 26. — On dördüncü numaraya daha umumi hüküm konulmuş olmakla tayyedilmiştir.

Numara 28, 29. — Hükümleri ayrı bir madde olarak kanunun sonuna ilâve suretiyle temin olunmuştur.

Numara 36. — Bu numarada muharrer elli kuruştan dûn nakliyat yirmi yedi numara ile kabul olunan muafiyete dahil olduğundan buradan çıkarılmıştır.

Numara 40. — Muafiyet beş numaraya dahil olduğundan tayyedilmiştir.

Numara 48. — İskelelere vapur kumpanyaları tarafından yapılan ilânların resme tabi olması muvafık görüldüğünden bu muafiyet fıkrası çıkarılmıştır.

Numara 53. — Vefat eden memurların ailesi tarafından kendilerine maaş tahsisi hakkında verecekleri arzuhaller müstesna tutulmadığından merbutatının da muaf olmaması evleviyetle kabul olunmasına ve numara bu veçhile tayyedilmiştir.

Numara 64. — Efrad arasında teati olunan telgrafnamelerin aslı nüshalarının resme tabi olmaması umumi hüküm icabından bulunduğundan burada müstesna olduğunu ayrıca zikretmeye lüzum görülmemiştir.

Numara 83. — Bu numarada muharrer muamelât ve evrak münasebetiyle memurin tercümeihal varakalarına ilâve edilecek şerhlerin ve müzeyyelâtı havi evrakın istisnası lüzumu kabul edilmiştir.

Madde 34. — Pulun iptaline müteallik merasim kolaylık olmak üzere tadil edilmiştir.

Madde 41. — Halka bir çok müşkülat tahmil edeceği cihetle resmi senevî ile beraber bu madde tayyolunmuştur.

Madde 54. — Cezayınakdinin iki dairece alınması mahzuriyeti bertaraf için tayyedilmiştir.

Madde 55. — Cezayınakdilerin mümzilerle beraber mübrezlerden de aranması esası bu kanunla kabul edilmiş olduğundan ve sirkat ve cebir ve taarruz ve emniyeti suiistimal gibi ahkâmı yeni Ceza Kanunu ihtiva eylemekte bulunduğundan maddenin birinci ve ikinci fıkraları tayyolunmuştur.

Madde 63. — Yeni kabul edilen adlî ahkâma göre bazı fıkraları tay ve tadil edilmiştir.

Madde 69. — Pul cezayı nakdileri için müruru zaman müddeti beş seneye tenzil olunmuş buna mukabil müddetli olan evrak ve senedatın müruru zaman mebdeinin müddeti hitamından itibaren başlaması esasına göre madde tadil olunmuştur. Berayı tasvip Heyeti Umumiyeye arz olunur.

Reis	Mazbata Muharriri
Gümüşhane	Gaziantep
Hasan Fehmi	Ahmet Remzi
Kâtip	Aza
Kocaeli	İstanbul
Selâhattin	Fuat
Aza	Aza
İstanbul	Balıkesir
Süreyya	Sadık
Aza	Aza
Burdur	Samsun
Salih Vahit	Adil
Aza	Aza
Trabzon	Kırklareli
Daniş	Nahit
Aza	Aza
Konya	Konya
Kâzım Hüsnü	Tevfik Fikret

Sıra Numarası : 228

DAMGA RESMİ HAKKINDA 1/143 NUMARALI KANUN LÂYİHASI VE MUHTELİF ENCÜMEN MAZBATASI (1)

Muhtelif Encümenin Tadili
Damga Resmi Kanunu

Birinci Fasıl

Umumi Maddeler

Madde 1. — Damga resmi, bu Kanunda yazılı bulunan ve ihticaç için ibraz olunabilecek olan evrak ve senedat ile ilânata mahsus tekâliftendir.

Madde 2. — Damga resmine tâbi evrak ve senedat mahiyetinde bulunan veya onların makamına kaim veyahut o mahiyeti haiz olarak tanzim edilen mektup ve şerhlerle mezkûr evrak ve senedat muhteviyat ve ahkamının tecdidine, temdidine, tadiline ve devrine müteallik mektup ve şerhler dahi kezalik damga resmine tabidir.

Madde 3. — Damga resmi maktu ve nisbî olmak üzere iki kısımdır: Maktu resim, evrak, senedat ve ilânatın nevî ve mahiyetlerine, nisbî resim; evrak ve senedatta muharrer meblağ ve kıymete göre istifa edilir.

Madde 4. — Damga resmi, evraka pul yapıştırılması ve kanuni mesağ olan ahvalde matbu damga vaz'ı veyahut makbuz itası suretiyle alınır.

Madde 5. — Damga resminin istifası Maliye Vekâletine aittir. Damga pulu bayiler vasıtasıyla sattırılır. Bayi bulunmayan veya kat'i ihtiyaç hissolunan mahallerde mezun memurlar marifetiyle de satılabilir. Pul satanlara yüzde beş beyiye verilir. Maktu damga vaz'ı muamelesi ve makbuz itası suretiyle resim istifası hususi dairesi tarafından yapılır.

Madde 6. — Bir varakanın tabi olacağı resmin tayini için evvelan o varakanın mahiyeti kanuniyesi tetkik olunarak başka bir akit ve mukaveleye matuf olmadığı halde metni varakanın tazammun ettiği hüküm ve manaya itibar olunur.

Eğer bu varakanın metninde başka bir akit ve mukaveleye atıf ve istinat mevcut ise o varakanın ahkâmına nazaran iktisap ettiği mahiyete göre resim tayin olunur.

Madde 7. — Gerek resmi dairelerden efrada gerek efrat tarafından resmi dairelere ita olunacak bilcümle senedat ve evrakın tabii olduğu damga resmi efrat tarafından tediye edilir. Efradın birbirlerine verecekleri senet ve evrakın damga resmini imza edenler ifaya mecburdur. Resmi dairelerin münakalatına ait evrak ve senedatın damga resmini muayyen tarifeyi müesseler tesviye edecektir.

İlânlar her kimin nam ve hesabına ve her nerede tanzim edilmiş olursa olsun damga resmi onları tevzi veya teşhir ettirenler tarafından tediye olunur. Ecnebi memleketlerden gelen ilânların damga resmi bunları Türkiyede tevzi veya teşhir ettirenlere aittir.

Ecnebi memlekeetlerde tanzim ve Türkiye Cumhuriyeti dahiline irsal olunan evrak ve senedat resmi dairelere ibraz edildiği veya üzerine mürsenülileyhleri veya hamilleri tarafından devir veya ciro muamelesi yürütüldüğü takdirde damga resmine tabidir. Mezkûr resim mürsenülileyhleri veya havilleri tarafından ifa olunur. Efrat tarafından ecnebi sefaret ve konsoloshanelerinde akit ve teati edilen veya mezkûr sefaret ve konsoloshanelerce kabul olunan evrak ve senedat sefaret ve konsoloshaneler haricinde yukarıki fıkrada yazılı olduğu üzere istimal edildiği takdirde damga resmi istimal edenlerden alınır.

Madde 8. — Evrak, senedat ve ilânata konulan imzanın taaddüdü damga resminin tekerrürünü istilzam etmez. Ancak maktu resme tabii olup müteaddit şahısların imzasını havi bulunan makbuz ve ibra senetlerinin damga resmi imza adedine göre alınır.

Nisbî resme tabii olup müteahhit şahısların imzasını havi bulunan makbuz ve ibra senetlerin de her imza sahibine ait olan hisse ayrıca tayin edilmiş ise damga resmi her hisse nisbetinde ayrı ayrı tediye olunur. Şu kadar ki bir resmi daire veya bir şahıs veya bir şirket namına olarak mezkûr senetlere vaz edilen müteaddit imzalar bir imza hükmünde tutulur. Mukavelenameler ile müteahhit nüsha olarak tanzim edilen sair senedat ve evrakın her nüshası başka başka damga resmine tabidir.

---

(1) Hükümetin teklifi ve esbabı mucibesi ayrıca tevzi edilecektir.

Madde 9. — Bir varakada yekdiğerine merbut ve bir asıldan müteferri olarak müteaddik akit ve muamele mündemiç bulunduğu halde damga resmi en ziyade resim istifasını istilzam eden cihet üzerinden alınır. Ancak asıl muamelenin âkitlerinden başka bir şahsın inzimam eden akit ve muamelesi ayrıca resme tabidir. Muamelât yekdiğerine merbut olmayıp tamamen ayrı ve müstakil olursa her muamele için nev'ine göre başkaca resim alınır.

Madde 10. — Damga resmine tabi evrak ve senadatta zikrolunan ecnebi meşkûkât Maliye Vekâleti tarafından her altı ayda bir tayin vet ilân edilecek fiyat üzerinden Türk parasına tahvil edilerek ona göre damga resmi hesap ve istifa olunacaktır. Bu fiat, ilân olunduğu tarihten evvelki altı ayın vasatisi üzerinden tayin edilecektir. Fiatı tayin ve ilân kılınmayan ecnebi meskûkatı pulun yapıştırılacağı günün resmi kambiyo fiatı mucibince hesap olunur.

İkinci Fasıl

Maktu Resim

Madde 11. — Maktu resme tabi olan evrak senedat ve ilânat ile bunlardan alınacak resim miktarları aşağıda gösterilmiştir :

No.		Lira Kr.
1	İmtiyaz kararnameleri Kefalet akçası olmayan imtiyaz kararnameleri	50,00
	Kefalet akçası olan imtiyaz kararnameleri (Kefalet akçasının beher bin kuruşu için)	30
2	İhtirâ beratları	5,00
3	Maden işletilmesine mahsus olarak verilen tezkere ve ruhsatnameler	5,00
4	Maden taharriyatı ruhsatnameleri	5,00
5	Taş ocakları ruhsatnameleri	2,00
6	Muafiyet ruhsatnameleri	5,00
7	Alâmeti farika ilmuhaberleri ve ünvan, (firma) tezkere ve ruhsatnameleri	2,00
8	1, 4, 5, 6, 7, 8 numaralarda muharrer kararname ve tezkere ve ruhsatname ve ilmuhaberlerin muhtevi oldukları hukukun tamamen veya kısmen ferağı muamelesi asıllarından alınan damga resminin nısfına tabidir.	
9	Fabrika, matbaa vesair sanayi müesseseler ihdası için ita olunan ruhsatnameler	10,00
10	Bir imtiyazın istihsali zımnında resmi dairelere verilen mali itibar şahadetnameleri	3,00
11	Resmî dairelerle imtiyaz sahipleri arasında teati olunan imtiyaz mukavelename ve şartnamelerinin her nüshası	10,00
12	Anonim şirketleri sermayesinin tamamı imza olunduğuna ve yüzde onunun veya daha ziyadesinin tediye kılındığına dair müessesatı maliyeden verilen beyannameler	5,00
13	Anonim şirketleri dahili nizamnamelerinin hükümetçe kabul ve tasdik edilmiş olan nüshalarının her biri	3,00
14	Şirketlerce mevkii tedavüle çıkarılacak hisse senedatına ve tahvilata talip olanlar tarafından talebi havi ita edilecek varakalar (Bülten Dösüskripsiyon)	10
15	Anonim şirketleri müessis senedatı (Pardöfandatar ve itibar senedatı)	20
16	Muayyen meblağı havi olmayan veya muayyen meblaga matuf bulunmayan taahhüdü mutazammın senedat ile ibraz edilecek evrak (muayyen mebla havi veya muayyen meblağa matuf olanlar on ikinci madde mucibince nisbi resme tabidir)	20
17	Muayyen meblağı mutazammın olmayan mukavelenameler (Mukavelatın tadilini, devrini, tecdidini ve temdidini mutazammın evrak dahi aynı resme tabidir)	1,00
18	Muayyen meblağı havi olmayan hibe ve vasıyetnamelerle ölçme muallâk tasarruflar (Muayyen meblağı havi olanlar on ikinci madde mucibince nisbi resmi tabidir)	2,50
19	Resmen icra edilecek müzayede ve münakasa esnasında pey sürenler tarafından gösterilecek kefillerden alınacak muvakkat senedat	10
20	Muayyen meblağı havi olmayan kefalet, teminat ve rehin senedatı	50
21	Rehin için verilen senet	10
22	Merhun veya mahçuz malın üçüncü şahıslara tevdiinde alınacak senet ile iare senetleri	20

No.		Lira Kr.
23	Muvazza senetleri (Muayyen meblağı havi olanlar on ikinci madde mucibince resme tabidir)	1.00
24	Çekler veya bankalar arasında münakale ve tediye emirleri	5
25	Bilumum dipozito ilmühaberleri (Emanet senetleri) bin kuruşa kadar	5
	Bin kuruş ve fazlası	15
26	Kabz ve ibrayı havi olmayan hesap pusulaları, faturalar, bankalarla ticarethaneler arasında, teati edilen matlup ve zimmet mektupları	2
27	Hesabı cari varakaları ve hesabı cari ve tasarruf sandığı cüzdanları	5
28	Esham, kambiyo, ve senedatı ticariyeye ait olarak tanzim olunacak her nevi bordrolar veya bunların kuponlarının numara bordroları ve borsa emirleri	5
29	Meskûkât, esham, zehair ve eşya fiyat cetvelleri	1
30	Konşimentolar ve nakliye kalimeleri (lettre de voiture) ve demiryolu barnameleri beher nüshası	10
31	Arabacı ve emanetçi ve mekkareci gibi nakliler tarafından nakledecekleri nukud ve eşyanın kendilerine teslim edildiğini havi verecekleri bilet ve senetleri	3
32	Alelumum ordinolar veya ordine yerine kaim irsal veya teslim emirleri	5
33	Gümrük idarelerine itası mecburi, olup gerek idarelerde kalacak ve gerek iade kılınacak musaddak manifesto nüshaları	25
34	Acenteler veya vekilleri marifetiyle sefainden gümrüğe getirilen eşya listeleri	2
35	Gümrük ambarlarına ithal edilmeyen eşya için acenta veya vekilleri tarafından sahiplerine verilen listeler	5
36	Bahrî vukuat raporları (Provadi furtine)	50
37	Muvakkat sigorta beyannameleri, sigorta zeyilleri (Avenallar)	5
38	Efrad tarafından resmi dairelere verilen her nevi arzuhal ve istifanameler ile lâyiha, muhtıra, beyanname ve ihbarnameler ve bu mahiyette resmi makamata çekilen telgrafnamelerin mühürlü veya imzalı nüshaları	15
39	Tahrir veya tanzim edilen veya şifahen tesdîl ettirilen vekâletnameler :	
	Hususi olanlar	1
	Umumi olanlar	1.50
	Sulh mahkemelerinde istimal edilecek olan hususi vekâletnameler	10
40	Mahâkim, mecalis ve icra dairelerinden hukuk ve ticaret işlerine dair tebliğ olunan celpname, davetname ve ihbarnamelerle efradın müracaatı üzerine resmi dairelerden gönderilecek her nevi ihbarnameler	10
41	Protesto ve ihtarnamelerle cevapları ve bunların suretleri	25
42	Mahâkimce tayin olunan naipler ile bilumum ehlihibre ve vukuf ve mümeyyiz ve muhammin raporları ve bunların tarafeyne tebliğ edilecek suretleri	25
43	Alelumum tahkimnameler ve sulhnameler ve konkordatolar ve mahakim ve devaire ibraz olunacak blânçolar (Bunlardan tahkimname ve sulhname ve konkordatoların muayyen meblağı havi olanları on ikinci madde mucibince nisbi resme tabidir.)	
44	Şûrayıdevlet ve alelumum mahakim ve mecalisten ve resmi heyetlerden muayyen meblağı mutazammın olmayarak verilen mazbata, ilâm ve kararnameler ile muayyen meblağı tazammun etmeyen hakem kararları.	1
45	İstiktap ve hat ve hatem tetkiki gibi veya münazün fihin keşif ve muayenesi gibi mahakim tarafından verilecek ara kararlarını mutazammın evrak (meblağı muayyeni havi olanlar 12 nci madde mucibince nisbi resme tabidir)	25
46	Mahalle ve köy ihtiyar heyetlerinin muayyen meblağı havi olmayan ve efrada ait bulunan mazbataları (muayyen meblağı havi olanlar nisbi resme tabidir)	5

No.		Lira Kr.
47	Gayrimenkul emvalden maada tereke-leri beş bin kuruşa baliğ olmayanların küçükleri hakkında vasi nasbına ve nafaka takdirine müteallik kararlar	15
48	Resmi daireler veya şirketler veya efrat tarafından tanzim olunan tasdiknameler, şahadetnameler, hüviyet varakaları ve teklifnameler	15
49	İnhisar idare ve şirketlerine verilen beyanname ve bu şirketler tarafından ita edilen ruhsatnameler	25
50	Resmi sıfatı haiz eşhas tarafından ita olunan ilmühaberler ve bilumum etibba raporları ve sıhhiye vatenteleri ve her nevi tahlil raporları	15
51	Muhasebe devir defterleriyle beraat zimmet mazbatalarının munfasıl memura ve Divanı Muhasebat ilânlarının muhasibe mesule verilen nüshaları	50
52	Ziraat Bankasından istikraz edecekleri mahallerinden ita olunan ilmühaberler	5
53	Mektep şahadetnameleri ve ehliyetnameleri: İlk mektep şahadetnameleri ve ehliyetnameleri	10
	Orta mektep ve lise şahadetnameleri	50
	Yüksek mektep şahadetnameleri ve ehliyetnameleri (Mektep tasdiknamelerinden resmin yarısı alınır)	
54	Nüfus hüviyet cüzdanları	5
55	Pasaportlar	1
56	Menşe ve mahreç şahadetnameleri	50
57	Gümrük idareleri tarafından verilen kapı pusulaları	2
58	Evlenme kâğıdı	50
59	Makbuz ve ibranameler ile kabzı mutazammın vaz edilen imza veya mühürler: Beş yüz kuruşa kadar meblağı mutazammın olanlar beş yüz kuruştan yukarı meblağı mutazammın olanlar ile eşya ve kıymetli evrak hakkında teati edilen her nevi makbuzlar	5
	(Bunlardan avans makbuzlariyle karzan ilânına mebaliğ için verilen veya efrad tarafından muayyen meblağı mutazammın olarak resmi dairelere ita olunan makbuz ve ibra senetleri ve resmi daireler hesabına tediye olunan mebaliğ hakkında müteaddit nüsha olarak bankalara verilen makbuz senedatının mezkûr dairelere ait nüshaları ve bankalar ve bilcümle şirket ve kumpanya ve fabrikalar ve matbaalar ile sanayi tezgâhları ve ticarethaneler memurin ve müstahdeminin maaş, ücret, ikramiye ve harcırah namlarıyla almakta oldukları mebaliğe mukabil verecekleri makbuzlar Damga Kanununun 12 nci maddesi mucibince nisbi resme tabidir.)	
60	Resmi daireler tarafından efrada verilen her nevi nakliye ve transit tezkereleri veya bunların yerine kaim olacak ruhsatnameler ve ormanlardan eşçar kat'ı için verilen ruhsatnameler ferağ ve intikal, inşaat tamirat ve harfiyata dair ruhsat tezkereleri	5
61	Her nevi tekâlifin vesair irad kaydı lâzım gelen meballiğin ahz ve kabzını mübeyyin resmi daireler ve tahsil memurları ve mültezimler tarafından ifa olunan makbuz ve ibra senetleri	2
62	Tütün ve tömbeki tezkereleri	5
63	Salâhiyeti resmiyeyi haiz olmayan efrada silâh taşımak için verilen tezkereler	50
64	Berrî ve bahrî sayd ruhsat tezkereleri	25
65	Alâkadarlar tarafından ahzedilen meili için icra dairelerine ita olunan makbuz senetleri:	
	Beş yüz kuruşa kadar meblağı havi olanlar	
	Beş yüz kuruştan yukarı meblağı havi olanlar	5
66	Posta ve telgraf makbuzları	2
67	Zayi emanet mukabilinde eshabına tazminen verilen mebaliğ makbuzları:	
	Beş yüz kuruşa kadar meblağı havi olanlar	2
	Beş yüz kuruştan yukarı meblağı havi olanlar	3
68	Tevzi olunan matbu ve gayrımatbu ilânnameler	(10 para)

No.		Lira Kr.
69	Programlar ve ilânı havi katolaklar ve bilcümle seyrisefer tarifeleri ve silkülerler	1
70	Menafii efrada ait olarak talik edilen resmi daire ilânatı	
71	Kağıt veya mukavva üzerine tertip olunarak umumi mahallere yapıştırılan veya ahar suretile teşhir edilen ilânlar (Ayrı ayrı eşhas tarafından mütenevvi maddeler hakkında tertip edilip bir kâğıda veya mukavvaya dercolunan ilânların her biri için ayrıca resim itası lâzım gelir)	(20 para)
72	Kâğıt ve mukavvadan başka maddeler üzerine tertip olunarak umumi mahallere yapıştırılan veya asılan veyahut ahar suretle teşhir edilen ilânlar: Bir metre murabbaının yarısı veya bundan dûn olanlar	15
	Bir metre murabbaının yarısından bir metre murabbaına kadar olanlar	25
	Bir metre murabbaından ziyade olanlar	1.50
73	Her nevi adresleri havi mecmualar: İki yüze kadar sayfayı havi olanlar	5
	İki yüzden beş yüze kadar sayfayı havi olanlar	10
	Beş yüzden ziyade sayfayı havi olanlar	25
74	Gazetelere ve mevkut risalelere dercolunan ilânlar: Bir gazete sayfasını işgal edecek ilânlar	1
	Bir gazete sayfasının yarısını işgal edecek ilânlar	50
	Daha küçük mikyasta olan ilânlar (Resim, asli nüshalarından alınır)	2
75	Mevkut olmayan risalelere, takvimlere, kitaplara, rehberlere ve buna mümasil mecmualara dercettirilen her ilân için (Asli nüshalarından)	25
76	Duvar takvimleri: İlânlı duvar takvimleri	5
	İlânsız duvar takvimleri ve ilânlı cep takvimleri	1
77	Kırk kuruş veya ondan fazla maktu veya nisbî damga resmine tabi evrakın resmi dairelere ibraz olunan hülâsa, suret ve tercümeleri (Kırk kuruştan dûn resme tabi evrakın resmi dairelere ibraz olunan hülâsa, suret ve tercümelerinden asıllarının tabi olduğu damga resminin nısfı istifa olunur)	30
78	Efradın talebi üzerine verilecek resmi kayıt ve kararların hülâsa ve suretleri ve memurin sicil cüzdanları	30
79	İnşaata müteallik olarak resmi dairelerle efrat arasında teati edilecek resim, plân, harita ve keşif defterlerinin her biri	25
80	Memurların tercümeihal varakaları (Tercümeihal varakalarına raptolunacak evrakı müsbite suretleri bir kâğıt üzerine tahrir edilmiş olur ise bir suret addolunarak otuz kuruş maktu resme tabidir)	50
81	Müntezimine izamı havi ita olunacak tezkereler	20
82	Pul beyiye ruhsatnameleri:	
	Vilâyet merkezlerinde	2
	Kaza merkezlerinde	1.50
	Nahiye merkezlerinde	50
83	Kitap, risale ve gazete neşri ruhsatnameleri	1
84	Su, gaz ve elektrik kumpanyalarının Abonman mukavelenameleri	10
85	Şirketlerin turuk ve muabinde hafriyat ve tamirat icrası için belediye dairelerine verilecek ihbarnameler	15

Üçüncü Fasıl

Nisbi Resimler

Madde 12. — Gerek bu Kanunda nisbî resme tabi olduğu tasrih edilen ve gerek tasrih edilmeyip muayyen meblağı mutazammın ve ihticaca salih olan, ikinci maddede mezkûr, bilcümle evrak, senedat vesairenin natık olduğu veyahut bunlarda münderiç rakamların hâsıl edeceği meblağın beher bin kuruş için iki kuruş resim istifa olunur.

Küsurat yüzde elliden dûn olursa nazarı itibare alınmaz. Bu miktarın mütecaviz olursa tam addedilir.

Madde 13. — Aşağıda nevileri zikredilen evrak ve senedat on ikinci madde hükmünden müstesna olup hizalarında gösterilen nisbetler dairesinde damga resmine tabidir :

1. Bilcümle emlâk ve arazinin ve mevkuf musakkafat ve müsteyjlatın ve bahrî sefain ve merakibin tasarruf senedatı havi olduğu meblâğa göre bin kuruşta on para.

Bunların ferağ ve intikaline dair tanzim olunan zabitnamenin on ikinci madde mucibince nisbi resme tabidir. İntikal ve ferağ muamelatı bir zabıtname ile icra olunursa bu muamelelerin her biri ayrı ayrı resme tabidir. İntikal mumuamelatının taaddüdü mükerrer damga resmi istifasını müstelzim değildir.

2. İstikrar veya deyn ikrarını mutazammın olanlardan mağda muayyen meblağı havi veya muayyen meblağa matuf mukavelenameler, akdi mutazammın siparişi kabul mektupları, akredidifler (havi oldukları meblağın binde biri)

Bu kabil mukavelenamelerin tadili halinde artan miktar aynı nisbete tabidir. Devri halinde ise aslından alınan resmin rubu istifa olunur.

(İstikraz veya deyn ikrarını mutazammın olanlar on ikinci madde mucibince nisbi resme tabidir.)

3. İcar ve isticar mukavelenameleri: (Mukavele müddetine göre icra bedelinin binde biri) mukavelenin devri halinde resmin rubu alınır. Ancak icar bedeli tezayüt etmiş ise bu takdirde tezayüt eden miktarın resmi tam olunarak istifa olunur.

4. Muayyen meblağı havi olan kefalet, teminat ve rehin senedatı: (muhtevi olduğu meblağın binde biri)

5. Kredi mektupları (Muhtevi olduğu mebaliğin binde biri)

6. Yolcuların ve yolculara mahsus eşyanın nakliye ücretine dair biletler ve pusula: (Üç kuruştan dûn olmamak üzere muhtevi olduğu mebaliğe göre bin kuruşta yirmi para)

7. Mahkemelerden alakadarlara verilecek tereke ve taksimi veraset varaka veya defterleri (Binde bir) (Muayyen meblağı havi olmayanlar elli kuruş resme tabidir)

8. Her türlü alım ve satıma ve icar ve isticara müteallik ihale kararları: (İhale bedeli üzerinden bin kuruşta on para)

9. Tiyatro, konser, sinema, sirk, stadyum ve emsali müesseler (bir kuruştan dûn olmamak üzere beher biletin muhtevi olduğu meblağin yüzde beşi) Balo, dansik, bar ile bilumum eğlence ve temaşa mahalleri (beş kuruştan dûn olmamak üzere beher biletin muhtevi olduğu meblağın yüzde onbeşi)

Üzerinde kıymeti muharrer olmayan biletlerden iki yüz kuruş resim istifa olunur.

(Biletlerin muhtevi bulunduğu meblağdan belediye, darülacaze resimlerinin hariç kılması lâzımdır)

Tatbiki mümkün olan mahallerde biletler üzerinden alınacak resmin matbu damga vazı suretiyle ifası mecburidir.

Dördüncü Fasıl

Ticari Senetler

Madde 14. — Ecnebi memleketlerden Türkiye Cumhuriyeti dahilindeki mahaller üzerine tanzim edilen emre muharrer veya hamiline ait senetler ve salahiyetnameler (mandatolar) poliçe (rekrdite)ler ile maktu resim tarifesinde yazılı olanların gayrı müteda vil veya ticari evrak ve senedat on ikinci madde mucibince nisbi resme tabidir.

Birinci fıkrada yazılı evrak ve senedattan ecnebi memleketlerden birinden diğeri üzerine tanzim edilip Türkiyede tedavül mevkiine vaz olunanlar yarım resme tabidir.

Ecnebi memleketlerden gelen mezkür evrak ve senedatın damga resmi Türkiyede bu senetleri en evvel satan veya tediye veya kabul veyahut ahar surette istifa eden şahıs tarafından ita kılınacaktır.

Madde 15. — Müteaddit nüsha olarak tanzim olunan poliçe ve emre muharrer ticari senetlerin yalnız mevkii tedavüle çıkarılan nüshaları resme tabidir.

Madde 16. — Resmi ifa kılınmamış olduğu halde Türkiye haricine keşide edilen poliçeler ticaret kanununun beşyüz yetmiş üçüncü maddesindeki kefaleti müteselsille imtiyazından müstefit olamaz. Bu kabil poliçelerin damga resmi kısmen ifa edilmiş ise mezkür imtiyaz yalnız resmi ifa kılınmış olan kısım için mahfuzdur.

Poliçelere dair balâda muharrer ahkâm ticari veya mütedavil sair evrak ve senedat hakkında da tatbik olunur.

Beşinci Fasıl

Sigortalar

Madde 17. — Sigortalar aşağıda gösterildiği veçhile damga resmine tabidir.

1. Yangın sigortaları:

Üç aydan ziyade müddet için akd edilenler:

Temin olunan meblağdan yüz lira için bir kuruş, küsürat tam itibar olunacaktır.

Mezkür resim sigorta müddetinin beher senesi için istifa olunur.

Üç aydan fazla sene küsüratı birsene itibar olunacaktır.

Üç ay veya ondan noksan müddet için akd edilenler temin olunan meblağdan beher döt yüz lira için iki kuruş. Küsürat tam addolunur.

2. Hayat sigortalarıyla şahsi kazai sigortaları: Sigorta ücreti olarak sigortanın inkizasına deyin tediye olunacak beher yüz kuruş için iki kuruş. (Küsürat yüz kuruş itibar edilecektir)

3. Kara, su ve hava nakliyat sigortaları: Sigorta ücreti olarak tediye olunacak beher yüz kuruş için bir kuruş (küsürat yüz kuruş addolunur)

Madde 18. — Yangın sigortalarının tabii olduğu damga resmi sigorta mukavelenameleri ve sigortanın tecdit ve temdidi halinde verilecek beyanname veya makbuzlar ile bunların hüküm mahiyetinde bulunan sair evrak ve senedattan istifa olunur. Temin edilecek meblağın tezdidini havi (avenanlar) vesair evrak ve senedat tezyit olunan miktara göre resme tabidir. Temin edilen meblağın miktarı işbu maddede zikr olunan evrak ve senedatta tayin edilmediği halde bunlarda yazılı sigorta ücretinin beher beş parası mukabilinde yüz kuruş temin edilmiş addolunacaktır. Sigortanın müddeti mezkür evrak ve senedatta gösterilmediği surette bu müddet bir sene itibar olunacaktır.

Madde 19. — On yedinci maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarında beyan olunan sigortaların tâbi olduğu damga resmi sigorta ücretinin tesviyesini mübeyyin verilen makbuz senedatından veyahut kabzu mübeyyin ibare ve şerhi mutazammın sigorta mukavelanelerinden veya sigortanın tecdit ve temdidi halinde ita olunan avenan ve beyannameler ve bu mahiyetteki sair evrak ve senedat üzerinden istifa olunur.

Madde 20. — Sigorta mukavelameleri müteaddit nüsha olarak tanzim olunduğu surette damga resmi yalnız sigorta ettiren tarafa ita kılınan nüsha üzerine hesabı olunup diğer nüshalara mezkür mukavelanemelerin işbu kanun ahkâmına tevfikan tâbi bulunduğu damga resminin zikri geçen nüsha üzerine ifa kılındığı yazılacaktır.

Madde 21. — On sekizinci ve on dokuzuncu maddelerde yazılı evrak ve senedat nevinden olarak ecnebi memleketlerde tanzim edilip Türkiye dahilinde hükümleri cari olacak evrak ve senedat onyedinci maddede tayin edilen resme tabidir.

Bilcümle nakliye şirketleri veya sair nâkiller tarafından ita olunan konşimentolar ve nakliye kaimeleri bu gibi evrak sigortayı da havi olduğu halde bunlardan sigortanın tabi olduğu damga resmi dahi geçen maddelerde tayin edilen vech ve şerait üzere istifa olunur.

Madde 22. — On yedinci maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarında yazılı sigortalara ait olup ecnebi memleketlerde tanzim edilerek hükmü Türkiye dahilinde cari olacak evrak ve senedatta sigorta ücreti mevcut olmadığı takdirde mezkür evrak ve senedatın damga resmi temin olunan meblağın beher yüz kuruş ve küsuru için yirmi para ücret hesabı suretiyle istifa olunur.

Madde 23. — Mütehavvil sigorta mukavelanemelerine (pollis filotant dassürans) istinaden yapılan sigorta muamelatı miktarlarına göre ayrı ayrı damga resmine tabidir.

Madde 24. — 1. Merkezi İstanbulda bulunan bilumum sigorta şirketleri gerek doğrudan doğruya ve gerek tellal ve acenteler vasıtasıyla akd ettikleri bilcümle sigorta ve temdit muamelatının ve temin olunan mebaliği ve sigorta ücretlerini, zamaimini ve resimlerin de ayrıca göstermek üzere ait olduğu dairece musaddak deftere kayda mecburdur.

Maliye Vekâletince tayin edilen diğer mahallerde merkezi bulunan diğer sigrota şirketleri de bu hükme tabidir.

2. Yukarıki fıkra mucibince defterle muamele ifa eyleyenler damga resmini her altı ayda bir toptan tesviye edeceklerdir.

3. Merkezi İstanbulda veya Maliye Vekâletince tayin edilen mahallerde olmayıp Türkiyenin başka bir mahallinde bulunan sigorta şirketleri damga resmini evraka pul yapıştırmak suretiyle ifa edeceklerdir.

4. Birinci fıkra mucibince damga resmini kayıtları üzerinden tesviye edecek olan sigorta şirketleri altı aylık resme mukabil olmak üzere dairesince tayin olunacak miktarda dipozito akçası veya buna mukabil banka kefaletnamesi tediye ve ita eyleyeceklerdir.

5. Bu kabil sigorta şirketlerinin hesabatı her altı ayda bir defa memurları tarafından tetkik ve imza olunacaktır.

Altıncı Fasıl

Esham ve Tahvilât

Madde 25. — Sermayesi eshama münkasim olarak teşkil edilecek her nevi şirketlerin muvakkat ve-

ya kati hisse senedatı (aksiyonlar) itibari kıymetlerinin yüzde biri nisbetinde resme tâbi olacaktır. Küsürat yüz kuruş itibar edilir. Hisse senedatına ait bu resim şirketin teşekkülü tarihinden itibaren nihayet üç ay zarfında tediye olunacaktır.

Madde 26. — Sermayesi eshama münkasim olmayarak hükümetin tasdikiyle teşekkül eden şirketler sermayesi üzerinden on ikinci madde mucibince nisbi resme tabidir. Bu resim iktisat vekâletinden verilecek ruhsatname üzerine pul yapıştırmak veyahut fevkelâde damga konulmak suretiyle istifa olunur.

Madde 27. — Yirmi beşinci maddede yazılı şirketler tarafından çıkarılacak muvakkat veya kat'i tahvilât (obligasyon) itibari kıymetleri üzerinden yüz kuruşta veya yüz kuruş küsüratından yirmipara hesabiyle kezalik bir defaya mahsus olmak üzere resme tabidir. Tahvilata ait damga resmi bunların çıkarıldığı tarihten itibaren nihayet üç ay zarfında tediye edilecektir.

Madde 28. — Yirmibeşinci maddede yazılı şirketlerin müddeti ve imtiyazı temdit edildiği halde hisse senedatından temdidi müddetin heyeti umumiyece tekarrürü veya temdid müddeti imtiyaziyeye müteallik mukavelanamenin heyeti umumiyece kabulü gününden ve Hükûmetçe tasdiki icap edenlerin tarihi tasdikinden itibaren üç ay zarfında mezkür madde mucübince damga resmi yeniden alınır.

Yukarıkı fıkra mucibince müddetin temdidi tarihinde şirket tahvilatından (obligasyon) henüz imha edilmemiş olanlar bulunursa bunlardan mezkür tarihten itibaren kezalik üç ay zarfında yeniden yirmi yedinci maddede yazılı damga resmi istifa olunur.

Madde 29. — Yirmidördüncü ve yirmi beşinci maddelerde yazılı şirketlerin sermayeleri tezyit edilecek olursa damga resmi yalnız sermayeye zammolunan miktar üzerinden istifa olunur. Damga resmine tabi bir şirketin mezkür resme tabi olmayan bir şirket ile birleşmesiyle sermayesi tezayüt eylediği takdirde damga resmi birleşme keyfiyetinin takürrüründen itibaren üç ay zarfında temdiye edilecektir.

Madde 30. — Yirmi beşinci ve yirmi yedinci maddelerde beyan olunan hisse senedatı ve tahvilat damga resmi tediye edilmeksizin borsaya kayd olunamaz. Damgalanmış muvakkat hisse senedatı ve tahvilât yerine ikâme edilecek kati senedat ve tahvilat resim alınmaksızın damgalanır. Tebdilen hisse senedatı ve tahvilat çıkarılıp da iptidai senedat ve tahvilatın miktarında tadilat icra kılınmadığı takdirde yeni hisse senedatı ve tahvilat eskilerinin ibrazı şartıyla resim istifa edilmeksizin damgalanır.

Madde 31. — Türkiyeye ithal olunan ecnebi esham ve tahvilatı yedinci maddenin üçüncü fıkrası mucibince itibari kıymetleri üzerinden bir defaya mahsus olarak yüz kuruşta bir kuruş nisbetince damga resmine tabidir. Küsürat yüz kuruş itibar edilir. İtibari kıymetleri muayyen olmadığı surette resim piyasa kıymeti üzerinden alınır. Bu esham ile tahvilatın resmini hamili tediyeye mecburdur.

Yedinci Fasıl

Muafiyetler

Madde 32. — Aşağıda gösterilen evrak, senedat ve ilânat damga resminden muaftır:

1. Resmi daireler arasındaki muamelatı havi hernevi resmi evrak ile resmi dairelerin sual ve istizahı üzerine efrat tarafından yazılacak cevaplar ve bunların merbutatı.

2. Hükümetçe akdolunacak avans ve istikraz mukavelameleri ve hazine bonoları.

3. Tedavüle çıkarılacak hükümet istikrazına ait muvakkat veya kat'i tahvilat ile bunlara dair talepnameler (bülten dö suskripsiyon)

4. Efradın muamelatına müteverri olarak resmi dairelerce görülecek lüzum üzerine yazılacak derkenara veya çıkarılacak suret ve hülasalar ve buna benzer diğer evrak, efrat tarafından vergi miktarına dair talep olunan kayıt suretleri.

5. Ecnebi memleketlerde tanzim ve doğrudan doğruya devairi resmiye nam ve hesabına irsal olunan bilcümle evrak ve senedat.

6. Ceza ve tahkikat işlerine müteallik bilcümle evrak ile yazılacak celpname ve davetnameler ve bin kuruşa kadar ayın davalarında tebliğ olunacak dava zabıt suretleriyle celpnameleri.

7. Damga Kanununa muhalif muamelata müteallik on ikinci fasılda yazılı müzekkere ve ilâmlar ile on birinci fasılda gösterilen zabıtname ve musaddak suretler.

8. Kanunlarıyla nizamlarına tevfikan icra edilen intihabata ait resmi mazbatalar.

9. Yukarıki fıkrada mezkür mazbataları tasdik ve tefsir için mükerreren resmi dairelerce verilen mazbatalar.

10. Mahalle ve köy ihtiyar heyetlerinin resmi dairelere vazifeten ihbarına meccur oldukları vukuata dair ilmuhaberler.

11. Mektep talebesiyle velileri tarafından mektep idarelerine verilen beyanname ve tezkereler, mekteplere girmek için alınacak hüsnühal mazbata ve şahadetnameleri.

12. Yüz kuruşa kadar maaş ve vazife sahiplerinin hayatta olduklarına ve hal ve vaziyetlerine dair verilen ilmuhaberlerle sair şahadetname tasdikname ve beyannameler.

13. Mevkuf ve mahpus fakirlerin hapishaneler nizamatının tatbikine ve mahpus ve mevkuu bulundukları maddelere dair resmi dairelere verecekleri istidaname ve beyannameler.

14. Muhtaca verilecek hernevi ilmuhaberler ve şahadetname ve tasdikname ve beyannameler.

15. Muhtaç zürraa vaki olacak hernevi tevziata mütaallik makbuz senetleriyle kefaletnameler.

16. Tekalif ve rusum ile sair bilcümle varidata ve menafii umumiyeye mütaallik olarak resmi dairelerden efrada tebliğ olunan ihbarname, karar ve keşifnamelerle posta ve telgraf idarelerince alakadarana gönderilen her nevi ihbarnameler.

17. Devlet varidatına ve menafii umumiye ye mütaallik efrat tarafından resmi dairelere verilen ihbarnameler.

18. İmza ve mühürler hakkında şahadet ve tasdiki havi şerhler.

19. Türkiye tahaffuzhanelerinden çıkan yolculara sıhhiye memurları tarafından verilecek ilmuhaberler.

20. Telkihi cederiye ve hukuku umumiyeden dolayı fenni tetkikata dair verilen rapor, şahadetnameler, bilcümle ettibağ reçeteleri ve sari hastalıkların sirayetini men için dairesinde tanzim olunan bilumum evrak,

21. Hancı ve otelciler tarafından zabıtaya verilen ihbarnameler.

22. Küçüklere ait olarak verilen nafaka makbuzları.

23. Tekaüt, küçükler maaşatının tahsisine müteallik bilcümle evrak,

24. Başçavuş ve başçavuşa kadar askerlerin aşağıda gösterilen muamelatı ve evrakı:

A) Silâh altında bulunanların işlerine dair olan ve gönüllü yazılmak isteyenler tarafından verilen arzuhaller ile bunlar üzerine icrası lâzım gelen muamelata mütaallik evrak.

B) Askerliğe giden veya terhis ve istibdal edilenlerin askeri hususatı ve maaşları hakkında verilen ve dairelerce tanzim edilen bilcümle evrak.

C) Vefat edenlerin küçüklerine mahsus maaşlarına ait bilcümle evrak ile varislerinin veraset sıfatlarını musaddak veraset evrakı.

ber, şahadetname, tasdikname ve beyannemeler.

H) Askerler tarafından veya askerler için tevdi olunan mebaliğ mukabilindeki postahane ve banka makbuzları.

25. Ecnebi sefaret ve konsoloshanelerinin mühür veya imzasını havi olan takrirler ve resmi evrak.

26. Ecnebi sefaret ve konsoloshanelerinde akd ve tasdi veya mezkür sefaret ve konsoloshanelerce kabul ve fakat sefaret haricinde istimal edilmeyen evrak.

(25 ve 26 numaralı fıkralardaki muafiyetler mütekabiliyet şartıyladır)

27. Aslı yüzkuruştan veya ondan dûn mebaliğ için ita kılınan her nevi makbuz ve ibra senetleri, yolcu ve yolculara mahsus eşya biletleri, hesap pusulaları, faturaları, matlup ve zimmet mektupları ve sair evrak.

(Sigortalar müteallik maddelerdeki makbuzlar bu muafiyete dahil değildir)

28. Yüz kuruş veya ondan aşağı mebaliğ için resmi dairelerden verilecek makbuzlar.

29. Bedenen hizmet ifa eden mükellef ameleye verilen tezkere veya ilmuhaberler.

30. Meccanen verilen pasaportlar ve bunlar üzerine yazılan vizeler.

31. Resmi dairelerce nakl ettirilecek askerlerle sair şahısların ve nukut ve eşyanın nakliye üçretleri için kumpanya ve acenteler tarafından verilecek makbuzlar.

32. Posta havalenameleri (manda postaları) ve bunlara müteallik makbuzlar.

33. Posta idarelerinin defterleri üzerine mürsenülileyhler tarafından yazılan makbuz şerhleri.

34. Müzayede, Münakasa ve İhalat Kanunu mucibince verilecek muvakkat teminat mektupları ile dipozito mukabilinde verilen makbuzlar.

35. Resmi dairelere emaneten bırakılan nukut, esham ve eşyanın red ve iadesinde ita olunan makbuz ve ibra senetleri.

36. İcra daireleri tarafından mahkumunbihin alındığına dair verilecek makbuzlar ve hesap pusulaları.

37. Sanayi mektepleri talebesine ait cüzdanlar ile ücretlerinin tesviyesine mukabil verilen makbuzlar.

38. Mektepelere, hayrî müesseselere ve muhtaçlara verilen iade makbuzları.

39. Resmi dairelerin, efradın menafiine müteallik olmayan ilânları.

40. İlânı havi olmayan cep takvimleri ve yalnız isim, sıfat ve mahallii ikameti mübeyyin kartlar, adresler ve levhalar.

41. Risale ve kitapların kaplarında mükellefin eserlerini veyahut matbaacının mevcut kitaplarını gösteren cetveller satılık her nevi eşyanın üzerlerine veya zarflarına konulan veya yapıştırılan veya sarılan her nevi adres ve ilân ve tarifnameler.

42. Zayiata ve hayri işlere müteallik olarak gazetelerle neşr olunan ilânlar.

43. Lokanta ve otellerde yiyecek ve içecek listeleri.

44. Bir liman veya gümrük kordonu dahilinde aktarma veya bir gümrükten diğer gümrüğe veya bir iskeleden diğer bir iskeleye veya sefaine nakil veya tahmil veya sefainden ihraç olunacak veyahut gümrük idaresi bulunmayan mevakiden mevrit gümrük idarelerine irsal kılınacak eşya için gümrük hukuk ve selahiyetini teminen ait olduğu memurini tarafından verilecek varakalar.

45. Davar ve ehli hayvanat sayım yoklama ve ifraz tezkereleri.

46. Köy bekçilerine verilen bekçilik tezkereleri.

47. Ölüme ve ölülerin defnine müteallik cümle evrak.

48. Ticari veya mütedavil evrak ve senedat ve makdu resim tarifesinin 38 ve 39 ncu numaralarında mezkür evrak ve senedat üzerine tahrir olunan ciro ve kabul ve teslimi mutazammın şerhler.

49. Hesabı cari ve tasarruf sandığı cüzdanlarına yazılan kayıtlar.

50. Gazeteler ve ulum ve edebiyat ve sanayiden bahis risaleler.

51. Resmi dairelerin kumpanya ve acentelere göndereceklerı ordinolar.

52. Bilumum hüviyet varaka ve cüzdanlarına yazılacak kayıtlar ve şerhler.

53. Evrak ve mektupların tesellümüne dair verilen imzalar.

54. İstikraz, esham ve tahvilatın temeddü ve faiz kuponları.

55. Hükümete ait müze ve devairi belediye ile menafii umumiyeye hadim cemiyetler tarafından küşat edilen sergi biletleri.

Madde 33. — Maktu resim tarifesinde veya muafiyet faslında münderic olmayan ve nisbi resme tabi bulunmayan her nevi evrak ile bunların hülasa ve suret ve tercümelerine, devairi hükümete ibraz olunduğu zaman on kuruşluk pul yapıştırılacaktır.

Sekizinci Fasıl

Resmin Tediyesi Sureti

Madde 34. — Tabi oldukları damga resminin sair suretlerle ifasına mesağ gösterilenlerden mağda her nevi evrak ve senedat ve ilânatın resmini ifa için damga pulu istimal olunur.

Damga resminin miktarına muadil olmak üzere müteaddit pul yapıştırılması caizdir.

Madde 35. — Bu Kanunun istimal veya ibrazında ilsakını emreylediği evraktan mâda ve senedat pullarının tanzim zamanında yapıştırılması mecburidir. Pullar tarih ile beraber imza veya mühür konulmak suretiyle iptal olunacaklardır. İki pul için bir iptal muamelesi kabul edilebilir.

Madde 36. — Ecnebi memleketlerden gelen evrak ve senedata yapıştırılması icap eden pullar resmi ifa edenler tarafından vaz ve iptal edilecektir.

Maktu Damga

Madde 37. — Aşağıda zikr edilen evrak, senedat ve ilânatın damga resmi pul yerine matbu damga vaz'ı suretiyle dahi ifa olunabilir.

1. Makbuz ve ibra senetleri,
2. Çekler,
3. Kambiyo bordroları ve borsa fiyat cetvelleri,
4. Faturalar,
5. Hesap Pusulaları ve hesabı cari varaka ve cüzdanları,
6. Nakliyata dair olan evrak,
7. Gümrük beyannameleri,
8. Maktu resim tarifesinin kırk birinci numarasında yazılı sigorta avenanları,
9. Her türlü ilân varakaları,
10. Beş liradan yukarı damga resmine tabi evrak ve senedat,

Madde 38. — Matbu damga konulacak evrakın resmi peşin olarak istifa ve yüzde beşi tenzil ve mahsup edilir.

Madde 39. — Yirmi beşinci ve yirmi yedinci maddelerde yazılı hisse senedatı ile tahvilat gerek Türkiye Cumhuriyeti dahilinde ve gerek ecnebi memleketlerde ihraç edilmiş bulunsun bunların tâbi olduğu damga resmi pul yapıştırılmayarak ait olduğu dairece makbuz itası veya makbuz damga vazzı suretiyle istifa olunur.

Mezkûr resim makbuz itası suretiyle istifa edildiği takdirde keyfiyet gazetelerle ilân edilecektir. Otuz birinci madde mucibince alınması lâzım gelen damga resmi ya pul yapıştırılmak veya matbu damga konulması suretiyle istifa edilir.

Dokuzuncu Fasıl

İlânlara Mahsus Hükümler

Madde 40. — Kâğıt veya mukavva üzerine yapılan ilânlar ya damga pulunu havi olur veyahut ha-

iz olduğu daire tarafından damgalanır. Pul yapıştırılacak olursa pullar otuz beşinci madde mucibince konularak ya mezkûr madde ahkâmına tevfikan veyahut ilân metninin pul üzerine getirilmesi suretiyle iptal olunur.

Madde 41. — Kâğıt ve mukavvadan mağda mevad üzerine yapılan ilânnameler umumi mahallere yazmak veya asmak veya yapıştırmak suretiyle yahut sair suretlerle teşhir edilmezden evvel bunları teşhir edilenler dairesine müracaatla muayyen resmi ifa edeceklerdir.

Madde 42. — Gazete ve mevkut risalelere konulacak ilânların resmi, neşr olunduğu gün gazete sahip veya müdürü mesulleriyle sair neşriyat naşir veya tabileri tarafından tertip ve muhafaza edilecek koleksiyona mahsus nüsha üzerine pul yapıştırmak ve iptal edilmek suretiyle tesviye olunur.

Madde 43. — Gazete sahipleri veya müdürü mesulleri ile sabık madde gösterilen neşriyatın neşir veya tabileri ilân pullarının tetkikini temin için gazetelerin vesair neşriyatın pul yapıştırılan nüshalarını bu Kanunda muayyen müruru zaman müddetince saklayacaktır.

Onuncu Fasıl

Cezai Hükümler

Madde 44. — Damga resmine ait cezalar aşağıda yazılıdır :

1. Gerek memurlar ve gerek efrat tarafından tanzim ve damga resmi bu Kanun ahkâmına tevfikan ifa edilmemiş evrak, senedat ve ilân için damga resminden mağda yirmi beş kuruştan dûn olmamak üzere resmin beş misli cezayı nakdi alınır.

2. Evrak, senedat ve ilânatın damga resmi noksan olarak ifa edildiği takdirde resim itmam olunmakla beraber cezayı nakdi yalnız noksan için istifa olunur.

3. Evrak, senedat ve ilânata yapıştırılan pullar kanunun gösterdiği veçh ile iptal edilmemiş ise bunlardan yalnız damga resmi alınır.

4. Yirmi dördüncü maddede gösterilen sigorta şirketleri sigorta ve temdit muamelatını ve temin olunan meblağı ve sigorta ücretlerin ve zamaimi ve damga resmini musaddak deftere kayd etmedikleri veya noksan kaydettikleri takdirde bunlardan sigortaların tâbi olduğu damga resminin (elli kuruştan dûn olmamak üzere) on misli cezayı nakdi alınır.

5. Ruhsatsız damga pulu bayiliği yapanlardan on lira ve tekerrürü halinde yirmi lira cezayı nakdi alınır.

6. Gazete ve mevkut risail sahip ve müdürü mesulleri ilânatı havi nüshaları camii koleksiyonlarını kırk üçüncü maddedeki müddet zarfında hıfzetmedikleri halde birinci defası için elli, tekerrürü halinde yüz lira cezayı nakdi tediyesine mecburdurlar.

7. Muayyen kıymetlerinden fazla bedel ile pul satan bayilerden yirmi beş lira ceza alınır. Tekerrüründe ceza iki kat istifa edilmekle beraber beyiye ruhsatiyası iptal olunur.

Madde 45. — Bilumum evrak ve senedatın damga resminden dolayı ahzı lâzım gelen cezayı nakdi mümzilerine müracaat hakkı olmak üzere mübrezlerinden alınır. Cezayı nakdiden mesul olanlar taaddüt eylediği surette hisseleri için yekdiğerine müracaat hakları kalmak üzere resim ve ceza kefaleti müteselsile kaidesine tevfikan mesul olanlardan istifa edilir.

Madde 46. — Ecnebi memleketlerde tanzim olunup Türkiye'ye ithal edilen evrak ve senedatın damga resminden dolayı alınması lâzım gelen cezayı nakdi damga resmiyle beraber bunları ithalden sonra en evvel satan veya kabul veya tediye veyahut sair surette istimal eden şahıstan veya mezkûr şahsa müracaat hakları bulunmak üzere kefalet müteselsile kaidesine tevfikan hamilden ve evrak ve senedatı mezkûrenin kezalik ithalinden sonra kabul veya ciro veya tediye veya istimal edenlerden veya altıncı maddede tayin edilen mürsenülileyhlerden veya vazülyed olan efrat ve müesseselerden istifa edilir.

Efrat tarafından ecnebi sefaret ve konsoloshanelerinde akd ve taati ve mezkûr sefaret ve konsoloshanelerce kabul olunup sefaret ve konsoloshane haricinde istimal edilen evrak ve senedatın damga resminden dolayı alınması lâzım gelen cezayı nakdi ve resmi yukarıki fıkra mucibince istifa olunur.

Madde 47. — Türkiye'de tanzim edilip pulsuz veya pulu noksan olan veyahut pulu kanununa muvafık surette vaz'ı ve iptal edilmemiş bulunan poliçeler kabul veya ciro veyahut tediye olunmazdan evvel dairesine mümzisi veya hamili tarafından ibraz edildiği halde mezkûr evrak için ceza olarak lâzım gelen resmin üç misli mümziye müracaat hakkı olmak üzere hamilden istifa edilir. Damga resmi ayrıca ikmal olunur.

Madde 48. — Yirmi beşinci maddede yazılı müddet zarfında hisse senedatına ait damga resmini ifa etmemiş olan şirketler resmi ifa eyledikten başka mezkûr senetlerin itibari kıymetlerinin yüzde üçüne müsavi cezayı nakdi tediyesine mecburdur.

Mezkûr hüküm ihtasları tarihinden veya yirmi sekizinci maddenin son fıkrasında gösterilen müddet tarihinden itibaren üç ay zarfında tabii oldukları damga resmi ifa edilmemiş olan tahvilata dahi tatbik olunacaktır.

Sermayelerini tezyit edecek şirketler yirmi beşinci madde mucibince ifasını mecbur olduğu damga resmini tezyidi sermayenin yirmi yedinci maddesi mucibince katiyet edeceği tarihten itibaren üç ay zarfında tediye eylemediği halde damga resmiyle beraber sermayenin yüzde üçüne muadil cezayı nakdi itasına mecburdur.

Madde 49. — Otuzuncu madde ahkâmına tevfikan damga resmi ifa kılınmamış olan ecnebi esham ve tahvilatını hamil olanlar ile her ne suretle olursa olsun bunları hıfzeden müesseselerden esham ve tahvilatın tabii olduğu damga resminin beş misli cezayı nakdi alınır.

Madde 50. — Damga resmi muamelesi (dokuzuncu) faslının ahkâmına muhalif olan ilânlardan alınması lâzım gelen cezayı nakdi damga resmiyle beraber her kimin nam ve hesabına olursa olsun onları tevzi veya vaz ve teşhir ettirenlerden alınır. Gazeteler ile mevkuf risalelere derc olunan alelumum ilânlardan damga resmi dolayısiyle alınması lâzım gelen cezayı nakdi damga resmiyle beraber gazete sahip veya müdürü mesulleriyle sair neşriyatın neşir ve tabilerinden istifa olunur.

Madde 51. — Cezayı nakdi alınması lâzım gelen evrak, senedat ve ilânatın hamilleri tarafından terk edilmesi cezayı nakdinin istifasına mani olamaz.

Madde 52. — Tahsil olunacak cezayı nakdinin miktarı resim istifası için yapıştırılacak pulların üzerine işaret olunup mezkûr pullar cezayı nakdiyi tahsil eden daire veznesinin resmi mühür ve tarih ile iptal olunur.

Madde 53. — Bilcümle mehakim ve mecalis reis ve azaları vesair resmi memurlardan her kim olursa olsun bu kanun hükmünce alınması lâzım gelen resim ve cezayı nakdiyi talebe mecburdur.

Cezayı nakdi arzu ile ifa edildiği halde irat kaydolunmak üzere ait olduğu daire veznesine teslim edilir. Aksi halde on ikinci fasıl mucibince muamele olunur.

Madde 54. — Memurlar ve kâtibi âdiller tarafından tahrir ve tanzim edilip efrada imza ettirilen veya resen ita edilen damga muamelesi bu kanun hükmüne muhalif bulunan evrakın resmi mükellef olandan Bu gibi memurlardan kabul ettikleri için ayrıca ceve cezayı nakdisi evrakı tanzim ve ita edenden alınır. za alınmaz. Bilumum anonim şirketlerle resmi ve hususi sair müesseselere tahrir ve tanzim edilip efrada imza ettirilen veya müessesattan verilen ve damga muamelesi kanununa muhalif olan evrakın cezayı nakdisi o evrakı tanzim eden şirket ve müesseseye, resmi de mümziye aittir.

Madde 55. — Resmi dairelere verilen maktu resim tarifesinin 51 ve 52 nci numaralarında yazılı bulunan evrak pulsuz veya pulu noksan olduğu veyahut otuz dördüncü madde hükmüne gayrı muvafık surette vaz edildiği halde kabul olunmaz. Bu gibi evrakı kabul veya bunlar hakkında muamele icra eyleyen memurlardan ellişer kuruş cezayı nakdi alınır. Mezkûr evrakın mümzilerine cezayı nakdi terettüp etmez. Bu evrakın tabii olduğu pul yapıştırılıp da kanunun tarihi dairesinde iptal edilmemiş ise kabul eden memur tarafından resmi mühür ile iptal muamelesi ikmal edilecektir.

Madde 56. — Pul tetkikatına memur zevat tarafından meydana çıkarılan muhalifi kanun evrak ve senedattan tahsil olunan cezayı nakdinin yüzde onuna kadar kendilerine ikramiye olarak verilir.

Madde 57. — Damga resminden dolayı cezai nakdi itasıyla mükellef olan şahsa resim ve cezayı nakdinin sekiz gün zarfında tesviyesi için bir ihtarname tebliğ olunur. Bir kimseden aranılan ve yüz kuruştan fazla olan cezai nakdinin esasına itiraz etmeksizin tamamen veya kısmen affını mahallinin en büyük mal memuruna müracaatla resmen talep eylediği halde Maliye Vekâletince affı hakkında bir karar ittihaz olunabilir.

On Birinci Fasıl

Tetkikat ve Tettetbua

Madde 58. — Damga resminin kanun dairesinde istifasını temin için hususi meskenlerden mada resmi ve hususi daire ve müesseselerle sair bilumum mahallerde pul tetkikatına memur edilecek zevat vakit vakit tetkikat icrasına salahiyettardır.

Madde 59. — Elli sekizinci maddede yazılı tetkikat resmi tatil günlerinde resmi daire ve idarehanelerin mutad üzere açık olmadığı saatlerde icra edilemez. Tetkikat mümkün mertebe çabuk yapılacak ve muamelatı ihlal etmemek için evrak, senedat ve ilanat bulunduğu mahalden diğer mahalle nakil edilmeyecektir. Elli sekizinci maddede yazılı hususi ve resmi daire ve müesseselerde vesair mahallerde damga muamelesi kanununa muhalif olarak senedat ve ilanat bulunduğu takdirde memurları tarafından cins ve nevini ve kanuna muhalefet suretini mübey-

yin bir zabıtname tanzim edilecek ve bunların mevcudiyetini tasdiken zabıtnamenin altı, daire ve müesseseler vesair bilumum ticarethaneler namına imzaya salahiyattar olanlara imza ettirilecektir. Zabıtnameyi tasdik ve imzadan imtina ettiği takdirde evrak senedat ve ilanat zabt olunup zabıtnameye rapt edilecektir.

Madde 60. — Elli sekizinci maddede beyan olunan tetkikatın icrasına muhalefet edildiği surette keyfiyet memurları tarafından mahallinde tanzim olunacak zabıtname ile tahakkuk ettirilecektir. Vaki olan muhalefetin kanunen kabule şayan olmadığı ait olduğu mahkemece tebeyyün eylediği halde dört yüz liraya kadar cezayı nakdi hükmolunur. Evrak, senedat ve ilanatın tabi olduğu resim ve cezayı nakdi başkaca istifa edilir.

On İkinci Fasıl

Takibat

Madde 61. — Elli üçüncü maddede yazılı olan memurince damga resmine tabi evrak ve senedat ve ilanatın damga resmi bu kanun ahkâmına tevfikan ifa edilmediği veya pulların ilsak ve iptali kanuna muvafık olmadığı görülüp ve resim ile cezayı nakdinin tediyesi zımmında yazılan ihtarnamenin tebliği tarihinden itibaren nihayet on beş gün zarfında resim ve cezayı nakdiden mesul olan kimse bunları tediyeden imtina etmiş bulunursa mezkûr memurlar o gibi evrak, senedat ve ilanatı veyahut onların yerine kaim olan zabıt varakasını atmış üçüncü madde ahkâmı mahfuz olmak üzere mahalli mal memuruna tevdi edecek ve mal memurları dahi bir müzekkere ile mahalli icra dairesine irsal eyleyecektir.

Madde 62. — Damga resminden dolayı kendisinden cezai nakdi talep olunan kimse icra dairesinden vukubulan tebliğat tarihinden itibaren sekiz gün zarfında itiraz edebilir. İtiraz istidası mahalli sulh mahkemesine ita edilip bir sureti mahkeme tarafından nihayet üç gün zarfında mahalli mal memurluğuna tebliğ olunur. Mal memuru tebliğ tarihinden itibaren sekiz gün zarfında cevabı ita eyleyecektir. İtiraz istidası ve cevabı ve cezai nakdiye tabi tutulan evrak, senedat ve ilanat veya bunların makamına kaim olacak zabıt varakaları teferruatıyla beraber mahkeme tarafından mezkûr cevabın murudu tarihinden ve cevap verilmemiş ise müddetin hitamından itibaren beş gün zarfında usulüne tevfikan tetkik ve bir muhakeme intaç olunur. Bir hafta zarfında mal memurluğundan cevabı verilmemiş olsa da bu vech ile muamele ifa olunur. Mahkemenin ilamı cezayı nakdiye müstelzim olan evrak senedat ve ilanatın veya bu bapta tanzim edilmiş olan zabıt varakası ve teferruatının birer musaddak suretiyle beraber sekiz gün zarfında gerek mutelize gerek mal memurluğuna tebliğ olunacaktır.

Madde 63. — Adliye mahkemelerince bir davanın rüyeti esnasında damga muamelesi kanununa muhalif evrak, senedat ve ilanat ibraz edildikte bunlar hakkında evvel emirde bu kanuna tevfikan hüküm ita olunmak iktiza eder ve bu hüküm asıl davanın rüyetini tehir etmez.

Madde 64. — 62, 63 ncü maddelerde beyan olunan hükümler tarihi temditlerinden itibaren on beş gün zarfında temyiz olunabilir. Ancak temyiz mahkemesince tasdik edilecek cezayı nakdiyi itiraz etmeksizin tesviye eyleyeceğini mutazammın mali teminat göstermeye mecburdur.

Temyiz istidası mahkûmun aleyhin ikametgâhı mahkemesine veya doğrudan doğruya temyiz mahkemesi hukuk dairesine ita ve irsal olunur.

Temyiz istidası defteri mahsusuna kaydile bir sureti beş gün zarfında diğer tarafa tebliğ olunacak mezkûr taraf dahi cevabi layihasını sekiz gün zarfında mahkemeye verecektir.

Temyiz edilen hüküm 62 nci madde mucibince verilen hüküm nevinden olduğu halde kezalik temyiz istidasının sureti beş gün zarfında mal memurluğuna tebliğ edilecek ve mal memurluğunca dahi yine sekiz gün zarfında cevap layihası verilecektir.

Madde 65. — İkametgâh mahkemesine verilen temyiz istidaları cevap lâyihasının kaytolunduğu tarihten itibaren on beş gün zarfında 62 ve 64 ncü maddelerde gösterilen evrak ile beraber mahkeme tarafından temyiz mahkemesine irsal olunur.

Madde 66. — İptidai karar nakzolunduğu mahkemece vaki olan nakza ittibağ edilerek keyfiyetin yeniden tetkikine başlanır. Temyiz Mahkemesi dairelerinden resen verilen cezayı nakdi hükümleri aleyhlerine yalnız itiraz olunabilir.

İtiraz istidası lâzım gelen teminatın ita kılındığını muhtevi olmak şartiyle mezkûr hükmün tebliği tarihinden itibaren sekiz gün zarfında hükmü ita eyleyen daireye veya mahkûmun aleyhin ikametgâhı mahkemesine verilir. Damga resminden ve cezayı nakdiden dolayı temyiz mahkemesince lahik olacak hükümler tashihi karara tabii değildir.

Madde 67. — Damga Kanununa muhalif muameleden tevellüt edilir davalar ilan harcıyla mübaşir ücretinden mağda mahkeme masrafına tabii değildir.

Madde 68. — Damga resmi muamelesinden dolayı Kanununa muhalif hareket edenlerden vefat eyleyen-

lerin veresesinden damga resmi ve cezai nakdi aranılmaz. Ancak vefat vukundan sonra hükmünden istifade edilmek istenilen evrakın damga resmi mübrezinden alınır.

İflas vukunda damga resmi mümtaz ve cezayı nakdi adi borç olarak masadan istifa olunur.

Madde 69. — Pul cezayı nakdileri için müruru zaman beş senedir. Müruru zamanın iptidası bir varaka üzerine iktisa eden resmin ifası lâzım geldiği tarihten itibar olunur. Şu kadar ki müddetli evrak ve senedatta müruru zamanın iptidası müddezin hitamından başlar.

On Üçüncü Fasıl

Müteferrik Hükümler

Madde 70. — 6 Şubat 1321 ve 29 Eylül 1336 tarihli Damga Kanunlarının mevkii icraya vazından bu Kanunun meriyeti tarihine kadar tanzim edilmiş olan evrak ve senetler ve ilanların damga resmi ve cezayı nakdisi mezkûr kanunlar ahkamına tevfikan istifa olunur.

Madde 71. — Bazı müesseselerin muafiyetleri hakkındaki hükümlerin lağvına dair yirmi Mayıs 1928 tarih ve 1301 numaralı Kanun ile Teşviki Sanayi Kanununa ve umuru nafiaya müteallik imtiyazlar hakkındaki Kanuna tevfikan verilmiş olan damga muhafiyetlerinden mâda muafiyetler mülgadır. Damga puluyla hazine mükellefiyetine ait kanunlar, nizamlar, kararlar bu kanunun icraya vazı tarihinden itibaren mefsuktur.

Madde 72. — Bu Kanun neşri tarihinden bir ay sonra muteberdir.

Madde 73. — Bu Kanunun hükümlerini icraya Maliye ve Adliye Vekilleri memurdur.

Sıra Numarası : 213

TECİLİ TAKİBAT HAKKINDA 1/251 NUMARALI KANUN LÂYİHASI VE DAHİLİYE VE ADLİYE ENCÜMENLERİ MAZBATALARI

Türkiye Cumhuriyeti
Başvekâlet
Muamelat Müdüriyeti
Mukarrerat Şubesi
Adet : 6/2262

19 Mayıs 1928

Büyük Millet Meclisi Riyaseti Celilesine

Tecili takibat hakkında Dahiliye Vekâleti Celilesince tanzim edilen ve İcra Vekilleri Heyetince 20 Mayıs 1928 tarihinde tezekkür ve Meclisi Âliye arzı tasvip olunan Kanun Lâyihasıyla esbabı mucibe mazbatasının musaddak sureti leffen takdim olunmuştur.

Mukteza sının ifasına ve neticesinin işranı müsaade buyurulmasını rica eylerim efendim.

Başvekil
İsmet

Esbabı Mucibe Sureti

Firarilerin dehalet ve islimanlarına ve bu surette mezkûr havalide sükûn ve asayişin takririni temin etmek için neşrolunan Tecili Takibat Kanununun ikinci maddesinde mebdeği tecil olmak üzere Şeyh Sait hadisesi isyaniyesi gösterilmiş ise de hali firarda bulunan eşhastan hemen ekserisi haklarında bu tarihten mukaddem ika eyledikleri ceraimden dolayı takibat icrası icap eylediği anlaşılmış ve bu cihet firarileri dehalet ve istiman eylemelerine ve Kanunun neşrinden intizar edilen faydaların iktidafına mani bulunmuş olduğundan ikinci maddeye esbabı anifeye mebni bir zeyl tanzim olunmuştur.

TBMM
Dahiliye Encümeni
Karar Numarası : 56
Esas Numarası : 1/257

21.5.1928

Dahiliye Encümeni Mazbatası

Riyaseti Celileye

Tecili takibat hakkında Dahiliye Vekâletince tanzim olunup Başvekâleti Celileden Meclisi Âliye takdim olunan ve 21 Mayıs 1928 tarihinde encümenimize havale buyurulan Kanun Lâyihası ve esbabı mucibe mazbatası dahiliye müsteşarı Hilmi Bey hazır bulunduğu halde tetkik ve müzakere olundu.

Lâyiha hakkında hükümetçe serdolunan esbab encümenimizce de muafık görülerek lâyihanın aynen kabulü ve meselenin ehemmiyetine binaen müstacelen müzakeresi hususunun heyeti umumiyeye arzı kararlaştırılmıştır.

Bermucibi havale adliye encümenine tevdi olunur.

Dahiliye Encümeni

Reis Vekili	Mazbata Muharriri
Erzurum	Malatya
Tahsin	Abdülmuttalip
Kâtip	Aza
Kars	Ankara
Halit	Tâlât
Aza	Aza
Antalya	Eskişehir
Rasih	Sait
Aza	Aza
Rize	Tekirdağ
Âtıf	M. Faik
Aza	Aza
Zonguldak	Konya
Mehmet Rıfat	Nevzat

TBMM
Adliye Encümeni
Karar

21.5.1928

Adliye Encümeni Mazbatası

Riyaseti Celileye

Başvekâleti Celileden 19.5.1928 tarih ve 6/2262 numaralı tezkereyle gönderilen ve dahiliye encümeni tarafından bilkabul Encümenimize havale buyurulan 1229 numaralı Kanuna müzeyyel Kanun Lâyihası encümenimizce muvafık görülerek lâyihanın aynen kabulü ve meselenin ehemmiyetine binaen müstacelen müzakeresi hususunun heyeti umumiyeye arzı kararlaştırılmıştır.

Adliye Encümeni Reisi	Mazbata Muharriri
Manisa	Kocaeli
Mustafa Fevzi	Selâhattin
Kâtip	Aza

Aza	Aza
Edirne	Çorum
Hasan Hayri	Münür
Aza	
Zonguldak	Aza
Nafiz	Muhlis
Aza	Aza
Kocaeli	Manisa
Ragıp	Kemal
Aza	Aza
Sinop	Mardin
Refik İsmail	İrfan Ferit
Aza	Aza
Muğla	Konya
Ali Nazmi	Tevfik Fikret

Şark Mıntıkasında Muayyen Vilâyat ve Kazalarda Ceraim Takibatı ile Cezalarının Tecili Hakkındaki 1229 Numaralı Kanuna Müzeyyel Kanun Lâyihası.

Madde 1. — 9 Mayıs 1928 tarih ve 1239 numaralı Kanunun ikinci maddesine fıkaratı atiye tezyil edilmiştir :

Diyarbekir, Elâziz, Van, Bitlis, Hakkâri, Mardin, Urfa, Siirt, Bayazit ve Malatya Vilâyetleriyle Behisni, Hınıs, Kiği kazalarında İdarei Örfiyenin ilgası tarihi olan 23 Teşrinisani 1927 tarihine kadar efrat tarafından ika olunan cürüm ve kabahatlerle mazlum veya halli firarda bulunan mahkûmin haklarındaki takibatın icrası veya hükümlerin infazı tecil edilmiştir.

Madde 2. — İşbu Kanunun icrasına Adliye ve Dahiliye Vekilleri memurdur.

20 Mayıs 1928

Başvekil	Adliye Vekili
İsmet	Mahmut Esat
Müdafaayı Milliye Vekili	Dahiliye Vekili
Mustafa Abdülhalik	Şükrü Kaya
Hariciye Vekili	Maliye Vekili
Hini imzada bulunmadı.	Saraçoğlu Şükrü
Maarif Vekili	Nafia Vekili
Mustafa Necati	Behiç
İktisat Vekili	Sıhhiye ve Muaveneti
Mustafa Rahmi	İçtimaiye Vekili
	Doktor Refik

Sıra Numarası : 224

MARDİN MEBUSU NURİ VE BURSA MEBUSU REFİK BEYLERİN, ASKERÎ BAYTAR TATBİKAT MEKTEBİ MUALLİMİ BİNBAŞI MERHUM AHMET VE MUAVİNİ YÜZBAŞI HÜDAYİ BEYLERİN ZEVCELERİYLE ÇOCUKLARINA MAAŞ TAHSİSİNE DAİR 4/24 NUMARALI TAKRİRİ VE BÜTÇE ENCÜMENİ MAZBATASI

Askerî Baytar Tatbikat Mektebi Muallimi Binbaşı Ahmet ve Muavini Yüzbaşı Hüdayi Beylerin Zevceleriyle Çocuklarına Maaş Tahsisi

Riyaseti Celileye

5 . 4 . 1928

Ankara ve İstanbul gazetelerinde kemali teessür ve teellümle okunduğu üzere, vatan, genç ve mütefennin iki evlâdını fen kurbanı olarak kaybetti. Askerî Baytar Tatbikat Mektebi Bakteriyoloji ve Seroloji Muallimi Baytar Binbaşı Ahmet ve Muavini Baytar Yüzbaşı Hüdayi Beyler mektepteki lâboratuvarlarında beygirlere arız olan ruam hastalığı hakkında fenni etkikat yaparken bu müthiş maraza yakalanarak birbirini müteakip birer gün fasıla ile evca ve iztirabat içinde terki hayat etmişler ve zevceleriyle çocuklarını kimsesiz bırakmışlardır. Vazife ve fen uğrunda şehit olan bu fedakâr iki mütefennin gencin bikes kalan evlât ve zevcelerinin himaye ve siyaneti necip Türk Milletine ve bu milleti temsil eden Âli Meclis için bir vazife olduğu zannındayız.

Bunlara Meclisi Âlinin takdir buyuracağı ayrıca bir maaş tahsisiyle elem ve kederlerinin tahfifini ve müstakbel sefaletten tahlislerini teklif zımnında işbu takriri takdim ediyoruz.

Mardin	Bursa
Nuri	Müderris Doktor Refik

Türkiye

Büyük Millet Meclisi
Bütçe Encümeni
Mazbata Numarası : 154
Esas Numarası : 2/24

Bütçe Encümeni Mazbatası

Riyaseti Celileye

Askerî Baytar Tatbikat Mektebi Muallimi Binbaşı merhum Ahmet ve Muavini Yüzbaşı Hüdayi Beylerin zevceleriyle çocuklarına maaş tahsisine dair olup Encümenimize havale buyurulan Mardin Mebusu Nuri ve Bursa Mebusu Refik Beylerin takrirleri tetkik ve müzakere olundu.

Fen ve vazife uğrunda muhatara ve ölümü istihkâr ederek çalışan bu iki fedakârın Meclisi Âlice hizmetlerinin takdiri hem kederdide zevce ve çocuklarını tesliyeye hem yeni fedakârlıkları teşvik ve himayeye medar olacak cihetle Encümenimizce de esas itibariyle kabul edilmek iltizam edilmiş ancak merhumların ailelerine kanunen muktazi maaş zaten tahsis edileceği gibi hidematı vataniı tertibinden maaş tahsisi usulünün terki evvelce encümenimizin Heyeti Celilelerine vaki olan maruzatı üzerine rehini tasvip olunduğu cihetle Muallim Binbaşı Ahmet Beyin refikası Saide hanımla oğulları Semih Reşat ve Ahmet Orhan Efendilerden ibaret bulunan efradı ailesine ve Muavin Yüzbaşı Hüdayi Beyin refikası Mahmure hanımla kerimesi Seher hanımdan ibaret bulunan efradı ailesine ikibin beşer yüz liradan ceman beş bin liranın masarifi gayrı melhuza tertibinden itası Maliye Vekili Beyin de inzimamı muvafakatiyle tensip kılınmış ve bu dairede hazırlanan lâyihanın müstacelen müzakeresine müsaade buyurulmak istirhamiyle Heyeti Celileye takdimine karar verilmiştir.

21 Mayıs 1928

Reis	Reis Vekili
Edirne	Burdur
Şakir	Vahit
Kâtip	Aza
Kütahya	İsparta
Niyazi Asım	Mükerrem
Aza	Aza
Erzurum	Ankara
Aziz	Mehmet Rifat
Aza	Aza
Aydın	Bursa
Mühendis Mitat	Muhlis
Aza	Aza
Elaziz	Tokat
Hasan Tahsin	Şevki

Aza
Niğde
Mehmet Ata

Vazifeleri uğrunda vefat etmiş olan Askerî Baytar Tatbikat Mektebi Muallimlerinden Baytar Binbaşı Ahmet ve Muavini Baytar Yüzbaşı Hüdayi Beylerin ailelerine ikramiye itasına dair Kanun Lâyihası

Birinci madde — Fen ve vazife uğrunda terki hayat etmiş olan Askerî Baytar Tatbikat Mektebi Bakteriyoloji ve Seroloji Muallimi Baytar Binbaşı Ahmet Bey ailesiyle Muavini Baytar Yüzbaşı Hüdayi Bey ailesine Maliye Vekâleti bütçesindeki masarifi gayrı melhuza tertibinden ikibin beşer yüz liranın ikramiye olarak itasına mezuniyet verilmiştir.

İkinci madde — Bu Kanun 1 Haziran 1928 tarihinden muteberdir.

Üçüncü madde — Bu Kanunun ahkâmını icraya Maliye Vekili memurdur.

Sıra Numarası : 222

MEVCUT EVRAKI NAKDİNİN YENİLERİYLE İSTİBDALİNE DAİR KANUNUN ÜÇÜNCÜ MADDESİNDE MUAYYEN MÜDDETİN TEMDİDİ HAKKINDA 1/255 NUMARALI KANUN LÂYİHASI VE BÜTÇE ENCÜMENİ MAZBATASI

Trkiye Cumhuriyeti
Başvekâlet
Muamelât Müdüriyeti
Adet
6/2215

17 Mayıs 1928

Büyük Millet Meclisi Riyaseti Celilesine

Evrakı nakdiye mübadele müddetinin beş Eylül 1928 tarihine kadar kabulü hakkında Maliye Vekâleti Celilesince tanzim edilen ve İcra Vekilleri Heyetinin 16 Mayıs 1928 tarihli içtimaında tezekkür ve Meclisi Âliye arzı tasvip olunan Kanun Lâyihasıyla esbabı mucibe mazbatasının musaddak sureti leffen takdim olunmuştur.

Muktezasının ifasına ve neticesinin işarını müsaade buyurulmasını rica eylerim efendim.

Başvekil
İsmet

Esbabı Mucibe Lâyihası

Mevcut evrakı nakdinin yenileriyle istibdaline dair olan 701 numaralı ve 30 Kânunuevvel 1341 tarihli Kanunun üçüncü maddesinde yeni evrakı nakdiyenin tedavüle çıkarılacağı tarih Maliye Vekâletince gazete olan yerlerde bilumum gazetelerle ve gazete olmayan mahallerde sair mutat suretlerle ilân ve işbu tarihten itibaren altı ay zarfında getirilecek eski evrakı nakdiye yenileriyle bütün vezneler veya bankalarca tamamen mübadele olunur diye muharrer olup vesaiti nakdiye ve ahvali havaiye dolayısıyla memleketin her tarafına sevkiyat icrasıyla aynı tarihte mübadeleye mübaşeret imkânı hasıl olmadığı ve vilâyetlerimizde mübadeleye başlangıç tarihi yekdiğerinden hayli farklı bulunmasına binaen eski evrakı nakdinin mübadeleye nihayet verilen mahallerden henüz mübadeleye devam eden mahallere naklini men etmek gayrı mümkün bulunduğu cihetle mezkûr kanunu istihdaf ettiği maksat temin edilemeyeceği gibi tatbikatta müşkülât tahaddüs edeceğinden mübadele muamelâtına her yerde aynı tarihte nihayet verilmek üzere merbut Lâyihayı Kanuniye tanzim edilmiştir.

Türkiye
Büyük Millet Meclisi
Bütçe Encümeni
Mazbata Numarası 126
Esas Numarası 1/255

Bütçe Encümeni Mazbatası

Riyaseti Celileye

Evrakı nakdiye mübadele müddetinin beş Eylül 1928 tarihine kadar temdidi hakkında Başvekâletten varit olup Encümenimize havale buyurulan kanuun lâyihası Maliye Vekili Bey hazır olduğu halde tetkik ve müzakere olundu.

Mevcut evrakı nakdinin yenileriyle istibdaline dair olan 30 Kânunuevvel 1341 tarihli ve 701 numaralı Kanunun üçüncü maddesinde mevcu evrakı nakdiye yerine kaim olacak yeni evrakı nakdinin istibdalen mevkii tedavüle çıkarılacağı tarihin Maliye Vekâletince gazete olan yerlerde bilumum gazetelerle ve olmayan mahallerde sair mutat suretlerle ilân olunduğu tarihten itibaren altı ay zarfında yeni evrakı nakdiye ile tamamen mübadele olunacağı ve işbu müddetin mürurundan sonra eski evrakı nakdinin tedavül ve mübadelesinin memnu bulunduğu zikr olunmuştur.

Hükümetin esbabı mucibe lâyihasına ve Maliye Vekili Beyden ayrıca alınan izahata nazaran salifülzikir kanunun üçüncü maddesiyle tayin olunan müddet zarfında mübadele muamelesinin tamamiyle ifa edilemeyeceği anlaşılmış ve bu hale göre teklif olunan Kanun Lâyihasının ibareye ait bazı tashihatla bilkabul müstacelen müzakere buyurulmak üzere Heyeti Umumiyeye takdimine karar verilmiştir.

21 Mayıs 1928

Reis	Reis Vekili
Edirne	Burdur
Şakir	Vahit
Kâtip	Aza
Kütahya	İsparta
Niyazi Asım	Mükerrem
Aza	Aza
Erzurum	Ankara
Aziz	Mehmet Rifat

Aza	Aza
Aydın	Elaziz
Mühendis Ziya	Hasan Tahsin
Aza	Aza
Bursa	Tokat
Muhlis	Şevki

Aza
Niğde
Mehmet Alta

Hükümetin Teklifi

Mevcut evrakı nakdinin yenileriyle istibdalini dair 701 numara ve 30 Kânunuevvel 1341 tarihli Kanunun üçüncü maddesinde muayyen müddetin temdidi hakkında Kanun

Madde 1. — 30 Kânunuevvel 1341 tarih ve 701 numaralı Kanunun üçüncü maddesinin son fıkrasında eski evrakı nakdinin yenileriyle temdidi için muayyen olan müddet 5 Eylül 1928 tarihinde hitam bulacaktır.

Madde 2. — İşbu Kanunun icrasına Maliye Vekili memurdur.

16 Mayıs 1928

Başvekil	Adliye Vekili
İsmet	Mahmut Esat
Müdafaayı Milliye Vekili	Dahiliye Vekili
Mustafa Abdülhalik	Şükrü Kaya

Hariciye Vekili	Maliye Vekili
Doktor Tevfik Rüştü	Saraçoğlu Şükrü
Maarif Vekili	Nafia Vekili
Mustafa Necati	Behiç
İktisat Vekili	Sıhhiye ve Muaveneti
Mustafa Rahmi	İçtimaiye Vekili
	Doktor Refik

Bütçe Encümeninin Tadili

Mevcut evrakı nakdinin yenileriyle istibdaline dair olan Kanunun üçüncü maddesinde muayyen müddetin temdidine dair Kanun Lâyihası

Birinci madde — Mevcut evrakı nakdinin yenileriyle istibdaline dair olan 30 Kânunuevvel 1341 tarih ve 701 numaralı Kanunun üçüncü maddesinde tayin olunan mübadele müddeti her yerde aynı tarihte nihayet bulmak üzere beş Eylül 1928 tarihine kadar temdit olunmuştur.

İkinci madde — Bu Kanun neşri tarihinden muteberdir.

Üçüncü madde — Bu Kanunun ahkâmını icraya Adliye ve Maliye Vekilleri memurdur.

Sıra Numarası : 227

UMUR HUKUKİYEYİ MUHTELİTE HARÇLARININ ECNEBİ TEMASI HAKKINDA BİLMUKABELE TEZYİDİNE DAİR 1/115 NUMARALI KANUN LÂYİHASI VE HARİCİYE, MALİYE VE BÜTÇE ENCÜMENLERİ MAZBATALARI

Türkiye Cumhuriyeti
Başvekâlet
Muamelât Müdüriyeti
Adet
6/886

20 Şubat 1928

Büyük Millet Meclisi Riyaseti Celilesine

Umur hukukiyei muhtelite harçları hakkında Hariciye Vekâleti Celilesince tanzim ve Şûrayı Devlet Heyeti Umumiyesince bittetkik tadil edilen ve İcra Vekilleri Heyetinin 12 Şubat 1928 tarihli içtimaında tezekkür ve Meclisi Âliye arzı tasvip olunan Kanun Lâyihasıyla esbabı mucibe mazbatasının musaddak sureti leffen takdim olunmuştur.

Muktezasının ifasına ve neticesinin işarını müsaade buyurulmasını rica ederim efendim.

Başvekil
İsmet

Şûrayı Devlet Tanzimat Dairesinin Esbabı Mucibesi

Hariciye Vekâleti Celilesince bu Kanun hakkında tanzim edilen esbabı mucibe lâyihasında mesrud mütalâat ve mülâhazat varit görülerek Kanun heyeti umumiyesiyle kabul edilmiş ve ancak Kanunun serlevhasındaki «Hariciye Vekâleti» tabirinden sonra gelen «Umuru hukukiyei muhtelite» ibaresinin Hariciye Vekâletinin ifade edecek mahiyette bulunmasına ve fihristlerde kanunun taharrisinde müşkülât vereceğine binaen «Hariciye Vekâleti» tabiri tayyedilmiş ve birinci maddenin ibaresinde görülen zaafı teliften dolayı bazı lâfzi tashihat icra olunmakla beraber ikinci ve üçüncü maddelerdeki «işbu» kelimeleri Büyük Millet Meclisince kabul olunan teamüle binaen «bu» tarzında tashih olmuştur.

Şûrayı Devlet Heyeti Umumiyesinin Mazbatası Sureti

Umuru hukuka muhtelite harçlarının ecnebi tebaası hakkında bilmukabele tezyidine dair Hariciye Vekâletince tanzim ve lieceliittetkik Başvekâleti Celileden tevdi buyurulan Lâyihayı Kanuniye hakkında tadilâtı havi tanzimat dairesinin 17 Kânunusani 1928 tarihli ve 6/37 numaralı mazbatası Heyeti Umumiyede mütalâa ve tetkik olundu.

Keyfiyet ledelmüzakere : Dairei müşarünileyhaca tadil edilen birinci maddede muharrer «o hadde kadar» ibaresi tayyedilerek maddeyi mezkûre tadilen ve mevadı saire aynen ve müttefikan bilkabul lâyihanın kesbettiği şekli ahir sütunu mahsusuna derc edilmiştir.

25 Kânunusani 1928

Hariciye Vekâletince kaleme alınan esbabı mucibe Lâyihası

15 Nisan 1339 tarihli Avans Kanununun onuncu maddesi mucibince istifası lâzım gelen harç tarifesinin son fıkrasına göre ecnebi memleketlerinde tanzim edilmiş vekâletname, şahadetname, ilmühaber gibi hukukî evrak üzerinde mevzu Türk ve ecnebi makamatının mühür ve imzasının tasdiki için vekâleti acizi umuru hukukiyei muhtelite şubesince alınması muktazi olan ve merbut listede gösterilen harçlar, mezkûr evrak üzerine aynı miktarda devairi resmiye pulu ilsakı suretiyle istifa edilmektedir.

Mevzuubahis evrak sahiplerinden bazısı Türk ve bazısı da ecnebi olup sahibi Türk olan bu kabil evrakın mezkûr tarife mucibince tabii olduğu harcın tezyidine şimdiki halde lüzum görülmemekte ise de sahibi ecnebi olan aynı evraktan fazla harç alınmasına lüzum görülmektedir. Çünkü ecnebi memleketlerinde tanzim edilen bu kabil evrakın ecnebi makamatı tarafından tasdiki için istifa edilen harçların memleketimizde alınmakta olan harç miktarından bazı defa daha az ve bazı defa daha çok olduğu, bu bapta ecnebi memleketlerinde bulunan siyasi ve şehbenderi memurlarımızla memleketimizde mukim ecnebi devletlerin siyasi memurlarından vuku bulan istizahların cevabı ile sabit olmaktadır.

Memleketimizde miktarı ikiyüz elli kuruş olan tasdik harcı Belçika'da altıyüz otuz, Arnavutluk'ta sekizyüz ve Fransa'da bin kuruştur. Binaenaleyh mevzuubahis harç miktarının fazla olduğu bir memlekette mukim bir Türk vatandaşı bu fazla harcı tediyeye mecbur olduğu halde mezkür memlekete mensup ecnebi tebaa memleketimizde aynı iş için daha az harç tediye etmektedir. Hükümetimizin Türkiye'deki ecnebilere Türk vatandaşlarının tabi oldukları

mükellefiyetlerden daha azını tahmil etmek ve onlara karşı daha müsaadekâr davranmak hususunda hiçbir ahdi mecburiyeti olmadığı gibi tarafeyn tebaasının bu tarzda bir müsavatsızlığa tabi olması müsavat esasına müstenit olan beynelmilel hukuk kaidelerine de münafidir.

Türk vatandaşlarına ait mevzubahis evraktan merbut liste mucibince harç alınmakta olduğuna göre bundan daha az harç almakta olan memleketlere mensup tebaaya ait evraktan da aynı miktarda harç alınmasında bahis yoktur. Çünkü nihayet mezkûr memleketlerce Türk vatandaşlarına ait evraktan bizim harç tarifemiz nispetinde harç alınabilir ki mezkür memleketlerin mukabeleibilmisil esasına istinaden bunu yapmaları hem mümkün, hem de caizdir ve böyle mütekabil bu muamele alâkadar Türk vatandaşına daha ağır bir külfet tahmil etmez.

Fazla harç almakta olan memleketlere gelince: Hükümetimizin mukabaleibilmisil esasına istinat ederek mezkûr memleketlere mensup tebaaya ait evraktan o memlekette alınan nispette harç alması lâzım gelir.

Berveçhi maruz bu tasdik harcının memlekete göre tenevvü etmekte olmasına nazaran bir tek nisbetin mütenevvi harçlar almakta olan muhtelif memleketlere tatbikine imkân yoktur.

Binaenaleyh yalnız harcı tezyit etmek selâhiyetinin Hükümete verilmesi maksadı temine kâfi olduğundan bu selâhiyet verildiği takdirde fazla harc alan memleketler tebaasından aynı miktarda harç alınması mümkündür.

Merbut Kanun projesi de bu esas ve noktayı nazara göre tanzim kılınmıştır. Bu projenin tatbiki aynı zamanda varidat bütçemizin de lehine olduğu maruzdur.

Türkiye
Büyük Millet Meclisi 4 . 3 . 1928
Hariciye Encümeni
Karar Numarası: 7
Esas Numarası: 1/115

Hariciye Encümeni Mazbatası

Riyaseti Celileye

Umuru hukukiyei muhtelite harçları hakkında Hükümetçe tanzim kılınmış olan Kanun Lâyihası Encümenimizin 28 Şubat 1928 tarihli içtimaında Hariciye Vekili Beyefendinin huzurları ile tetkik ve müzakere olundu.

Birinci maddede, «Hariciye Vekâleti umuru hukukiyei muhtelite şubesince alınmakta bulunan» kaydının bu şubei idarenin tebdili nam ve mahiyet etmesi ihtimaline binaen, «Hariciye Vekâletince alınmakta» şeklinde tashihi ve aynı maddede «harçları bilmukabele tesit etmeye» kaydının da Hükümetin hakkı takdiri münhasıran mütekabiliyet şartiyle takyit etmemek maksadiyle «harçları lüzumu kadar tezyit etmeye» suretinde tadili muafık görülerek kararlaştırılmış olmakla lâyiha bermucibi havale Maliye ve Bütçe encümenlerine tevdi edilmek üzere takdim kılındı.

Hariciye Encümeni Reisi	Mazbata Muharriri
Erzincan	Siirt
Saffet	
Kâtip	Aza
Edirne	Trabzon
Zeki Mesut	Nebi Zade Hamdi
Aza	Aza
Tekirdağ	Tokat
Mehmet Cemil	Bekir Lütfü

Maliye Encümeni Mazbatası

Riyaseti Celileye

1 . 5 . 1928

Umuru hukukiyei muhtelite harçlarının ecnebi tebaası hakkında bilmukabele tezyidine dair 1/115 numaralı Kanun Lâyihası ve merbutu Hariciye Encümeni mazbatası encümenimize havale buyurulmakla mütelaa ve tetkik olundu.

Bu kabil umuru hariciyede mütekabiliyet kaideyi esasiye olduğundan Hariciye Vekâletinin esbabı mucibesinde zikr ettiği mülâhazata iştirak olunarak Lâyihayı Kanuniye esas itibariyle kabul edilmiştir. (Hariciye Vekâletince alınmakta bulunan) tabirine ilâveten daha ziyade tavazzuh için (merkezde) kaydının konulması münasip görülmüş ve bu kabil harçların istifasını muhtelif ahkâma istinad ettirmekten ise ayrıca bir madde ile hükmü tesbit ederek diğer ahkâmın ilgası ciheti tercih olunmuştur.

Buna göre ihzar edilen Lâyihayı Kanuniye heyeti umumiyeye arz olunur. Bermucibi havale Bütçe Encümenine tevdi kılınmıştır.

Maliye Encümeni Reisi	Mazbata Muharriri
Gümüşhane	Gaziantep
Hasan Fehmi	Ahmet Remzi
Kâtip	Aza
Balıkesir	İstanbul
Fahrettin	Fuat
Aza	Aza
İçel	Bayazıt
Mehmet Emin	Şefik

Aza
Trabzon
Ali Becil

Türkiye
Büyük Millet Meclisi
Bütçe Encümeni
Mazbata Numarası : 127
Esas Numarası : 1/115

Bütçe Encümeni Mazbatası

Riyaseti Celileye

Hariciye Vekâletince istifa edilmekte olan umuru hukuki muhtelite harçlarının bilmukabele ecnebi tebaası hakkında tezyidine müteallî Kanun Lâyihası Hariciye ve Maliye Encümenleri mazbatalarıyla birlikte encümenimize tevdi kılınmakla tetkik edildi.

Lâyiha elyevm meri olmakla beraber aslında gayrı vazıh bulunan ve emsali tezyidi her sene bütçe kanunları mevaddıyla tekrar edilmek lâzım gelen ahkâmı daha mazbut bir şekle koymak maksadıyla teklif edilmiş olup bu mahiyete nazaran encümenimizce kabulü esas itibariyle tensip edildiği gibi Maliye Encümenince şekle ait olmak üzere icra edilmiş olan tadilât da Encümenimizce muvafık görülmüş ve yalnız bazı vilâyetlerde umuru hukukiye müdüriyetleri tarafından dahi istifası ciheti derpiş edilerek (merkez) kelimesi yerine (Türkiye Cumhuriyeti dahilinde) ibaresinin ikamesi ve birinci ve ikinci maddelerin tevhidi ve ilgası lâzım gelen hükümlerin tasrihi tercih olunarak birinci ve ikinci maddeler ol suretle tadil ve tesbit olunmuştur.

Kanunun ahkâmı tatbikat itibariyle Hariciye, Dahiliye ve Maliye Vekâletlerinin alâkadar ettiğinden dördüncü maddede ol suretle tadil edilmiştir. Müstacelen müzakeresine müsaade buyurulmak istirhamiyle heyeti celileye arz olunur.

21 Mayıs 1928

Reis	Reis Vekili
Edirne	Burdur
Şakir	Vahit
Kâtip	Aza
Kütahya	İsparta
Niyazi Asım	Mükerem
Aza	Aza
Erzurum	Elaziz
Aziz	Hasan Tahsin
Aza	Aza
Bursa	Tokat
Muhlis	Şevki
Aza	Aza
Niğde	Ankara
Mehmet Ata	Mehmet Rifat

Hükümetin Teklifi

Umuru hukukiyei muhtelite harçlarının ecnebi tebaası hakkında bilmukabele tezyidine dair Kanun Lâyihası

Madde 1. — Hariciye Vekâleti umuru hukukiyei muhtelite şubesince alınmakta bulunan merbut listede muharrer harçların ecnebi devletlerce Türk vatandaşlarından istifa kılınmakta olan mümasilleri fazla olduğu takdirde mezkûr Devletler tebaasına karşı aynı mahiyetteki harçların birmukabele tezit etmeye Hariciye Vekâleti mezundur.

Madde 2. — Bu Kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3. — Bu Kanunun icrasına Hariciye ve Maliye Vekâletleri memurdur.

12 Şubat 1928

Başvekil	Adliye Vekili
İsmet	Mahmut Esat
Müdafaai	
Milliye Vekili	Dahiliye Vekili
Mustafa Abdülhalik	Şükrü Kaya
Hariciye Vekili	Maliye Vekili
Doktor Tevfik Rüştü	Saraçoğlu Şükrü
Maarif Vekili	Nafıa Vekili
Mustafa Necati	Behiç
	Sıhhiye ve Muaveneti
İktisat Vekili	İçtimaiye Vekili
Mustafa Rahmi	Doktor Refik

15 Nisan 1339 tarihli Avans Kanunu mucibince beş misline bilibağ istifası lâzım gelen umuru hukukiyei muhtelite harçları.

Kuruş	
250	İmza, beyanname, alâmatıfarika, umumi, hususi şehadetname ve vekâletname tasdiklerinde.
250	Ferağ muamelatında konsoloshanelerden ita olunan ilmuhaberlere mevzu mührü resmi tasdikinden.
125	Ferağ muamelatında konsoloshanelerden ita olunan ilmuhaber suretlerinin beher nüshasından.

Hariciye Encümeninin Tadili

Hariciye Vekâletince alınmakta olan harçların ecnebi tebası hakkında lüzumu kadar tezyidine dair Kanun Lâyihası.

Birinci Madde — Hariciye Vekâletince alınmakta bulunan merbut listede muharrer harçların ecnebi devletlerce Türk vatandaşlarından istifa kılınmakta olan mümasilleri fazla olduğu takdirde mezkûr devletler

tebasına karşı aynı mahiyetteki hakları lüzumu kadar tezyit etmeye Hariciye Vekâleti mezundur.

İkinci Madde — Bu Kanun neşri tarihinden muteberdir.

Üçüncü Madde — Bu Kanunun icrasına Hariciye ve Maliye Vekâletleri memurdur.

Maliye Encümeninin Tadili

Merkezde ecnebilerden alınacak harçlara dair Kanun lâyihası.

Madde 1. — Merkezde ecnebilerden merbut listede muharrer harçlar istifa olunur.

Madde 2. — Ecnebi Devletlerde Türklerden istifa edilen harçlar listede muharrer miktarlardan fazla olduğu takdirde Hariciye Vekâleti, İcra Vekilleri kararıyle aynı miktarda harç istifasına mezundur.

Madde 3. — İşbu Kanuna muhalif ahkâm mefsuhtur.

Madde 4. — Bu Kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 5. — Bu Kanunun icrasına İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

15 Nisan 1339 tarihli Avans Kanunu mucibince beş misline biliblağ istifası lâzım gelen umuru hukikiye muhtelite harçları.

Kuruş	
250	İmza, beyanname, alâmatıfarika, umumi, hususi, şahadetname ve vekâletname tasdiklerinden.
150	Ferağ muamelatında konsoloshanelerden ita olunan ilmuhaberlere mezun mührü resmi tastikinden,
125	Ferağ muamelatından konsoloshanelerden ita olunan ilmuhaber suretlerinin beher nüshasından,

Bütçe Encümeninin Tadili

Hariciye Vekâleti tasdik harçları hakkında Kanun lâyihası.

Birinci Madde — Hariciye Vekâletince Türkiye Cumhuriyeti dahilinde tasdik muamelatından alınacak harçlar merbut cetvelde gösterilmiştir. İşbu harçları mütekabiliyet esasına göre bazı devletler tebası hakkında tezyide ve icabında haddi asliye irea Hariciye Vekili mezundur.

İkinci Madde — 13 Haziran 1301 tarihli irade ile 15 Nisan 1339 tarihli Avans Kanununun onuncu maddesinin bu harçlara müteallik olan ahkâmı mülgadır.

Üçüncü Madde — Bu Kanun neşri tarihinden muteberdir.

Dördüncü Madde — Bu Kanunun ahkâmını icraya Dahiliye, Hariciye ve Maliye vekilleri memurdur.

Cetvel

Kuruş	
250	İmza, beyanname, alâmatıfarika, umumi, hususi şahadetnameler ve vekâletname tasdiklerinden.
250	Ferağ muamelatında konsoloshanelerden ita olunan ilmuhaberlere mevzu mührü resmi tasdikinden.
125	Ferağ muamelatında konsoloshanelerden ita olunan ilmuhaber suretlerinin beher nüshasından.

Sıra Numarası : 225

TEŞVİKİ SANAYİ KANUNUNUN ÜÇÜNCÜ MADDESİNE BİR FIKRA İLÂVESİ HAKKINDA (1/235) NUMARALI KANUN LÂYİHASI VE TİCARET VE BÜTÇE ENCÜMENLERİ MAZBATALARI

Türkiye Cumhuriyeti
Başvekâlet 15 Mayıs 1928
Muamelat Müdüriyeti
Şubesi
Adet : 1/2161

Büyük Millet Meclisi Riyaseti Celilesine

1055 numaralı Teşviki Sanayi Kanununun üçüncü maddesine bir fıkra ilavesi hakkındla İktisat Vekâleti Celilesince tanzim edilen ve İcra Vekilleri Heyetinin 13 Mayıs 1928 tarihli içtimaında tezekkür ve Meclisi Âliye arzı tasvip olunan kanun layihasıyla esbabı mucibe mazbatasının musaddak sureti leffen takdim olunmuştur.

Muktezasının ifasına ve neticesinin işarına müsaade buyurulmasını rica eylerim efendim.

Başvekil
İsmet

Esbabı Mucibe Layihası

1055 numaralı Teşviki Sanayi Kanununun üçüncü maddesi ile taş ocakları hariç olmak üzere alelumum maden ocakları sınai müessesattan addedilerek tesisat sermayelerine ve haiz bulundukları evsafı hususiyeye göre iki sınıf üzerinden muafiyet ve müsaadattan istifadeleri kabul edilmiştir. Havzai fahmiye dahilindeki kömür ocakları aynı şirket veya şahsa ait bulunmasına rağmen ayrı ayrı maden ruhsatnamesine rapt edilmiş olduklarından her ruhsatname bir ocak mahiyetinde bulunmak itibariyle muafiyet ruhsatnamelerinde dahi maden ruhsatnameleri adedince her ocak için ayrı ayrı tanzimi cihetine gidildiği takdirde heyeti umumiyelerine göre ve tesisat sermayeleri ve evsafı hususiyelerine nazaran birinci sınıf müessesattan madut bulunan ocakların kanun ahkâmından istifadeleri imkânı bulunamamakta ve bu hal madencilerimizin mağduriyetini mucip bulunduğu gibi ruhu kanunla da kabili telif görülememekte olduğundan havzai fahmiyede mevcut kömür ocaklarından aynı şahıs veya şirket uhdesinde ve bir mıntıkada ve bir hududta olup havzai fahmiye heyeti fenniyesince tespit ve tahdit edilecek sahalar dahilindeki ocakların bir muafiyet ruhsatnamesine ithali muvafık görülerek bu hususun temini için salifülzikir maddei kanuniyeye bir fıkra ilavesi zaruri görülmüş ve tanzim edilen fıkrai müzeyyele layihası rapten takdim kılınmıştır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Ticaret Encümeni 17.5.1928
Karar Numarası : 36

Ticaret Encümeni Mazbatası

Riyaseti Celileye

Teşviki Sanayi Kanununun üçüncü maddesine bir fıkra ilavesi hakkındaki Başvekâletin (6/2611) numara ve 15 Mayıs 1928 tarihli tezkeresi ve merbutu encümenimizce tetkik ve müzakere olundu.

Kömür ihracatı ve sevkiyatı için amudi veya ufki galeri ve sathımail dekovil ve hava varagelesi tesisi ve elektrik santral ve havayi müzayyak tesisatı yapılması veyahut cevahiri madeniyenin tasfiyesi ve yıkanmaları için tesisat vücuda getirilmesi, hülasa kömür ocaklarının fenni ve asri ve iktisadi bir tarzda işletilebilmeleri azim mebaliğ sarfını istilzam edip bu sebeple münferiden işletilerek salifülarz ameliyat ve tesisatın bedellerini ödemek mümkün olamayan müteaddit ocaklarla işletmesinin müşterek tesisatla müttehit idareye tabi tutulmasının fennen ve iktisaden bir mecburiyet olması ve İktisat Vekâletince cüzzi sermayelerle müteferrik ve gayrı fenni tarzda işletilmekte bulunan ocakların istismar mıntıkalarına tefriki ile her mıntıkanın daha vasi bir tarzda ve daha fenni ve asri vesaitle teçhiz edilerek büyük sermayelerle işletilmesi esası teemmül olunarak bu hususta maadin nizamnamesinin mekşuf madenlere taalluk eden ahkâmına tevfik edilerek elyevm müteaddit mıntıkalar hakkında tatbik edilmekte olması ve havzai fahmiye dahilinde muhtelif ruhsatnameler tahdında müteaddit ocakların aynı bir şirket veya şahıs tarafından tevhiden işletilmekte bulunması keyfiyetleri Encümenimizce ayrı ayrı tetkik ve mütalaa edilerek:

Havzai fahmiye dahilinde münferit ruhsatnamelere rapt edilmiş olup aynı şirket veya şahıs uhdesinde bulunan müteakip ocakların muafiyet itibariyle ayrı ayrı muameleye tabi tutulmaları ve bir ruhsatnamenin bir ocak mahiyetinde telakki edilerek

mazhar olacağı müsaadat ve muafiyet itibariyle yalnız o ocağın tesisat sermayesine ve haiz olduğu evsafı hususiyesine bakılarak sınıfının tayini cihetine gidilmesi muvafık görülememiştir.

Heyeti umumiyesiyle şayanı kabul görülen Teklifi Kanuninin birinci maddesi (tevhiden işletilmekte bulunan) kaydının ilavesiyle tadilen ve diğer maddelerin aynen kabul edilmiş olmakla bermucibi havale Bütçe Encümenine tevdii arz olunur.

Reis	Mazbata Muharriri
Mustafa Şeref	Hüsnü
Kâtip	Aza
İsmail Bey	Afyonkarahisarı
İmzada bulunmadı	İzzet
Aza	Aza
İstanbul	İstanbul
Süreyya	Hüseyin Hüsnü
Aza	Aza
Konya	Trabzon
Kâzım Hüsnü	Daniş

Türkiye
Büyük Millet Meclisi
Bütçe Encümeni
Mazbata Numarası
123 Mükerrer
Esas Numarası 1/235

Bütçe Encümeni Mazbatası
Riyaseti Celileye

Teşviki Sanayi Kanununun üçüncü maddesine bir fıkra ilâvesi hakkındaki Kanun Lâyihası Ticaret Encümeni mazbatasıyla Encümenimizce tevdi kılınmakla tetkik ve müzakere olundu.

Ereğli havzai fahmiyesi dahilindeki bazı kömür ocaklarının tesisatı müşterek olduğu ve aynı şahıs veya şirket uhdesinde olup tevhiden işletildiği halde münferit maden ruhsatnamelerine merbut bulunmasına binaen muhafiyet itibariyle ayrı ayrı muameleye tabi tutulması Encümenimizce de muvafık görülmeyerek Ticaret Encümeninin noktai nazarına ve tadilatına iştirak olunmuş ve madde bu kabil olanların Teşviki Sanayi Kanunundan istifade noktayi nazarından bir ocak addedilmesi suretinde tespit ve lâyiha Teşvikai Sanayi Kanununa zeyl olmak üzere kabul edilmiş ve müstacelen müzakeresine müsaade buyurulmak istirhamiyle Heyeti Celileye takdim olunmuştur.

21 Mayıs 1928

Reis	Reis Vekili
Edirne	Burdur
Şakir	Vahit
Kâtip	Aza
Kütahya	Isparta
Niyazi Asım	Mükerrem
Aza	Aza
Erzurum	Tokat
Aziz	Şevki
Aza	Aza
Elaziz	Bursa
Hasan Tahsin	Muhlis
Aza	Aza
Niğde	Ankara
Mehmet Ata	Mehmet Rifat

Hükümetin Teklifi

1055 Numaralı Teşviki Sanayi Kanununun Üçüncü Maddesine Müzeyyel Kanun Lâyihası

1. — Havzai fahmiyede mevcut ve tesisatı müşterek kömür ocaklarından aynı eşhas veya şirket uhdesinde muhtelif ve müteaddit maden ruhsatnamelerine merbut bulunan ocaklar için İktisat Vekâletince tespit edilecek muayyen sahalar dahilinde olmak üzere birer teşviki sanayi muafiyat ruhsatnamesi verilir.

Bu suretle birer teşviki sanayi muafiyat ruhsatnamesi itası ocakların imaline ait ruhsatnamelerin tevhidini icap etmez.

2. — Bu Kanun neşri tarihinden muteberdir.

3. — Bu Kanunun ahkâmını icraya Dahiliye, Maliye ve İktisat Vekilleri memurdur. 13 Mayıs 1928

Başvekil	Müdafaai Milliye Vekili
İsmet	Mahmut Esat
Adliye Vekili	Dahiliye Vekili
Mustafa Abdülhalik	Şükrü Kaya
Hariciye Vekili	Maliye Vekili
Doktor Tevfik Rüştü	Saraçoğlu Şükrü
Maarif Vekili	Nafıa Vekili
Mustafa Necati	Behiç
	Sıhhiye ve Muaveneti
İktisat Vekili	İçtimaiye Vekili
Mustafa Rasmi	Doktor Refik

Ticaret Encümeni Tadili

1055 Numaralı Teşviki Sanayi Kanununun Üçüncü Maddesine Müzeyyel Kanun

Madde 1. — Havzayi fahmiyede mevcut ve tesisata müşterek kömür ocaklarından aynı eşhas veya şirket uhdesinde olup da tevhiden işletilmekte bulunan ve muhtelif ve müteattit maden ruhsatnamelerine merbut olan ocaklar için İktisat Vekâletince tespit edilecek muayyen sahalar dahilinde olmak üzere birer teşviki sanayi muafiyet ruhsatnamesi verilir. Bu suretle birer teşviki sanayi muafiyet ruhsatnamesi itası ocak-

ların imaline ait ruhsatnamelerin tevhidini icap etmez.

Madde 2. — Aynen.

Madde 3. — Aynen.

Türkiye Encümeninin Tadili

28 Mayıs 1927 Tarih ve 1055 Numaralı Teşviki Sanayi Kanununa Müzeyyel Kanun Lâyihası

Birinci Madde — Ayrı ayrı maden ruhsatnamelerine merbut olmakla beraber İktisat Vekâletince tespit edilen muayyen bir hudut dahilinde bulunup müşterek tesisata malik ve yekdiğeriyle mürtevit olan ve aynı şahıs veya şirket tarafından tevhiden işletilen kömür ocakları Teşviki Sanayi Kanunundan istifa itibariyle bir ocak addolunur ve cümlesi için bir muafiyet ruhsatnamesi verilir. Ancak muafiyet ruhsatnamesinin tevhidi bu kabil ocakların Maadin Kanununa göre vaziyetlerini değiştirmez.

İkinci Madde — Aynen kabul olunmuştur.

Üçüncü Madde — Aynen kabul olunmuştur.

Sıra Numarası : 223

HACIBEKİR OĞLU HALİL'İN MAHKÛM OLDUĞU BİR BUÇUK SENE HAPİS VE ÜÇ SENE EMNİYETİ UMUMİYE NEZARETİ ALTINDA BULUNMAK CEZASININ AFFI HAKKINDA (3/85) NUMARALI BAŞVEKÂLET TEZKERESİ VE ADLİYE ENCÜMENİ MAZBATASI

Türkiye Cumhuriyeti
Başvekâlet 21.5.1928
Muamelat Müdüriyeti
Adet
6/898

Büyük Millet Meclisi Riyaseti Celilesine

Hatayı adliden mütevellit mağduriyetin izalesi maksadıyla Şark İstiklâl Mahkemesi mahkûmlarından Hacıbekir oğlu Halil'in bir buçuk sene hapis cezasıyla kırk sene emniyeti umumiye nezareti altında bulunmak cezasının affı hakkında Adliye Vekâleti Celilesinden yazılan 16 . 2 . 1928 tarih ve 165/93 numaralı tezkereyle merbutu evrakı hükmiye dosyası leffen arz ve takdim kılınmıştır.

Muktezasının ifasına ve neticesinin işarına müsaade buyurulmasını rica eylerim efendim.

Başvekil
İsmet

Başvekâleti Celileye

Reisicumhur Hazretleriyle rüesayı memurini hükümet ve jandarmalara sarhoş olarak tefevvüatı risaliyelede bulunduğu iddiasıyla maznunualeyh Urfa'nın Karaburç mahallesinden Hacı Bekir oğlu Tütüncü Halil'in Şark İstiklâl Mahkemesinde yapılan muhakeme neticesinde Türk Ceza Kanununun yüz elli sekizinci maddesinin ikinci fıkrasına tevfikan iptidayı tevkifi olan 14 Ağustos 1926 tarihinden itibar olmak ve Sivas Hapishanesinde ikmali müddet eylemek üzere üç sene müddetle hapsine ve kanuna mezkûrun yirmi sekizinci maddesi mucibince ikmali müddetten sonra üç sene emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına dair 2 Teşrinisani 1926 tarihinde ittihaz olunan hüküm ve karar infaz olunmakta ise de ahiren merkumun 1325 tevellütlü olduğundan bahsile verdiği istidaname üzerine makamı samilerinden irsal buyurulan dosyanın tetkikinde kendisinin filhakika 1325 tevellütlü olduğu ve cürmü 13/14 Temmuz 1926 tarihinde ika ettiği ve binaenaleyh hini ikarı cürümde on beş yaşını bitirip on sekiz yaşını bitirmediği anlaşılmış ve derecesine nazaran Türk Ceza Kanununun elli beşinci maddesinin üçüncü bendine tevfikan müddeti mahkumesi olan üç seennin yarıya yani bir buçuk seneye indirilmesi ahkâmı kanuniye iktizasından bulunmuş ve diğer cihetten Kanunun mezkûrün yirmi sekizinci maddesinde emniyeti umumiye nezareti altına alınmak cezayı ferisini ancak kanunun tayin eylediği ahvalde hüküm olunacağı yazılı olup gerek merkumun mütecasir olduğu fiiline temas eden maddei kanuniyede ve gerek Ceza Kanununun ahkâmı sairesinde bu kabil cürüm sahiplerinin başkaca emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulabileceğine dair bir emir ve selahat mevcut olmamasına göre mahkemeyi müşerülileyhaca hükmolunan işbu cezayı ferrinin bir mesnei kanunisi bulunmamış olduğundan Teşkilatı Esasiye Kanununun yirmi altıncı maddesi mucibince mezkûr bir buçuk sene hapis cezasıyla üç sene emniyeti umumiye nezareti altında bulunmak cezai ferisinin Büyük Millet Meclisi Âlisince affı hususuna delalet buyurulması icrasıyla bu baptaki evrakı hükmiye dosyası merkumun nüfuz cüzdanıyla birlikte leffen takdim kılındı efendim.

Adliye Vekili
Mahmut Esat

Adliye Encümeni Mazbatası

Riyaseti Celileye

Reisicumhur Hazretleriyle rüesayı memurini hükümet ve jandarmalara sarhoş olarak tefevvükatı misaliyede bulunmaya mücaseret etmesinden dolayı Şark İstiklâl Mahkemesince icra edilen muhakemesi neticesinde üç sene müddetle hapse ve Türk Ceza Kanununun yirmi sekizinci maddesi mucibince ikmali müddetten sonra üç sene emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına karar verilen ve elyevm Sivas Hapishanesinde hakkındaki mahkûmiyeti infaz edilmekte olan Urfa'nın Karaburç mahallesinden Hacı Bekir oğlu Tütüncü Halil'in hini ikayı cürümde 1325 tevellütlü olmasına göre on beş yaşını bitirip on sekiz yaşını ikmal etmediği anlaşılmasına binaen mahkûm olduğu hapis cezasının mezkûr kanunun elli beşinci maddesinin üçüncü bendine tevfikan yarıya tenzili icap edeceği ve emniyeti umumiye nezareti altında alınmak cezayı ferisi de ancak kanunun

tayin ettiği ahvalde hükmolunacağı Ceza Kanunu iktizasından olduğu halde mahkûmu merkumun hareketine temas eden yüz elli sekizinci maddede bu bapta bir sarahat bulunmadığından mahkemeyi müşarülileyhaca hükmolunan işbu cezayı ferinin bir mesnedi kanunisi olmamakla merkum Halil'in salifülzikir bir buçuk sene hapis cezasıyla üç sene emniyeti umumiye nezareti altında bulunmak cezayı ferisinin Meclisi Âlice affına müteallik Adliye Vekâletinin tezkeresi Başvekâletin 21.2.1928 tarih ve 6/898 numaralı tezkeresiyle Adliye Encümenine tevdi edilmekle tetkik ve müzakere olundu.

Merkum Tütüncü Halil hakkında Şark İstiklâl Mahkemesi tarafından berveçhi mepsut hareketinden dolayı üç sene hapis ve müddeti mahkûmesini badelkaal üç sene emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına dair ittihaz kılınan karardan mahkûmun cürmü ika sırasında on beşini bitirip on sekiz yaşını bitirmemiş olmasına göre üç sene hapis cezasının nısfının tenzili icap edeceği ve emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulması hakkında da Türk Ceza Kanunundan merkumun hareketine temas eden yüz elli sekizinci maddesinde bir sarahat olmamasına nazaran müstenidi kanunisi olmadığı ve binnetice mahkemeyi müşarülileyheca bu cihetlerden zuhur edildiği yolundaki esbabı kanuniye varit görülmekte ol vech ile mahkûmu merkum Halil'in bir buçuk sene hapis cezası ile emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına dair olan cezayı ferisinin Teşkilâtı Esasiye Kanununun yirmi altıncı maddesi mucibince affı hususunun heyeti umumiye arzına müttefikan karar verildi.

Adliye Encümeni Reisi	Mazbata Muharriri
Manisa	Kocaeli
Mustafa Fevzi	Selahattin
Kâtip	Aza
	Edirne
	Hasan Hayri
Aza	Aza
Zonguldak	Bursa
Nazif	Senih
Aza	Aza
Balıkesir	Konya
Osman Niyazi	Tevfik Fikret
Aza	Aza
Konya	Balıkesir
Musa Kâzım	Sâdık
Aza	Aza
Manisa	Mardin
Kemal	İrfan

Aza
Muğla
Ali Nazmi

Sıra Numarası : 218

POSTA KANUNUNUN BAZI MADDELERİNİN TADİLİNE DAİR (1/163) NUMARALI KANUN LÂYİHASI VE DAHİLİYE ENCÜMENİ MAZBATASI

Türkiye Cumhuriyeti
Başvekâlet
Muamelat Müdiriyeti
Mukarrerat Şubesi
Adet
6/1446

31 Mart 1928

Büyük Millet Meclisi Riyaseti Celilesine

26 Teşrinisani 1339 tarih ve 376/276 numaralı Posta Kanununun bazı maddelerinin tadili hakkında Dahiliye Vekâleti Celilesince tanzim edilen ve icra vekilleri heyetinin 21 Mart 1928 tarihli içtimaında tezekkür ve Meclisi Âliye arzı tasvip olunan Kanun Lâyihasıyla esbabı mucibe mazbatasının musaddak sureti leffen takdim olunmuştur.

Muktezasının ifasına ve neticesinin işarına müsaade buyurulmasını rica eylerim efendim.

Başvekil
İsmet

29 Teşrinisani 1339 Tarihli Posta Kanununun Bazı Mevaddında Yapılan Tadilat ve İlâveten esbabı Mucibesi

2. Bu maddeyi posta idaresine posta ve telgraf havalenameleriyle kıymetli müraselatın tahdidi kıyem ve adadı ile yalnız posta paketlerinin sikletlerini tayin için selâhiyet verilmiş isede vesaiti nakliyenin icabadına ve muamelatın ihtiyacatına göre bilcümle posta mürasülatının ebadını tayin ve posta paketleri için olduğu gibi diğer posta mürasületının dahi sikletleri tenzül veya terfi etmeye bazen zaruret messetmekte bulunduğundan mesalihi umumiyenin imkân dairesinde teshilini temin için işbu tadile lüzum görülmüştür.

5. İnhisara tabi bulunan ve inhisardan istisna edilen müraseleta mütelallik olan son fıkra, Kanunun ahkâmı cezaiye faslını teşkil eden kırkıncı maddesinde münderic ise de ahkâmı istisnaiyenin, kanunun işbu beşinci maddesinde cemi mazbutiyet görülmüştür. İşbu maddenin ilk fıkrasının hükmü aynı ise de zait olan bazı kelimelerinin tay ve inhisara tabi mevadın (A) ve (B) harfleriyle tefrik edilmesi, temini vuzuh için daha muafık olacağından bu yolda tespit olunmuştur.

6. İlave olunan (lağv) kelimesiyle posta idaresi, esasen mevcut dairei selâhiyetini kanun ile de teyit eylemek mütelaasındadır. Aynı zamanda zeyli de maddenin metninde bulundurmaya ittırat maksadiyle daha muafık bulmaktadır.

7. Memleketimizde meşhut olan terakkiyatı ticariye ile mütenasip bir suretle muamelelerini inkişaf ettirmekte olan müessesatı ticariyenin memleketin noktai muhtelifesinde ve ezcümle haricte mevcudiyetlerini tanıttırmak maksadiyle tap ettirdikleri bu kabil etiketlerin müraselat üzerine ilsak olunması teklif edilmiş ve bu münasebetle idarenin de varidat temin edildiği kaviynen merhuz bulunmuş olduğundan idarenin bu yolda bir selahiyete malik bulunması faydalı olacağı cihetle Kanunun yedinci maddesine bu yolda bir fıkra ilâvesi münasip görülmüştür.

9. Posta Kanunun işbu maddesinin, Telgraf Kanununun altıncı maddesi ahkâmına tevfki münasip görülmüştür. Bundan başka beynelmilel posta muamelatı hakkında tatbik edilmekte olan ahkâmı umumiye, mevkuten münakit kongrelerde ihtiyacata ve ahvalin icabatına göre tadil ve bu tadilat cümlesinden olarak ittihadı mukavelat ve nizamatına göre muamelatın teshili ifasının ve mürsel ve mürsenülileyhler istifadelerinin ve idaratın menafiini temin maksadiyle birtakım ahkâmı cedide ilâve edilmektedir. İttihadı posta muamelatına tatbik edilen mevzuubahis ahkâmdan kavanin ve nizamatı dahiliyede mevcut olmayanların indelicab muamelatı dahiliye de teşmili tatbikiyle gerek dahili ve gerek harici muamelatta ittihat ve memurlarca mümaresede suhulet teminine posta idaresinin mezun ve selahiyettar bulunması hem idarenin, hem de halkın muhafazai menafii noktai nazarından muktazi görülmektedir.

11. Ankara, İstanbul, İzmir vesaire gibi büyük ve mühim şehirlerde postaların sevk olunmak üzere ihzarını müteakip mevaddı muhabere tevdi edildiği ekseriyetle vakidir. Böyle son saatte tevdi olunan mevaddı mezkûre herekâte müheyya olan tren veya vapurlara posta idaresince ancak vesaiti mahsusa ile yetiştirelebilir. Bu ise fazla masarif ihtiyarını muciptir. İşbu fazla masarifat karşılık ol-

mak üzere balâda gösterilen ücreti munzammayı istifa eylemek zaruri görülmektedir. Zaten elyevm beynelminel meri olan mukavelanemei umumiyenin otuz dokuzuncu maddesinde dahi bunun için posta idarelerine mezuniyet verilmiştir.

12. Sürat katarları ile sevk olunan posta mevaddı için mezkür katarların mensup oldukları, şirkete mukavelanemei mahsus mucibince posta idaresince siklet üzerine ücret verilmektedir. İşbu maddede zikrolunan mevadın sikletleri, mektep ve açık muhabere varakaları sıkletlerinden fazla olup ve bunlardan halihazırda istifa edilmekte bulunan ücuratın mekadiri şirkete verilen ücret miktarına ancak tekabül eder ve şu halde bu mevadın sürat katarları ile ve halihazır posta ücratı ile nakli bilabedel nakli demek olur. Binaenaleyh, bu vesait ile sevkleri talep edilecek işbu mevat için muzaaf ücret almak tabii görülmektedir. Son saatte tevdi ve aynı posta ile sevkleri talep edilecek mevadı mebhuseden ayrıca ücreti munzamma istifası esbabı mucibesi ise on birinci maddenin ziirinde muharrer esbabı mucibenin aynıdır.

17. İşbu maddenin metni hazırında muayyen olan tediye ve tahsiliye ücretleri kesirli olmak dolayısıyla ancak lira ve kuruş üzerine muamele yapılacağı hakkındaki kanunu mahsusa muhalif olduğundan elan bişartıttediye muamelesi icra kılınamamaktadır. Binaenaleyh hem bu mahzuru ref, hem de mezkür ücretleri, bu bapta ifa edilecek hizmete mehma imkân tekabül edecek dereceye iblağ için alınacak ücretin, tahsiliye ücreti namiyle beş kuruş olarak tesbiti ve bedeli meşrut miktarının para kesri olmamasının tasrihi muktazi görülmüştür.

21. (Evvelan fıkrasının 1 rakamına ait kısım ile 2 rakamının yalnız «B» kısmına ait esbabı mucibe) memlekette alelumum masarifte olduğu gibi posta masarifi nakliyesinin dahi tezayüt etmiş bulunması, posta paketleri ücrutanının da tezyidinin icap etmiştir. Malûm olduğu üzere yalnız bir merkezden diğer merkeze değil, bir şehir dahilinde bir mevkiden yakin olan diğer bir mevkiye bile posta vesaiti haricinde naklettirilen eşya için verilmekte bulunan ücuratın mekadiri nazarı dikkati calip bir dereceye çıkmıştır. Posta nakliyatı da tabiidir ki, yükselmiş olan esar ile mütenasiben ihtiyar olunan masarif ile icra olunmaktadır. Bu zaruretle paket ücuratında vaki tezayüt, halka mümkün mertebe hissettirilmeyecek miktar ve şekilde tespit edilmiştir. Mesela: Postaya teslim edilen paketler meyanında iki, üç kiloluk paketler çoktur. Fakat bunlardan da beş kilo üzerinden ücret alınmaktadır.

Şimdi bu lâyiha ile üç kilo sikletinde tahdid olunan paketler için yine aynı ücret istifa edilecektir. Tezyit edilen ücret ancak üç kilodan ziyade siklette bulunacak olan paketler için mahsus olacaktır. Buna mukabil de Kanunun işbu maddesinin saniyen fıkrası mucibince halihazırda ahzedilmekte olan aynı liva için (şimdi vilâyet) onu ve mütekaip her liva için beş kuruş alınmayacak ve bundan bilhassa uzak yerlere paket gönderenler, yeni tertibe göre şimdikinden daha az ücret verecek ve istifade edeceklerdir. On altıncı sahifede muharrer saniyen ve sanisen fıkraları esbabı mucibesinde bu hususta daha ziyade izaha mevcuttur.

Serlevhada gösterilen (B) kısmına gelince: Cumhuriyeti mübeceelenin cümlei füyuzatından olarak memlekette demiryolları mütemadiyen çoğalmakta ve teşaup etmekte olduğundan mezkür (B) kısmının tayyedilmesi icap etmiştir.

Saniyen ve salisen fıkralarının esbabı mucibeleri: Vesaiti nakliyesi sürücü postalarından ibaret olan posta paketleri için takip olunacak livalar hesabiyle ücret istifa edilmektedir. Halbuki elyevm memleket dahilinde atmış üç vilâyet mevcuttur ve paketlerin mahreci ile mevridi arasındaki vilâyetlerin birbirleriyle olan hudutlariyle postaların takip ettikleri yolların istikameti icabatından olarak ekseriya birçok vilâyetlerin hesabat ithal edilmesi mecburiyeti hâsıl olmakta bulunduğundan ücurat dahi bu nisbette tezayüt eylemektedir. Bu şekil halkın beyhude yere ızrarını mucip demektir.

Bundan başka ücuratın her mevride göre tehalüfü, ücuratın emri istifasında memurinin birtakım hatalara ve eshabı mesalihten bazen fazla, bazen de noksan tahsilata sevk etmektedir. Paket ücuratının taksimatı mülkiyeye tabi tutulması, bu taksimatın herhangi bir tadilinde istifayı ücurat tarifesine dahi tebeddülü maruz olması itibariyle ayrıca teşevvüşe bahis olmaktadır. Esasen memaliki mütemeddimenin kaffesinde paket sevkiyatı hakkında bidayeten kabul edilmiş olan bu kabil matevafik ücurat tarifeleri muamelat ve münasebatın inkişaf ve tezayüdünü teminen peyder pey ref ve yeknesak ücurat usulü tercih olunarak elyevm memaliki ecnebiyenin ekserisinde herhangi bir mevkiye gönderilen aynı sıkletteki bir posta paketinin aynı derecede bir ücrete tabii tutulması umumiyetle kabul edilmiş bir keyfiyettir. Bu esasın henüz demiryollarının her tarafta mevcut bulunmaması dolayısiyle memleketimizde şimdi-

den tamamiyle kabulü mümkün olamayacağı derkâr bulunduğundan posta paketleri ücuratına esas olmak üzere taksimatı mülkiyeden gayrı olarak memleketin posta menatıkına taksimi ve bu taksimatın nihayet üç derecesine kadar paket tarifesinin tezyiden kabulü ve üçüncü mıntıkayı tecavüz eden bir paketten daha fazla ücret alınmaması bait mahaller halkı için fevait ve muamelat hakkında besatet temin edeceği tabii görülmektedir.

22. Alelumum masarif gibi mezkûr kutuların inşaa ve tamirleri masarifi dahi nisbi bir tezayüt farkı husule getirmiştir. Buna tekabül için ücuratının dahi cüzzi miktarda tezyidi zaruri görülmektedir.

24. Bunların dahi masarifi inşaiye ve tabiiyeleri nisbeten yükselmiş olduğundan beherinden beş kuruş fazla alınması icap etmektedir.

27. Metni hazıra nazaran badettevdi talep edilecek malumat, yalnız âdi ve taahhütlü müraselata münhasır bulunmaktadır. Halbuki bilcümle müraselat hakkında talebi malumat mümkün olduğundan bu hakkı diğer mevada dahi teşmil etmek lâzım gelmektedir. Bundan başka beynelmilel ahkâmda dahi cari olduğu üzere iade ilmuhaberi olarak postaya tevdi edilen bilcümle mevaddı istilâm ücretine tabi tutmamak iktiza etmektedir. Aynı zamanda bir ve iki kuruş miktarında icra edilen zam (bu para zaten posta ücreti olarak alınmakta bulunduğundan) mezkûr ücretin halihazır mektup ücretinin miktarına tekabül etmek maksadına müptenidir.

28. Mürsil posta idaresine tevdi ettiği maddei müraseleye ait hizmetten kendisi sarfınazar ettiği için verdiği ücreti istirdat edememek bittabi muhik olur. Bunun gibi posta idaresi kabul ettiği harici ve dahili müraselatı bir mahalle kadar sevk eylediği halde bir sebebi mücbir dolayısiyle yolun kapalı olmasından naşi mevritlerine isallerine imkân bulamayarak geriye getirip ve mürsillerine reddetmek zaruretinde kalırsa posta idaresinin bu bapta bir sunutaksiri olmayıp bilakis işbu müraselatın nakil ve muhafazası hususunda yine bir hizmeti sebiketmiş bulunacağı cihetle bu gibi ahvalden dahi ücuratın iade edilmemesi iktiza eder, mütalâasında bulunmaktadır.

32. Saniyen fıkrasında mezkûr kıymetli paketlere kıymeti mukaddereli kutuları dahi ilâve eylemek lâzım gelmiş ve ol vechile muamele ifa olmuştur. Aynı fıkrada yalnız (altın ve gümüş ve mamulatıyla) denilmiş ve bunların gayrı mamül zikredilmemiş olduğundan işbu fıkraya gayrı mamül kısmının da ilâvesi icap etmiştir. Diğer fıkralara gelince: Arı ve İpek böceği gibi ticari ve sülükler gibi tıbbi olan canlı hayvanat ile tarihi tabii noktai nazarından mahiyeti fenniyeyi haiz kurutulmuş veya muhafaza edilmiş cansız hayvanatın posta muamelatına kabulü zaruri ve beynelmilel posta mukavelenamei umumiyesiyle memaliki saire kavanin ve nizamatında da bunların kabulü musarrah bulunmuş olduğundan rabian fıkrası ol vechile tadil edilmiştir.

Sadisen fıkrasında yalnız (eşyanın ithali) denildiğine nazaran bu eşyanın memleket dahiline mi yoksa müraselat dahiline mi ithali memnu olduğu müphem kaldığından (bilcümle müraselat derununa) ibaresinin ilâvesiyle bu ipham tasrih olunmuştur.

Beynelmilel posta mukavelenamei umumisinin yetmiş dokuzuncu maddesinin dördüncü bendinde (derununda afyon, morfin, kokayin vesair uyuşturucu mevad irsalini men ve icabında buna mücaseret edenleri tecziye için tedabiri muktaziye ifa ve tedabiri kendi kuvvei teşriiyelerine teklif etmeyi deruhte edenler) denilmiş olmasına mebni mevadı mezkûrenin kanunu dahilimizin memnuat faslına dercih iktiza etmiştir. Binaenaleyh yeniden ilâve olunan sabian fıkrasında bunların mevaddı muhabere derunlarına vazının memniyeti beyan ve keza beynelmilel mukavelenamei umuminin posta paketlerinin teatisine mütedair sureti tesviyenin on dördüncü maddesinde bir maksadı tıbbi ile gönderilenler istisna edildiği cihetle bu istisna dahi tasrih edilmiştir.

38. Posta Kanununun muhafiyet ücurat faslının otuzuncu maddesinin saniyen fakrasına tevfikan bilâ ücret naklolunan kıymetli ve kıymetsiz posta paketleriyle kıymeti mukadderenin mekâtibin esnayi nakil ve sevkinde düçarı ziya veya sırkat veya hasar oldukları takdirde, posta idaresine âdeta ücreti teminiye mukabilinde sigorta ettirilmiş olan gayrı resmi kıymeti mukadderenin mekâtip ve paketler misillu tazminat verilmesi hiçbir veçhile muhik değildir. Ücretten muaf olarak kabul edilen bu gibi mevaddın - teminiye ücreti alınmaması dolayısiyle - zımnen hini ziyada tazminleri deruhte edilmemiş olduğundan hiçbir güna müddeiyata mahal kalmamak üzere bedelleri müsebbibi ziyadan tahsil edildikçe eshabına verilmek muvafık olur.

39. Malum olduğu üzere tazminat itası, gönderilen mevadın hakikaten ziyaa uğradığının anlaşılmasına mütevakkıftır. Bu netice ise ancak icra edilecek tahkikatla mümkünü husuldür. Postahaneye tevdi olunan herhangi bir maddenin ademi vusülünü istihbar eden mürsil, evvela bunun ne olduğunu istilama lüzum görür ve postahaneye müracaat eder.

Bunun üzerine mahreç postahanesi de husulü dairesi de tahkikata başlar. Tahkikat, bazen muhtelif sebeplerle teehhüh edebilir.

Şu halde mezkûr tahkikatın neticesinde maddei mezkürenin ziyaa uğradığı anlaşılıp mürsiline tebliğ olunsa bile maddei müraselenin tarihi tevdiinden muteber olan müddeti mebhusenin hitam bulundurulması hesabiyle tazminat itasına imkân bulunmaz ve neticede mürsenil, hakkının ziyaa uğraması vaziyeti hadis olur. Buna mahak kalmamak için beynelmilel mukavelenamedeki ahkâma tevfikan istilam tarihi, tazminat müddeti içinde mebde sayılmak muvafıkı muaddel görülmüştür.

42. Memnuata dair olan otuz ikinci maddenin ilâve edilen sabiaa fıkrasının esbabı mucibesinde izah olunduğu üzere idareler, mevadı muhabere derununa kokayın, afyon, morfin gibi uyuşturucu mevad vaz edenlerin tecziyelerini kuvvei teşriiyelerine teklifi dahi deruhte etmiş olduklarından bu hususta bir hükmü cezai vaz edilmiştir.

50. Bu maddenin tadilli ile evvela maksadın tavzihi temin edilmek istenilmiştir. Saniyen otuzikinci maddenin ikinci fıkrasında kıymetli posta paketlerinden mâda müraselat derununda meskûkât ve altın ve gümüş mamülatıyla ahkarı zikiyen ve mücevherat ve bu kabil kıymettar mevad konulması mezkûr maddenin üçüncü fıkrasında kıymeti mukadderali olmayan mekatibe posta bonoları müstesna olmak üzere evrakı nakdiye ithali memnu olduğu gösterildiği halde bu memnuiyet kuvvei teidiyesiz kalmış olduğundan buna çare bulunması teemmül edilmiştir.

Vakıa bu gibi müraselatın ziyaı halinde derundalarındaki zikiyem eşya ve evrakı nakdiyeden dolayı posta idaresi, Posta Nizamnamesinin yirmi ikinci maddesi mucibince mesul olmadığı için pulların ziyaı, eshabını ızrar eylemek itibariyle kendilerine kâfi ve belki de şedit bir ceza teşkil edebilirse de maksat eshabının zarardide olması olmadığı gibi zaten bu suretle hareket edenler ahkâmı kanuniyeye tamamiyle vakıf bulunmayanlardan ibaret olduğundan kendileri için daha ziyade tahzili ve ekseriya bu yüzden suizan altında kalan memurinin böyle bir halden tahlisi zaruri görülmüştür.

51. Postrenstant işaretiyle vürut edecek veyahut vuku bulacak taleplerin üzerine mürsenüileyhleri tarafından postahanelerden alınacak mevaddı muhaberenin postahanelerde müddeti tevkifi, işbu Kanunun elli beşinci maddesi mucibince meri olan posta nizamnamesinin yirmi birinci maddesine göre altı ay ise de beynelmilel posta mukavelenamesinde postrenstant müraselatın mevrut memleket nizamnamesiyle tayin edilen müddeti hıfzı deniz eşhası olmayan memleketler için iki ayı tecavüz edemeyeceği musarrah olduğundan işbu maddeye müsteniden hem bunlar ve hem de müracaatlarına taliken hıfızları talep olunan mevad için bu yolda tadil ve tesbiti keyfiyet edilmesi icap etmiştir.

54. İşbu madde, Posta Kanununda muharrer eski tarifeye aittir. Mezkûr tarife ise bu defa tadil edilmiş ve işbu lâyiha kesbi kanuniyet eder etmez tatbiki mutasavver bulunduğu için bu maddenin kanunda ipkasına lüzum kalmamış ve binaenaleyh tayyedilmesi lâzım gelmiştir.

Türkiye
Büyük Millet Meclisi — 21 . 5 . 1928
Dahiliye Encümeni
Karar Numarası : 59
Esas Numarası : 1/163

Dahiliye Encümeni Mazbatası

Riyaseti Celileye

Posta Kanununun bazı maddelerinin tadili hakkında Dahiliye Vekâletince tanzim olunup Başvekâleti Celileden Riyaseti Celileye takdim ve encümenimize havale buyurulan lâyihayı kanuniye ile esbabı mucibe mazbatası Dahiliye Vekili Şükrü Kaya Beyefendi ile Posta ve Telgraf Müdüri Umumisi Fahri Bey hazır olduğu halde tetkik ve mütalaa olundu.

Encümenimizce lâyihayı Kanuniyede ki muaddel maddelerin tasnif ve tertibine verilen şekle nazaran birinci maddenin vücuduna lüzum kalmamış olduğundan bu madde tamamiyle tayyedildi. Muaddel maddelerin herbirisine müteselsil birer numara verildi.

Madde 1. — İkinci muaddel madde : Bilumum posta müraselatının gerek ebadının tayini ve gerek sikletlerinin tezyit veya tenkisi hakkında posta idaresine mezuniyet verilmesine mütedair bir hükmün ifadeye müteallik bazı tadiller ile bu maddeye ilâvesi muafık görüldü.

Madde 2. — Beşinci muaddel madde : Posta inhisarından hariç tutulan bazı mahaller müraselatına müteallik kırkıncı maddenin son fıkrasını teşkil eden hükmün işbu maddeye nakli encümenimizce de muvip görülmüş ve tarzı ifadeye mütedair bazı tebdil ve ilâve icra edilmiştir.

Madde 3. — Altıncı muaddel madde : Posta merkezleriyle satış şubelerinin tesis ve lağvına mütedair olan bu maddede lağv keyfiyetinin Dahiliye Vekâletinin behemahal muvafakatine iktiran eylemesi Encümenimizce teemmül edilerek o yolda tadil yapılmıştır.

Madde 4. — Yedinci muaddel madde : Bazı müesseseler tarafından reklâm maksadıyla tab ettirilecek küçük kıtaladaki etiketlerin bir ücreti mahsusa mukabilinde posta müraselatına yapıştırılmasına mütedair bu maddeye ilâve edilen son fıkra hakkında bir mahzur tasavvur edilememiştir.

Madde 5. — Dokuzuncu muaddel madde : Ecnebi memleketler ile posta münasebatının tesis ve tanzimi hususunda Posta Kanunundaki ahkâmın Telgraf Kanunu ahkâmına tevafuk eylemesi münasip ise de işbu madde nihayetine Hükümetçe ilâvesi teklif olunan fıkra encümenimizce muafık görülmeyerek tayyedilmiştir.

Madde 6. — Onbirinci muaddel madde : Postaların mutad saati sevkinden sonra postaya verilen mektup ve açık muhabere varakalarının aynı postaya yetiştirilebilmesi hizmetini temin için ayrıca bir ücret istifası hususuna gelince posta idaresinin postaları vakit ve hareketlerine en yakın bir zamanda tahrik eylemesi lâzım geldiğinden bu madde nihayetine ilâvesi teklif olunan fıkra tayyedilmiştir.

Madde 7. — Onikinci muaddel madde : Dûn tarifeye tabi tutulan bicümle müraselattan sürat katarlarıyla nakilleri talep olunanlar için bu trenlere verilen ücreti nakliyeye medar olmak üzere bir kat fazla ücret alınması muafık görülmüştür. Maddenin son fıkrası on birinci muaddel maddedeki esbabı mucibe dolayısiyle tayyedilmiştir.

Madde 8. — On yedinci muaddel madde : Tediye şartlı müraselattan gerek mahreç ve gerek nevride alınması mutat olan tahsiliye ve tediye ücretlerinin tevdidiyle kesirsiz olarak yalnız mahreçte ücret alınmasına mütedair bu maddedeki tadil musip görülmüştür.

Madde 9. — Yirmi birinci muaddel madde : (1) vapur ve demiryolları ile naklolunan posta paketlerinden alınan ücretler beher beş kilo ve küsürü üzerinden alınmakta idi. Beş kiloya kadar paketlerden alınan bu ücretlerin memleketteki pahalılığa nisbeten pek dûn bir derecede bulunmasından tezyidi icap eylemektedir. Paket ücretlerinin beher üç kilodan beş kiloya kadar tezyidi hususu halk için faydalı görülmektedir. Eşhas tarafından postaya verilen paketlerin ekserisi üç kiloyu tecavüz etmediğinden bunlar hakkında ücret tezyidi varit olmayacaktır. Tezyidi ücret üç kiloyu metacaviz ve ekseriya tüccara ait paketlere şamil olacaktır.

(2) Kısmen veya tamamen otomobil, araba veya hayvanla nakledilen paketlere gelince, bunların ücretleri taksimatı mülkiyeye göre tahalüf eylemekte ve bu kabil paketlerden kara postalarının takip ettikleri yollara göre bazen on ve daha fazla vilayetten geçmekte olmalarından geçilen her vilayet için füzuli ücretler alınmakta idi. Lâyihayı Kanuniye merbut haritada irae olunan menatık ise bu mahzurları izale ile uzak mahallerde mütemekkin halkın menafiini temin edecek ve aynı zamanda besateti haiz olan ahzı ücret esası caiz bulunmuştur. İşbu maddenin son fıkrasını teşkil eden ardiye ücretlerindeki tadil keyfiyetiyle merkezlerin dairei tevziiyesi dahilindeki mesken ve ticarethanelere posta idaresinde getirilip teslim edilecek kıymeti mukaderenin mektuplarla posta paketleri için alınması bu Kanunun esnayı müzakeresinde Posta ve Telgraf Müdiri Umumisince teklif olunan ücret miktarı encümenimizce muafık görülmüştür.

Madde 10. — Yirmi ikinci muaddel madde : Posta abona kutularından gerek beher ayı ve gerek beher yıl için alınan ücretlerin bu kutuları imal ettirmek hususunda posta idaresince ihtiyar olunan masarife tekabül edebilmesi için teklif olunan ücret tezyidi bir haddi makul derecesinde görülmüş olmasına binaen kabulü caiz olabilir.

Madde 11. — Yirmi dördüncü muaddel madde : Dahili posta hüviyet varakaları ücretinin yirmi kuruşa iblağı caiz olabilir.

Madde 12. — Yirmi yedinci muaddel madde : Postaya verilen müraselatın hepsi hakkında sahiplerinin sonradan malûmat istemeleri mümkün olmasına göre muamele teşmilini mutazammın olarak bu madde ona göre tadil edilmiştir. Esasen mektup ücretinden başka birşey olmayan ilmuhaber ücretlerinin mektup ücreti derecesinde olmasının da kabulü tabii bulunmuştur.

Madde 13. — Yirmi sekizinci muaddel madde : Bir sebebi mücbir dolayısiyle mevaritlerine isal edilemeyerek mürsiline iadeten teslim edilen mürselat ücretlerinin iade edilmeyeceği hakkında işbu maddeye ilâve edilen fıkra muafık bulunmuştur.

Madde 14. — Otuz ikinci muaddel madde : İşbu maddeye ilâve edilen ahkâm beynelmilel posta

mukavelenamei umumisince kabul edilmiş olan esasat ile posta ittihadına girmiş bulunan memleketlerce deruhte edilen taahhüdat ve bazı teferruat ve tasrihattan ibaret olmakla kabulleri zaruri bulunmuştur.

Madde 15. — Otuz sekizinci muaddel madde : Posta idaresince bilâücret nakledilen kıymetli ve kıymetsiz posta paketleriyle kıymeti mukaderenin mektupları ziyaı hallinde bedellerinin müsebbibi ziyadan tahsil edilmedikçe tazmin edilmemesi hakkında Posta Kanununun otuz sekizinci maddesine ilâvesi teklif edilen fıkra encümenimizce muvafık görülmeyerek tay ve madde eski haliyle idame edilmiştir.

Madde 16. — Kırkıncı muaddel madde : Posta Kanununun cezai ahkâmından birini ihtiva eden işbu kırkıncı maddenin ikinci fıkrası beşinci muaddel maddenin nihayetine nakledilmiş olduğundan madde bu şekli iktisap eylemiştir.

Madde 17. — Kırk ikinci muaddel madde : Posta İttihadına dahil her memleket mevadı muhabere derununa kokain, morfin ve afyon gibi uyuşturucu mevadı vaz edenlerin tecziyelerini mümkün kılacak cezayı bir hükmü kuvvei teşriiyelerine teklif etmeyi beynelmilel posta mukavelenamei umumisi ahkâmı mucibince müteaddit bulunmuş olmasından o yolda bir fıkranın bu maddeye ilâvesi musiptir.

Madde 18. — Kırk yedinci muaddel madde : Bu maddenin son fıkrası kırkıncı madde ile kabili telif olmadığından tayyedilerek madde bu şekli almıştır.

Madde 19. — Ellinci muaddel madde : Bu maddedeki tadiller otuz ikinci maddedeki memnuiyetlerin müeyyidesiz kalmamasına teminden ibaret olup bunların kabulleri muvafık görülmüştür.

Madde 20. — Elli birinci muaddel madde : Postrenstat işaretli mektupların muhafaza müddetinin iki ay olarak tesbiti ve eshabı bulunamayıp mahretlerinde ilân suretiyle muhafaza edilen ve müddeti muayyenesini ikmal eylemiş oldukları halde yeni sahipleri zuhur etmeyen mektupların posta dairesince küşat ve sahiplerine iadeleri imkânının taharrisi ve muhtevalarından zuhur eden kıymetli mevadın sahiplerine verilmek üzere üç yıl saklanması hususları muvafık görülmüştür.

Elli dördüncü maddenin Kanunda ipkasına artık lüzum kalmamış olduğundan tayyı lâzım gelmiştir.

Heyeti umumiyeye arz olunmak üzere Riyaseti Celileye takdim olunur.

Dahiliye Encümeni	Bu Mazbata Muharriri
Reisvekili	Kars
Tahsin	Baha Tâli
Kâtip	Aza
Kars	Ankara
Halit	Talât
Aza	Aza
Tekirdağ	Eskişehir
M. Faik	Sait
Aza	Aza
Çorum	Antalya
İsmail Kemal	Rasih

Aza
Malatya
Abdülmuttalip

Hükümetin Teklifi

26 Teşrinisani 1339 Tarihli Posta Kanununun Bazı Mevaddının Tadiline Dair Kanun Layihasıdır.

Birinci Madde — 26 Teşrinisani 1339 tarihli Kanunun ikinci, beşinci, altıncı, yedinci, dokuzuncu, on birinci, on ikinci, on yedinci, yirmi birinci, yirmi ikinci, yirmi dördüncü, yrmi yedinci, yirmi sekizinci, otuz dokuzuncu, kırk ikinci, ellinci, elli birinci maddeleriyle otuz ikinci maddesinin saniyen, rabian ve sadisen fıkraları berveçhi âti tadil ve mezkûr otuz ikinci maddesine sabian, otuz sekizinci maddesine de hamisen fıkraları ilave ve kırkıncı maddenin ikinci fıkrasıyla kırk yedinci maddenin son fıkrası ve elli dördüncü maddenin tamamı tayyedilmiştir.

Tadilat ve İlâvat

Madde 2. — Posta İdaresi, posta ve telgraf havalenameleriyle kıymetli müraselatın icabı hale göre tahdidi kıyem ve adadına ve bilcümle mevadı müraselenin ebat ve sıkletlerini ihtiyacat ve muamelatın mukteziyatına tebaan tayine mezundur.

Madde 5. — Posta İdaresinin inhizarı altında olan mevat şunlardır :

(A) Mekâtip

(B) Açık muhabere varakaları.

Ancak devairi resmiye arasındaki muhabereye ait evrak ile efradın kendi mesalihi zatiyelerine müteallik olarak hadimleri vasıtasıyla taaii edecekleri mekâtip ve açık muhabere varakaları ve bilcümle nakliyat şirketlerinin kendi işleri hakkında kendi vasıtalarıyla nakledecekleri evrak ve aynı kazanın ve hem hudut kazaların henüz posta teşkilatı mevcut olmayan mahalleri arasında teati edilecek müraselat inhisardan müstesnadır.

Madde 6. — Posta İdaresi, lüzum göreceği yerlerde posta merakizi veya beyiye şubeleri tesis ve lağvetmek ve bilcümle merakiz ve şuabatta ifa olunacak muamelatın envaını tayin eylemek ve icabeden mevaki beyninde eyyamı muayenede posta teatisini temin için belediyeleri ve kura heyeti ihtiyariyelerini mezun kılmak hakkını haizdir.

Madde 7. — Hükümet postaca istifa edilecek ücuratın müşir pullar, açık muhabere varakaları, zarflar ve kuşaklar ihracına ve istifayı ücurat makineleri istimaline ve bunlardan mevkii istimalde bulunanlar ile âtiyen mevkii istimale vaz edilecek olanların müddeti meriyet ve şeraiti mübadelelerini tayine ve bazı müesseselerin reklam maksadiyle tab ettirecekleri küçük kıtadaki etiketlerin muayyen müddetlerle ve bir ücreti mahsusa mukabilinde posta müraselatı üzerlerine ilsak etmeye mezundur.

Madde 9. — Hükümet Posta İttihadı Umumisi esasatına tevfikan memaliki ecnebiye ile posta münasebatını tesis ve tanzime ve bu bapta hususi mukavelat ve itilafat akdinde ve bunlar mucibince Türkiye'de istifası lazım gelecek ücuratın tayinine ve kavanin ve nizamatı dahiliyede sarahat olmayan hususatta mezkûr Posta İttihat Umumisi ahkâmından icap edenlerin muamelatı dahiliyeye teşmil ve tatbikine mezundur.

Madde 11. — Mekâtibin beher yirmi gram ve küsurundan şehir dahili için dört ve şehir harici için altı ve açık muhabere varakalarından şehir dahili için üç ve şehir harici için dört kuruş ve bunların cevaplılarının her bir kısmında aynı ücret alınır.

Postaların mutad saati sevkinden sonra tevdi olunan mekâtip ve açık muhabere varakalarından aynı posta ile sevk hakkında mürsillerce talep vaki ve imkânda mevcut olduğu takdirde bu talebin isafı için ücuratı mebhuzeye zamimeten bunların nısfı derecesinde birer ücret daha istifa edilir.

Madde 12. — Bir nama gönderilecek cerait lâakal üç ayda bir defa intişar eden her nevi risaili mevkutenin ilaveleriyle dahil olduğu halde beher elli gram ve küsurundan on para vesair evrakı maktua paketlerinin beher elli gram ve küsurundan bir kuruş ve mesalihe dair evrak paketleriyle eşyayı ticariye nümunelerinin keza beher elli gram ve küsurundan iki kuruş ücret alınır. Ancak mesalihe dair evrak paketleriyle eşyayı ticariye nümuneleri ücuratı hiç bir zaman beş kuruştan dûn olamaz. Amaların istimaline mahsus matbua paketlerinin beher beş yüz gram ve küsuru için istisnaen bir kuruş alınır.

Maarif Vekâletince mekteplerde tedrisi kabul ve listesi Posta ve Telgraf Müdürü Umumisine tevdi edilen kitapların beher elli gram ve küsurundan on para posta ücreti istifa olunur. Şu kadar ki mevadı mezkûrenin posta idaresince, ücreti nakliye tediye edilen sürat katarlarıyla nakli talep edilirse bunlar için muvazzaf ücret alınır. Bundan başka, postaların mutat saati sevkinden sonra tevdi olunan mevadı mebhuzeden aynı posta ile sevk hakkında mürsillerce talep vaki ve imkândan mevcut olduğu takdirde bu talebin isafı için kezalik muzaaf ücret alınır.

Madde 17. — Bişartıttediye müraselât için ücuratı lazimei mutadeye zamimeten mahrecinde tahsiliye ücreti namiyle beş kuruş ile mevridinde tediyesi meşrut meblağ için tanzim olunacak posta havalenamesinin ücreti muayenesi ahz olunur. Mezkûr havalename ücreti bedeli meşruttan tenzil suretiyle istifa edilir.

Bedeli meşrut miktarı, lira ve kuruş üzerine vaz edilecek ve para küsuru olmayacaktır.

Madde 21. — Mürsillerden peşin istifa olunmak üzere posta paketleri ücuratı berveçhi atidir :

Evvelâ : Vesaiti nakliyesi vapur veya demiryolu olan paketler.

1. A) Bir deniz kıyısında veya bir kol demiryolu üzerinde vaki postahaneler arasında teati olacak paketler için beher üç kilo veya kesrinden yirmi kuruş

B) İki deniz kıyısında veya iki kol demiryolu üzerinde vaki postahaneler arasında teati olunacak paketler için beher üç kilo veya kesrinden otuz kuruş,

C) Bir deniz kıyısında bir kol demiryolu üzerinde vaki postahaneler arasında teati olunacak paketler için beher üç kilo veya kesrinden otuz kuruş,

D) İki deniz kıyısiyle iki demiryolu üzerinde vaki postahaneler arasında teati olacak paketler için beher üç kilo veya kesrinden otuz kuruş,

H) Üç kol demiryolu üzerinde vaki postahaneler arasında teati olunacak paketler için beher üç kilo veya kesrinden kırk kuruş,

Yirmi birinci maddenin evvelen fıkrasının mabad :

2. A) Karadeniz ve Akdeniz birer mıntıka teşkil eder. «Marmara ancak kendi kıyılarındaki postahaneler arasındaki nakliyatı için bir deniz addolunup Karadeniz veya Akdeniz kıyılarındaki postahanelerle olacak nakliyat için ayrıca bir deniz itibar edilmez.»

C) Deniz kıyısından veya demiryolu istasyonundan on kilometre dahilde bulunan mevaki kıyıda veya demiryolu güzergâhında addolunur.

D) Berveçhi ati hudut birer kol demiryol ad ve itibar olunur.

İstanbul - Edirne arası (Alpullu - Kırklareli şubesi dahil olduğu halde)

Haydarpaşa - Konya arası (Adapazarı - Arifiye, Eskişehir - Ankara, Alayont - Kütahya şubeleri dahil olduğu halde)

(Konya - Meydanıekbez arası) Mersin ve Yenice ve Payas şubesi dahil olduğu halde)

Meydanıekbez - Nusaybin arası,

İzmir - Karahisar arası (Manisa - Bandırma şubesi dahil olduğu halde)

İzmir - Eğridir arası (Torbalı, Bayındır, Ödemiş, Tire, Reşadiye, Söke, Sultanhisar, Denizli, Sütlaç, Çivril şubeleri dahil olduğu halde)

Erzurum - Sarıkamış - Kızılçakçak,

Bursa - Mudanya arası (İstanbul - Mudanya Bursa bir kol addolunur)

Memlekette bilahara inşa olunacak demiryollarının her bir kolu posta şebekesine nazaran posta idaresince tayin olunur.

Saniyen - mahreci ile mevridi arasında demiryolu ve vapur bulunmayıp berren otomobil, araba ve beygir misillü vesaiti saire ile nakledilecek olan posta paketleri için merbut haritada irae olunan mıntıkalara göre ücret istifa olunur. Bir mıntıka dahilinde teati olunan paketler için beher kilogram ve küsürundan on yedibuçuk, mülâsık olan mıntıkalar arasında teati olunan paketler için beher kiloğram ve küsürundan yirmi beş ve aralarında bir veya daha fazla mıntıka bulunan merakiz arasında teati edilecek posta paketleri için beher kiloğram ve küsürundan otuz kuruş ücret istifa olunur.

Salisen - Sahilde demiryolu güzergâhında bulunan postahaneler dahilinde kain olup demiryolu ve vapur bulunmayan mahaller arasında teati olunacak posta paketleri kısmen vapur ve demiryolu ile nakledilse dahi gene saniyen fıkrasında gösterilen ücrete tabidir.

Kıymetli posta paketlerinin beherinin bin kuruş veya kesrinden seyyanen on kuruş teminiye ücreti alınır.

İhbarnamelerin tebliği ve postranstant olanlar dahi vürutları tarihlerinin ferdasından itibaren geçecek her gün için kıymetli ve kıymetsiz her paket başına üç kuruş ardiye ücreti alınır.

Ücreti mezkûre her bir kıymetli paket için bin iki yüz ve her bir kıymetsiz paket için de dört yüz kuruşu tecavüz edemez.

Madde 22. — Her bir abone kutusundan senevi peşin olarak birinci sınıf merakiz için yedi yüz elli, ikinci sınıf merakiz için beş yüz, üçüncü sınıf merakiz için üç yüz kuruş alınır. Abonman, şehri olursa birinci sınıf için yetmiş beş, ikinci sınıf için elli, üçüncü sınıf için dahi otuz kuruş istifa olunur. Aylık olmayan abonmanların müddetleri ne olursa olsun bunlardan bâlada mezkûr sınıflar itibariyle kaydedildikleri ayın tam ücreti alınır.

Madde 24. — Her bir hüviyet varakası için peşin olarak yirmi kuruş istifa olunur.

Madde 27. — Mürsil, hini tevdide taahhütlü mevat ile kıymeti mukadderenin mekâtibin ve posta paketlerinin teslimi ve havalenamelerin tediyesini müşir ilmuhaber talep ettiği takdirde beher madde için kendisinden peşin olarak altı kuruş ve badettevdi mevaddı mezkûreden her biri hakkında talep edeceği ilmuhaber için on iki kuruş ücret istifa olunur. Mürsil, işbu mevaddan ve hatta adil müraselattan herhangi biri hakkında muhtacı muhabere bir metalibede bulunduğu takdirde bunun için dahi posta ücreti olmak üzere kezalik on iki kuruş alınır. Ancak bidayeten iade ilmuhaberli olarak tevdi olunan mevad hakkında vukubulacak istilam için başkaca ve hiçbir ücret alınmaz.

Madde 28. — Mürsiller tarafından istirdat olunan veyahut esbabı mücbire dolayısiyle mevritlerine kadar irsali kabil olamayarak mürsillerine iade edilen her nevi müraselatın posta ücreti iade edilmez.

Madde 32. — Saniyen : Kıymeti mukaddereli posta paketlerinden veya kutularından mağda müraselat derununa meskûkat ve mamul ve gayrimamul altın ve gümüş ile ahcarı zikiyem ve mücevherat ve bu kabil kıymettar mevad konulması,

Rabian : Her nevi müraselata adap ve ahlâkı umumiyeye mugayir ve muhilli asayiş ve hükümetçe vücudu ve intişarı memnu mevad ile tabiatları ve mahiyetleri itibariyle posta memurlarını tehlikeye ilka ve mevaddı muhabereyi telfis veya tahrip edebilecek mevad ve kabili iştial ve infilak mevaddı nariye ile mevaddı sairei mühlike ve arı, ipek böceği ve sülükler müstesna olmak üzere canlı ve kurutulmuş veya muhafaza edilmiş olanlardan gayri cansız hayvanat ve haşerat vazı.

Sadisen : Memnuiyeti kavanin ve nizamatı hükümetçe tasrih edilen eşyanın bilcümle müraselat derununa ithali.

Sabian : Dahili ve harici mevaddı muhabere derununda kokain, afyon, morfin vesair uyuşturucu mevat irsali memnudur. Ancak bu mevaddın mürsilleri

tarafından bir maksat ile gönderildikleri isbat edildiği takdirde posta paketleri derununda kabul ve nakil olunabilirler.

Madde 38. — Bu maddeye hamisen fıkrası ilave edilmiştir.

Hamisen : Posta ücretinden muaf olarak naklolunan kıymetli ve kıymetsiz bilcümle posta müraselat ve mevaddının ziyaı halinde tanzim bedellerin, ancak müsebbibi ziyadan tahsillerinde mürsillerine verilir. Eğer mürsil, devair ve müessesatı hükümete mensup bir makam ise indelicat o makamın mafevkine veya idarei merkeziyesine de tesviye olunabilir. İşbu hüküm, henüz tahakkuk etmemiş veya bedelleri tesviye edilmemiş olan zayiat hakkında da caridir.

Madde 39. — Bilcümle müraselat ve mebaliğin postaya tevdii tarihinin ertesi gününden itibaren mürsilin bunlar hakkında ancak bir sene içinde malumat talebine hakkı vardır. İşbu malumatın talebine mütedair müracaat tarihi tazminat itası müddeti için dahi mebde sayılır ve tazminat, mebde sayılan mezkûr müracaat tarihinden itibaren altı ay içinde ita olunur. Şu kadar ki esbabı mücbire hayluletle bu baptaki tahkikat, zikrolunan altı ayın inkizasına kadar ikmal edilememiş olursa tazmin itası, neticei tahkikata muallak kalır. Gerek tahkikatın teehhürü ikmali ve gerek zayiat ve hasaratın vukuu keyfiyetlerinin esbabı mücbireye istinadı hakkında ihtilaf zuhur edecek olursa mahkemei aidesinin neticei hükmüne tebaiyet olunur. Mürsilin idarece itası takarrür eden tazminat talep ve istifa eylemek hakkı, müraselat ve mebaliğin tarihi tevdiinin ertesi gününden itibaren üç sene mürurundan sonra sakıt olur ve bu gibi ahvalde müraselat eshabının bu müraselat üzerindeki kaffei hukuku idareye intikal eder.

Madde 40. — İşbu maddenin ikinci fıkrası beşinci maddenin tadili neticesi olarak tayyedilmiştir.

Madde 42. — Kıymeti mukadderenin diye tevdi edilen müraselata hile kasdiyle kıymetli mevad vaz olunmadığı veya muhtevalarına kıymeti hakikiyelerinden fazla kıymet takdir olunduğu veya mevadı muhabereden herhangi birinin otuz ikinci maddenin sabian fıkrasında musarrah mevaddı ihtiva eylediği sabit olduğu takdirde mütecasirlerinden on liradan yüz liraya kadar cezayı nakdi ahz veya kendileri bir aydan bir seneye kadar hapsolunur.

Madde 47. — Bu maddenin son fıkrası kırkıncı madde ile kabili tevfik olmadığından tayyedilmiştir.

Madde 50. — Otuz ikinci maddenin fıkrai saniye ve salise ve sabiasında musarrah mevaddı veya gümrük resmine tabi eşyayı havi bulunduğu hissolunan dahili ve harici mekatibin açılması mevrit postahanelerce eshabına teklif edilir. Bunların muvafakati halinde müraselatı mezküre postahanelerce teşkil edilecek bir heyet ile beraber kendilerinin muvacehesinde açılır. Ademi muvafakat halinde dahili müraselatın küşat muamelesi yine heyet müvacehesinde resen icra ve zikrolunan mevadı muhtevi olmayanların eshabına teslim ve muhtevi olanları hakkında bunları memnu kılan kavanin ve nizamat dairesinde muamele ve harici mekâtib ise açılmaksızın mahreçlerine iade olunur. Bu suretle açılan dahili mektuplar, derunlarından salifüzzikir fıkrai saniyede gösterilen mevad zuhur ederse işbu mevadın posta veya gümrük memurları tarafından takdir olunacak kıymetlerinin yüzde onu nisbetinde bir posta ücreti munzamması mukabilince sahiplerine teslim olunur.

Mezkûr mektuplar, derunlarında evrakı nakdiye bulunduğu takdirde, bu evrakın kıymetinin kezalik yüzde onu nisbetinde bir ücreti munzamma alınarak sahiplerine teslim kılınır. Açılan harici mektuplar, içlerinde fıkrai saniyede gösterilen mevad (meskûkât müstesnadır) zuhur ettiğinde tekrar kapatılarak bir mukavin zarfa vazzan mahreclere iade edilir. İşbu mektupların içlerinden evrakı nakdiye zuhur edenlerin taahhütlü olduğu takdirde usulen eshabına teslim ve adi olduğu halde kezalik mahreçlerine iade olunur. Kanunun dokuzuncu maddesinde mezkûr hususi itilafata müsteniden bazı memaliki ecnebiye ile taati olunan yeşil etiketli mektuplar, bu madde hükmünden hariçtir.

Madde 51. — Her ne esbaba mebni olursa olsun tevzi edilememiş olan adi ve taahhütlü mektuplarla bilumum mevaddı muhabere derhal ve (posrenstant) işaretiyle vürut edenlerle hıfızları mürsenülileyhleri tarafından tahriren talep edilenler iki ay müddetin hitamında mahreçlerine iade olunur. Mürsilleri malum olanlar, merakizce eshabına verileceği gibi malum olmayanlar dahi müracaat vukuuna intizaran adileri üç ay, taahhütlüleri bir sene müddetle hıfız ve alelusul ilân edilir. Mezkûr müddetlerin hitamında sahipleri zuhur etmeyenler, posta idaresince küşat ve muhtevaları delaletiyle sahipleri bulunabilenler kendilerine teslim, bulunamayanlar da ihrak olunur. Açılanların içinden kıymetli mevad zuhur edenler müracaatlarında sahiplerine verilmek üzere, üç sene müddetle hıfz edilir.

Madde 54. — Tayyedilmiştir.

İkinci Madde — İşbu Kanun neşri tarihinden muteberdir.

Üçüncü Madde — İşbu Kanunun ahkâmını icraya, Adliye ve Dahiliye vekilleri memurdur.

21 Mart 1928

Başvekil	Adliye Vekili
İsmet	Mahmut Esat
Müdafaai Milliye Vekili	Dahiliye Vekili
Mustafa Abdülhalik	Şükrü Kaya
Hariciye Vekâleti Vekili	Maliye Vekili
Şükrü Kaya	Saraçoğlu Şükrü Beyefendi
	İçtimada bulunmadı
Maarif Vekili	Nefıa Vekili
Mustafa Necati	Behiç Bey
	İmzada bulunmadı
İktisat Vekili	Sıhhiye ve Muaveneti
Mustafa Rahmi	İçtimaiye Vekili
	Doktor Refik

Dahiliye Encümeninin Tadili

Madde 1. — İkinci muaddel madde : Posta idaresi, posta ve telgraf havalenameleriyle kıymetli müraselatın icabı hale göre kıymet ve adetlerini tahdide ve bilcümle mevadı müraselenin ebat ve sikletlerini ihtiyacat ve muamelatın mukteziyatına tebean tayine mezundur.

Madde 2. — Beşinci muaddel madde : Posta idaresinin inhisarı altında olan maddeler şunlardır :

(A) Mektuplar,

(B) Açık muhabere varakaları.

Ancak resmi daireler arasındaki muhabereye ait evrak ile efradın kendi işlerine müteallik olarak adamları vasıtasiyla teati edecekleri mektuplar ve açık muhabere varakaları ve bütün nakliyat şirketlerinin kendi işleri hakkında kendi vasıtalarıyla taşıtacakları evrak ve aynı kazanın ve hemhudut kazaların henüz posta teşkilatı bulunmayan yerleri arasında teati edilecek müraselat inhisardan müstesnadır.

Madde 3. — Altıncı muaddel Madde - Posta idaresi, lüzum göreceği yerlere posta merkezleri veya satış şubeleri tesis ve bunlardan mevcut olanları Dahiliye Vekâletinin muvafakatiyle lağvetmek ve bütün merkez ve şubelerde yapılacak işlerin nevilerini tayin eylemek ve icap eden yerler arasında muayyen günlerde posta teatisini temin için belediyeleri ve köy ihtiyar meclislerini mezun kılmak hakkını haizdir.

Madde 4. — Yedinci muaddel Madde - Hükümet poçtaca alınacak ücretleri müşkir pullar açık muhabere varakaları, zarflar ve kuşaklar çıkarmaya ve ücret alma makineleri kullanmaya ve bunlardan kullanılmakta bulunanlar ile ileride kullanılacak olanların meriyet müddetini ve mübadele şartlarını tayine ve bazı müesseselerin reklâm maksadiyle tab ettirecekleri küçük kıtadaki etiketleri muayyen müddetlerle ve bir ücreti mahsusa mukabilinde posta müraseleti üzerlerine yapıştırmaya mezundur.

Madde 5. — Dokuzuncu muaddel Madde : Hükümet, Posta İttihadı Umumisi ve esasatına tevfikan ecnebi memleketler ile posta münasebatını tesis ve tanzime ve bu bapta hususi mukavele ve itilaflar hattine ve bunlar mucibiince alınması lâzım gelen ücretlerin tayinine mezundur.

Madde 6. — On birinci muaddel Madde : Mektupların beher yirmi gram ve küsürundan şehir dahili için dört ve şehir harici için altı ve açık muhabere varakalarından şehir dahili için üç ve şehir harici için dört kuruş ve bunların cevaplılarının her bir kısmında aynı ücret alınır.

Madde 7. — On ikinci muaddel Madde : Bir nama gönderilecek gazeteler ile en az üç ayda bir defa intişar eden her türlü mevkut risalelerin ilâveleri de dahil olduğu halde beher elli gram ve küsürundan on para ve evrakı matbua paketlerinin beher elli gram ve küsürundan bir kuruş ve mesalihe dair evrak paketleriyle ticari eşya numunelerinin keza beher elli gram ve küsurundan iki kuruş ücret alınır. Ancak mesalihe dair evrak paketleriyle ticari eşya numuneleri ücretleri hiçbir zaman beş kuruştan dûn olamaz. Körlerin kullanmasına mahsus matbua paketlerinin beher beşyüz gram ve küsuru için istinaden bir kuruş alınır.

Maarif Vekâletince mekteplerde okutulması kabul ve listesi Posta ve Telgraf ve Telefon Müdüriyeti Umumiyesine tevdi edilen kitapların beher elli gram ve küsürundan on para posta ücreti alınır. Şu kadar ki mezkür maddelerin posta idaresince nakliye ücreti verilen sürat katarlarıyla taşınmaları istenilirse bunlar için iki kat ücret alınır.

Madde 8. — On yedinci muaddel Madde : Ödemek şartı müraselat için mutat ve lâzım olan ücretlere ilâve olarak mahreçte tahsiliye ücreti namıyla beş kuruş ile mevritte ödenmesi meşrut mebaliğ için tanzim olunacak posta havalenamesinin muayyen ücreti alınır. Meskür havalename ücreti ödenmesi meşrut mebaliğden tenzil suretiyle alınır. Bedelimeşrut lira ve kuruş üzerine konulacak ve para küsüru olmayacaktır.

Madde 9. — Yirmi birinci muaddel Madde : Gönderenlerden peşin alınmak üzere posta paketleri ücretleri şunlardır:

Evvela : Taşıma vasıtaları vapur veya demiryolu olan paketler.

1. (A) Bir deniz kıyısında veya kol demiryolu üzerinde bulunan postahaneler arasında taati olunacak paketler için beher üç kilo veya küsurundan yirmi kuruş.

(B) İki deniz kıyısında veya iki kol demiryolu üzerinde bulunan postahaneler arasında taati olunacak paketler için beher üç kilo veya kesrinden otuz kuruş.

(C) Bir deniz kıyısı ile bir kol demiryolu üzerinde bulunan postahaneler arasında taati olunacak paketler için beher üç kilo veya kesirinden otuz kuruş

(D) İki deniz kıyısı ile iki demir yolu üzerinde bulunan postahaneler arasında teati olunacak paketler için beher üç kilo veya kesrinden otuzkuruş.

(H) Üç kol demiryolu üzerinde bulunan postahaneler arasında teati olunacak paketler için beher üç kilo veya kesrinden kırk kuruş.

2. (A) Karadeniz ve Akdeniz birer mıntıka teşkil eder. Marmara ancak kendi kıyılarındaki postahaneler arasındaki nakliyat için bir deniz sayılıp Karadeniz veya Akdeniz kıyılarındaki postahanelerle olacak nakliyat için ayrıca bir deniz sayılmaz.»

(C) Deniz kıyısından veya demiryolu durağından on kilometre içerde bulunan yerler kıyıda veya demiryolunda sayılır.

(D) Aşağıdaki hatlar birer kol demiryolu sayılır :

İstanbul Edirne arası (Alpullu - Kırklareli şubesi beraber)

Haydarpaşa Konya arası (Adapazarı, Arifiye, Eskişehir - Ankara, Alayont - Kütahya şubeleri beraber)

Ankara - Kayseri - Sivas arası

Konya Meydanekbez arası (Mersin ve Yenice ve Payas şubeleri beraber)

Meydanekbez Nuseybin arası (Derbesiye - Mardin beraber)

İzmir Karahisar arası (Manisa - Bandırma şubesi beraber)

İzmir Eğridir arası (Torbalı - Bayındır - Ödemiş, Tire - Reşadiye - Söke, Sultanhisar - Denizli - Sütlaç Çivril şubeleri beraber)

Samsun - Sivas arası

Erzurum - Kızılçakçak arası

Bursa Mudanya arası (İstanbul - Mudanya - Bursa bir kol sayılır)

Memlekette yapılacak demiryollarının her bir kolu posta şebekesine göre posta idaresinde tayin olunur.

Saniyen - Mahreci ile mevridi arasında demiryolu ve vapur bulunmayıp karadan otomobil, araba ve beygir gibi diğer vasıtalarla taşınacak posta paketleri için merbut haritada gösterilen mıntıkalara göre ücret alınır. Bir mıntıka içinde teati olunan paketler için beher kilogram ve küsurundan on yedibuçuk, mülasık olan mıntıkalar arasında teati olunan paketler için beher kilogram ve küsurundan yirmibeş ve aralarında bir veya daha fazla mıntıka bulunan merkezler arasında teati edilecek posta paketleri için beher kilogram ve küsurundan otuz kuruş ücret alınır.

Salisen - Deniz kıyısında ve demiryolu üzerindeki postahanelerle içeride bulunup demiryolu ve vapur bulunmayan yerler arasında teati olunacak posta paketleri kısmen vapur ve demiryolu ile taşınsa dahi gene saniyen fıkrasında gösterilen ücrete tabidir. Kıymetli posta paketlerinin beher bin kuruş veya kesrinden on kuruş teminiye ücreti alınır.

İhbarnamelerin tebliğleri ve postrenstant olanlar dahi vürutları tarihlerinin ferdasından itibaren geçecek her gün için kıymetli ve kıymetsiz her paket başına üç kuruş ardiye ücreti alınır. Mezkûr ücret her bir kıymetli paket için binikiyüz ve her bir kıymetsiz paket için de dört yüz kuruşu tecavüz edemez. Kıymeti mukadderenin mektup veya kıymetli ve kıymetsiz posta paketlerini posta merkezinin tevzi dairesinde ikametgahında teslim ettirmek isteyen mürsil veya mürsenüliileyhten kıymeti mukadderenin mektupları beheri için ayrıca on beş ve paketlerin beheri için yirmi beş kuruş ücret alınır.

Madde 10. — Yirmi ikinci muaddel Madde :, her bin abone kutusundan seneliği peşin olarak birinci sınıf merkezler için bin yediyüz elli ikinci sınıf merkezler için beşyüz, üçüncü sınıf merkezler için üç yüz kuruş alınır. Abonaman aylık olursa birinci sınıf için yetmişbeş, ikinci sınıf için elli, üçüncü sınıf için dahi otuz kuruş alınır.

Aylık olmayan abonmanların müddetleri ne olursa olsun bunlardan yukarda gösterilen sınıflar itibariyle kaydedildikleri ayın tam ücretli alınır.

Madde 11. — Yirmi dördüncü muaddel Madde - Her bir hüviyet varakası için peşin olarak yirmi kuruş ücret alınır.

Madde 12. — Yirmi yedinci muaddel Madde - Mürsil hini tevdide taahhütlü maddeler ile kıymeti mukadderenin mektupların ve posta paketlerinin teslimini ve havalenamelerin tediyesini müşir ilmuhaber isterse beher madde için kendisinden peşin olarak altı kuruş ve tevdiden sonra işbu maddelerin her biri hakkında isteyeceği ilmühaber için on iki kuruş ücret alınır. Mürsil işbu maddelerden hatta âdi müraselattan herhangi biri hakkında muhtacı muhabere bir talepte bulunursa bunun için dahi posta ücreti olmak üzere kezalik on iki kuruş alınır. Ancak bidayette iade ilmuhaberli olarak postaya verilen maddeler hakkında vuku bulacak istilam için başkaca hiçbir ücret alınmaz.

Madde 13. — Yirmi sekizinci muaddel Madde- Mürsiller tarafından geri alınan veyahut mücbir sebepler dolayısiyle mevritlerine kadar götürülmesi kabil olmayarak mürsillerine geri verilen her türlü müresalatın posta ücretleri geri verilmez.

Madde 14. — Otuz İkinci Muaddel Madde — Saniyen : Kıymeti mukaddereli posta paketlerinden veya kutularından başka müraselatın içlerine meskükât ve işlenmiş veya işlenmemiş altın ve gümüş ile kıymetli taşlar ve mücevherler ve bu kabil kıymetli maddeler konulması,

Rabian : Her türlü müraselatın içlerine umumi âdet ve ahlaka mugayir ve asayişi muhil ve hükümetçe vücudu ve indişarı memnu maddeler ile tabiatları ve mahiyetleri itibariyle posta memurlarını tehlikeye düşürecek ve muhabere maddelerini kirletecek ve bozacak veya parlayıp alevlenecek veyahut patlayacak ateş alabilecek ve bunlara benzeyen sair tehlikeli maddelere ve (arı, ipek böceği ve sülükler müstesna olmak üzere) canlı ve kurutulmuş veya muhafaza edilmiş olanlardan başka, canısız hayvanat ve haşereler konulması,

Sadisen - Memnuniyeti, Hükümet Kanun ve nizamlarında tasrih edilen eşyanın bilcümle müraselat derununa ithali,

Sabian : Dahili ve harici muhabere maddeleri içinde kokayın, afyon, morfin vesair uyuşturucu maddeler gönderilmesi yasaktır. Ancak bunların tıbbi bir maksat ile gönderildikleri, gönderenlerce isbat edilirse, posta paketleri içinde kabul ve naklonulabilir.

Madde 15. — Otuz Dokuzuncu Muaddel Madde — Müraselat ve meballğin hepsinin postaya tevdi tarihinin ertesi gününden itibaren mürsillin bunların hakkında ancak bir yıl içinde malûmat istemeye hakkı vardır. İşbu malûmatı istemek için müracaat edilen tarih, tazminat verilmesi müddetti için dahi başlangıç sayılır ve tazminat başlangıç sayılan mezkûr müracaat tarihinden itibaren nihayet altı ay içinde verilir. Şu kadar ki mücbir sebeplerle bu baptaki tahkikat işbu ayın sonuna kadar bitirilememiş olursa tazminatı vermek tahkikatın bitmesine bağlı kalır. Gerek tahkikatın neticesinin gecikmesi ve gerek zaiyat ve hasaratın vukuu keyfiyetlerinin mücbir sebeplere istinadı hakkında ihtilaf çıkacak olursa mahkemeyi adisesinin neticei hükmüne tebdiyet olunur. Mürsinil idarece verilmesi kararlaştırılan tazminatı istemek ve almak hakkı, müraselat ve meballğin tevdii tarihinin ertesi gününden itibaren üç yıl geçtikten sonra sakit olur ve bu gibi hallerde müraselat sahiplerinin bu müraselat üzerindeki bütün hakları idareye geçer.

Madde 16. — Kırkıncı Muaddel Madde — Posta inhisarına tabii mevadı nakledenlerden bir liradan on liraya kadar cezai nakdi alınır ve ayrıca işbu kaçak müraselatın iki kat posta ücreti istifa olunup bir katı bu kaçağı tutanlara verilir.

Madde 17. — Kırk İkinci Muaddel Madde — Kıymetli mukaddereli diye postaya verilen müraselata hile kasdiyle kıymetli maddeler konulmadığı veya muhtevalarına hakiki kıymetlerinden fazla kıymet takdiri veya muhabere maddelerinden herhangi birinin otuz ikinci maddenin sabian fıkrasında musarrah maddeleri ihtiva eylediği sabit olursa mütecasirlerinden on liradan yüz liraya kadar nakdi ceza alınır veya bir aydan bir yıla kadar kendileri hapis olunur.

Madde 18. — Kırk Yedinci Muaddel Madde — Posta ve telgraf ve telefon idaresince tayin olunan posta ve telgraf müfettişleri, merkez müdürları, posta seyyar ve nakliye memurları işbu Kanun ile men edilen efal ve harekatı taharri ve tetkike mezundurlar. Memurini zabıta ile rüsumat memurları dahi beşinci madde ahkamının icrasını teminen aynı selâhiyeti haizdirler.

Madde 19. — Ellinci Muaddel Madde — Otuz ikinci maddenin fıkrai saniye ve salise ve sabiasında musarrah mevaddı veya gümrük resmine tabi eşyayı havi bulunduğu hissolunan dahili ve harici mektupların açılması mevrit postahanelerce sahiplerine teklif edilir. Bunların muvafakati halinde mezkür müraselat postahanelerce teşkil edilecek bir heyetle beraber kendilerinin huzurunda açılır. Muvafakat edilmezse dahili müraselatın açılması yine heyet huzurunda resen icra ve zikrolunan maddeleri muhtevi olmayanları

sahiplerine teslim ve muhtevi olanları hakkında bunları memnu kılan kanunlar ve nizamnameler ahkâmı dairesinde muamele olunur. Harici mektuplar ise açılmaksızın mahreçlerine geri gönderilir. Bu suretle açılan mektupların içlerinden mezkür ikinci fıkrada gösterilen maddeler çıkarsa işbu maddelerin posta veya gümrük memurları tarafından takdir olunacak kıymetlerinin yüzde onu nisbetinde ayrıca bir posta ücreti alınarak sahiplerine teslim kılınır. Mezkür mektupların içlerinde evrakı nakdiye bulunursa bu evrakın kıymetinin kezalik yüzde onu nisbetinde bir ücret alınarak sahiplerine teslim olunur.

Açılan harici mektuplar, içlerinden, mefhuz fıkrai saniyede gösterilen maddeler (meskükât müstesnadır) çıkarsa tekrar kapatılarak bir sağlam ve dayanıklı zarfa konulur ve mahreçlerine geri gönderilir. İşbu mektupların içlerinden evrakı nakdiye çıkanları taahhütlü ise usulen sahiplerine teslim olunur, âdi ise kezalik mahreçlerine geri gönderilir. Kanunun dokuzuncu maddesinde mezkür hususi itilaflara müsteniden bazı ecnebi memleketler ile teati olunan yeşil etiketli mektuplar bu madde hükmünden hariçtir.

Madde 20. — Elli Birinci Muaddel Madde — Her ne sebeple olursa olsun mürsenüllileyhlerine verilememiş olan âdi ve tahhütlü mektuplar ile muhaber maddelerinin cümlesi derhal ve postrenstant işaretiyle gelenlerle, saklanılmaları mürsenüllileyhleri tarafından yazı ile istenilenler iki ayın müddeti sonunda mahreçlerine geri gönderilir.

Mürsilleri belli olanlar merkezde sahiplerine verileceği gibi belli olmayanlar da, müracaat vukuu beklenerek teatileri üç ay, taahhütlüleri bir yıl müddetle saklanır ve usulen ilan edilir. Bu müddetlerin sonunda sahipleri çıkmayanlar posta idaresince açılarak muhtevaları delaletiyle sahipleri bulunabilenler kendilerine verilir, bulunamayanlar da yakılır.

Açılanların içinden kıymetli maddeler çıkanlar müracaatlarında sahiplerine verilmek üzere üç yıl saklanır.

Ondan sonra bunlar idarenin malı olur.

Madde 54 .— Tayyedilmiştir.

Madde 21. — İşbu Kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 22. — İşbu Kanunun ahkamı icraya Dahiliye Vekili memurdur.

Sıra Numarası : 220

RÜSUMAT MUHAFAZA MEMURLARININ CEZA MUAMELATI HAKKINDA 1/229 NUMARALI KANUN LÂYİHASI VE MEMURİN KANUNU MUVAKKAT ENCÜMENİ MAZBATASI

Türkiye Cumhuriyeti
Başvekâlet 8 Mayıs 1928
Muamelât Müdüriyeti
Adet : 6/2030

Büyük Millet Meclisi Riyaseti Celilesine

Rüsumat muhafaza memurlarının vazifei memuriyetlerinden mütevellit ve mucibi mesuliyet ahvalde ceza muamelâtının mevcut muhafaza talimatı ve nizamnamesi ahkâmına tâbi olacağına dair Maliye Vekâleti Celilesince tanzim edilen ve İcra Vekilleri Heyetinin 2 Mayıs 1928 tarihli içtimaında tezekkür ve Meclisi Âliye arzı tasvip olunan Kanun Lâyihası ile esbabı mucibe mazbatasının musaddak sureti leffen takdim olunmuştur.

Başvekil
İsmet

Esbabı Mucibe Lâyihası

Gümrük Muhafaza memurları, Gümrük Resmine tabi eşyanın hile ve hud'a istimaliyle memlekete ithaline çalışanlara mani olmak ve kaçak eşya derdeste eylemek ve kaçakçıları takip etmek gibi hukuku Hazinenin muhafazasına hadim ve zabıtai mania vazifesiyle mükellef olmalarına ve bir teşkilâtı muntazama dairesinde geceli ve gündüzlü ifayı vazife eylemelerine binaen bunların vazifei memuriyetlerinden mütevellit mucibi mesuliyet halleri alelâde vazaif eshabından olan memurların işleyecekleri ceraim ve hatiatla kabili kıyas olmadığı gibi vazife hususunda en ufak bir ihmal ve lâkayıtları çok mühim ve telâfisi gayrı kabil hukuku Hazinenin ziyaına sebiyet vermiş olacağı cihetle Memurin Kanununun ceza faslını mübeyyin yirmi altıncı maddesinin kuyudu tahtında muhafaza memurları hakkında ceza tatbiki serian itası icap eden cezadan aranılan maksadı intibahı fevt ettiği mezkûr maddenin kuyudu dahilinde tedviri umur ve temini intizamın mümkün olmadığı anlaşıldığından muhafaza memurları tarafından ika edilecek cürüm ve hatiat hakkında tanzim kılınan evrakı tahkikiyenin Muhafaza Müdüriyetinde teşkil olunacak «Divan Heyeti» tarafından tamikan tetkikiyle Muhafaza Talimatnamesinde meri cezaların ita ve tatbiki vazifeden matlup intizam ve insicamı temin etmekle beraber hukuku Hazinenin duçarı ziya olmaması zımnında memurları vazifelerinde daha mütebassırane harekete sevk edeceğinden maruz kanunun teklifine mecburiyet hasıl olmuştur.

Türkiye
Büyük Millet Meclisi
Memurin Kanunu Muvakkat
Encümeni 22.5.1928
Karar No. : 12

Memurin Kanunu Muvakkat Encümeni Mazbatası

Riyaseti Celileye

Rüsumat muhafaza memurlarının ceza muamelatı hakkında Encümenimize havale olunan Kanun Lâyihası tetkik ve müzakere olundu. Hükümetçe serdolunan esbabı mucibede izah edildiği üzere rüsumat muhafaza memurları müsallah ve muntazam bir teşkilât olmak itibariyle zaptürapt altında bulunmaları hasıl olup bunlar hakkında Memurin Kanununun umumi hükümleriyle iktifa edilmesi muvafık bulunmamakla beraber kanun hüküm ve kuvvetinde olmayan Muhafaza Talimatnamesinin aynen taknin edilip memurlar hakkında tatbikata girişilmesi dahi caiz görülmediğinden maksadı temin için yeniden bazı maddeler tertip ve tanzimi tensip edilmiş ve buna göre Rüsumat Müdüriyeti Umumiyesinin de mütalâası alınarak bir Kanun Lâyihası ihzar olunmuştur. Kanunda münderiç maddeler Memurin Kanununun umumi ve esaslı hükümleriyle mütevazin olmak üzere Polis Nizamnamesine muhafaza talimatından alınmıştır. Heyeti Umumiyenin tasvibine arz olunur.

Memurin Kanunu Muvakkat

Encümeni Reisi	Mazbata Muharriri
Tekirdağ	Gaziantep
M. Faik	Ahmet Remzi
Kâtip	Aza
Mardin	Yozgat
Ali Rıza	Süleyman Sırrı
Aza	Aza
Kayseri	Ordu
Doktor Burhanettin	Hamdi
Aza	
Erzincan	
Abdülhak	

Hükümetin Teklifi

Rüsumat Muhafaza Memurlarının Ceza Muamelâtı Hakkında Kanun Lâyihası

Birinci Madde — Rüsumat Müdüriyeti Umumiyesi muhafaza memurlarının vazifei memuriyetlerinden mütevellit mucibi mesuliyet ahvalde ceza muamelâtı mevcut Muhafaza Talimat ve Nizamnamesi ahkâmına tevfikan cereyan eder.

İkinci Madde — Bu Kanun tarihi neşrinden muteberdir.

Üçüncü Madde — İşbu Kanunun icrasına Maliye Vekili memurdur.

2 Mayıs 1928

Başvekil	Adliye Vekili
İsmet	Mahmut Esat
Müdafaai Milliye Vekili	Dahiliye Vekili
Mustafa Abdülhalik	Şükrü Kaya
Hariciye Vekili	Maliye Vekili
Doktor Tevfik Rüştü	Saraçoğlu Şükrü
Maarif Vekili	Nafıa Vekili
Mustafa Necati	Behiç
İktisat Vekili	Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekili
Mustafa Rahmi	Doktor Refik

Memurin Kanunu Muvakkat Encümeninin Tadili

Rüsumat Muhafaza ve Mıntıka memurları hakkında inzibatı ahkâmı muhtevi Kanun

Madde 1. — Memurin Kanununun yirmi sekizinci maddesindeki ahvale ilâveten aşağıdaki hareketlerde ihtarı muciptir :

Resmi elbiseyi talimat dairesinde giymemek, resmi silâhı temiz tutmamak, kulübe, koğuş ve idare dahilinde terbiyeye mugayir konuşmak ve hareket etmek.

Madde 2. — Memurin Kanununun yirmi dokuzuncu maddesinde müsarrah hallere ilâveten şu hareketlerde tevbihi muciptir :

Suiistimal maksadiyle olmayarak kuyudatta hâk ve silinti yapmak, resmi elbisesi üzerinde iken münasebetsiz mahallerde dolaşmak ve oturmak, meslek terbiyesine münafi evza ve etvar göstermek, resmi mühür evrak ve defatiri ve kemer ve silâhını aharın istimaline veya ziyaa maruz bir halde meydanda bırakmak, ıztırarı olmadan borçlanmak ve gelirinden fazla masraf yapmak.

Madde 3. — Memurin Kanununun otuzuncu maddesinde muharrer ahvalde ilâveten aşağıdaki haller dahi maaş katını muciptir :

Kaçak eşyaya ait zabıt varakasını hizmeti olmayanlara imza ettirmek veya başkasına ait zabıt varakasını imza etmek, matbuat vasıtasıyla rüsumat memurları veya idaresi hakkında beyanı mütalâa etmek, çıkan eşya için görmeden tezkere kesmek, giren eşyayı ve vesaiki tetkik etmeden imrarına müsaade etmek, lüzumsuz silâh atmak, mezuniyetsiz vazifesini rüfekasına bırakarak ayrılmak.

Madde 4. — Memurin Kanununun otuz ikinci maddesindeki efale ilâveten aşağıdaki hareketler dahi sınıf tenziline muciptir :

Mafevkine hakaret etmek (bulunduğu sınıfın vezaifini ifaya iktidarı kâfi olmadığı intedteftiş fiilen tebeyyün etmek) âmirlerinin kanun ve selahiyet dairesinde verdikleri emirlere itaat etmemek, Hazinenin zararını mucip yolsuzluğa muttali iken mafevkine haber vermemek.

Madde 5. — Memurin Kanununun otuz üçüncü maddesindeki ahvale ilâveten aşağıdaki ahval dahi ihracı muciptir :

Kaçakçıların taarruzuna maruz kalmış olan arkadaşlarına ve mafevkine muavenet etmemek, merkezi idarece verilen mahrem emirlerin her kim olursa olsun ifşa etmek, memur olduğu mevki ve vazifeyi âmirlerinden izin almaksızın ve refiklerine devr etmeksizin terk eylemek, kaçak takibatının ve kaçakçılarla müsademede emir ve zaruret olmadan mevki ve vazifesini terk etmek, takip emrini icra etmemek, kaçakçılarla münasebet ve hususiyeti tebeyyün eylemek, mafevkini darb etmek, verilen emre muhalefet maksadiyle toplanarak veya muhabere veya müzakerede bulunarak bir karar verip bu kararı münferiden veya müçtemian icraya teşebbüs etmek, kaçak eşya zabıt varakasına hakikatın hilâfında bir şey derc etmek veya böyle bir zabıt varakasını bilerek imza etmek.

Madde 6. — Bulunduğu sınıfın vazifesini ifaya ehil olmadığı ayrı ayrı iki müfettiş tarafından verilen raporlarla tahakkuk eden memurların sınıfı tenzil olunur.

Madde 7. — Sınıf tenzilini mucip olan ahvalde memurun bulunduğu sınıfın dûnunda daha başka sınıf olmadığı takdirde hakkında ihraç muamelesi yapılır.

Madde 8. — Muhafaza memurlarının icabında rızalarına bakılmaksızın tahvillerini icraya Müdüriyeti Umumiye selahiyettardır.

Madde 9. — Müdüriyeti Umumiyede Müdür Muavininin riyaseti altında muamelat, istatistik müdürleriyle hukuk müşaviri ve memurin müdüründen mürekkep bir inzibat komisyonu bulunur.

Muhafaza memurları için baş müdüriyetlerde baş müdür, muhafaza müdüriyetinde muhafaza müdürlerinin, müdüriyetlerde müdürlerin riyasetleri altında bu müdüriyetlerin başkâtip ve mümeyyizlerinden mürekkep bir inzibat komisyonu bulunur. Baş müdüriyetlerde, muhafaza müdüriyetlerinde ve müdüriyetlerde müteşekkil komisyonların kararları Müdüriyeti Umumiye İnzibat Komisyonunda; Müdüriyeti Umumiye İnzibat Komisyonunun kararları Şûrayı Devlette tetkik olunur.

Madde 10. — İnzibat komisyonları tetkik ettikleri ahval için esbabı muhaffeve gördükleri takdirde hal ve hareketlerinin istilzam ettiği cezanın bir derece dûnuna karar verebilirler.

Madde 11. — Bu Kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 12. — Bu Kanunun ahkâmını icraya Maliye Vekili memurdur.

Sıra Numarası : 226

KANUN VE NİZAMNAMELERİN SURETİ NEŞİR VE İLÂNI HAKKINDA 1/240 NUMARALI KANUN LÂYİHASI VE DAHİLİYE, TEŞKİLÂTI ESASİYE VE ADLİYE ENCÜMENLERİ MAZBATALARI

Türkiye Cumhuriyeti
Başvekâlet — 15 Mayıs 1928
Muamelât Müdüriyeti
Mukarrerat Şubesi
Adet
6/2160

Büyük Millet Meclisi Riyaseti Celilesine

Kanun ve nizamnamelerin sureti neşir ve ilânı hakkında Başvekâletçe tanzim ve Şûrayı Devletçe de tetkik edilen ve İcra Vekilleri Heyetinin 9 Mayıs 1928 tarihli içtimaında tezekkür ve Meclisi Âliye arzı tasvip olunan Kanun Lâyihası ile esbabı mucibe mazbatasının musaddak sureti leffen takdim olunmuştur.

Muktezasının ifasına ve neticesinin işarına müsaade buyurulmasını rica eylerim efendim.

Başvekil
İsmet

Tanzimat Dairesince Yapılan Esbabı Mucibe Lâyihası

Tanzimat Dairesine tevdi buyurulan Kanun Lâyihasının, kavanin ve nizamatın neşir ve ilânı hakkındaki 18 Mayıs 1327 tarihli Kanunun esas hatları arasından çıkmayarak tanzim edilmiş olduğu anlaşılıyor. Bundan dolayıdır ki evvelki Kanunun tertip tarzı bu kanunda hemen aynen muhafaza edilmiştir.

(Neşir ve ilân) hakkında Fransa, Almanya, Brezilya, Norveç, Yunanistan gibi devletlerin kanuni mevzuatının tetkikinde bu Kanun Lâyihasının ihtiyaca kâfi gelmeyeceği ve bilhassa tertip tarafının on sekiz Mayıs Kanunundan tamamen farklı ve sık sık tadile muhtaç olmayacak derecede şümullü olması lâzım geleceği noktalarında dairemiz heyeti müttefik bulunarak aşağıda esbabı mucibesi arz edilecek olan bazı yeni ahkâm ilâvesiyle lâyihayı ehemmiyeli bir suretle tadil etmiş ve Şûrayı Devlet Heyeti Umumiyesinin 4 Nisan 1928 tarihli ve 58/53 numaralı kararı mucibince lâyihanın birinci ve ikinci maddelerinde kanun, nizamname, talimatname vesaire gibi tabirlerin resmi medlulleriyle tabi olacakları usul hakkında bazı kayıtlar zikr ve dermeyan eylemiştir.

Resmi Gazete ile neşri mecburi olan hususatın bir maddede toplu bir surette gösterilmesi daha muvafık görülmüş olduğu gibi kanun ve nizamnamelerin meriyet tarihi meselesinin kanunu birinci kısmına ve usule, taba ve tebliğe ait bahislerin de ikinci kısma konması münasip görülerek bu tertibe riayet edilmiş ve binaenaleyh kanun iki kısma ayrılmıştır.

Teklif olunan Kanun Lâyihasının esbabı mucibe mazbatasında : Kanunların makabline şamil olmayacağı ve ancak muhaffefi ceza olan kanunların teşmil edileceği hakkında müstakil bir madde ilâve edilmediğine dair olan esbaptan birinin, kanunların makabline şamil olmadığı sarahatiyle hükümetin kayıt altına alınmasından ve diğerinin muhaffefi ceza kanunların makabline şümulü Ceza Kanununda musarrah bulunmasından ibaret olduğu görülmüştür.

Hakikaten, hükümetin zaruri ve pek mühim sebeplere binaen öyle bir kayıt altında kalması muvafık olmayacağı dairemizce de kabul olunmuştur. Ancak muhaffefi ceza kanunlardan mâdasının kanunda sarahat olmadıkça makabline şamil olmayacakları nazariyesini kanuni bir şekilde ve kanun ağzıyla teyit etmek ve hatta Brezilya Kanununda olduğu gibi, muhaffefi ceza kanunlar arasında kanuni tefsirleri de bulundurmak tatbikatta birbirlerine zıt içtihatlara meydan verilmemek noktasından çok faydalı görülmüş ve binaenaleyh dairemizce de tanzim edilen maddede bu esas gözetilmiştir.

Şu mukaddemeden sonra dairemizce tadil edilmiş olan lâyihanın madde ve madde esbabı mucibesini arz edelim :

1. — Birinci maddemiz, teklif olunan Kanun Lâyihasının birinci maddesiyle altıncı maddesine dahil bulunan hususatın Resmi Gazete ile neşri mecburi olduğundan bahistir. Teklif edilen lâyihanın mezkûr maddeleri böyle bir mecburiyet tahmil etmemektedir. Halbuki Alman kanununda olduğu gibi, Resmi Gazeteye neşri mecburi olan hususların ayrı ayrı gösterilmesi, hem Resmi Gazetenin neşriyle hem de kanun ve nizamların vesairenin tatbikiyle alâkadar olanlara pek lâzım bir şeydir.

2. — İkinci maddemizde, neşri Resmi Gazete ile ihtiyari olan hususlar ile mahalli ve mevzii hususları tespit olunmuştur.

3. — Üçüncü maddemizde, teklif olunan lâyihanın yedinci maddesinde kabul olunmuş olan müddetin daha açık ve daha ihatalı bir ifade ile beyanını muhtevidir.

4. — Teklif olunan lâyihanın sekizinci maddesinin esbabı mucibesi muvafık görülmüş ve ancak meriyetin hesabında tereddüde mahal verilmemek için mezkûr sekizinci madde nihayetine «ve meriyetin hesabında son tarihe itibar olunur» fıkrası ile bu usulün her kanun ve nizama şamil olmadığı anlaşılmak üzere «mufassal» kelimesi ilâve olunarak dördüncü madde vücuda getirilmiştir.

5. — Beşinci maddemiz, mukaddemede beyan olunan esbaba binaen yeniden tanzim kılınmıştır.

6. — Meriyeti neşri tarihinden başlayacak olan kanunlarda - esbabı mucibe lâyihasındaki haklı ve kanaat verici esbaba binaen - halkın mezkûr kanunlar münderecatına derhal vakıf olamayacakları şüphesizdir. Binaenaleyh aynı esbaba binaendir ki kanunların neşri tarihinden itibaren meri olduğu Fransa'da meriyet tarihinden itibaren üç gün zarfında o kanunun ahkâmına münafi olarak yapılacak cürümlerde suçluların cehaletleri mahkemelerce ve idari, askeri selahiyattar makamlarca istisnaen kabul edilmiştir. Bundan başka Fransa'da kanunun neşri tarihiyle icrası arasında bir «serbest» gün kabul olunmuştur. Bu suretle Fransa'da bir kanun neşri tarihinden itibaren ancak beşinci günü kati surette meriyete girmektedir. Bu pek makul esas bizde yalnız hafif ceza verici kanunlara münhasır olmak üzere kabul olunarak altıncı madde vücuda getirilmiştir.

7. — Tabı ve tevzi usullerinden bâhis olan ikinci kısmın ilk maddesi olan yedinci maddemiz, teklif olunan lâyihanın birinci ve ikinci maddeleriyle üçüncü maddesinin bir fıkrası ahkâmını muhtevidir.

8. - 14. — Teklif olunan Kanun Lâyihasında kanun ve nizamların vesairenin matbu suretlerinin vekâletlerle, Erkânı Harbiyei Umumiye Riyasetiyle, valilere gönderileceği yazılmaktadır. Filhakika, bu suretle tebligat icrası öteden beri müstensihle okunmaz, anlaşılmaz bir halde teksir olunarak yapılmakta olan tebligata müraccahtır. Fakat Resmi Gazetenin tarihi, meriyet tarihinin hesabında esas iken, matbu bile olsa şu suretle tebligat icrası muvafık görülememiştir. Bu hususta ki muamelatı tetkik olunan devletlerin neşri ve ilân usulleri de kâmilen Resmi Gazetelere istinat ettirilmiştir. Yani neşir ve ilân ve tebliğ meselelerinde esas, Resmi Gazetedir. Resmi Gazetelerin valilere, kaymakamlara ve nahiye müdürlerine gönderilmekte olmasına göre bir kaç bin nüsha daha bastırılarak her tarafa Resmi Gazete gönderilmesi vali ve kaymakamların ve nahiye müdürlerinin de kanun ve nizamları kendi muhitlerinde Resmi Gazetelerle neşir ve tebliğ etmeleri daha muvafık görülmüştür.

Diğer taraftan, malumdur ki kanunlar nizamlar, her daire ve her makam tarafından kendi memurlarına ayrı ayrı tebliğ edilmektedir. Pek çok memurlar görülmüştür ki, mensup olduğu daireden tebligat yapılmadıkça Resmi Gazetede neşir ve ilân olunan kanun ve nizamlar ahkâmına vakıf olmamakta ve bu suretle kanun ve nizam hükümleri her yerde ve her memur tarafından aynı zamanda ve aynı tarzda tatbik olunmamaktadır. Bu karışıklıklara, yanlış anlamlara mahal vermeyecek «tebliğ» tarzını dairemiz ancak bu vazifenin Başvekâleti Celileye kıyasen doğrudan doğruya ve münhasıran hükümet reisi olan valilere, kaymakamlara ve nahiye müdürlerine verilmesinde bulmuştur.

Bu suretle bilumum memurin ancak muayyen hükümet reislerinden kanun ve nizamları tebellüğ edecekler, mensup oldukları dairelerden tebligat icrasını beklemeyeceklerdir.

Zaten kanun ve nizamların vesairenin Resmi Gazeteye neşir ve ilânı da bu maksada müstenittir. Binaenaleyh 8 - 14 ncü maddeler bu esaslara göre kaleme alınmıştır.

15. - 16 ncı maddelerimiz teklif olunan lâyihanın yedinci maddesinin fıkrai ahiresinden alınmıştır.

17. — Resmi Gazetelere her tarafta ehemmiyet verilmesini ve kanun ve nizamların vesair ahkâmın iyi bir suretle saklanmasını temin için on yedinci maddemizle Resmi Gazetelerin her sene teclit ettirilmesi mecburiyeti kabul edilmiştir.

18. — Yirmi ikinci maddelerimiz hakkında esbabı mucibe iradı lüzumsuz görülmüştür.

Şûrayı Devlet Heyeti Umumiyesinin 9 Mayıs 1928 Tarihli Mazbatası Sureti

Kanun ve nizamnamelerin neşir ve ilânı usulüne müteallik olup 23 Teşrinisani 1927 tarihli ve 1241 numaralı tezkerei samiye ile berayı tetkik irsal buyurulan Lâyihai Kanuniye ile Tanzimat Dairesinin 21 Nisan 1928 tarihli ve 31 numaralı mazbatası heyeti umumiyede bilumütalâa kanun ve nizamnamelerin memaliki mütemeddinede cari usullere ve memleketimizin hususiyeti haline muafık bir sureti mazbuta ve ilmiyede neşir ve ilânını istihdaf eden işbu Lâyihai Kanuniyenin gerek bu esasatı teminen, gerekse kanun ve nizamname ve talimatname medlûllerini de izahen bazı tadilatla ve esbabı mucibei maruzasına binaen Tanzimat Dairesince tahrir edilmiş olduğu halde Heyeti Umu-

miyece tayyedilmiş bulunan maddelerin ipkasında israr eden Tanzimat Dairesi Reisi Reşat ve azadan Ömer Lütfü Beylerin rey ve mütalâalarına karşı ekseriyetle kabulü bittezekkür iktisap eylediği şekli ahir sütunu mahsusuna derc ve takdim edilmiştir.

Türkiye
Büyük Millet Meclisi 17.5.1928
Dahiliye Encümeni
Karar Numarası 54
Esas Numarası 1/240

Dahiliye Encümeni Mazbatası

Riyaseti Celileye

Kanun ve nizamnamelerin sureti neşir ve ilânı hakkında Başvekâleti Celilece tanzim olunup 15.5.1928 tarihinde Encümenimize havale buyurulmuş olan Kanun Lâyihasiyle esbabı mucibe mazbatası Başvekâlet Müsteşarı Kemal Bey hazır bulunduğu halde tetkik ve müzakere olundu.

İptidaen Şûrayı Devletçe de tetkik edilmiş olan mezkûr lâyiha heyeti umumiyesi itibariyle kanunların neşir ve ilânı hususunu ilmi, sarih ve muntazam esaslara istinat ettirmekte bulunduğu cihetle Encümenimizce de muvafık görülmüştür. Ancak lâyihadaki (resmi cerideler) yerine (resmi gazeteler) yazıldığı gibi (A) fıkrası nihayetine Resmi Gazete ile neşredilmek üzere (Meclis zabıtları) kaydı ilâve olunmuştur. Dördüncü maddedeki (resmi cerideninin iki müteakip nüshasında) fıkrası yerine (ve Resmi Gazetenin dört müteakip sayısında) fıkrası ikame olunmuştur.

Yedinci maddede kanunların vilâyet ve kazalara irsali esası vazolunmuş ise de valiler, vilâyetlerin idarei umumiyesinden mesul bulundukları cihetle idaredeki ahengi temin için kanunların vilâyetler vasıtasıyla kazalara gönderilmesi zaruri görülmüş ve mesul madde bu maksada göre tadil olunmuştur.

Sekizinci maddedeki (devlet devairi) yerine (hükümet daire ve müesseselerine) kaydı ilâve olunduğu gibi kanunların kırk sekiz saat zarfındaki tevzi müddetlerinde tatil günlerinin hariç bulunmalarını temin için de (tatil günleri hariç) kaydı maddeye ilâve edilmiştir.

Bu madde zikrolunan kanun ve nizamnamelerin şehir ve kasabalarda belediyeler ve köylerde muhtarlar vasıtasıyla ilânını temin için on birinci madde tadil olunmuştur.

On üçüncü madde — Birinci maddenin tadilindeki esbaptan dolayı bu maddeden (kaymakamlar) kaydı silinmiştir.

On beşinci maddedeki teehhürlerde tatil günleriyle esbabı mücbirenin de nazarı itibara alınması için maddeye (tatil günleri ve esbabı mücbire hariç) kaydı ilâve oluşmuştur. 2, 3, 5, 6, 9, 10, 12, 14, 16, 17 ve 18 nci maddeler aynen kabul edilmiştir.

Arz olunan esbaba binaen lâyihada tadilat icra olunduktan sonra heyeti umumiyesinin müttefikan kabulu karargir olmuştur. Bermucibi havale Teşkilâtı Esasiye ve Adliye Encümenlerine tediye olunur efendim.

Dahiliye Encümeni Reisi

Namına	Mazbata Muharriri
Malatya	Malatya
Abdülmuttalip	Abdülmuttalip
Kâtip	Aza
Kars	Ankara
Halit	Talât
Aza	Aza
Tekirdağ	Rize
M. Faik	Âtıf
Aza	Aza
Eskişehir	Mehmet Rıfat
Sait	
Aza	Aza
İzmir	Çorum
Ahmet Münür	İsmail Kemal
Aza	Aza
Kars	Antalya
Baha Tâli	Rasih

Türkiye
Büyük Millet Meclisi 21 . 5 . 1928
Teşkilâtı Esasiye Encümeni
Karar : 4

Teşkilâtı Esasiye Encümeni Mazbatası

Riyaseti Celileye

Kanun ve nizamnamelerin sureti neşir ve ilânı hakkında Başvekâletten mevrut Lâyihayı Kanuniye ve merbutatı ve Dahiliye Encümeni mazbatası Encümenimize havale buyurulmakla mütalaa ve müzakere edildi.

Kanunların neşir ve ilânını bir usulü sabit ve muntazama ifrağ maksadını istihdaf eden lâyihanın esbabı mucibesi Encümenimizce de muvafık görülerek aynen kabul edilmiş olmakla Heyeti Umumiyeye arz ve bermucibi havale Adliye Encümenine tevdi olunur.

Teşkilâtı Esasiye Encümeni

Reisi Namına	Bu Mazbata Muharriri
Artvin	Adana
Mehmet Âsım	Mehmet Kemal

Kâtip	Aza
	Kırklareli
	Doktor Fuat
Aza	Aza
İlyas Sami	Ağaoğlu Ahmet
Aza	Aza
İstanbul	Bursa
	Asaf

Adliye Encümeni Mazbatası

Riyaseti Celileye

Kanun ve nizamnamelerin sureti neşir ve ilânları hakkında tanzim ve Başvekâletin 15 Mayıs 1928 tarih ve 6/2160 numaralı tezkeresi ile vurut eden Kanun Lâyihası Teşkilâtı Esasiye ve Dahiliye Encümenlerinin mazbası ile Adliye Encümenine tevdi edilmekle tetkik ve müzakere olundu.

Kanun ve nizamname ve talimatnamelerle umumu alâkadar eden kararlar ve Büyük Millet Meclisi mukarreratı ve zabıtlarının neşir ve ilân ve devair veya memurini müteallikasına tevziini intizam altına alan bu Kanun Lâyihası esas itibariyle şayanı kabul görülmüş ve maksadın daha şâmil ve vazıh bir surette temini mülahazası ile maddelerde bazı tadilat yapılmıştı.

On ikinci madde hükmü ondan evvelki maddenin nihayetine bir fıkra ilâvesi ile maksadı usule getirdiğinden tay ve on dördüncü maddede Türk Ceza Kanununa atfedilen madde numarası tashih kılınmıştır.

Lâyihanın tadilatı vakıa ile kabulü hususunun Heyeti Umumiyeye arzına ittifakla karar verilmiştir.

Mazbata Muharriri

Adliye Encümeni Reisi	Kocaeli
Mustafa Fevzi	Selâhattin
Kâtip	Aza
	Edirne
	Hasan Hayri
	Aza
Aza	Balıkesir
Sinop	Osman Niyazi
Aza	Aza
Balıkesir	Kocaeli
Sadık	Ragıp
Aza	Aza
Mardin	Bursa
Abdülrezzak	Senih
Aza	Aza
Konya	Muğla
Musa Kâzım	Ali Nazmi

Hükümetin Teklifi

Kanunların ve Nizamnamelerin Neşir ve İlânı Usulüne Dair Kanun Lâyihası

Birinci Kısım

Resmi Gazete ile Neşri Mecburi Mevad, Kanunların ve Nizamnamelerin Meriyet Tarihi

1. Aşağıda yazılı mevaddın resmi gazete ile neşredilmesi mecburidir.

A) Kanunlar, devletlerle münakit mukavele ve muahedelerle sair düveli akitler, inhisari ve mali taahhüdü mutazammın mukavele ve imtiyaznameler, kanunların tefsiri, hususi af ilânı, cezaların tahfif veya tahvili veya tecili, tahkikat ve takibatı kanuniye icrası veya tecili, idam hükümlerinin infazı gibi ammeyi alâkadar eden Büyük Millet Meclisi kararları.

B) Kanunların suveri tatbikiyesini irae eden veya kanunun emrettiği hususu tespit için ahkâmı cedideyi havi olmamak ve Şûrayı Devletin nazarı tetkikinden geçirilmiş olmak şartiyle İcra Vekilleri Heyetince tanzim ve Reisi Cumhur tarafından tasdik olunan nizamnameler.

C) İcra Vekilleri Heyetince veya ait olduğu vekil ile Başvekilin müşterek imzalarıyla tanzim ve Reisi Cumhur tarafından tasdik edilen memuriyet kararnameleri.

D) Umumi hizmetlerden birini ifa maksadiyle akt edilip İcra Vekilleri Heyetince tasdik olunan mukavele ve imtiyaznameler.

H) Şûrayı Devletçe nizamnamelerin tefsirine ve menafii umumiyeye hadim cemiyetlerin tasdikine ve imtiyaz ihtilaflarına ait ittihaz olunan kararlar ile ammeyi alâkadar eden istişarı mukarrerattan başvekâletçe tasdik kılınanlar.

V) Nizamnamelerin ahkâmını tavzih etmek veya kanun veya nizamnamelerin tatbikatında memurine rehber olmak ve kanun ve nizamnamelere mugayir ahkamı muhtevi bulunmamak üzere bir vekâlet tarafından münferiden veya alâkadar vekillerce müştereken veyahut icra vekilleri heyetince kaleme alınan talimatnameler.

Z) Kanun ve nizamnamelerde Resmi Gazeteyi neşri mecburi olarak irae edilen mevad.

2. Kanunu mahsusları mucibince vilâyetler, şehremanetleri ve belediyeler tarafından kanun ve nizamnamelere mugayir ahkâmı havi olmamak üzere tanzim olunan talimatnamelerin ve ammeyi alâkadar eden mukavelenamelerin mahallerinde desmi veya gayri resmi gazetelerle, bulunmadığı takdirde vesaiti münasibe ile neşir ve ilânı mecburidir.

3. Kanun ve nizamnamelerin metinlerinde başka suretle sarahat bulunmadığı takdirde resmi gazete ile neşrini takip eden günün başlangıcından hesap edilmek üzere kırk beşinci günün hitamından itibaren Türkiye'nin her tarafında aynı zamanda meri olur.

4. Resmi Gazetenin bir sayısına derci kabil olmayan mufassal kanun ve nizamnamelerin ilk maddesinin dercedildiği gün neşir tarihi başlar ve meriyetin hesabında son neşir tarihine itibar olunur. Ancak kanun ve nizamname metninin resmi ceridenin iki mütaakip nüshasında tamamlanması mecburidir.

İkinci Kısım

Kanun ve Nizamnamelerin Tabı ve Tevzi Usulleri

5. Kanunlar ile nizamnameler Reisicumhur tarafından ve kanuni tefsirler ile Heyeti Umumiye kararları Büyük Millet Meclisi Reisi tarafından takımiyle Başvekâlete tevdi olunur. Müdevvenat Müdüriyetince kanunlarla kanuni tefsirlerin ve Heyeti Umumiye kararlarının kabul tarihleriyle nizamnamelerin Reisicumhur tarafından imza edildiği günün tarihleri kayıt ve tespit ve bunların suretleri çıkarılıp asılları hazinei evraka teslim olunur ve suretleri resmi gazete ile neşir ve ilan ettirilir.

6. Devlet dairelerinden kanun ve nizamnamelerin ayrı ayrı memurine tebliği usulü ilga edilmiş ve kanun ve nizamnamelerin tebliği vazifesi valilere, kaymakamlara ve nahiyet müdürlerine verilmiştir.

7. Müdevvenat Müdüriyeti tarafından kanun ve nizamname vesairenin matbu sahifelerinden kâfi miktarda nüshası dairei memuriyetlerinde bulunan şuebatı idareye ve nahiye müdüriyetlerine tevzi olunmak üzere vekâletlere ve Erkanı Harbiyei Umumiye Riyasetine ve müstakil müdüriyeti umumiyelere ve vilayetlere kazalara doğrudan doğruya gönderilir.

8. Valiler vilâyet merkezinde kanun ve nizamname matbualarını aşağıda yazılı dairelere en çok kırk sekiz saat zarfında zimmetle tevzi ve muhtevalarını ayrıca vilâyet gazeteleriyle ilân ederler:

A) Mülki ve askeri bilûmum Devlet dairelerine,

B) Müddei umumilere,

C) İdarei hususiyelere,

D) Belediyelere,

H) Ticaret ve Sanayi ve Ziraat odalarına.

9. Yukarıdaki maddede yazılı makamlar bu kanun ve nizamnameleri vesaireyi vilâyet merkezindeki memuriyetlerinin dairesi içinde bulunan alâkadarlara münasip suretlerle derhal tebliğ ve ilân eylerler.

10. Kaza kaymakamları nahiyelere ait olan nüshaları nahiyelere irsal ve gerek kaymakamlar ve gerek nahiye müdürleri sekizinci maddeye tevfikan kaza ve nahiye dahilindeki devair ve müessesata zimmetle tebliğ ederler.

11. Cezaya, vergiye, askerliğe ve halkı alâkalandıran diğer hususlara ait kanun, nizamname vesaireyi derhal şehir veya kasabalara mutat veçhile belediyeler vasıtasiyle ilân ettirilir.

12. Kanun ve nizamnamelerin rusulü ve ilânların icrası her yerde zabıt varakası ile tespit ettirilerek dosyasında saklanır.

13. Kanunların ve nizamnamelerin meriyet müddeti kırk beş günden az ve hükümlerinin acele ilânı zaruri bulunduğu takdirde Başvekâlet tarafından vali ve kaymakamlara telgrafla tebliğ edilir. Vali ve kaymakamlar matbuaların vüsulünü beklemeksizin bu kanun ve nizamnameleri teksir ettirerek 8, 9, 11 nci maddeler mucibince tevzi ve ilân ederler.

14. Her mali yıla ait matbuaların her yerde bir arada ve merbuten muhafazasıyle halefe devri mecburidir.

15. Matbuaları telgrafla tebliğ olunan kanun ve nizamnameleri teehhürle tevzi, tebliğ ve ilân edenler Türk Ceza Kanununun ikiyüz yirmi dokuzuncu maddesine tevfikan ceza görürler.

16. Resmi Gazete Müdevvenat Müdüriyetince tab ettirilir. Bu müdüriyet her içtima senesine ait düsturların tabı, tab edilmemiş eski düsturların ikmali ile de mükelleftir.

Düsturlara aşağıda yazılı mevad derc olunur :

A) Kanunlar ve nizamnameler,

B) Devletlerle münakit mukavele ve muahedelerle sair düveli akitler,

C) İnhisari ve mali taahhüdünü mutazammın mukavele ve imtiyaznameler ve kanunların tefsirine müteallik Büyük Millet Meclisi kararları,

D) Umumi hizmetlerden birini ifa maksadiyle akdedilip İcra Vekilleri Heyetince tasdik olunan mukavele ve imtiyaznameler.

17. Kavanin ve nizamatın usulü neşir ve ilânı hakkındaki 18 Mayıs 1327 tarihli Kanunun ve bu Kanuna mugayir diğer mevzuatın hükümleri ilga olunmuştur.

18. Bu Kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri memurdur.

9 Mayıs 1928

Başvekil	Adliye Vekili
İsmet	Mahmut Esat
Müdafaai Milliye Vekili	Dahiliye Vekili
Mustafa Abdülhalik	Şükrü Kaya
Hariciye Vekili	Maliye Vekili
Doktor Tevfik Rüştü	Saraçoğlu Şükrü
Maarif Vekili	Nafıa Vekili
Mustafa Necati	Behiç
İktisat Vekili	Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekili
Mustafa Rahmi	Doktor Refik

Dahiliye Encümeninin Tadili

Kanunların ve nizamnamelerin sureti neşir ve ilânı hakkında Kanun Lâyihası

Birinci Kısım

Resmi Gazete ile neşri mecburi mevad, kanunların ve nizamnamelerin meriyet tarihi

Madde 1. — Aşağıda yazılı mevadın Resmi Gazete ile neşredilmesi mecburidir :

A) Kanunlar, devletlerle münakit mukavele ve muhalefetlerle sair düveli akitler, inhisarî ve malî taahhüdü mutazammın mukavele ve imtiyazlar, kanunların tefsiri, hususi af ilânı, cezaların tahfif veya tahvili veya tecili, tahkikat ve takibatı kanuniye icrası veya tecili, idam hükümlerinin infazı gibi âmmeyi alâkadar eden Büyük Millet Meclisi kararları ve Meclis zabıtları.

B) Kanunların suveri tatbikiyesini irae veya kanunun emrettiği hususu tespit için ahkâmı cedideyi havi olmamak ve Şûrayı Devletin nazarı tetkikinden geçirilmiş olmak şartiyle İcra Vekilleri Heyetince tanzim ve Reisi Cumhur tarafından tasdik olunan nizamnameler.

C) İcra Vekilleri Heyetince veya ait olduğu Vekil ile Başvekilin müşterek imzalariyle tanzim ve Reisi Cumhur tarafından tasdik edilen memuriyet kararnameleri.

D) Umumi hizmetlerden birini ifa maksadiyle akdedilip İcra Vekilleri Heyetince tasdik olunan mukavele ve imtiyaznameler.

H) Şûrayı Devletçe nizamnamelerin tefsirine ve menafii umumiyeye hadim cemiyetlerin tasdikine ve imtiyaz ihtilâflarına ait ittihaz olunan kararlar ile âmmeyi alâkadar eden iştişari mukarrerattan Başvekâletçe tasdik kılınanlar.

V) Nizamnamelerin ahkâmını tavzih etmek veya kanun veya nizamnamelerin tatbikatında memurine rehber olmak ve kanun ve nizamnamelere mugayir ahkâmı muhtevi bulunmamak üzere bir vekâlet tarafından münferiden veya alâkadar vekillerce müştereken yahut İcra Vekilleri Heyetince kaleme alınan talimatnameler.

Z) Kanun ve nizamnamelerde Resmi Gazete ile neşri mecburi olarak irae edilen mevad.

Madde 2. — Kanunu mahsusları mucibince vilâyetler, şehremanetleri ve belediyeler tarafından kanun ve nizamnamelere mugayir ahkâmı havi olmamak üzere tanzim olunan talimatnamelerin ve âmmeyi alâkadar eden mukavelenamelerin mahallerinde resmi veya gayrı resmi gazetelerle bulunmadığı takdirde vesaiti münasibe ile neşir ve ilânı mecburidir.

Madde 3. — Kanun ve nizamnamelerin metinlerinde başka suretle sarahat bulunmadığı takdirde Resmi Gazete ile neşrini takip eden günün başlangıcından hesap edilmek üzere kırk beşinci günün hitamından itibaren Türkiye'nin her tarafında aynı zamanda meri olur.

Madde 4. — Resmi Gazetenin bir sayısına tercih kabil olmayan mufassal kanun ve nizamnamelerin ilk maddesini derc edildiği gün neşir tarihi başlar ve meriyetin hesabında son neşir tarihine itibar olunur. Ancak kanun ve nizamname metninin Resmi Gazetenin dört müteakip sayısında tamamlanması mecburidir.

İkinci Kısım

Kanun ve nizamnamelerin tab ve tevzi usulleri

Madde 5. — Kanunlar ile nizamnameler Reisi Cumhur tarafından ve kanuni tefsir ile heyeti umumiye kararları Büyük Millet Meclisi tarafından takımı ile Başvekâlete tevdi olunur. Müdevvenat Müdüriyetince kanunlarla kanuni tefsirlerin ve heyeti umumiye kararlarının kabul tarihleriyle nizamnamelerin Reisi Cumhur tarafından imza edildiği günün tarihleri kayıt ve tespit ve bunların suretleri çıkarılıp asılları Hazinei evraka teslim olunur. Suretleri Resmi Gazete ile neşir ve ilân ettirilir.

Madde 6. — Devlet dairelerinden kanun ve nizamnamelerin ayrı ayrı memurine tebliği usulü ilga edilmiş ve kanun ve nizamnamelerin tebliği vazifesi valilere, kaymakamlara ve nahiye müdürlerine verilmiştir.

Madde 7. — Kanun, nizamname vesairenin kâfi miktarda matbu nüshaları merkezdeki dairelere tevzi olunmak üzere Müdevvenat Müdüriyeti tarafın-

dan doğrudan doğruya vekâletlere ve Erkânı Harbiyei Umumiye Riyasetine gönderilir.

Vilâyet, kaza ve nahiyelerdeki daire ve makamlara tevzi olunmak üzere kanun ve nizamnamelerin kâfi miktarda matbu nüshaları meskûr müdüriyetçe doğrudan doğruya vilâyetlere gönderilir.

Madde 8. — Valiler, vilâyet merkezinde kanun ve nizamname matbualarını aşağıda yazılı dairelere en çok kırk sekiz saat zarfında (tatil günleri hariç) zimmetle tevzi ve muhtevalarını ayrıca vilâyet gazeteleriyle ilân ederler.

A) Mesleki ve askeri bilûmum Devlet dairelerine,

B) Müddeiumumilere,

C) İdareyi Hususiyelere,

E) Belediyelere,

H) Ticaret ve Sanayi ve Ziraat odalarına.

Madde 9. — Yukardaki maddede yazılı makamlar bu kanun ve nizamnameleri vesaireyi vilâyet merkezindeki memuriyetlerinin dairesi içinde bulunan alâkadarlara münasip suretlerle derhal tebliğ ve ilân ederler.

Madde 10. — Kaza kaymakamları nahiyelere ait olan nüshaları nahiyelere irsal ve gerek kaymakamlar ve gerek nahiye müdürleri sekizinci maddeye tevfikan kaza ve nahiye dahilindeki devair ve müessesata zimmetle tebliğ ederler.

Madde 11. — Cezaya, vergiye, askerliğe ve halkı alâkalandıran diğer hususlara ait kanun, nizamname vesaireyi derhal şehir veya kasabalarda mutat veçhile belediyeler ve köylerde muhtarlar vasıtasiyle ilân ettirilir.

Madde 12. — Kanun ve nizamnamelerin vüsulü ve ilânların icrası her yerde zabıt varakası ile tespit ettirilerek dosyasında saklanır.

Madde 15. — Kanunların ve nizamnamelerin meriyet müddeti kırk beş günden az ve hükümlerinin acele ilânı zaruri bulunduğu takdirde Başvekâlet tarafından valilere telgrafla tebliğ edilir. Valiler matbuaların vüsulünü beklemeksizin bu kanun ve nizamnameleri teksir ettirerek 8, 9, 11 nci maddeler mucibince tevzi ve ilân ederler.

Madde 14. — Her malî yıla ait matbuaların her yerde bir arada ve merbuten muhafazasiyle halefe devri mecburidir.

Madde 15. — Matbuaları ve telgrafla tebliğ olunan kanun ve nizamnameleri (tatil günleri ve esbabı mücbire hariç) teehhürle tevzi ve ilân edenler Türk Ceza Kanununun ikiyüz yirmi dokuzuncu maddesine tevfikan ceza görürler.

Madde 16. — Resmi Gazete Müdevvenat Müdüriyetince tab ettirilir. Bu müdüriyet her içtima senesine ait düsturların tabı, tab edilmemiş eski düsturların ikmali ile mükelleftir.

Düsturlara aşağıda yazılı mevad derc olunur :

A) Kanunlar ve nizamnameler,

B) Devletlerle münakit mukavele ve muahedelerle sair düveli akitler,

C) İnhisarî ve malî tahhüdü mutazammın mukavele ve imtiyaznameler ve kanunların tefsirine müteallik Büyük Millet Meclisi kararları,

E) Umumi hizmetlerden birini ifa maksadiyle akdedilip İcra Vekilleri Heyetince tasdik olunan mukavele ve imtiyaznameler.

Madde 17. — Kavanin ve nizamatın usulü neşir ve ilânı hakkındaki 18 Mayıs 1327 tarihli Kanunun ve bu Kanuna mugayir diğer mevzuatın hükümleri ilga olunmuştur.

Madde 18. — Bu Kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri memurdur.

Adliye Encümeninin Tadili

Kanunların ve Nizamnamelerin Sureti Neşir ve İlânı ve Meriyet Tarihi hakkında Kanun Lâyihası

Birinci Kısım

Resmi Gazete ile neşri mecburi mevad, kanunların ve nizamnamelerin meriyet tarihi

Madde 1. — Aşağıda yazılı mevaddın Resmi Gazete ile neşri mecburidir:

A) Kanunlar, devletlerle münakit mukavele ve muahedelerle sair düveli akitler, inhisarî ve malî taahhüdü mutazammın mukavele ve imtiyazlar, kanunların tefsiri, hususi af ilânı, cezaların tahfif veya tahvili veya tecili, tahkikat ve takibatı kanuniye icrası veya tecili, idam hükümlerinin infazı gibi âmmeyi alâakadar eden Büyük Millet Meclisi kararları ve Meclis zabıtları,

B) Nizamnameler,

C) Tasdiki âliye iktiran eden memuriyet kararnameleri,

D) Umumi hizmetlerden birini ifa maksadı ile akdedilip İcra Vekilleri Heyetince tasdik olunan mukavele ve imtiyaznameler,

H) Şûrayı Devletçe nizamnamelerin tefsirine ve menafii umumiyeye hadim cemiyetlerin tasdikine ve imtiyaz ihtilâflarına ait ittihaz olunan kararlar ile âmmeyi alâkadar eden istişari mukarrerattan Başvekâletçe tasdik kılınanlar,

V) Refi tezat ve tevhidi içtihada dair Temyiz Mahkemesi Heyeti Umumiyesince ittihaz olunan kararlar,

Z) Nizamnamelerin ahkâmını tavzih etmek veya kanun veya nizamnamelerin tatbikatında memurine rehber olmak ve kanun ve nizamnamelere mugayir ahkâmı muhtevi bulunmamak üzere bir Vekâlet tarafından münferiden veya alâkadar vekillerce müştereken yahut İcra Vekilleri Heyetince kaleme alınan talimatnameler,

Y) Kanun ve nizamnamelerde Resmi Gazete ile neşri mecburi olarak irae edilen mevad.

Madde 2. — Kanunu mahsusları mucibince vilâyetler, şehremanetleri ve belediyeler tarafından kanun ve nizamnamelere mugayir ahkâmı havi olmamak üzere tanzim olunan talimatnamelerin ve âmmeyi alâkadar eden mukavelenamelerin mahallerinde resmi veya gayrı resmi gazetelerle, bulunmadığı takdirde vesaiti mümasile ile neşir ve ilânı mecburidir.

Madde 3. — Kanun ve nizamnamelerin metinlerinde başka suretle sarahat bulunmadığı takdirde Resmi Gazete ile neşrini takip eden günün başlangıcından hesap edilmek üzere kırk beşinci günün hitamından itibaren Türkiye'nin her tarafında aynı zamanda meri olur.

Madde 4. — Resmi Gazetenin bir sayısına derci kabil olmayan mufassal kanun ve nizamnamelerin ilk maddesinin derc edildiği gün neşir tarihi başlar ve müteakip dört sayısında neşrin tamamlanması mecburidir. Meriyetin hesabında son neşir tarihine itibar olunur.

İkinci Kısım

Kanun ve nizamnamelerin Tabı ve Tevzileri

Madde 5. — Kanunlar ile nizamnameler Reisicumhur tarafından ve kanuni tefsir ile heyeti umumiye kararları Büyük Millet Meclisi tarafından takımı ile Başvekâlete tevdi olunur. Müdevvenat Müdüriyetince bunların kabul tarihleriyle nizamnamelerin Reisicumhur tarafından imza edildiği günün tarihleri kayıt ve tespit ve suretleri çıkarılıp asılları Hazinei evraka teslim olunur ve Resmi Gazete ile neşir ve ilân ettirilir.

Madde 6. — Kanun ve nizamname ve talimatnamelerin ayrı ayrı memurine tebliği usulü ilga edilmiş ve bunların tebliği vazifesi valilere verilmiştir.

Madde 7. — Kanun, nizamname vesairenin kâfi miktarda matbu nüshaları merkezdeki dairelere tevzi olunmak üzere Müdevvenat Müdüriyeti tarafından doğrudan doğruya Büyük Millet Meclisi azasına ve vekâletlere ve Erkânı Harbiyei Umumiye Riyasetine gönderilir.

Vilâyet, kaza ve nahiyelerdeki daire ve makamlara tevzi olunmak üzere kanun ve nizamnamelerin kâfi miktarda matbu nüshaları mezkûr müdüriyetçe doğrudan doğruya vilâyetlere gönderilir.

Madde 8. — Valiler, vilâyet merkezinde kanun, nizamname vesairenin kâfi miktarda matbu nüshalarını aşağıda yazılı dairelere en çok kırk sekiz saat zarfında (tatil günleri hariç) zimmetle tevzi ve ayrıca vilâyet gazeteleri ile ilân ederler.

A) Adlî, mülki ve askeri bilûmum Devlet dairelerine,

B) İdareyi hususiyelere,

C) Belediyelere,

H) Barolara,

V) Ticaret ve Sanayi ve Ziraat odalarına,

Z) Resmi kütüphanelere.

Madde 9. — Yukardaki maddelerde yazılı makamlar bu kanun ve nizamnameleri vesaireyi vilâyet merkezindeki memuriyetlerinin dairesi içinde bulunan alâkadarlara münasip suretlerle derhal tebliğ ederler.

Madde 10. — Kaza kaymakamları nahiyelere ait olan nüshaları nahiyelere ırsal ve gerek kaymakamlar ve gerek nahiye müdürleri sekizinci maddeye tevfikan kaza ve nahiye dahilindeki devair ve müessesata zimmetle tebliğ ederler.

Madde 11. — Cezaya, vergiye, askerliğe ve halkı alâkalandıran diğer hususlara ait kanun, nizamname vesaireyi derhal şehir veya kasabalarda mutat veçhile belediyeler ve köylerde muhtarlar vasıtasiyle ilân ettirilir. Ve keyfiyet zabıt varakasiyle tespit edilerek dosyasında saklanır.

Madde 12. — Kanunların ve nizamnamelerin meriyet müddeti kırk beş günden az ve hükümlerinin acele ilânı zaruri bulunduğu takdirde Başvekâlet tarafından valilere telgrafla tebliğ edilir. Valiler matbuaların vüsulünü beklemeksizin bu kanun ve nizamnameleri teksir ettirerek 8, 9 ve 11 nci maddeler mucibince tevzi ve ilân ederler.

Madde 13. — Her mali yıla ait kanun ve nizamname vesairenin her yerde bir arada muhafazasiyle seleften halefe devri mecburidir.

Madde 14. — Kanun ve nizamname vesaireyi (tatil günleri ve esbabı mücbireler hariç) tehhürle, tevzi, tebliğ ve ilân edenler, Türk Ceza Kanununun 230 ncu maddesine tevfikan ceza görürler.

Madde 15. — Resmi Gazete Müdevvenat Müdüriyetince tab ettirilir. Bu müdüriyet her içtima sene-

sine ait düsturların tabı ve tab edilmemiş eski düsturların ikmali ile de mükelleftir.

Düsturlara aşağıda yazılı mevad derc olunur :

A) Kanunlar ve nizamnameler,

B) Devletlerle münakit mukavele ve muahedelerle sair düveli akitler,

C) İnhisarî ve malî taahhüdü mutazammın mukavele ve imtiyaznameler ve kanunların tefsirine müteallik Büyük Millet Meclisi kararları,

D) Umumi hizmetlerden birini ifa maksadiyle akdedilip İcra Vekilleri Heyetince tasdik olunan mukavele ve imtiyaznameler,

H) Nizamnamelerin tefsirine müteallik Şûrayı Devlet kararları ile refi tezat ve tevhidi içtihada mütedair Mahkemei Temyiz Heyeti Umumiyesi kararları.

Madde 16. — 18 Mayıs 1327 tarihli Kanun ile bu Kanuna mugayir diğer hükümler mülgadır.

Madde 17. — Bu Kanunun hükmünü icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

Sıra Numarası : 229

MUAMELE VERGİSİ KANUNUNUN BİRİNCİ MADDESİNİN TEFSİRİ HAKKINDA (3/116) NUMARALI BAŞVEKÂLET TEZKERESİ VE TİCARET, MALİYE VE BÜTÇE ENCÜMENLERİ MAZBATALARI

Türkiye Cumhuriyeti
Başvekâlet
Muamelât Müdüriyeti — 15 Nisan 1928
Mukarrerat Şubesi
Adet : 6/1685

Büyük Millet Meclisi Riyaseti Celilesine

Muamele Vergisi Kanununun birinci maddesinin tefsiri hakkında Maliye Vekâleti Celilesinden yazılan 14 Nisan 1928 tarih ve 31248/161 numaralı tezkerenin musaddak sureti leffen takdim kılınmıştır.

Muktezasının ifasına ve neticesinin işarına müsaade buyurulmasını rica eylerim efendim.

Başvekil
İsmet

Maliye Vekâleti Celilesinden Başvekâleti Celileye yazılan 14 Nisan 1928 tarih ve 31248/161 numaralı tezkere suretidir.

Muamele Vergisi Kanununun üçüncü maddesinin (Z) fıkrasında «Gümrük Tarife Kanunu ve kavanini saire mucibince muafiyeti rüsumiyeye mazhar olan zevata ait mevad ile bu muafiyete tâbi diğer bilûmum mevad ve eşya vergiden müstesnadır» diye muharrer olmasına mebni Tarife Kanununun üçüncü, dördüncü ve beşinci maddeleri ve müzeyyelatı mucibince Gümrük Resminden muaf bulunan bilûmum mevad ve eşyanın memleketimize hini ithalinde şeraiti kanuniye dairesinde Muamele Vergisinden istisnası cihetine gidilmektedir. Ancak, harice sevk edilecek bilcümle mevaddan kıymetleri itibariyle yüzde ikibuçuk nispetinde vergi istiyfa edileceği mezkûr Kanunun birinci maddesinde mutlak surette muharrer olup maddei kanuniyedeki bilcümle mevad tabirinin kasdi ticaretle ihraç edilen eşya mı, yoksa herhangi bir maksada mebni olursa olsun alelûmum ihraç edilen mevadda mı matuf bulunduğu tasrih ve izah edilmemekle beraber ihracat Gümrük Resmi de esasen ilga edilmiş bulunmasına nazaran Gümrük Tarife Kanununun salifülarz üçüncü, dördüncü ve beşinci maddeleri mucibince ithalinde Gümrük ve Muamele vergilerinden müstesna tutulan eşyanın memaliki ecnebiye ihraçlarında dahi kezalik kanunu mezkûrün üçüncü maddesinin (Z) fıkrası ahkâmına tevfikan Muamele Vergisinden istisnasında tereddüt edilmekte olduğundan hilafı kanun muamele ifasına mahal kalmamak üzere keyfiyetin Meclisi Âlice tefsiri ve ittihaz olunacak kararı tefsirinin emir ve tebliği esbabının istimaline delalet buyurulması arz ve rica olunur efendim.

Maliye Vekili
Saraçoğlu Şükrü

Türkiye
Büyük Millet Meclisi
Ticaret Encümeni — 2.5.1928
Karar No. : 26

Ticaret Encümeni Mazbatası

Riyaseti Celileye

Muamele Vergisi Kanununun birinci maddesinin tefsiri hakkında Encümenimize muhavvel Başvekâlet tezkeresi ile merbutu tetkik ve müzakere olundu :

Muamele Vergisi Kanununun birinci maddesinde mutlak surette muharrer olan harice sevk edilecek bilcümle mevaddan kıymetleri itibariyle yüzde ikibuçuk nispetinde vergi istiyfası kaydındaki bilcümle mevad tabirinin kastı ticaretle ihraç edilmiş olan eşyaya maksur ve münhasır olduğuna ve hini ithallerinde Gümrük ve Muamele vergilerinden müstesna tutulan eşyanın memaliki ecnebiyeye ihraçlarında dahi Muamele Vergisinden istisna edilmeleri muvafık olacağına ve binaenaleyh kanunun birinci maddesinin bu tarzda tefsirine karar verilmiş olmakla bermucibi havale Maliye Encümenine tevdii arz olunur.

Reis	Mazbata Muharriri
Burdur	Zonguldak
Mustafa Şeref	Hüsnü
Kâtip	Aza
Şebinkarahisar	Afyonkarahisar
İsmail	İzzet
Aza	Aza
İstanbul	İstanbul
Süreyya	Hüseyin Hüsnü

Aza	Aza
Eskişehir	Sinop
Emin	Yusuf Kemal
Aza	Aza
Trabzon	Konya
Daniş	Kâzım Hüsnü

Aza

(Kastı ticari)'nin tayini memurların takdir ve ihtiyarına bırakıldığından yeni tefsirlere ve suitefehhümlere mahal kalmamak üzere (emtiayı ticariye) tabirinin kullanılmasını teklif ederim.

Kocaeli
Reşit Saffet

Fıkrai Tefsiriye

Birinci maddedeki (ve harice sevk edilecek bilcümle mevaddan...) cümlesi (ve kastı ticaretle harice sevk edilecek bilcümle mevaddan..) şeklinde tefsir olunmuştur.

İkinci maddenin (Z) fıkrası (Gümrük Tarife Kanunu ve kavanini saire mucibince muafiyeti rüsumiyeye mazhar olan zevata ait mevad ile bu muafiyete tabi bilûmum mevad ve eşya memaliki ecnebiyeye ihraçlarında dahi Muamele Vergisinden müstesnadır) şeklinde tefsir olunmuştur.

Türkiye
Büyük Millet Meclisi
Maliye Encümeni
Sayı : 62

Maliye Encümeni Mazbatası

Riyaseti Celileye

Muamele Vergisi Kanununun birinci maddesinin tefsiri hakkındaki Başvekâlet tezkeresi ve merbutu Ticaret Encümeni mazbatası Encümenimize havale buyurulmakla tetkik ve müzakere edildi.

Harice sevk edilecek bilcümle mevaddan kıymetleri itibariyle yüzde ikibuçuk nispetinde Muamele Vergisi istiyfa edileceği Muamele Vergisi Kanununun birinci maddesinde mutlak surette muharrer olmasına ve mezkûr kanunun üçüncü maddesinin (Z) fıkrasında ithalât üzerinden alınan Muamele Vergisinden müstesna olanları zikredilmekte bulunmasına göre harice sevk edilecek mevad arasında eşyayı zatiye ve beytiyenin de bulunabileceği ve Gümrük Kanunu ile kavanini saire mucibince muafiyeti rüsumiyeyi haiz bulunan zevata ait mevad ile bu muafiyete tabii eşyanın ithalinde Muamele Vergisinden müstesna olduğu halde ihracında bu vergiye tâbi bulunması gibi bir mana çıkabileceği varit görülerek Ticaret Encümeninin kabul ettiği veçhile iki tefsir fıkrası ile meselenin halli münasip görülmüş ve birinci fıkra tadilen ve ikinci fıkra aynen kabul edilmiştir. Heyeti Umumiyeye arz ve bermucibi havale Bütçe Encümenine tevdi olunur.

Maliye Encümeni Reisi	Mazbata Muharriri
Gümüşhane	Gaziantep
Hasan Fehmi	Ahmet Remzi
Kâtip	Aza
Balıkesir	İstanbul
Fahrettin	Fuat
Aza	Aza
İçel	Bayazıt
Mehmet Emin	Şefik

Aza
Trabzon
Ali Becit

Tefsir fıkrası 1. Birinci maddedeki harice sevk edilecek bilcümle mevaddan maksat eşyayı zatiye ve beytiyeden mâda olan mevaddır.

Tefsir fıkrası 2. Gümrük Tarife Kanunu vesair kanunlar mucibince resimden muafiyete mazhar olan zevata ait mevad ile bu muafiyete tâbi bilûmum mevad ve eşya ihraçlarında dahi Muamele Vergisinden müstesnadır.

Türkiye
Büyük Millet Meclisi
Bütçe Encümeni
Mazbata No. : 129
Esas No. : 3/116

Bütçe Encümeni Mazbatası

Riyaseti Celileye

Muamele Vergisi Kanununun birinci maddesinin tefsiri hakkında Başvekâletten varit olup Ticaret, Maliye ve Bütçe encümenlerine havale buyurulan tezkere Ticaret ve Maliye encümenleri mazbatalariyle birlikte Encümenimize tevdi kılınmakla tetkik ve müzakere olundu.

Başvekâlet tezkeresine merbut Maliye Vekâleti tezkeresinde Muamele Vergisi Kanununun üçüncü maddesinin (Z) fıkrasında Gümrük Tarife Kanunu ve kavanini saire mucibince muafiyeti rüsumiyeye mazhar olan zevata ait mevad ile bu muafiyete tabi diğer bilûmum mevad ve eşyanın Muamele Vergisinden müstesna olduğu gösterilmiş bulunmasına mebni Tarife Kanununun üçüncü, dördüncü ve beşinci maddeleri ve müzeyyelâtı mucibince Gümrük Resminden muaf bulunan bilumum mevad ve eşya memleketimizde hini ithalinde şeraiti kanuniye dairesinde Muamele Vergisinden istisna edilmekte ise de harice sevk edilecek bilcümle mevaddan kıymetleri itibariyle

yüzde iki buçuk nispetinde vergi istiyfa edileceği Muamele Vergisi Kanununun birinci maddesinde mutlak surette muharrer olup maddeyi kanuniyedeki bilcümle mevad tabirinin kasdı ticaretle ihraç edilen eşyaya mı yoksa herhangi bir maksada müpteni olursa olsun alelumum ihraç edilen mevadda mı matuf bulunduğu tasrih ve izah edilmemekle beraber ihracat Gümrük Resmi de esasen ilga edilmiş bulunmasına nazaran Gümrük Tarife Kanununun salifülarz üçüncü, dördüncü ve beşinci maddeleri mucibince ithalinde Gümrük Muamele vergilerinden müstesna tutulan eşyanın memaliki ecnebiyeye ihraçlarında dahi kezalik kanunu mezkûrun üçüncü maddesinin (Z) fıkrasına tevfikan Muamele Vergisinden istisnasında tereddüt edilmekte olduğundan bahisle keyfiyetin Meclisi Âlice tefsirine lüzum gösterilmiş ve Ticaret Encümeni mazbatasında Muamele Vergisi Kanununun birinci maddesinde mutlak surette muharrer olan harice sevk edilecek bilcümle mevaddan kıymetleri itibariyle yüzde ikibuçuk nispetinde vergi istiyfası kaydındaki bilcümle mevad tabirinin kastı ticaretle ihraç edilmiş olan eşyaya maksur ve münhasır olduğu ve hini ithallerinde Gümrük ve Muamele vergilerinden müstesna tutulan eşyanın memaliki ecnebiyeye ihraçlarında dahi Muamele Vergisinden istisna edilmeleri muvafık olacağı ve binaenaley kanunun birinci maddesinin bu tarzda tefsirine karar verilerek birinci maddedeki (ve harice sevk edilecek bilcümle mevaddan..) cümlesi (ve kasdı ticarete harice...) suretinde ve üçüncü maddenin (Z) fıkrasını da Gümrük Tarife Kanunu ve kavanini saire mucibince muafiyeti rüsumiyeye mazhar olan zevata ait mevad ile bu muafiyete tabi bilumum mevad ve eşya memaliki ecnebiyeye ihraçlarında dahi Muamele Vergisinden müstesna olacağı tarzında tefsir edildiği ve Maliye Encümeni mazbatasında da harice sevk edilecek bilcümle mevaddan kıymetleri itibariyle yüzde iki buçuk nispetinde Muamele Vergisi istiyfa edileceği birinci maddede mutlak surette muharrer olmasına ve üçüncü maddenin (Z) fıkrasında ithalat üzerinden alınan Muamele Vergisinden müstesna olanları zikredilmekte bulunmasına göre harice sevk edilecek mevad arasında eşyayı zatiye ve beytiyenin de bulunabileceği ve Gümrük Kanunu ile kavanini sair mucibince muafiyeti rüsumiyeyi haiz bulunan zevata ait mevad ile bu muafiyeti tabii eşya hini ithalinde Muamele Vergisinden müstesna olduğu halde ihracında bu vergiye tabi bulunması gibi bir mana çıkabileceği vahit görülerek Ticaret Encümeninin kabul ettiği tefsir fıkrasının birinci maddedeki harice sevk edilecek bilcümle mevaddan maksat eşyayı zatiye ve beytiyeden mada olan mevaddır suretinde tadilen ve ikinci fıkrasının aynen kabul edildiği dermeyan kılınmıştır.

Filhakika Muamele Vergisi Kanununun birinci maddesi metninde (harice sevk edilecek bilcümle mevad...) denilmekte olup bu tabirin itlakına nazaran Türkiye'den ihraç olunacak ticari, gayri ticari kâffei mevaddın ve eşyayı zatiye ve beytiyenin Muamele Vergisine tâbi bulunacağı müstefad olmaktadır. Ancak üçüncü madde dahi Muamele Vergisinden müstesna olan mevad ve muamelâtı tadat etmiş ve bu meyanda bulunan (Z) fıkrası Gümrük Tarife Kanunu ve kavanini saire mucibince muafiyeti rüsumiyeye mazhar olan zevata ait mevad ile kezalik Gümrük Tarife Kanunu ve kavanini saire mucibince muafiyeti rüsumiyeye tabi diğer bilûmum mevad ve eşyayı Muamele Vergisinden istisna eylemiş olup bu istisnanın ithal ve ihraca şümulü hesabiyle Gümrük Tarife Kanununun üçüncü maddesinin birinci fıkrasında muharrer yolculara ait eşyayı zatiyei müstamele ve gayrı müstamele ile maddei mezkûrenin dördüncü fıkrasında muharrer nakli hane suretiyle memaliki ecnebiyeye gideceklerin beraberlerinde götürecekleri veya bilahara yola çıkaracakları müstamel eşyayı beytiye ve kezalik mezkûr maddenin beşinci fıkrası mucibince gümrükçe bir güna kıymeti ticariyesi olmadığı tahakkuk eden nümunelik eşya ve modeller ve daha bunlar gibi üçüncü, dördüncü ve beşinci maddelerin fıkaratı sairelerinde yazılı mevadın gerek ithal, gerek ihraç halinde Muamele Vergisinden istisnaları kanunen derpiç edilmiş hususattandır. Bu itibarla encümeniniz gerek Ticaret gerek Maliye encümenlerinin Muamele Vergisi Kanununun birinci maddesini tefsir yolunda tanzim eyledikleri birinci fıkraları kanunun tadili mahiyetinde olmak veya hasılı tahsilden ibaret bulunmak noktai nazarından muvafık görmemiş ve Muamele Vergisi Kanununun üçüncü maddesinin (Z) fıkrası mucibince muafiyeti rüsumiyeye tabi bilcümle mevad ve eşyanın Muamele Vergisinden istisnası, ithal ve ihraca şamil olmak itibariyle vazıh ve sarih olduğundan ayrıca bu hükmü

tefsire sebep olmadığını ve binaenaleyh ikinci tefsir fıkralarına da haddizatında mahal kalmadığını mütalâa ile keyfiyetin Heyeti Celilenin nazarı tasvibine arzına karar verilmiştir.

22 Mayıs 1928

Reis	Reisvekili
Edirne	Burdur
Şakir	Vahit
Kâtip	Aza
Kütahya	Aydın
Niyazi Asım	Mühendis Mitat

Aza	Aza
Elaziz	Erzurum
Hasan Tahsin	Aziz
Aza	Aza
Erzurum	İsparta
Nafi Atuf	Mükerrem
Aza	Aza
Bursa	Samsun
Muhlis	Adil

Aza
Niğde
Mehmet Ata

Sıra Numarası : 219

YEKDİĞERİYLE TEARUZ EDEN ASKERİ CEZA KANUNUNUN YİRMİ DÖRDÜNCÜ MADDESİ İLE MÜKELLEFİYETİ ASKERİYE KANUNUNUN KIRK İKİNCİ MADDESİ AHKÂMININ SUVERİ TATBİKİYESİNİ TEMİNEN BİR KARAR TEFSİRİ İTTİHAZI HAKKINDA 3/50 NUMARALI BAŞVEKÂLET TEZKERESİ VE MÜDAFAAİ MİLLİYE VE ADLİYE ENCÜMENLERİ MAZBATALARI

Türkiye Cumhuriyeti
Başvekâlet — 16 Kânunuevvel 1341
Kalemi Mahsus Müdüriyeti
Adet : 6/6998

Büyük Millet Meclisi Riyaseti Celilesine

Askeri Ceza Kanununun yirmi dördüncü maddesi ile Mükellefiyeti Askeriye Kanununun kırk ikinci maddesi ahkâmının tearuz etmesi hasebiyle mevzubahis Kanunların suveri tatbikiyesini teminen bir karar tefsiri ittihazı hakkında Müdafaai Milliye Vekâletinden mevrut 5 Kânunuevvel 1341 tarih ve 14714 numaralı tezkere ile merbutatının musaddak suretleri leffen takdim olunmuştur.

Sureti işara nazaran muktezasının ifasına ve neticesinin işarına müsaade buyurulmasını rica ederim efendim.

Başvekil
İsmet

Suret

Bahriye mektebini ikmal ile mülazimisani muadili olan mühendisliğe Kararnamei Âli ile terfi etmiş ve fakat mühendislikten mülazımıevvelliğe terfi imtihanında iki sene muvaffak olamayarak mektep talimatnamesi mucibince silki askeriden ihraç edilmiş olan İstanbul - Aksaray şubesinden 1320 tevellütlü Hüseyin Avni efendi hakkında Bahriye Vekâletinden varit olan sureti musaddakası merbut 26 Eylül 1341 tarih ve 7761 - 1681 numaralı tezkerede mumaileyhin mühendis üniformasını taşımış ve mülizamisani tahsisatı almış bulunduğu için Divanı Harp kararı ile nisbeti askeriyeleri kat edilen zabitan misillu hizmeti askeriyeden muaf olması lâzım geleceği gösterilmiştir Askeri Ceza Kanununun yirmi dördüncü maddesinde, silki askeriden tart cezası, rütbe ve nişan ve madalyaların refiyle ve tekaüt maaşına olan istihkakın imhası ile şahsı mahkûmun silki askeriden ihracı ve ondan sonra bir daha silki askeriye kabul olunmaması suretindedir. Halbuki mumaileyhin nisbeti askeriyesinin katı bir mahkemeden sadır olan mahkûmiyeti cezaiye neticesi olmayıp mektep talimatnamesi veçhile ehliyeti ilmiyesinin âdemi kifayesinden mümbais bulunmuş olduğundan maddeyi mezkûre hükmünün aynen hakkında tatbiki muvafık görülememiştir. Başkaca celp ve tetkik olunan mektep talimatnamesinin dördüncü maddesinde mühendislerin donanmada ve mektepte tamamen talebe hakkındaki nizamata tâbi olacakları ve sekizinci maddesinde hangi suretle olursa olsun ihrac edilenlerin isimlerinin mensup oldukları ahzı asker şubelerine bildirileceği murahhas ve mevaddı sairesinde de bunların zabit sınıfından ad edilecekleri hakkındaki bir kayıt ve malumat gayrı mevcut bulunmuştur. Buralarından ve Mükellefiyeti Askeriye Kanununun kırk ikinci maddesinde, mektebi bahriyeden ihraç olunanlar hakkında maksure muamelesinin tatbiki münderiç bulunduğundan bahisle talebe âdadında görülen mumaileyh ve emsalinin mülazimisani muadili addedilmeleri hakkındaki esasatı kanuniyenin inba buyurulmasına dair vekâleti müşarünileyhaya sebkeden işara cevaben bu kere varit olan sureti musaddakası merbut tezkerede bunların talimatın dördüncü maddesinde talebe hakkındaki nizamata tabii olacaklarının münderic bulunması, inzibatı dahilinin temini gayesine müstenit olduğu ve sekizinci maddedeki kaydın dahi yalnız ahzı asker şubelerine beyanı malumatı mutazammın olup hizmeti fiiliyei askeriyeye celplerini mutazammın bulunmadığı gösterilerek keyfiyeti terfi ve ihraçları Tasdiki Âliye iktiran etmekle mümkün olan 22 Teşrinievvel 1339 tarih ve 360 No. lu Tahsisat Kanununda mülazimisaniye muadil oldukları gösterilen ve tebeyyün eden malüliyetleri neticesinde Askeri Tekaüt Kanununa tevfikan tekaütlükleri icra edilen mumaileyh ve emsali esbabı maruza dolayısiyle ihracı tekarrür edenlerin neferlikle istihdamları rehin cevaz olamayacağı gösterilmiştir. Hakikaten mülâzimisani muhassasatı almış ve hakkı tekaütü ihraz etmiş bulunan bu gibilerin tekrar neferlikle istihdamları muvafık olamazsa da Askeri Ceza Kanununun yirmi dördüncü maddesi veçhile muamele ifası da sarahati kanuniyeye münafi olacağın-

dan bu gibilerin ihtiyat zabit silkine ithallerinden başka çare görülememiş ise de keyfiyetin tefsiri kanuniye taalluku hasabiyle Türkiye Büyük Millet Meclisince bir karara raptı esbabının istikmal buyurulması arz ve rica olunur efendim.

Müdafaai Milliye Vekili
Recep

Bahriye Vekâletinin 26 Eylül 1341 Tarih ve 1681 H/7761 A Numaralı Tezkere Suretidir.

Rapten mütekaddim istidası ile mensup olduğu askeri şube riyasetince askerlikten muafiyeti nazarı itibare alınmadığından bahsetmekte olan Hüseyin Avni efendi filhakika mülazimi sani muadili olan mühendislikten mülazimievveliğe icrayı terfihi için icra edilmiş olan imtihanındaki ademi muaffakiyetinden 22 Ağustos 1339 tarihinde nisbeti askeriyesi kat edilmiştir. Mektebi Bahriye ile Harbiye Mektebi muadili olan deniz talebeliğinden ihraç edilenler Mükellefiyeti Askeriye Kanununun kırk ikinci maddesi mucibince hizmeti maksureye tâbi iseler de mühendislikten mülazimievveliğe terfi imtihanında iki sene muvaffak olamayarak bermucibi talimatname silki askeriden ihraç edilenlerin mühendis üniforması taşımış oldukları ve mülazimisani tahsisatı almış bulundukları için Divanı Harp kararı ile nisbeti askeriyesi kat edilen zabitan misillu hizmeti askeriyeden muaf olmaları lâzım geleceği vekâleti celileleri tarafından edilen istilama binaen arz edilmişti.

Mumaileyh ile gayet mahtut emsalinin bervechi bâlâ maruz esbabı mucibe delâletiyle askerlikten muaf addedilmeleri hususunun ahzı asker riyasetlerine tebliğine müsaade buyurulması arz ve rica olunur efendim.

Bahriye Vekâletinin 14 Teşrinisani 1341 tarih ve 1972H/1069A numaralı tezkeresinin Suretidir.

Ordu dairesinden muharrer iki Teşrinisani 1341 tarih ve 13370 numaralı tezkerei devletleri cevabıdır:

Teşkilatı hazıraya nazaran dört senedeki ibaret olan idadi tahsilisi badelikmal deniz talebeliğine «Harbiye sınıfına» nakilleri icra kılınan efendilerden iki senelik deniz talebeliği tahsilini de muvaffakiyetle itmam edenlerin mühendisliğe «Mülazimisaniliğe» icrayı terfileri Tasdiki Âliye iktiran ettirilmektedir. Mühendislikleri esnasında da kurs mahiyetinde olarak Mektebi Bahriyede tahsile tabii tutulan mumaileyhin donanmada ve mektepde talebe hakkındaki nizamata tâbi olacakların mektep talimatnamesinin dördüncü maddesinde münderiç bulunması, inzibati dahilinin tamamii temini gayesine müstenittir. Sekizinci maddedeki kayıt dahi mücerret ahzı asker şuabatınca malûmat hususunu mutazammın olup ihraç edilen mühendislerin hizmeti fiiliyei askeriyeye celpleri maksadına matuf değildir.

Mühendislerin keyfiyeti terfi ve ihraçları Tasdiki Âliye iktiran eden mukarrerata istinat eylemekte ve mülazimisaniye muadil oldukları 22 Teşrinievvel 339 tarih ve 360 numaralı Tahsisat kanununda musarrah bulunmaktadır. Mumaileyhimden malûliyetleri tebeyyün edenlerin Askeri Tekaüt Kanununa tevfikan tekaütlükleri icra edilmektedir. 4 Nisan 1341 tarih ve 4090 numaralı tezkerei vekalet penahilerinde dermeyan buyurulduğu vechile mülazimisani nasbedilen ve rütbei mezküreye ait uniformayı labis olarak zabit muhassesatı alan mühendislerden bilahara ihraç edilenlerin neferlikle istihdamları rehincevaz olamayacağı tabii bulunmasına binaen bu gibilerin matût zabitan misillu askerlikten muafiyetleri icap edeceği arz olunur efendim.

Türkiye
Büyük Millet Meclisi 5 . 1 . 1928
Müdafai Milliye Encümeni
Karar Numarası : 16

Müdafaai Milliye Encümeni Mazbatası

Riyaseti Celileye

Askeri Ceza Kanununun yirmi dördüncü maddesi ile Mükellefiyeti Askeriye Kanununun kırk ikinci maddesi ahkâmının tearuz etmesi hasabiyle mevzuubahis kanunların suveri tatbikiyesini teminen bir kararı tefsiri ittihazı hakkında geçen devreden müdevver evrak meyanından şayanı müzakere görülen Başvekâlet tezkeresi ve merbutu Müdafaai Milliye ve Bahriye Vekâletleri tezkereleri Müdafaai Milliye Vekâletinden izam kılınan Müsteşar Muavini ve Ordu Dairesi Müdüranından Kaymakam Ziya Bey huzurları ile mütalaa ve tetkik olundu.

Mevzuumesele: Bahriye Mektebini badelikmal mülazimisani muadili olan (mühendisliğe) Kararnamei Âli ile terfi etmiş ve fakat (mühendislik) den mülazimievvelliğe terfi imtihanında iki sene muvaffak olamayarak mektep talimatnamesine tevfikan Bahriye Vekâletince silki askeriden ihraç edilmiş olan İstanbul Aksaray şubesinden 1320 tevellütlü Hüseyin Avni efendinin mühendis üniforması taşımış ve mülazimisani tahsisatı almış bulunduğu için divanı harp kararı ile nisbeti askeriyeleri kat edilen zabitan misillu hizmeti askeriyeden mağfu olması lâzım geleceği ve Askeri Ceza Kanununun yirmi dördüncü

maddesinde silki askeriden tart cezasının, rütbe, nişan ve madalyaların refi ile ve tekaüt maaşına olan istihkakının imhası ve şahsı mahkumun bir daha silki askeriyeye kabul olunmaması suretinde olduğu ve halbuki mumaileyhin nisbeti askeriyesinin kattı bir mahkemeden sadir olmuş mahkumiyeti cezaiye neticesi olmayıp, mektep talimatnamesi mucibince ehliyeti ilmiyesinin ademi kifayesinden maddei meskûre hükmünün aynen tatbiki muafık görülemediği ve işbu muamele ile mektep talimatnamesinin dördüncü maddesinde (mühendis) lerin donanmada ve mektepde tamamen talebe hakkındaki nizamata tabii olacakları ve isimlerinin mensup oldukları ahzı asker şubelerine bildirileceği musarrah görüldüğünden bunların zabit sınıfından addedilemeyecekleri gibi bir mana çıkarıldığı ve bu sebeple mülga Mükellefiyeti Askeriye Kanununun Mektebi Bahriyeden ihraç olunanlar hakkında maksure muamelesinin tatbikine dair olan kırk ikinci maddesi ile mütaarız görüldüğü Bahriye Vekâletinin Müdafaai Milliye Vekâletine sebk eden işarı cümlesinden, muamaileyh ve emsalinin mülazimisani muadili addedilmeleri hakkındaki esasatı kanunuyenin inbası talebinden ibaret bulunmuş ve Müdafai Milliye Vekâleti tezkeresinde ise bu (mühendis) lerin mevzuubahis mektep talimatnamesinin dördüncü maddesinde talebe hakkındaki nizamata tâbi olacakları münderiç bulunması inzibati dahilinin temini gayesine müstenit olduğu ve ahzı asker şubelerine beyanı malumatı muhtevi maddenin de hizmeti fiiliyei askeriyeye celplerini mutazammın bulunmadığı, keyfiyeti terfi ve ihraçları Tasdiki Âliye iktiran etmekle mümkün olan ve 22 Teşrinievvel 1339 tarih ve 360 numaralı Tahsisat Kanununda ise mülazimisaniye muadil oldukları gösterilen ve tesbit edilen malûliyetleri neticesinde Askeri Tekaüt Kanununa tevfikan tekaütlükleri icra edilen mumaileyh Hüseyin Avni Efendi ve emsalinin esbabı maruza dolayısıyla bermucibi talimatname ihracı takarrur edenlerin neferlikte istihdamları rehincevaz olamayacakları ve hakikaten mülazimisani muhassesatı almış ve hakkı tekaütü ihraz etmiş bulunan bu gibilerin Askeri Ceza Kanununun yirmidördüncü maddesi vechile haklarında muamele ifası da sarahati kanuniyeye münafii olacağından ihtiyat zabit silkine ithallerinden başka çare görülemediği ve keyfiyetin bir kararı tefsiriye raptı esbabının istikmalinden ibarettir.

İcabı ledelmüzakere: Bahriye Vekâleti tezkeresinde mevzubahis nisbeti askeriye katı ve askeri ceza-Kanununun yirmi dördüncü maddesinin tatbiki bir mahkeme kararına mütevakkıf ve hüküm istihsali ile mümkün olacağından ilmi ehliyetsizlikten dolayı haklarında mektep talimatnamesi münderecatı tatbik edilenlerin vaziyeti meksur madde ile kabili tevfik görülemediği cihetle kıymeti kanuniyeyi haiz olmayan talimatname ile Askeri Ceza Kanununun yirmi dördüncü maddesi arasında fiilhal bir taarruz tasavvur edilemeyeceği ve bu sebeple Mektebi Bahriyeden ihraç olunanların hizmeti maksure muamelesine tabiî tutulacaklarına dair olan mülga Mükellefiyeti Askeriye Kanununun kırk ikinci maddesi ile hükmen ve kanunen mülazimisani muadili olan ve Kararnamei Âli ile terfi eden ve malûl olanları tekaüt muamelesi gören mümaileyh ve emsali (mühendis) sınıfı hakkında muadili ordu zabitanı misillu ahkâmı umuminin tatbiki zarureti derkâr olmakla ademi liyakat veya ehliyetsizliği tebeyyün ve tahakkuk eden bu gibilerin Askeri Tekaüt ve İstifa Kanununun ikinci maddesi mucibince tekaütlerin icra edilmesi ve ihtiyat zabitan kanunu ahkâmına tevfikan muamele görmeleri lâzım geleceği mütalâa kılınarak Heyeti Umumiyeye arzına karar verildi.

Reis	Mazbata Muharriri
Kütahya	İstanbul
Recep	İhsan Paşa mezundur namına Abdülhak
Kâtip	Aza
Erzincan	Bursa
Abdülhak	Esat
Aza	Aza
Erzincan	Bitlis
Aziz Samih	Muhittin Nami
Aza	Aza
Eskişehir	Bolu
İsmail Besim	Cemil
Aza	Aza
Bilecik	Bilecik
Rasim Bey	İbrahim Bey
Hini imzada bulunmadı	Hini imzada bulunmadı

Fıkrai Tefsiriye

Bahriye Mektebini badelikmal mühendislik sınıfına terfi etmiş olanlardan ademi liyakat ve suiahlâk gibi kabayihi mütehakkikası tebeyyün edenlerin muadili ordu zabitanı misillu Askeri Tekaüt ve İstifa Kanununun ikinci maddesi mucibince tekaütlerinin icra edilmesi ve ihtiyat zabitan kanunu ahkâmına tevfikan muamele görmeleri iktizar eder.

Adliye Encümeni Mazbatası

Riyaseti Celileye

22 Mayıs 1928

Askeri Ceza Kanununun yirmi dördüncü maddesi ile Mükellefiyeti Askeriye Kanununun kırk dördüncü maddesi ahkâmının taarruzu hasabiyle bu kanunların suveri tatbikiyesini teminen bir kararı tefsiri ittihazı hakkında Başvekâletin 16 Kânunuevvel 1341 tarih ve 6/5998 numaralı tezkeresi ile geçen intihap devresinden müdevver Müdafaai Milliye ve mülga Bahriye Vekâletleri tezkeresi Müdafaai Milliye Encümeninin mazbatası ile Adliye Encümenine tevdi edilmekle tetkik ve müzakere olundu.

Tefsire esas ittihaz edilen keyfiyet, Bahriye Mektebinden mülazimisani muadili olan mühendislikle neşet ederek birinci mülazimliğe terfi için icra edilen imtihanda iki sene ibrazı ehliyet etmemesinden dolayı mektep talimatnamesine tevfikan Bahriye Vekâleti tarafından silki askeriden ihraç edilmiş olan Hüseyin Avni Efendinin bu kabil Mektebi Bahriyeden ihraç edilenlerin mülga Mükellefiyeti Askeriye Kanunu mucibince hizmeti maksureye tabii olarak askerlik mükellefiyetleri icap edeceğine nazaran mümaileyh hakkında bu suretle mi muamele edileceği yoksa silki askerfiden tart edilenlerin Askeri Ceza Kanununun yirmi dördüncü maddesine tevfikan bir daha silki mezkûre kabul olunmamasını iktiza edeceğinde tereddüt edildiğini beyandan ibarettir.

Mümaileyh Hüseyin Avni Efendi mülazimisani muadili olan ve Kararnamei Âli ile terfi eden ve malül olanları tekaüt muamelesi gören, mühendis olması hasabiyle muadili ordu zabitanı misillu hakkında muamele icrası zaruri olduğundan mektep talimatnamesine müsteniden verilen nispeti askeriyeden kat kararı ancak Divanı Harpler hüküm ve kararı ile ittihaz olunan silki askeriden tart cezasının netayicine makis olamayacağından mahza ehliyet ve liyakat göstermediğinden dolayı nispeti kat edilen mümaileyh ve emsali hakkında Askeri Tekaüt ve İstifa Kanununun ikinci maddesi hükmünü tatbiki icap edeceğine mütedair Müdafaai Milliye Encümeninin mazbatasında tafsir ve izah edilen esbap ve mütalâa Encümenimiz müttefikan iştirak etmekle keyfiyet Heyeti Umumiyenin tasvibine arz olunur.

Adliye Encümeni Reisi	Mazbata Muharriri
Manisa	Kocaeli
Mustafa Fevzi	Selâhattin
Kâtip	Aza
Yozgat	Edirne
	Hasan Hayri
Aza	Aza
Kocaeli	Çorum
	Münür
Aza	Aza
Konya	Konya
Musa Kâzım	Refik
Aza	Aza
Balıkesir	Bursa
Osman Niyazi	Senih
Aza	Aza
Zonguldak	Balıkesir
Nazif	Sadık
Aza	Aza
Sinop	Mardin
Recep Zühtü	İrfan Ferit

Aza

Manisa

Kemal